N. K. JEMISIN

CERUL DE PIATRĂ

N.K. JEMISIN

Seria: Pământul sfărâmat #3

CERUL DE PIATRĂ

Original: *The Stone Sky* (2017)

Traducere din limba engleză și note de:
LAURA CIOBANU

virtual-project.eu

PALADIN

2020

PROLOG

eu, când eram eu

Nu mai avem timp, dragostea mea. Hai să încheiem cu începutul lumii, ce zici? Da. Așa o să facem.

Deși e ciudat. Amintirile mele sunt ca niște insecte conservate în chihlimbar. Arareori sunt intacte aceste vieți încremenite, de mult pierdute. De obicei există doar un picior, solzii unei aripi, o bucată din toracele inferior… un întreg care poate fi numai dedus din fragmentele întrezărite neclar dincolo de suprafața brăzdată de crăpături murdare. Când îmi scrutez memoria, văd chipuri și întâmplări care ar trebui să însemne ceva pentru mine, și într-un fel chiar înseamnă… dar într-altul – nu. Persoana care a fost martor ocular la ele sunt eu și totuși nu-s eu.

În amintirile acelea eram alt om, la fel cum Neclintirea era altă lume. Atunci și acum. Tu și tu.

Atunci. Pe atunci continentul ăsta era trei continente, deși practic ele ocupau aceeași poziție ca acela care va fi numit cândva Neclintirea. Anotimpurile repetate vor produce în cele din urmă mai multă gheață la poli, făcând nivelul mării să scadă, iar „Arcticele” și „Antarcticele” voastre să devină mai mari și mai reci. Atunci însă…

… *acum,* am un sentiment de *acum* când îmi amintesc de mine cel de atunci, asta vreau să spun când zic că-i ciudat…

Acum, în acest timp dinaintea Neclintirii, nordul îndepărtat și sudul îndepărtat sunt regiuni agricole decente. Ceea ce voi numiți Coasta de Vest constă mai ales din mlaștini și păduri tropicale; ele vor pieri în următorul mileniu. O parte din Nordmedlat nu există încă și va fi creată ca urmare a erupțiilor vulcanice în următoarele câteva milenii. Teritoriul care va deveni Palela, locul tău de baștină? Nu există. În schema generală a lucrurilor, astea nu-s schimbări foarte mari, dar, pe de altă parte, din punct de vedere tectonic, acest *acum* de-abia a avut loc. Ține minte: când spunem că „a venit sfârșitul lumii”, de obicei nu-i adevărat. Planeta însăși n-are nimic.

Cum să numim lumea asta pierdută, acest *acum* de mult

trecut, dacă nu-i spunem Neclintirea?

Mai întâi dă-mi voie să-ți povestesc despre un oraș.

După standardele voastre, este un oraș construit greșit. El se *extinde* așa cum niciun com modern nu și-ar permite, fiindcă ar avea nevoie de prea mulți kilometri de zid. Iar periferiile orașului s-au ramificat de-a lungul râurilor și al altor formațiuni geografice vitale, dând naștere altor orașe, la fel cum mucegaiul se ramifică și se întinde acoperind complet un mediu de cultură. Sunt prea aproape unele de altele, ai zice tu. Teritoriile li se suprapun peste măsură. Aceste orașe extinse și vlăstarele lor sunt prea conectate, incapabile să supraviețuiască dacă legăturile dintre ele ar fi retezate.

Uneori, orașele-copii au nume distincte, mai ales când sunt suficient de mari ca să fi dat naștere la rândul lor unor orașe-copii proprii, dar astea sunt deosebiri superficiale. Le-ai perceput corect ca pe un tot unitar: au aceeași infrastructură, aceeași cultură, aceeași foame și aceleași spaime. Fiecare oraș e asemănător cu celelalte. Toate orașele sunt, practic, unul singur. Această lume, în acest *acum,* poartă numele orașului: Syl Anagist.

Oare poți înțelege cu adevărat de ce e capabilă o națiune, copil al Neclintirii? Când va reuși în cele din urmă să se asambleze din fragmentele sutelor de „civilizații” ce vor trăi și vor muri între *acum* și *atunci,* Vechiul Sanze în totalitatea sa va fi nimic prin comparație. Un biet conglomerat de orașe-stat și de comune paranoice, care câteodată, de dragul supraviețuirii, acceptă să împartă ce au. O, Anotimpurile vor reduce visurile omenirii la niște meschinării!

Aici, *acum,* visurile nu au limite. Locuitorii din Syl Anagist au devenit stăpâni pe forțele materiei și pe structura ei. Au modelat viața însăși în conformitate cu capriciile lor. Au explorat atât de temeinic misterele cerului, încât s-au plictisit de ele și și-au reorientat atenția către pământul de sub picioarele lor. Și Syl Anagist e viu, o, cât e de viu, cu străzile sale aglomerate, negoțul său neîncetat și clădirile pe care mintea ta s-ar chinui să le accepte ca atare. Clădirile au pereți din celuloză cu modele care de-abia se pot distinge dedesubtul frunzișului, mușchiului, ierburilor și ciorchinilor de fructe sau tuberculi. Pe unele acoperișuri flutură stindarde care sunt de fapt flori imense, nedesfăcute, de fungi. Pe străzi mișună lucruri pe care tu nu le-

ai recunoaște drept vehicule, cu excepția faptului că se deplasează și slujesc la transport. Unele se târăsc pe picioare ca ale unor păianjeni gigantici. Altele sunt numai niște platforme deschise ce alunecă pe perne de potențial rezonant – o, dar n-ai putea să înțelegi asta! Să zicem numai că vehiculele astea plutesc la câțiva centimetri de sol. Nu sunt trase de animale. Nu sunt alimentate nici cu aburi, nici cu substanțe chimice. Dacă ceva, un animal sau un copil să zicem, ar trece pe dedesubtul lor, ar înceta temporar să mai existe și și-ar relua existența de cealaltă parte, fără o întrerupere a vitezei sau a conștiinței. Nimeni nu consideră asta ca fiind o moarte.

Există însă aici ceva ce ai recunoaște, un lucru care se ridică în inima orașului. E cel mai înalt și mai strălucitor obiect preț de kilometri întregi și fiecare șină sau drum este legat de el într-un fel sau altul. Este vechiul tău prieten, obeliscul de ametist. Nu plutește, sau nu încă. Stă, nu tocmai liniștit, în alveola lui. Din când în când, pulsează într-un fel care ți-ar fi familiar, pentru că l-ai mai văzut în Allia. Pulsația e însă mai sănătoasă decât aceea; ametistul nu este încă rubinul acela vătămat și muribund. Însă, dacă asemănarea te face să te înfiori, nu-i o reacție greșită.

Pe toate cele trei continente, oriunde se află un nod suficient de mare al Syl Anagistului, acesta are în centrul său un obelisc. Sunt presărate pe fața lumii, două sute cincizeci și șase de păianjeni în centrul a două sute cincizeci și șase de pânze, hrănind fiecare oraș și fiind la rândul lor hrănite.

Pânze ale vieții, dacă vrei să te gândești la ele în felul ăsta. Căci, vezi tu, viața este sacră în Syl Anagist.

Acum imaginează-ți un complex hexagonal de clădiri înconjurând baza ametistului. Orice ți-ai închipui nu va arăta exact ca în realitate, dar imaginează-ți ceva frumos și va fi de ajuns. Privește-o mai îndeaproape pe cea de aici, din marginea sud-vestică a obeliscului, cea cocoțată pe un deluşor. Geamurile ei de cristal nu au zăbrele, dar imaginează-ți peste transparența lor o rețea vagă de țesut mai întunecat. Nematociștii sunt o metodă populară de a proteja ferestrele împotriva contactelor nedorite, deși sunt aplicați numai pe partea exterioară, ca să împiedice accesul intrușilor. Pișcă, dar nu te ucid. (Viața e sacră în Syl Anagist.) Înăuntru, ușile sunt nepăzite. Paznicii sunt oricum ineficienți. Epicentrul nu-i prima instituție care a

descoperit acest adevăr universal valabil: nu ai nevoie de paznici când poți convinge oamenii să coopereze la propria lor întemnițare.

Iată o celulă din închisoarea asta frumoasă.

Știu, nu arată a celulă. Are un obiect de mobilier meșteșugit pe care tu l-ai numi canapea, deși nu are spătar și constă din câteva piese grupate laolaltă. Restul mobilierului este banal și l-ai recunoaște: orice societate are nevoie de mese și de scaune. Dincolo de fereastră, pe acoperișul altei clădiri, se vede o grădină. În acest moment al zilei, grădina prinde lumina soarelui, filtrată prin cristalul uriaș, iar florile care cresc aici au fost cultivate și plantate ținând cont de acest efect. Lumina purpurie colorează cărările și răzoarele, iar florile par să strălucească vag ca răspuns. Unele dintre luminițele-flori albe clipesc când și când, făcând întregul răzor să pâlpâie precum cerul noaptea.

Iată un băiat care privește pe fereastră florile lucitoare.

De fapt, e mai degrabă un tânăr. De o maturitate superficială, părând cumva fără vârstă. Cu un trup nu atât îndesat, cât compact. Are o față lată, cu pomeți pronunțați și o gură mică. Totul la el e alb: pielea, părul, ochii-de-gheață, hainele elegant drapate. Totul în încăpere e alb: mobila, covoarele, podeaua de sub ele. Pereții sunt din celuloză înălbită și pe ei nu crește nicio plantă. Fereastra constituie unica pată de culoare. În acest spațiu steril, în lumina purpurie ce vine de afară, numai băiatul este în mod evident viu.

Da, eu sunt băiatul. Nu-mi mai amintesc numele lui, însă îmi aduc aminte că avea mult prea multe litere, roade-le-ar rugina! Hai să-i spunem Houwha – același sunet, dar împopoțonat cu tot felul de litere mute și sensuri ascunse. E suficient de apropiat și de simbolic…

Oh! Sunt mai mânios decât ar trebui. Fascinant! Hai să schimbăm atunci subiectul cu ceva mai puțin tensionat. Hai să revenim la acel *acum* care va fi cândva și la un cu totul alt *aici.*

Acum este *acumul* Neclintirii, încă răsunând de ecourile creării Faliei. *Aici* nu este chiar Neclintirea, ci o peșteră de deasupra camerei principale cu lavă a unui vast și străvechi vulcan-scut. Inima vulcanului, dacă preferi metaforele. Dacă nu, este doar o veziculă adâncă, întunecoasă și abia stabilă, înconjurată de piatră care nu s-a răcit foarte mult în mileniile

trecute de când Taica Pământ a râgâit, dându-i naștere. În această cavernă mă aflu eu, cu trupul parțial sudat de o ridicătură stâncoasă, ca să pot urmări mai bine perturbările infime sau deformările majore ce anunță o prăbușire. Nu trebuie să fac asta. Puține procese sunt mai incontrolabile decât cel pe care l-am declanșat aici. Dar înțeleg ce înseamnă să fii singur când ești confuz, speriat și nu știi ce urmează să se întâmple.

Nu ești singură. Nu vei fi niciodată singură decât dacă așa decizi tu. Știu ce contează aici, la sfârșitul lumii.

O, dragostea mea! Apocalipsa-i un termen relativ, nu-i așa? Când pământul crapă, este un dezastru pentru viețuitoarele care depind de el, dar pentru Taica Pământ nu înseamnă nimic. Când un bărbat moare, ar trebui să fie o lovitură devastatoare pentru fata care l-a numit odinioară tată, dar devine o nimica toată dacă ei i s-a spus „monstru" de atâtea ori, încât a ajuns în cele din urmă să îmbrățișeze această etichetă. Revolta unui sclav nu înseamnă mare lucru pentru cei care citesc mai târziu despre ea. Doar cuvinte fragile pe o hârtie și mai fragilă, pradă eroziunii istoriei. („Deci erați sclavi? Și ce dacă?" șoptesc ei. Ca și cum nu înseamnă nimic.) Dar pentru cei confruntați cu revolta sclavilor, atât aceia care consideră de la sine înțeles dreptul lor de a stăpâni, până când se întoarce foaia, cât și cei care ar prefera să vadă lumea întreagă arzând înainte să mai stea fie și un singur moment „la locul lor"...

Asta nu e o metaforă, Essun. Nu e o hiperbolă. Chiar am văzut lumea arzând. Nu vreau să aud nimic despre spectatorii inocenți, despre suferința nemeritată, despre răzbunarea prea crudă. Dacă un com e construit deasupra unei falii, o să dai vina pe zidurile lui când, inevitabil, îi vor strivi pe cei pe care îi adăpostesc? Nu. O să dai vina pe idioții care au crezut că pot sfida la infinit legile naturii. Ei bine, unele lumi sunt construite pe o falie a suferinței și ținute în picioare de coșmaruri. Nu te văicări când se vor prăbuși. Înfurie-te că au fost condamnate încă din clipa construcției lor.

Acum o să-ți povestesc cum s-a sfârșit lumea aceea, Syl Anagist. O să-ți spun cum i-am adus sfârșitul sau cel puțin cum am nimicit suficient din ea ca să fie silită s-o ia de la capăt, reconstruindu-se de la zero.

O să-ți povestesc cum am deschis Poarta și-am alungat Luna, zâmbind în timp ce o făceam.

Și o să-ți povestesc totul despre cum, mai târziu, în timp ce se pogora liniștea morții, am șoptit:

„Acum”.

„Chiar acum”.

Și cum Pământul mi-a șoptit ca răspuns:

„Arzi!”

1

tu, trează și visând

Bun. Hai să recapitulăm.

Ești Essun, singurul orogen din întreaga lume care a deschis Poarta Obeliscului și a supraviețuit. Nimeni nu se aștepta să ai un destin atât de măreț. Cândva ai aparținut Epicentrului, dar n-ai fost o stea în ascensiune ca Alabastru. Ai fost o sălbăticiune, descoperită în lumea largă, unică numai în sensul că aveai mai mult talent înnăscut decât au de obicei rogălăii, copii ai sorții capricioase. Deși porniseși bine, te-ai plafonat devreme, fără vreun motiv evident. Pur și simplu îți lipsea imboldul de a inova sau dorința de a excela, sau așa se plângeau seniorii îndărătul ușilor închise. Erai prea dispusă să te conformezi regulilor Epicentrului. Asta te limita.

Ceea ce a fost foarte bine, căci altfel nu ți-ar fi slăbit lesa așa cum au făcut-o, trimițându-te în misiunea aceea cu Alabastru. De el se temeau cumplit. Pe tine însă… te credeau una dintre cei siguri, îmblânziți și dresați întru supunere, incapabili să nimicească o așezare din greșeală. Ia uite cine râde la urmă! Câte așezări ai nimicit până acum? Una – pe jumătate intenționat. Celelalte trei au fost accidente, dar, serios, chiar contează? Pentru cei morți, sigur nu.

Uneori visezi să anulezi totul. Să nu te fi întins cu disperare după obeliscul de rubin din Allia, ci să fi privit copilașii negri zbenguindu-se în valuri, în timp ce sângerai de moarte sub cuțitul negru al unui Gardian. Să nu fi fost dusă în Meov de Antimoniu, ci să fi revenit la Epicentru ca să-l naști pe Corindon. L-ai fi pierdut după naștere și nu l-ai fi întâlnit pe Innon, dar probabil amândoi ar fi încă în viață. (Mă rog. Depinde ce înțelegi prin „viață” dacă l-ar fi plasat pe Cori într-un nod.) Dar atunci n-ai mai fi locuit în Tirimo, nu l-ai mai fi născut pe Uche ca să moară zdrobit de pumnii tatălui său, n-ai mai fi crescut-o pe Nassun ca să ți-o răpească tatăl ei, nu ți-ai mai fi strivit vecinii când au încercat să te omoare. Atât de multe vieți cruțate dac-ai fi stat în colivia ta. Sau dac-ai fi murit când ți s-a cerut s-o faci.

Și aici, acum, de mult eliberată din cadrul rigid, ordonat și neschimbător al Epicentrului, ai devenit puternică. Ai salvat comunitatea din Castrima, deși prețul plătit a fost Castrima însăși. Un preț mic în comparație cu cel de sânge pe care armata invadatoare v-ar fi silit să-l plătiți dacă ar fi învins. Ai obținut victoria dezlănțuind puterea unui mecanism straniu, mai străvechi decât istoria voastră (cea consemnată), și, fiind cine ești, în timp ce învățai să controlezi această putere l-ai ucis pe Alabastru Decainelar. N-ai vrut. Bănuiești chiar că el și-a dorit s-o faci. Dar, oricum ar fi, este mort și, în urma acestei succesiuni de întâmplări, ai ajuns cel mai puternic orogen de pe planetă.

Asta înseamnă totodată că mandatul tău de „cel mai puternic orogen” a dobândit o dată de expirare, căci ți se întâmplă exact ce i s-a întâmplat și lui Alabastru. Te transformi în piatră. Deocamdată e vorba numai de brațul drept. Putea fi mai rău. Chiar va fi mai rău data viitoare când o să deschizi Poarta sau chiar și când o să mânuiești suficient din strania ne-orogenie argintie pe care Alabastru a numit-o magie. Dar n-ai de ales. Ai o misiune, mulțumită lui Alabastru și grupării nebuloase de mâncători de piatră, care a încercat pe tăcute să pună capăt vechiului război ce se poartă între viață și Taica Pământ. Ești de părere că misiunea pe care *trebuie* s-o îndeplinești este cea mai ușoară dintre cele două. N-ai altceva de făcut decât să prinzi Luna. Să închizi Falia Yumenes. Să reduci impactul actualului Anotimp de la câteva zeci de mii sau milioane de ani la ceva mai ușor de gestionat, un interval căruia rasa umană să aibă șansa de a-i supraviețui. Să-i pui capăt pentru totdeauna Celui de al Cincilea Anotimp.

Misiunea pe care *vrei* s-o îndeplinești? Să-ți găsești fiica, pe Nassun. Să i-o smulgi bărbatului care ți-a ucis fiul, iar pe ea a târât-o după el preț de o jumătate de lume în plină Apocalipsă.

În privința asta, am vești bune și vești proaste. Dar o să ajungem imediat și la Jija.

Nu ești cu adevărat în comă. Ești o piesă de bază a unui sistem complex, care tocmai a experimentat o declanșare bazată pe un influx masiv de energie prost controlată și o închidere de urgență care nu i-a oferit suficient timp de răcire, manifestându-se sub forma rezistenței stării-faze ezoterico-chimice și a feedbackului mutagenic. Ai nevoie de timp ca să te… restartezi.

Asta înseamnă că nu ești inconștientă. Sunt mai degrabă niște perioade de jumătate somn, jumătate veghe, dacă se poate spune așa. Ești oarecum conștientă de ceea ce se petrece. Mișcarea-i legănată, câte o zguduitură ocazională. Cineva îți strecoară în gură mâncare și apă. Din fericire, ai suficientă prezență de spirit ca să mesteci și să înghiți, pentru că sfârșitul lumii și drumul presărat cu cenușă nu-s locul și momentul ca să fii hrănită cu furtunul. Niște mâini trag de hainele tale și ceva îți încinge șalele: un scutec. Nici pentru ăsta nu-i locul sau momentul, dar cineva e dispus să aibă grijă de tine, ceea ce nu te deranjează. Abia remarci. Nu simți foame sau sete înainte să fii hrănită. Evacuarea intestinelor nu-ți aduce nicio ușurare. Viața dăinuie pur și simplu. Nu-i cere nimeni să fie și *entuziastă.*

În cele din urmă, perioadele de somn și de veghe devin mai clar delimitate. Apoi, într-o zi, deschizi ochii și vezi cerul înnorat deasupra. Legănându-se încolo și-ncoace. Din când în când, e acoperit de ramuri scheletice. Umbra vagă a unui obelisc printre nori: bănuiești că e spinelul. Revenit la forma și imensitatea lui originară, urmându-te ca un cățeluș însingurat, acum, că Alabastru a murit.

După o vreme devine plictisitor să te holbezi la cer, așa că întorci capul și încerci să înțelegi ce se întâmplă. În jurul tău se mișcă parcă prin vis siluete înfășurate în veșminte alb-cenușii… nu. Nu, poartă haine obișnuite, numai că sunt acoperite cu un strat pal de cenușă. Și poartă o mulțime de haine pentru că e frig, nu de ajuns ca să înghețe apa, dar pe aproape. Se fac doi ani de la instalarea Anotimpului. Doi ani fără soare. Falia emană multă căldură în regiunea ecuatorului, dar nu suficient ca să compenseze lipsa mingii uriașe de foc de pe cer. Fără Falie însă, frigul ar fi mai cumplit, mult sub zero în loc să fie aproape de zero. Mici favoruri.

În orice caz, una dintre siluetele înfășurate în cenușiu pare să remarce că te-ai trezit sau te simte mișcându-te. Un cap acoperit de mască și de ochelari protectori se întoarce și te examinează peste umăr. Între cei doi oameni din fața ta are loc un schimb de cuvinte murmurate pe care nu le înțelegi. Nu sunt în altă limbă. Dar nu ești trează decât pe jumătate și cuvintele sunt parțial absorbite de cenușa care cade în jur.

Cineva vorbește în spatele tău. Tresari și privești îndărăt, dând cu ochii de altă față cu mască și ochelari de protecție. Cine

sunt oamenii ăștia? (Nu-ți trece prin minte să te temi. Asemenea impulsuri viscerale îți sunt la fel de străine ca foamea.) Apoi se produce un declic și înțelegi. Ești pe o targă, practic doi pari cu o piele cusută între ei, cărată de patru persoane. Una dintre ele strigă și de undeva de foarte departe vin alte strigăte ca răspuns. Multe strigăte. Mulți oameni.

Alt strigăt de undeva de foarte departe și cei care te transportă se opresc. Schimbă o privire și te pun jos cu ușurința și coordonarea celor care au executat de multe ori aceeași manevră la unison. Simți targa așezându-se pe un strat moale și prăfos de cenușă așternută peste un strat mai gros de cenușă așternut peste ceea ce ar putea fi un drum. Apoi purtătorii tărgii se trag la o parte, își deschid rucsacurile și se așază, urmând un ritual care ți-e cunoscut după lunile pe care tu însăți le-ai petrecut pe drum. E momentul pentru un popas.

Cunoști ritualul. Ar trebui să te ridici. Să mănânci ceva. Să verifici dacă cizmele tale nu au găuri sau pietricele în tălpi, dacă picioarele nu au bășici pe care nu le-ai remarcat, dacă masca… stai așa, ai o mască? Dacă toți ceilalți poartă… Era în rucsafugul tău, nu? Unde ți-e rucsafugul?

Din ceață și din ploaia de cenușă apare o persoană. Înaltă, lată în umeri, cu identitatea ascunsă de haine și de mască, dar trădată de fuiorul-de-cenușă familiar al părului ei. Se lasă pe vine la căpătâiul tău.

— Hm. Vasăzică n-ai murit! Cred c-am pierdut pariul cu Tonkee.

— Hjarka, zici tu.

Vocea ta e mai răgușită decât a ei.

După felul în care i se mișcă masca, îți dai seama că zâmbește larg. E ciudat să-i percepi zâmbetul fără obișnuita notă amenințătoare pe care i-o conferă dinții ei piliți.

— Și probabil ești întreagă la minte. Măcar pariul cu Ykka l-am câștigat.

Face ochii roată și răcnește:

— Lerna!

Încerci să ridici o mână și s-o apuci de cracul pantalonilor. E ca și cum ai încerca să urnești un munte. Ar trebui să fii capabilă să muți munții, așa că te concentrezi și reușești s-o ridici pe jumătate… după care uiți ce voiai de la Hjarka. Din fericire, chiar atunci ea privește în jur și dă cu ochii de brațul tău ridicat. Îți

tremură de efort. După un moment de ezitare, oftează și te ia de mână, apoi se uită stânjenită în altă parte.

— Ce se-ntâmplă? îngaimi tu.

— Să mă mănânce rugina dacă știu! Nu era cazul să mai facem o pauză atât de repede.

Nu asta voiai să spui, dar ar fi un efort prea mare să rostești și restul. Așa că te mulțumești să zaci, ținută de mână de o femeie care în mod evident ar prefera să facă orice altceva, însă care binevoiește să-ți ofere compasiune, fiindcă e de părere că ai nevoie. N-ai, dar te bucuri că-și dă osteneala.

Din cenușa învârtejită prind formă alte două siluete, ambele familiare și ușor de recunoscut. Una e masculină și zveltă, alta – feminină și rotofeie. Cea mai subțire o înlocuiește pe Hjarka la căpătâiul tău și se întinde să-ți dea jos ochelarii pe care nu ți-ai dat seama că-i purtai.

— Dă-mi o piatră! zice el.

E Lerna și spusele lui n-au nicio logică.

— Ce? întrebi tu.

El nu te bagă în seamă. Tonkee, cealaltă persoană, îi dă un cot Hjarkăi, care oftează și scotocește prin rucsacul ei până găsește un obiect micuț. I-l întinde lui Lerna.

El pune o mână pe obrazul tău, ținând obiectul ridicat. Acesta începe să strălucească, emanând o lumină albă, familiară. Îți dai seama că este o bucată din cristalul din care era făcută Castrima de Jos și că s-a luminat pentru că așa fac cristalele în contact cu orogenii, iar Lerna e acum în contact cu tine. Folosind lumina, se apleacă și-ți examinează cu atenție ochii.

— Pupilele se contractă normal, murmură pentru sine.

Mâna îi tresare pe obrazul tău.

— N-ai febră.

— Mă simt greoaie, spui tu.

— Trăiești, zice el de parcă ăsta ar fi un răspuns rezonabil. (Azi nimeni nu vorbește pe înțelesul tău.) Funcțiile motorii – încetinite. Cele cognitive…

Tonkee se apleacă asupra ta.

— Ce-ai visat?

Să-ți fi zis „dă-mi o piatră” era totuna, dar încerci să răspunzi fiindcă ești prea confuză ca să-ți dai seama că n-ar trebui s-o faci.

— Era un oraș, murmuri tu.

Puțină cenușă îți cade pe gene și tresari. Lerna îți pune din nou ochelarii.

— Era viu. Era un obelisc deasupra lui. (Deasupra?) În el parcă. Așa mi se pare.

Tonkee încuviințează.

— Obeliscurile plutesc arareori deasupra zonelor locuite de oameni. Aveam un prieten la A Șaptea care avea niște teorii despre asta. Vrei să le auzi?

În sfârșit înțelegi că faci o prostie: o încurajezi pe Tonkee. Cu un efort suprem, te încrunți la ea:

— Nu!

Tonkee îi aruncă o privire lui Lerna.

— Pare în deplinătatea facultăților mintale. Poate nițel cam înceată, dar așa e ea.

— Da, mulțumesc pentru confirmare!

Lerna termină orice o fi făcut și se retrage, ghemuindu-se pe călcâie.

— Vrei să încerci să mergi, Essun?

— Nu-i cam brusc? întreabă Tonkee. Se încruntă, lucru vizibil în ciuda ochelarilor protectori. Având în vedere coma și tot restul?

— Știi la fel de bine ca mine că Ykka n-o să-i mai dea prea mult timp să-și revină. Poate chiar i-ar prinde bine.

Tonkee oftează. Dar ea e cea care-l ajută pe Lerna când își strecoară un braț pe sub tine, ridicându-te de pe spate în șezut. Chiar și așa, durează o veșnicie. În clipa în care te pomenești în capul oaselor amețești, dar îți trece. Totuși, ceva nu e în regulă. Probabil ca efect a toate prin câte ai trecut, ai căpătat o postură permanent strâmbă, cu umărul drept lăsat și cu brațul atârnând de parcă…

De parcă ar fi făcut din…

Oh. Oh!

Ceilalți încetează să te mai sâcâie, lăsându-te să-ți dai seama ce s-a petrecut. Te privesc cum îți ridici umărul cât poți de mult, încercând să-ți vezi o parte cât mai mare din brațul drept. E greu. Umărul te doare când o faci, deși cea mai mare parte a articulației e încă din carne, pentru că greutatea solicită această carne. Câteva tendoane s-au transformat, dar sunt încă atașate de os. Bucățele mici de pietriș scrâșnesc în interiorul a ceea ce ar fi trebuit să fie o articulație netedă. Totuși nu doare atât de

tare pe cât crezuseși când îl priveai pe Alabastru trecând prin asta. Tot e ceva.

Restul brațului, pe care cineva l-a eliberat tăind mâneca jachetei și pe a cămășii, s-a schimbat, devenind aproape de nerecunoscut. E brațul tău, de asta ești sigură. Nu doar că-ți este încă atașat de trup, dar are o formă pe care o cunoști la fel de bine ca pe propria... mă rog. Nu-i la fel de grațios și de suplu ca atunci când erai tânără. Ai fost durdulie o vreme și asta se vede încă în antebrațul rotunjit și în pielea de la subsuoară, puțin lăsată. Bicepsul este mai clar reliefat ca odinioară, rezultatul a doi ani în care ai supraviețuit. Ai pumnul încleștat și brațul ușor îndoit din cot. Mereu ai avut tendința să strângi pumnii când te luptai cu vreo manevră orogenică mai complicată.

Dar alunița care odinioară trona în centrul antebrațului tău ca o mică țintă neagră a dispărut. Nu poți să-ți întorci brațul ca să-ți privești cotul, așa că îl pipăi. Nu mai simți cicatricea rămasă în urma căzăturii de altă dată, deși ar trebui să iasă ușor în relief pe pielea din jur. Aceste amănunte subtile s-au pierdut, înlocuite de o textură aspră și densă ca gresia neșlefuită. O râcâi, poate pradă unui impuls autodistructiv, dar atingerea ta nu desprinde nicio particulă. E mai solid decât pare. Culoarea e un soi de bej cenușiu uniform care nu seamănă nicicum cu pielea ta.

— Așa erai când te-a adus Hoa înapoi, spune Lerna, care a tăcut cât timp te-ai studiat. Vocea lui e neutră. Spune că are nevoie de permisiunea ta ca să... ăăă...

Încetezi să mai încerci să-ți jupoi pielea de piatră. Poate-i șocul, poate că teama a alungat șocul, poate că de fapt nu mai simți nimic.

— Păi, ia spune-mi, îi zici tu lui Lerna.

Efortul de a te ridica și vederea brațului tău parcă ți-au mai limpezit mintea.

— După... ăăă... părerea ta profesională, ce ar trebui să fac în privința asta?

— Cred că ori îi dai voie lui Hoa să-l mănânce, ori îl lași pe unul dintre noi s-o rezolve cu un baros.

Te crispezi.

— Cam teatral, nu crezi?

— Nu cred că o unealtă mai ușoară ar reuși măcar să ți-l ciobească. Nu uita că am avut ocazia să-l studiez pe îndelete pe

Alabastru când i s-a întâmplat așa ceva.

Deodată te gândești cum trebuia să i se amintească lui Alabastru să mănânce pentru că nu mai simțea foamea. Nu e relevant, dar gândul se ivește pur și simplu nechemat.

— Te-a lăsat el să faci asta?

— Nu i-am dat de ales. Trebuia să știu dacă era contagios, având în vedere că i se întindea pe tot trupul. Odată am luat un eșantion și el a glumit că Antimoniu – mâncătoarea de piatră – s-ar putea să-l vrea înapoi.

Probabil n-a fost o glumă. Alabastru întotdeauna zâmbea când spunea adevărurile cele mai brutale.

— Și i l-ai dat înapoi?

— Ba bine că nu!

Lerna își trece o mână prin păr, scuturând o grămăjoară de cenușă.

— Uite, trebuie să-ți împachetăm mâna peste noapte, pentru că altfel răceala ei o să-ți scadă temperatura întregului corp. Ai vergeturi la umăr, unde pielea e solicitată. Presupun că-ți deformează oasele și-ți întinde tendoanele. Încheietura ta n-a fost construită să suporte atâta greutate.

Șovăie.

— Dacă vrei, putem să-l îndepărtăm acum și să i-l dăm lui Hoa mai târziu. Nu văd niciun motiv pentru care să trebuiască să... s-o faci așa.

Te gândești că probabil în clipa asta Hoa e undeva sub picioarele tale, ascultând. Dar Lerna este ciudat de sensibil în privința asta. De ce? Nu poți decât să bănuiești.

— Nu mă deranjează dacă îl mănâncă Hoa, spui tu.

N-o zici numai ca să audă Hoa. Chiar vorbești serios.

— Dacă lui o să-i prindă bine și pe mine o să mă scape de chestia asta, de ce nu?

Pe chipul lui Lerna străfulgeră ceva. Masca lui blazată alunecă și brusc îți dai seama că ideea ca Hoa să-ți mestece brațul așa, atașat la trup, îl scârbește. Ei bine, dacă pui problema în termenii ăștia, chiar e scârbos. Dar ăsta-i un mod prea utilitarist de a gândi. Prea atavic. Știi mult prea bine, după orele petrecute printre celulele și particulele trupului în plină transformare al lui Alabastru, ce se petrece în brațul tău. Privindu-l, aproape vezi liniile argintii ale magiei realiniind particulele infinitezimale și energiile materiei tale, mișcând bucățica aia în așa fel încât să

fie reorientată la fel ca bucata cealaltă, alcătuind treptat o rețea care adună totul laolaltă. Orice ar fi acest proces, este prea puternic și prea precis pentru a fi întâmplător… sau pentru ca ingerarea brațului de către Hoa să fie atât de grotescă, pe cât i se pare lui Lerna. Dar nu știi cum să-i explici asta și, chiar dac-ai ști, n-ai avea energia s-o faci.

— Ajutați-mă să mă ridic! spui.

Tonkee îți apucă grijulie brațul împietrit, susținându-l ca să nu alunece sau să atârne dislocându-ți umărul. Se uită urât la Lerna până când el își vine în fire și-și strecoară din nou un braț în jurul tău. Cu ajutorul lor reușești să te ridici în picioare, dar e greu. Te pomenești gâfâind și genunchii îți sunt nesiguri. Sângele din venele tale e mai puțin devotat cauzei și te clatini amețită, simțind că ți se-nvârte capul. Lerna zice imediat:

— Bun, hai s-o așezăm la loc!

Pe neașteptate, te pomenești din nou în șezut, de data asta cu răsuflarea tăiată și cu brațul strâmbându-ți umărul până când Tonkee îl rearanjează. Chestia asta chiar că e grea!

(Brațul tău. Nu „chestia”. E brațul tău drept. Ți-ai pierdut brațul drept. Ești conștientă de asta și nu peste mult timp o să-i deplângi lipsa, însă pe moment e mai ușor să te gândești la el ca la ceva distinct de tine. O proteză inutilă. O tumoare benignă care trebuie îndepărtată. Toate astea sunt adevărate. Dar în același timp e brațul tău, dar-ar rugina!)

Stai în fund, gâfâind și dorindu-ți ca lumea să înceteze să se mai învârtă, când auzi că se apropie altcineva. Această persoană vorbește cu glas răsunător, cerând ca toți să împacheteze, pauza s-a terminat, mai trebuie parcurși câțiva kilometri până la lăsarea întunericului. Ykka! Când se apropie suficient de mult, ridici capul și în acel moment îți dai seama că te gândești la ea ca la o prietenă. Înțelegi asta pentru că te bucuri să-i auzi vocea și să o vezi răsărind din cenușa învârtejită. Ultima oară când ai văzut-o, era în pericol să fie omorâtă de mâncătorii de piatră dușmănoși care atacaseră Castrima. Acela a fost unul dintre motivele pentru care ai ripostat, folosind cristalele din Castrima de Jos ca să-i întemnițezi pe atacatori în ele: voiai ca ea și ceilalți orogeni din Castrima și, prin extensie, toți locuitorii Castrimei care depindeau de acești orogeni să supraviețuiască.

Așa că zâmbești. E un zâmbet fragil. *Ești* fragilă. Și de asta te

doare când Ykka se întoarce către tine și strânge din buze cu o expresie inconfundabilă de dezgust.

Și-a dat la o parte cârpa care-i acoperă partea de jos a feței. Dincolo de machiajul negru al pleoapelor, pe care nici sfârșitul lumii nu pare s-o poată împiedica să-l poarte, privirea ei este de nepătruns sub ochelarii de protecție improvizați – o pereche de ochelari normali în jurul cărora a înfășurat zdrențe ca să împiedice cenușa să pătrundă.

— Căcat! îi zice ea Hjarkăi. Acum n-o să-mi dai voie să uit asta niciodată, nu?

Hjarka ridică din umeri:

— Nu, sau cel puțin nu până nu plătești.

O privești pe Ykka și zâmbetul timid ți-a înghețat pe buze.

— Probabil o să-și revină complet, spune Lerna.

Vocea lui e neutră într-un fel care-ți transmite că trebuie să dai dovadă de prudență. Genul de prudență de care e nevoie când umbli pe deasupra unui canal cu lavă.

— Dar o să mai treacă vreo câteva zile până când va putea să țină pasul.

Ykka oftează și pune o mână în șold, părând să examineze o serie de posibile răspunsuri. Până la urmă optează pentru un ton la fel de neutru.

— Bine. O să prelungesc turele celor care duc targa. Dar pune-o pe picioare cât mai repede. În comul ăsta, ori îți duci singur greutatea, ori rămâi în urmă.

Se răsucește pe călcâie și pleacă.

— Da, zice Tonkee cu glas scăzut, odată ce Ykka s-a îndepărtat suficient ca să nu vă mai audă. E puțin cam supărată că ai distrus geoda.

Tresari.

— Am distrus…

O, da. Ai închis toți mâncătorii ăia de piatră în cristale. Voiai să salvezi pe toată lumea, dar Castrima era o mașinărie, un mecanism foarte vechi și foarte delicat pe care nu l-ai înțeles. Și acum sunteți la suprafață, înaintând prin ploaia de cenușă…

— O, Pământule crud, chiar am distrus-o!

— Ce, nu ți-ai dat seama?

Hjarka râde scurt. E un râs amar.

— Ai crezut că suntem la suprafață toți, tot comul, bată-l rugina, călătorind spre nord prin cenușă și frig așa, de dragul

distracției?

Se îndepărtează cu pași mari, clătinând din cap. Ykka nu e singura supărată.

— N-am vr…

Voiai să spui „n-am vrut”, dar te oprești. Pentru că niciodată n-ai vrut, dar în cele din urmă asta n-a contat.

Lerna îți privește expresia și lasă să-i scape un oftat ușor.

— Essun, Rennanisul a distrus comul. Nu tu.

Te ajută să te întinzi din nou pe spate, dar refuză să-ți întâlnească privirea.

— L-am pierdut în momentul în care am infestat Castrima de Sus cu gândaci-fierbători ca să ne salvăm. Doar nu ne așteptam să plece pur și simplu sau să mai lase ceva de mâncare în toată regiunea. Dacă am fi rămas în geodă, am fi fost condamnați într-un fel sau altul.

E adevărat și perfect rațional. Reacția Ykkăi demonstrează însă că unele lucruri sunt mai presus de rațiune. Nu poți să le răpești oamenilor căminul și siguranța atât de brusc și de dramatic și să te aștepți să exploreze întregul lanț de vinovății înainte să se înfurie.

— O să le treacă.

Tresari revenindu-ți și-l descoperi pe Lerna, care de data asta se uită la tine cu o privire limpede și sinceră.

— Dac-am putut eu, pot și ei. Doar c-o să mai dureze.

Nu-ți dăduseși seama că-i trecuse jalea după Tirimo.

Îți ignoră privirea scrutătoare și cheamă prin gesturi patru inși care se ațineau prin apropiere. Ești deja culcată, așa că-ți aranjează brațul de piatră pe lângă trup și se asigură că e acoperit cu pătura. Purtătorii tărgii își reiau însărcinarea și tu trebuie să-ți înăbuși orogenia, care, acum, că te-ai dezmeticit, insistă să trateze fiecare zgâlțâitură ca pe un cutremur. Când ei se pun în mișcare, capul lui Tonkee apare în raza ta vizuală.

— Hei, o să fie în regulă! Și pe mine mă urăsc o grămadă de oameni.

Ceea ce nu-i foarte liniștitor. Și e frustrant că-ți pasă și că restul lumii își dă seama că-ți pasă. Cândva aveai o inimă atât de împietrită!

Dar, deodată, știi de ce nu mai ești așa.

— Nassun, îi zici tu lui Tonkee.

— Ce?

— Nassun. Tonkee, știu unde e!

Încerci să-ți ridici mâna dreaptă ca s-o apuci pe a ei și umărul ți-e străbătut de o senzație pe jumătate durere, pe jumătate plutire. Îți țiuie urechile. Nu te doare, dar te înjuri în gând pentru c-ai uitat.

— Trebuie să mă duc după ea!

Tonkee aruncă o privire către purtătorii tărgii tale, apoi în direcția în care a plecat Ykka.

— Vorbește mai încet!

— Ce?

Ykka știe foarte bine că o să vrei să pleci în căutarea fiicei tale. Ăsta a fost practic primul lucru pe care i l-ai zis când v-ați cunoscut.

— Dacă vrei să te lepede pe marginea drumului, continuă să vorbești așa!

Asta îți închide gura (asta și efortul continuu de a-ți ține orogenia în frâu). Oh! Deci atât de supărată e Ykka!

Cenușa continuă să cadă până când, în cele din urmă, îți acoperă de tot ochelarii pe care nu ai energia să-i cureți. Iar în penumbra cenușie, nevoia trupului tău de a se reface capătă întâietate și adormi iarăși. Când te trezești și-ți ștergi cenușa de pe față, o faci fiindcă te-au așezat din nou jos și o piatră sau o creangă te împunge în șale. Te lupți să te ridici într-un cot și acum e mai ușor, deși asta-i tot ce reușești.

S-a înnoptat. Câteva zeci de oameni se instalează pe un soi de afloriment stâncos din mijlocul unei păduri cam rare. Aflorimentul îți e familiar, l-ai sessizat când ai explorat împrejurimile Castrimei cu ajutorul orogeniei și asta te ajută să-ți dai seama unde ești: pe o mică ridicătură tectonică recentă, aflată cu două sute cincizeci și șapte de kilometri la nord de geoda Castrimei. Îți dai seama că plecarea din Castrima trebuie să fi avut loc doar cu câteva zile în urmă, căci un grup mare nu se poate deplasa foarte repede. Și, dacă vă îndreptați către nord, există un singur loc unde v-ați putea duce. Rennanis. Cumva, toată lumea a aflat că e pustiu și locuibil. Sau poate pur și simplu speră că-i așa, pentru că n-au la ce altceva să spere. Ei bine, măcar în privința asta poți să le dai asigurări... dacă vor vrea să te asculte.

Cei din jurul tău fac focuri de tabără, pun frigări, sapă latrine. Ici și colo pe întinsul taberei, mici grămăjoare de cristale sparte

luate din Castrima oferă lumină suplimentară; e bine să știi că au rămas suficienți orogeni ca să le facă să funcționeze. Unele operațiuni sunt ineficiente deoarece oamenii nu s-au deprins cu ele, dar majoritatea decurg în ordine. Castrima are destui inși învățați cu viața pe drumuri și asta se dovedește un avantaj. Dar purtătorii tărgii te-au abandonat odată ce te-au pus jos și, dacă există cineva însărcinat să-ți facă focul și să-ți aducă de mâncare, nu s-a apucat încă de treabă. Îl zărești pe Lerna așezat pe vine în mijlocul unui grup de persoane culcate ca tine, însă e ocupat. Sigur că da! Probabil au fost o mulțime de răniți după ce soldații din Rennanis au pătruns în geodă.

Ei bine, n-ai nevoie de foc și nu-ți e foame, așa că pe moment nepăsarea celorlalți nu te deranjează decât în plan emoțional. Te supără în schimb dispariția rucsafugului. L-ai cărat prin jumătate din Neclintire, ai ascuns în el inelele care-ți indicau rangul, ba chiar l-ai salvat când un mâncător de piatră s-a transformat în apartamentul tău. Nu aveai în el lucruri care să mai conteze pentru tine, dar rucsacul însuși dobândise o anumită valoare sentimentală.

Asta e. Toți au pierdut câte ceva.

Deodată, la limita percepției tale se ivește greutatea unui munte. În ciuda a toate, te trezești zâmbind.

— Mă întrebam când o să apari.

Hoa stă deasupra ta. Încă te șochează să-l vezi așa, având înfățișarea unui adult de înălțime medie, și nu a unui copil, cu trupul din marmură neagră vârstată, și nu din carne palidă, însă cumva nu ți-e greu să-l percepi ca fiind aceeași persoană – aceeași formă a feței, aceiași ochi-de-gheață obsedanți, aceeași stranietate nedefinită, aceeași fire capricioasă și secretoasă, același Hoa pe care l-ai cunoscut în ultimul an. Ce anume s-a schimbat de te uiți la un mâncător de piatră și nu ți se mai pare o creatură stranie și străină? La el, numai aspecte superficiale. La tine – totul.

— Cum te simți? te întreabă el.

— Mai bine.

Brațul te trage în jos când îți schimbi poziția ca să-l poți privi, un memento constant al înțelegerii nescrise dintre voi.

— Tu le-ai spus despre Rennanis?

— Da. Și îi călăuzesc într-acolo.

— Tu?

— În măsura în care Ykka mă ascultă. Cred că ea preferă mâncătorii de piatră ca pe niște amenințări tăcute, nu ca pe niște Alliați activi.

Asta îți smulge un râset ostenit.

— Și tu ești un Alliat, Hoa?

— Nu al lor. Dar Ykka înțelege și asta.

Da. Probabil de-asta ești încă-n viață. Cât timp Ykka te ține în siguranță și te hrănește, Hoa o va ajuta. Ai revenit pe drum, unde totu-i o negociere. Comul care a fost Castrima trăiește, dar nu mai este cu adevărat o comunitate, ci un grup de călători cu aceleași țeluri, conlucrând ca să supraviețuiască. Poate mai târziu vor reuși să redevină un adevărat com, odată ce vor avea un alt cămin pe care să-l apere, însă deocamdată înțelegi furia Ykkăi. Ceva frumos și întreg s-a pierdut pentru totdeauna.

Îți cobori privirea și te contempli. Nici tu nu mai ești întreagă, dar ce a rămas din tine poate fi întărit. În curând o să poți pleca în căutarea lui Nassun. Să începi totuși cu începutul.

— O să facem asta?

Hoa rămâne tăcut un moment.

— Ești sigură?

— Așa cum e acum, brațul ăsta nu-mi e de niciun folos.

Se aude un sunet stins. Piatră frecându-se de piatră, lent și inexorabil. O mână grea se așază pe umărul tău pe jumătate transformat. Simți că, în ciuda greutății, atingerea e una delicată după standardele mâncătorilor de piatră. Hoa te tratează cu grijă.

— Nu aici, zice el și te trage în pământ.

Nu durează decât o clipă. Întotdeauna are grijă ca aceste călătorii prin pământ să fie rapide, probabil pentru că, dacă ar fi mai lungi, ți-ar fi greu să respiri… și să rămâi întreagă la minte. De data asta, e mai degrabă o senzație încețoșată de mișcare, o străfulgerare de întuneric, un iz de pământ, mai bogat decât mirosul înțepător al cenușii. Apoi ești întinsă din nou pe un afloriment, probabil același pe care se instalează restul Castrimei, dar mai departe de tabără. Aici nu sunt focuri de tabără, ci numai lumina roșiatică a Faliei reflectată pe stratul gros de nori de deasupra ta. Ochii ți se obișnuiesc repede, deși nu-i mare lucru de văzut, cu excepția stâncilor și a siluetelor copacilor din apropiere. Și a unei forme umane, acum așezată pe vine lângă tine.

Cu blândețe, aproape cu respect, Hoa îți ia în mâinile lui brațul împietrit. În ciuda a toate, simți solemnitatea momentului. Și de ce să nu fie solemn? Ăsta-i sacrificiul pe care ți l-au cerut obeliscurile. E uncia de carne pe care trebuie s-o plătești pentru datoria de sânge a fiicei tale.

— Nu e ceea ce crezi tu, spune Hoa și o clipă te temi că-ți poate citi gândurile.

Cel mai probabil însă explicația e că, fiind la propriu la fel de bătrân ca dealurile, îți poate citi expresia feței.

— Tu vezi în noi numai ce s-a pierdut, dar am avut și de câștigat. Nu e atât de hidos pe cât pare.

Mai degrabă pare că o să-ți mănânce brațul. N-ai nimic împotrivă, dar vrei să înțelegi.

— Atunci ce e? De ce…

Clatini din cap, neștiind nici măcar ce întrebare să pui. Poate „de ce” nu contează. Poate n-ai cum să înțelegi. Poate nu ți-e menit să înțelegi.

— Pentru noi, asta nu e hrană. Ca să trăim, avem nevoie numai de viață.

A doua propoziție a fost atât de ilogică, încât te agăți de prima.

— Dacă nu e hrană, atunci…

Hoa se mișcă din nou cu lentoare. Mâncătorii de piatră nu fac asta prea des. Mișcarea le scoate în evidență natura nefirească, atât de asemănători omenirii și totuși atât de diferiți. Ar fi mai ușor dacă ar fi mai stranii. Când se mișcă asemenea vouă, vezi ce au fost odinioară și cunoașterea asta e o amenințare și un avertisment către tot ce-i omenesc în tine.

Și totuși. „Tu vezi în noi numai ce s-a pierdut, dar am avut și de câștigat”.

El îți ridică brațul cu ambele mâini, una sub cotul tău și degetele celeilalte sprijinindu-ți ușor pumnul încleștat și crăpat. Încet, foarte încet. Așa nu te doare umărul. La jumătatea drumului către fața sa, își mută mâna cu care ți-a sprijinit cotul, cuprinzând în palmă dedesubtul brațului tău. Piatra lui alunecă pe a ta cu un scrâșnet stins. E surprinzător de senzual, deși nu simți nimic.

Apoi pumnul tău ajunge la buzele lui. Fără să și le miște, spune, cu o voce care-i răsună din piept:

— Ți-e frică?

Te gândești un moment la întrebare. N-ar trebui să-ți fie? Dar…

— Nu.

— Bine, replică el. Fac asta pentru tine, Essun. Tot ce fac e pentru tine. Mă crezi?

La început nu știi. Dintr-un impuls, îți ridici mâna sănătoasă și-ți plimbi degetele moi peste obrazul lui dur, rece, șlefuit. E greu să-l vezi, negru pe fundalul înserării, dar degetul tău mare îi descoperă sprâncenele și-i urmează linia nasului, care în forma lui adultă e mai lung. Ți-a spus că, în ciuda trupului său straniu, se consideră om. Uluită, îți dai seama că ai ales să-l privești și tu ca pe un om. Așa, ceea ce se petrece acum devine cu totul altceva decât scena în care un prădător își devorează prada. Nu știi ce anume este, însă… ai senzația unui dar.

— Da, zici tu. Te cred.

El deschide gura. Larg, mult mai larg decât se poate deschide o gură omenească. Cândva îți făceai griji că are gura prea mică. Acum e suficient de largă ca să încapă în ea un pumn. Și ce dinți are, mici și drepți, limpezi ca diamantele, scânteind în lumina roșie a înserării. Dincolo de ei e numai beznă.

Închizi ochii.

•

Era prost dispusă. Bătrânețea, mi-a spus unul dintre copiii ei. Ea a zis că era numai stresul de a încerca să predice la urechi surde venirea unor vremuri grele. Nu era proasta dispoziție, ci privilegiul vârstei înaintate, care-i permitea să se lepede de minciuna politeții.

„În povestea asta nu există un personaj negativ!” a zis ea. Stăteam sub domul din grădină, care era numai un dom pentru că insistase ea. (Scepticii din Syl încă pretind că nu există o dovadă că lucrurile se vor petrece cum a prezis ea, dar nu s-a înșelat niciodată în predicțiile ei și e mai Syl decât ei, așa că…) Bea sig, ca și cum chimicalele îi puteau certifica adevărul spuselor.

„Nu a existat o singură întorsătură nefericită, un singur moment în care s-a schimbat totul”, a continuat ea. „Lucrurile au fost rele și apoi groaznice și apoi mai bune și pe urmă din nou rele și apoi s-au întâmplat din nou și din nou fiindcă nimeni nu le-a oprit. Lucrurile pot fi… ajustate. Prelungind perioada mai bună, anticipând-o și scurtând-o pe cea groaznică. Mulțumindu-

ne uneori cu răul ca să prevenim groaznicul. Am renunțat să mai încerc să vă opresc. M-am mulțumit să-mi învăț copiii să-și amintească, să învețe și să supraviețuiască... până când cineva va rupe acest cerc pentru totdeauna”.

Eram nedumerit. „Te referi la Prăjeală?” În fond, despre asta venisem să vorbesc. O sută de ani, profeți ea cu cincizeci de ani în urmă. Ce altceva conta?

S-a mulțumit să zâmbească.

Transcrierea traducerii interviului Constructorului de Obeliscuri C găsit în ruina de pe Platoul Tapita nr. 723 de Sinash Inovator Dibars. Data – necunoscută, autorul transcrierii – necunoscut. Speculație: *cel dintâi lorist*? *Notă personală*: *Bastru, ar trebui să vezi locul ăsta. Comori istorice pretutindeni, majoritatea prea degradate ca să le descifrezi, dar... Mi-aș dori să fii aici.*

2

Nassun vrea să se elibereze

Nassun stă deasupra cadavrului tatălui ei, dacă o grămadă de nestemate sfărâmate poate fi numită cadavru. Se clatină ușor, amețită din pricină că rana de la umăr – unde a înjunghiat-o tata – sângerează abundent. Lovitura de cuțit a fost rezultatul alegerii imposibile pe care i-a cerut-o el: să fie fiica lui sau să fie o orogenă. Ea a refuzat să comită o sinucidere existențială. El a refuzat să lase un orogen să trăiască. În acel moment final n-a existat cruzime în sufletul niciunuia dintre ei, ci numai sumbra violență a inevitabilului.

Într-o latură a acestui tablou stă Schaffa, Gardianul lui Nassun, contemplând cu un amestec de venerație și de satisfacție crudă ce a mai rămas din Jija Rezistent Jekity. De cealaltă parte a lui Nassun stă Oțel, mâncătorul ei de piatră. Putem să-i spunem „al ei” de-acum, pentru că a venit la ea când avea nevoie, nu s-o ajute, asta niciodată, ci să-i ofere ceva. Ceea ce el îi oferă, ceea ce ea înțelege în sfârșit că-i trebuie, este un țel. Nici măcar Schaffa nu i-a oferit unul, însă asta fiindcă Schaffa o iubește necondiționat. Ea are nevoie și de această iubire, și încă cum, dar în momentul ăsta, cu inima frântă și gândurile risipite, tânjește după ceva mai… concret.

Va avea toată concretețea pe care o vrea. Va lupta pentru ea și va ucide pentru ea, deoarece a trebuit s-o facă în mod repetat și i-a intrat în obicei, și, dacă reușește, va muri pentru ea. În fond, îi seamănă mamei și numai cei care cred că au un viitor se tem de moarte.

În mâna teafără a lui Nassun vibrează o țandără de cristal ascuțită, lungă de un metru, de culoare albastru intens și cu fațete fine, dar având la bază o mică deformare ca un soi de mâner. Când și când, acest cuțit straniu pâlpâie devenind translucid, intangibil, parcă ireal. De fapt, e foarte real. Numai atenția lui Nassun împiedică obiectul din mâna sa să o transforme în piatră colorată ca pe tatăl ei. Ea se teme de ceea ce s-ar putea întâmpla dacă ar leșina din pricina sângelui

pierdut, așa că-și dorește foarte tare să poată trimite safirul la locul lui de pe cer, permițându-i să-și reia forma și dimensiunile colosale care-i sunt firești… dar nu poate. Nu încă.

Căci lângă baracă sunt cele două motive: Umber și Nida, ceilalți doi Gardieni ai Lunii Găsite. O supraveghează și, când privirea ei poposește asupra lor, firele argintii care-i leagă pe cei doi scânteiază mai tare. Niciun schimb de cuvinte sau priviri, doar o comunicare tăcută, insesizabilă dacă Nassun ar fi altcineva decât este. Sub picioarele fiecărui Gardian, pripoane delicate de argint ies din pământ, conectându-se prin intermediul rețelei scânteietoare din trupurile lor la micile așchii de fier din creiere. Aceste pripoane ca niște rădăcini au fost acolo dintotdeauna, dar poate tensiunea momentului o face pe Nassun să remarce, în cele din urmă, cât de groase sunt firele luminoase ale Gardienilor, mai groase decât cel care îl leagă de pământ pe Schaffa. Și, în sfârșit, înțelege ce înseamnă asta: Umber și Nida sunt doar marionetele unei voințe mai puternice. Nassun a încercat să aibă o părere mai bună despre ei că-și sunt propriii stăpâni, dar aici, acum, cu safirul în mâini și cu tatăl ei zăcându-i mort la picioare… unele lucruri nu pot aștepta un anotimp mai bun ca să se matureze.

Așa că Nassun înfige un tor adânc în pământ, pentru că știe că Umber și Nida îl vor simți. Este o fentă. N-are nevoie de puterea pământului și bănuiește că ei știu asta. Totuși, cei doi reacționează, Umber descrucișându-și brațele și Nida depărtându-se de balustrada verandei, de care se rezemase. Schaffa reacționează și el aruncând o căutătură piezișă, pentru ca ochii lui să-i întâlnească pe ai ei. E un semn pe care Umber și Nida îl vor remarca, dar nu-i nimic de făcut: Nassun nu are în creier o bucată din Pământul crud, care să-i faciliteze comunicarea. Acolo unde materia dă greș, grija o substituie. El zice „Nida” și pentru ea asta-i suficient.

Umber și Nida înaintează. Sunt rapizi, foarte rapizi, fiindcă rețeaua argintie din fiecare le-a întărit oasele și le-a îngroșat fibrele mușchilor, ca să poată face ceea ce un trup obișnuit n-ar putea. Un câmp de negație vine dinspre ei inexorabil ca o furtună, amorțind imediat lobii majori ai sessapinealelor lui Nassun, dar ea a trecut deja la atac. Nu fizic. În acest domeniu nu-i poate înfrunta, mai ales că de-abia se ține pe picioare. Nu i-au mai rămas decât voința și argintul.

Așa că Nassun – cu trupul neclintit și cu mintea dezlănțuită – apucă firele argintii din aerul înconjurător și le țese într-o plasă rudimentară, dar eficace. (N-a mai făcut așa ceva niciodată, dar nu i-a zis nimeni că nu se poate.) Înfășoară o parte a plasei în jurul Nidei, ignorându-l pe Umber fiindcă așa i-a spus Schaffa. Și în clipa următoare înțelege de ce i-a cerut el să se concentreze doar asupra unuia dintre Gardienii inamici. Argintul pe care l-a înfășurat în jurul Nidei ar trebui s-o oprească brutal, ca pe o insectă nimerită într-o pânză de păianjen. Însă Nida doar se împleticește, se oprește și râde, iar fire de *altceva* i se desfășoară din trup, biciuind aerul și sfâșiind plasa. Se repede din nou la Nassun, dar Nassun – după o clipă de ezitare la vederea iuțelii și eficienței Gardienei – face să țâșnească din pământ țăndări de stâncă, străpungând picioarele Nidei. Asta însă abia dac-o stânjenește puțin pe Nida. Se năpustește înainte, rupând țăndările de stâncă și continuându-și atacul cu ele înfipte în cizme. Una dintre mâinile ei alcătuiește o gheară, iar cealaltă, plată, cu degetele țepene, ia forma unei lame. Va stabili cum anume o s-o sfâșie pe Nassun în funcție de mâna care o va atinge prima.

Nassun se panichează. Numai puțin, pentru că altfel ar pierde controlul safirului, dar se panichează. În firele argintii ce zbârnâie prin trupul Nidei simte o vibrație crudă, flămândă și haotică, ceva ce n-a mai simțit niciodată, și brusc spaima pune stăpânire pe ea. Nu știe ce i-ar putea face acea vibrație stranie dacă Nida ar reuși să-i atingă pielea dezgolită. (Deși mama ei știe.) Face un pas înapoi și, cu puterea voinței, determină cuțitul de safir să se interpună între ea și Nida într-o poziție defensivă. Mâna ei sănătoasă încă strânge mânerul safirului, așa că în aparență mânuiește o armă cu o mână tremurătoare și mult prea înceată. Nida râde din nou, un râs ascuțit și plin de încântare, pentru că văd amândouă că safirul nu va fi îndeajuns ca s-o oprească. Mâna ca o gheară a Nidei se repede, răsfirându-și degetele și întinzându-se către obrazul lui Nassun, în timp ce femeia se unduiește ca un șarpe, evitând lovitura disperată a lui Nassun…

Nassun scapă safirul și țipă, sforțându-și cu disperare și în mod inutil sessapinealele amorțite…

Dar toți Gardienii l-au uitat pe celălalt gardian al lui Nassun.

Oțel nu pare să se miște. Acum stă în aceeași poziție ca în

ultimele câteva minute, cu spatele la movila care e Jija, cu chipul senin și postura leneșă, cu privirea ațintită către nord. Iar în clipa următoare e mai aproape, chiar lângă Nassun, deplasându-se atât de iute, încât Nassun aude pocnetul aerului dislocat. Iar înaintarea Nidei e oprită pe neașteptate când mâna ridicată a lui Oțel îi cuprinde gâtul ca-ntr-un cerc.

Țipă. Nassun a auzit-o pe Nida bătând câmpii ore întregi cu vocea ei suavă ca de flaut și poate asta a făcut-o să se gândească la Gardiană ca la o pasăre cântătoare, ciripind și trăncănind inofensivă. Țipătul ăsta este însă strigătul unui animal de pradă, sălbăticie preschimbată în furie când ceva îl împiedică să se repeadă asupra prăzii sale. Se smucește îndărăt, gata să-și sacrifice pielea și tendoanele ca să se elibereze, dar strânsoarea lui Oțel e fermă ca stânca. E imobilizată.

Un sunet din spatele ei o face pe Nassun să se întoarcă. La zece pași de ea, Umber și Schaffa, încleștați în luptă corp la corp, au devenit o ceață. Nu poate vedea ce se petrece. Amândoi se mișcă prea repede, administrându-și lovituri iuți și necruțătoare. Până când urechea ei percepe sunetul impactului, și-au și schimbat poziția. Nici măcar nu poate spune ce anume fac… dar se teme, se teme foarte tare pentru Schaffa. Argintul din Umber curge ca o rețea de râuri, alimentându-l constant cu putere prin rădăcina scânteietoare. Însă pâraiele mai subțiri din Schaffa sunt un lanț sălbatic de repezișuri și strâmtori, smucindu-i nervii și mușchii și străfulgerând pe neașteptate, încercând să-i distragă atenția. După concentrarea de pe chipul lui Schaffa, Nassun își dă seama că el încă deține controlul și că asta l-a salvat. Mișcările lui sunt imprevizibile, strategice, gândite. Totuși, este uimitor că mai e în stare să lupte.

În schimb, felul în care pune capăt luptei, înfigându-și mâna până la încheietură sub falca lui Umber, e oribil.

Umber scoate un sunet îngrozitor, încremenind subit… dar o clipă mai târziu mâna lui se repede din nou spre gâtul lui Schaffa, atât de iute, încât devine o ceață. Schaffa scoate un icnet – așa de scurt, că ar putea fi numai o răsuflare, însă Nassun îi percepe îngrijorarea – și abate lovitura, dar Umber continuă să se miște, deși a dat ochii peste cap, iar gesturile îi sunt smucite și stângace. Nassun înțelege: Umber nu mai e acasă. Dar altceva este, mișcându-i membrele și declanșându-i reflexele atât timp cât conexiunile acelea cruciale rămân la locul

lor. Și da: în clipa următoare, Schaffa îl aruncă pe Umber la pământ, își eliberează mâna dintr-o smucitură și strivește în picioare capul adversarului său.

Nassun nu se poate uita. Aude trosnetul și-i e de ajuns. Aude cum Umber continuă să zvâcnească, din ce în ce mai slab, dar stăruitor, și foșnetul vag al hainelor lui Schaffa când se apleacă. Apoi aude un sunet pe care mama ei l-a auzit ultima oară într-o cămăruță din aripa Gardienilor de la Epicentru, cu vreo treizeci de ani în urmă: oase trosnind și zgârciuri rupându-se, în timp ce Schaffa își înfige degetele la baza craniului sfărâmat al Gardianului.

Nassun nu-și poate astupa urechile, așa că se concentrează asupra Nidei, care încă se luptă să se desprindă din strânsoarea implacabilă a lui Oțel.

— Eu… eu…, dă să spună Nassun.

Inima ei și-a încetinit doar puțin bătăile. Safirul îi tremură și mai tare în mâini. Nida vrea în continuare s-o omoare. Oțel, care s-a afirmat doar ca un potențial Alliat, nu ca unul cert, nu trebuie decât să-și desfacă strânsoarea și Nassun va muri. Dar…

— N-n-nu vreau să te ucid, îngaimă ea.

Și chiar e sinceră.

Dintr-odată, Nida încremenește și amuțește. Furia de pe chipu-i se șterge treptat, lăsându-l inexpresiv.

— Ultima dată a făcut ce trebuia făcut, zice ea.

Nassun simte înțepături sub piele, înțelegând că, în mod impalpabil, ceva s-a schimbat. Nu știe ce, dar nu mai e sigură că persoana care vorbește este în totalitate Nida. Înghite în sec.

— Ce a făcut? Și cine?

Privirea Nidei poposește asupra lui Oțel. Se aude un scrâșnet stins și buzele lui Oțel se arcuiesc, schițând un zâmbet larg, cu prea mulți dinți. Apoi, înainte ca Nassun să se gândească ce să mai întrebe, Oțel își schimbă priza. Nu o slăbește, ci o inversează, cu acea mișcare lentă, nefirească, menită poate să imite mișcările oamenilor. (Sau să le ironizeze.) Își îndoaie brațul și-și răsucește încheietura, întorcând-o pe Nida cu spatele la el. Ceafa ei se află în dreptul gurii lui.

— E furios, continuă Nida calmă, deși acum stă cu spatele atât la Oțel, cât și la Nassun. Dar chiar și așa ar fi dispus la un compromis, la iertare. Cere dreptate, dar…

— Și-a avut dreptatea de o mie de ori, zice Oțel. Nu i-o mai

datorez.

Apoi deschide larg gura.

Nassun se întoarce din nou în altă parte. În ciuda dimineții în care și-a făcut tatăl bucăți, unele lucruri rămân prea obscene pentru ochii ei de copil. Măcar Nida nu mai mișcă după ce Oțel îi lasă trupul să cadă la pământ.

— Nu putem să rămânem aici, zice Schaffa.

Când Nassun se concentrează asupra lui, înghițind în sec, îl vede aplecat deasupra trupului lui Umber, ținând ceva mic și ascuțit în mâna stropită cu sânge. Privește obiectul cu detașarea rece rezervată celor pe care vrea să-i omoare.

— Vor veni și alții.

Cu claritatea pe care o ai numai când ai trecut pe lângă moarte, Nassun știe că el se referă la alți Gardieni contaminați, și nu doar pe jumătate contaminați ca Schaffa, care a reușit, cine știe cum, să-și păstreze într-o oarecare măsură liberul-arbitru. Nassun înghite în sec încuviințând, mai calmă, acum, că nimeni nu mai încearcă s-o omoare de-a dreptul.

— D-dar ceilalți copii?

Unii dintre copiii în cauză stau pe veranda barăcii, treziți de impactul safirului când Nassun l-a invocat în forma lui de cuțit. Nassun își dă seama că au fost martori la tot. Vreo doi plâng la vederea Gardienilor morți, dar cei mai mulți se mulțumesc să-i privească pe ea și pe Schaffa amuțiți de șoc. Unul dintre copiii mai mici vomită peste balustrada treptelor.

Schaffa îi studiază îndelung, apoi îi aruncă o privire piezișă lui Nassun. Răceala nu l-a părăsit de tot, spunând ceea ce cuvintele lui n-o fac.

— Trebuie să plece repede din Jekity. În lipsa Gardienilor, e greu de crezut că locuitorii comului le vor tolera prezența.

Sau Schaffa poate să-i ucidă. Așa a procedat cu fiecare orogen pe care l-au întâlnit și care nu era sub controlul lui. Ori sunt ai lui, ori sunt un pericol.

— Nu! exclamă Nassun.

A reacționat nu la spusele lui, ci la răceala aceea tăcută. Răceala sporește cu un grad. Lui Schaffa nu-i place când ea îi spune nu. Trage adânc aer în piept, reușind să se calmeze puțin, apoi se corectează.

— Te rog, Schaffa! Pur și simplu… pur și simplu nu mai suport.

Asta e curată ipocrizie. O contrazice decizia pe care a luat-o

de curând, o promisiune tăcută deasupra cadavrului tatii. Schaffa nu poate ști despre alegerea sa, dar Nassun e dureros de conștientă că Oțel adastă la periferia câmpului ei vizual cu un zâmbet însângerat pe chip.

Strânge din buze și se străduiește să creadă ceea ce a spus. Nu-i o minciună. Chiar nu mai poate îndura cruzimea, suferința nesfârșită; asta-i și ideea. Ceea ce are de gând să facă va fi măcar rapid și îndurător.

Schaffa o studiază un moment. Apoi tresare crispându-se ușor, așa cum l-a văzut făcând adesea în ultimele câteva săptămâni. Când spasmul îi trece, el arborează un zâmbet și se apropie de ea, deși mai întâi își încleștează bine pumnul în jurul așchiei de metal pe care a scos-o din trupul lui Umber.

— Ce-ți face umărul?

Ea și-l atinge. Pânza cămășii de noapte e udă de sânge, dar nu îmbibată, și ea mai poate folosi brațul.

— Mă doare.

— Mă tem că asta va mai dura o vreme.

El privește în jur, apoi se ridică și se apropie de cadavrul lui Umber. Sfâșie una dintre mânecile cămășii lui – pe cea mai puțin pătată de sânge, remarcă Nassun cu o ușurare distantă –, apoi se apropie de ea, îi ridică mâneca și o ajută să-și bandajeze umărul cu fâșia de cârpă. O leagă strâns. Nassun știe că e bine și că probabil în felul ăsta rana nu va mai trebui cusută, dar pentru moment durerea se intensifică și ea se sprijină de el. Schaffa i-o îngăduie, mângâindu-i părul cu mâna liberă. Nassun observă că cealaltă mână, cea pătată de sânge, rămâne strânsă în jurul așchiei de metal.

— Ce-o să faci cu ea? îl întreabă privindu-i mâna încleștată.

Nu poate să nu-și imagineze că înăuntru se ascunde ceva răuvoitor, întinzându-și tentaculele și căutând o altă persoană pe care s-o infecteze cu voința Pământului crud.

— Nu știu, zice Schaffa îngândurat. Pentru mine nu e un pericol, dar îmi amintesc că în…

Se încruntă un moment, bâjbâind în mod evident după o amintire care nu mai este.

— Că mai demult, altundeva, pur și simplu le reciclam. Aici presupun că va trebui să găsesc un loc izolat unde s-o ascund și să sper că n-o va găsi nimeni prea curând. Tu ce-ai de gând să faci cu aia?

Nassun îi urmărește privirea către locul unde cuțitul de safir, lăsat de capul lui, a ocolit-o și s-a poziționat în spatele ei, plutind în aer la distanță de un pas. Se mișcă ușor odată cu ea, zumzăind stins. Nu înțelege de ce face asta, deși forța lui apropiată, tăcută, o alină.

— Cum ai…

— Am avut nevoie de el. A știut ce-mi trebuia și s-a schimbat de dragul meu.

Nassun ridică ușor din umeri. E greu să explici chestiile astea în cuvinte. Apoi se agață de cămașa lui cu mâna teafără, căci știe că nu-i bine când Schaffa nu răspunde la o întrebare.

— Schaffa, ceilalți copii?

El oftează.

— O să-i ajut să-și facă bagajele. Poți să mergi?

Nassun este atât de ușurată, încât pe moment se simte în stare să și zboare.

— Da. Mulțumesc! Mulțumesc, Schaffa!

El clatină din cap, evident mâhnit, deși zâmbește din nou.

— Mititico, du-te la tatăl tău acasă și ia orice e folositor și ușor de transportat! Ne întâlnim acolo.

Ea ezită. Dacă Schaffa se hotărăște să-i ucidă pe ceilalți copii din Luna Găsită… N-o s-o facă, nu-i așa? A zis că n-o va face.

Schaffa se oprește și, deasupra zâmbetului său, o sprânceană i se arcuiește, o expresie întrebătoare, calmă, politicoasă. E o iluzie. Argintul îl șfichiuiește în continuare pe dinăuntru, îndemnându-l s-o ucidă. Durerea trebuie să fie cumplită. Dar el se împotrivește imboldului, așa cum o face de săptămâni întregi. N-o ucide fiindcă o iubește. Și, dacă nu are încredere în el, înseamnă că nu poate avea încredere în nimic și în nimeni.

— Bine, zice Nassun. Ne vedem la tati acasă.

Desprinzându-se de lângă el, îi aruncă o privire lui Oțel, care s-a întors la rândul său către Schaffa. Cândva în ultimele câteva clipe, Oțel a reușit să-și curețe sângele de pe buze. Cum o fi făcut-o, ea nu știe. Dar și-a întins o mână cenușie către ei… nu, către Schaffa. Gardianul își înclină capul, cugetând un moment, apoi pune așchia însângerată în palma lui Oțel. Palma i se închide, apoi se deschide lent, ca și cum ar face o scamatorie. Dar așchia de fier a dispărut. Schaffa îi mulțumește înclinând politicos din cap.

Cei doi protectori monstruoși ai ei, care trebuie să coopereze

pentru a-i purta de grijă. Dar Nassun nu e și ea un monstru? Din cauza lucrului pe care l-a simțit chiar înainte ca Jija să vină s-o omoare, acea culminație a unei puteri imense, concentrate și amplificate de zeci de obeliscuri? Oțel a numit-o Poarta Obeliscului: un mecanism vast și complex creat de mortcivul care a construit obeliscurile pentru a servi unor țeluri de nepătruns. Oțel a mai pomenit și de ceva ce se cheamă Lună. Nassun a auzit poveștile: cândva, tare demult, Taica Pământ a avut un copil. Pierderea lui l-a înfuriat și a provocat venirea Anotimpurilor.

Mesajul poveștilor este acela al unei speranțe imposibile, o expresie stupidă pe care loriștii o foloseau ca să ațâțe curiozitatea publicului plictisit. „Dacă, într-o bună zi, copilul Pământului va reveni...” Se sugerează că într-o bună zi Taica Pământ ar putea fi îmbunat. Că într-o bună zi Anotimpurile s-ar putea sfârși și lumea s-ar îndrepta.

Numai că tații tot vor încerca să-și omoare copiii orogeni, nu? Chiar dacă Luna s-ar întoarce. Nimic nu va opri asta.

„Adu Luna acasă”, a zis Oțel. Pune capăt suferinței acestei lumi.

Unele alegeri nici nu sunt de fapt alegeri.

Cu puterea voinței, Nassun face safirul să plutească din nou dinaintea ei. Ca urmare a negației lui Umber și a Nidei nu poate sessiza nimic, dar există și alte moduri de a percepe lumea. Și, printre ne-apele fluctuante ale safirului care se face și se desface din imensitatea concentrată a luminii argintii depozitate în rețeaua lui cristalină, este un mesaj subtil, scris în ecuații ale forței și echilibrului pe care Nassun le rezolvă instinctiv, recurgând la altceva decât matematica.

Departe. Dincolo de marea necunoscută. Poate că mama ei o fi având cheia Porții Obeliscului, însă pe drumurile de cenușă Nassun a învățat că există și alte căi de a deschide orice poartă: balamale de slăbit, căi de a o escalada sau de a săpa pe sub ea. Iar, departe, de cealaltă parte a lumii, există un loc în care controlul asupra Porții poate fi smuls din mâinile lui Essun.

— Schaffa, știu unde trebuie să mergem, anunță Nassun.

El o privește un moment, desprinzându-și ochii de Oțel, apoi revenind la el.

— Serios?

— Da. Dar drumul e foarte, foarte lung, zice ea și-și mușcă

buza. Vrei să vii cu mine?

El înclină din cap cu un zâmbet larg și plin de căldură.

— Oriunde, mititico.

Nassun lasă să-i scape un oftat profund de ușurare și-i adresează un surâs timid. Apoi întoarce hotărâtă spatele Lunii Găsite și cadavrelor ei și coboară dealul fără să privească măcar o dată înapoi.

•

2729, Eră Imperială. Martori din comul Amand (cvartentul Dibba din vestul Nordmedlatului) raportează că un rogălău neidentificat de sex feminin a deschis o pungă de gaz din apropierea așezării. Nu e clară natura gazului: uciși în câteva secunde, cu limba purpurie… mai degrabă sufocant decât toxic? Sau ambele? Un alt rogălău de sex feminin pare să fi oprit cumva tentativele celui dintâi, readucând gazul în crater înainte să-l închidă. Cetățenii din Amand le-au ucis pe amândouă imediat ce au putut, ca să prevină orice incident. Punga de gaz este apreciată de Epicentru ca fiind una substanțială, suficient cât să fi putut ucide majoritatea oamenilor și animalelor din jumătatea vestică a Nordmedlatului, cu consecințe și în contaminarea solului. Incident inițiat de o persoană de sex feminin în vârstă de șaptesprezece ani, ca reacție la presupusa molestare a surorii ei mai mici. Domolit de o persoană de sex feminin în vârstă de șapte ani, sora celei dintâi.

Notițele lui Yaetr Inovator Dibars

Syl Anagist: *Cinci*

— Houwha, rostește o voce îndărătul meu.

(Al meu? Da, al meu.)

Mă întorc lăsând în spate fereastra înțepenită și grădina cu flori pâlpâitoare. A intrat o femeie, însoțită de Gaewha și de o conductoare, și nu-i cineva cunoscut. La prima vedere este una dintre ei: piele cafenie, ochi cenușii, păr negru cu reflexe castanii, căzând în bucle lungi și strânse, înaltă. Lățimea feței ei ascunde o sugestie de *altceva*... sau poate, privind amintirea acum, prin lentilele mileniilor trecute, văd ceea ce vreau. E irelevant cum arată. Pentru sessapinealele mele, înrudirea dintre ea și noi este la fel de evidentă ca părul alb și înfoiat al Gaewhei. Exercită asupra mediului înconjurător o presiune imposibilă, ca o forță clocotitoare, irezistibilă. Asta o face să fie una de-ale noastre, ca și cum a fost decantată din același mix biomagestric.

(Tu semeni cu ea. Nu. Eu vreau ca tu să semeni cu ea. E necinstit, chiar dacă-i adevărat: ești ca ea, dar în alte feluri, dincolo de simplul aspect fizic. Scuzele mele că te-am limitat în felul ăsta.)

Conductoarea vorbește așa cum vorbesc cei ca ea, prin vibrații anemice care trimit mici unde prin aer și de-abia fac solul să tresară. *Cuvinte.* Știu cuvântul-nume pentru conductoare, Pheylen, și mai știu că este una dintre cei cumsecade, dar această cunoaștere e neclintită și indistinctă, ca multe alte lucruri legate de ei. Multă vreme nu am putut să-i deosebesc unul de altul. Nu seamănă, însă au aceeași non-prezență în mediul înconjurător. Încă trebuie să-mi amintesc că texturile părului, forma ochilor și mirosurile corporale unice au pentru ei la fel de multă însemnătate ca perturbațiile plăcilor tectonice pentru mine.

Trebuie să respect faptul că sunt diferiți. În fond, noi suntem cei incompleți, goliți de mult din ceea ce ne-ar fi făcut umani. A fost un lucru necesar și nu mă supără că sunt ce sunt. Îmi place să fiu util. Dar multe ar fi mai ușoare dacă mi-aș putea înțelege mai bine creatorii.

Așa că o privesc pe noua femeie, femeia-noi, și încerc să fiu

atent când conductoarea face prezentările. Prezentarea este un ritual care constă în a explica sunetele numelor și relațiile de… familie? Profesia? Sincer, nu știu. Stau unde trebuie să stau și spun ceea ce trebuie să spun. Conductoarea îi explică noii femei că eu sunt Houwha și că Gaewha este Gaewha, acestea fiind cuvintele-nume pe care le folosesc ei pentru noi. Noua femeie, spune conductoarea, e Kelenli. Nici asta nu-i corect. De fapt, numele ei este *străpungere adâncă, erupție discretă prin strat de lut, substrat moale de siliciu, reverberație,* dar o să încerc să țin minte să-i spun „Kelenli" când o să vorbesc folosindu-mă de cuvinte.

Conductoarea pare mulțumită să mă audă spunând „încântat de cunoștință", așa cum se cuvine. Și eu mă bucur; *prezentarea* e o treabă foarte dificilă, dar m-am străduit din greu să devin bun la asta. Apoi conductoarea începe să vorbească cu Kelenli. Când devine limpede că nu mai are nimic să-mi spună, mă postez în spatele Gaewhei și încep să-i împletesc câteva șuvițe din coama deasă și înfoiată. Conductorilor, se pare, le place când facem asta, deși nu înțeleg de ce. Unul dintre ei a spus că este „drăguț" să ne vadă purtându-ne de grijă unii altora, la fel ca oamenii. Nu mi-e clar ce înseamnă „drăguț".

Între timp, ascult.

— Pur și simplu n-are sens, zice Pheylen oftând. Sigur, cifrele nu mint, dar…

— Dacă vrei să formulezi o obiecție…, începe Kelenli.

Cuvintele ei mă fascinează într-un fel în care nu m-au mai fascinat alte cuvinte vreodată. Spre deosebire de conductoare, vocea ei are greutate și textură, adâncime și straturi. În timp ce vorbește, trimite cuvintele în pământ, ca și cum ar subrocaliza. Asta le face să pară mai reale. La auzul spuselor ei, Pheylen, care nu pare să observe profunzimea mai mare a cuvintelor lui Kelenli comparativ cu ale ei – sau poate pur și simplu nu-i pasă –, capătă o expresie stânjenită. Kelenli repetă:

— Dacă vrei, pot să-l rog pe Gallat să mă șteargă de pe listă.

— Și după aia să-l ascultăm cum urlă? Moarte crudă, nu i-ar mai tăcea gura! Ce temperament sălbatic are!

Pheylen zâmbește. Nu e zâmbetul cuiva care se amuză.

— Probabil că-i e greu, vrând ca proiectul să reușească, dar în același timp dorindu-și ca tu să fii… bine. Mie-mi convine să te am numai ca rezervă, dar n-am văzut datele simulării.

— Eu da, spune Kelenli cu o voce gravă. Riscul de temporizare-eșec era mic, dar semnificativ.

— Ei, poftim! Până și un risc mic este prea mult dacă putem să-l prevenim. Dar cred că sunt mai îngrijorați decât arată dacă te-au implicat pe tine…

Brusc, Pheylen capătă un aer stânjenit.

— Ah… scuze! N-am vrut să te jignesc.

Kelenli zâmbește. Atât eu, cât și Gaewha observăm că-i doar o mască, nu o expresie sinceră.

— Nu-i nimic.

Pheylen răsuflă ușurată.

— Bine, atunci o să mă retrag la Observații și o să vă las pe voi trei să vă cunoașteți mai bine. Ciocănește când ai terminat.

Zicând asta, Conductoarea Pheylen părăsește încăperea. Asta-i bine, căci putem vorbi mai ușor când nu sunt conducători prin preajmă. Ușa se închide și mă mut în fața Gaewhei (pe care de fapt o cheamă *geodă crăpată cu gust de săruri adularescente*[1], *ecou stins*). Ea încuviințează discret, fiindc-am ghicit că are să-mi spună ceva important. Suntem supravegheați tot timpul. O anumită doză de prefăcătorie este esențială.

Gaewha rostește din gură:

— Coordonatoarea Pheylen mi-a spus c-o să se facă o schimbare în configurația noastră.

Cu restul făpturii ei spune, prin perturbații atmosferice și smucituri anxioase ale firelor de argint: „Tetlewha a fost mutat pe parcela cu mărăcini”.

— O schimbare la o dată atât de avansată?

O privesc pe femeia-noi, Kelenli, ca să văd dacă urmărește întreaga conversație. Seamănă atât de tare cu unul dintre ei, cu coloritul de suprafață și cu oasele ei lungi, care o fac cu un cap mai înaltă decât noi doi.

— Ai legătură cu proiectul? o întreb în timp ce răspund afirmației Gaewhei despre Tetlewha: „Nu”.

Acest „nu” nu-i o negație, ci afirmarea unui fapt concret. Încă putem simți semnătura familiară a lui Tetlewha, *punct fierbinte agitat și strate ridicându-se, măcinare prin tasare,* dar… ceva s-a schimbat. Nu mai e în apropiere sau cel puțin nu mai e în niciun loc aflat în raza percepțiilor noastre seismice. Iar

[1] Fenomen optic ce dă senzația existenței unei lumini în interiorul unei pietre prețioase. (n.tr.).

fierberea și măcinarea din el aproape au încetat.

„Dezafectat”, ăsta e cuvântul pe care îl preferă conductorii când este îndepărtat unul dintre noi. Ne-au cerut, fiecăruia în parte, să descriem ce simțim când are loc o asemenea schimbare, pentru că este o întrerupere a rețelei noastre. Printr-un acord nerostit, fiecare dintre noi a vorbit despre o senzație de pierdere: o retragere, o secare, o împuținare a forței semnalului. Printr-un acord nerostit, niciunul dintre noi nu a pomenit restul, care oricum ar fi imposibil de descris folosind cuvintele conductorilor. Ceea ce trăim este o senzație de ofilire, o mâncărime în tot trupul, *năruirea-rezistența-încâlceala* cablurilor din perioada pre-sylanagisteană, pe care le descoperim uneori când explorăm pământul, ruginite și ascuțite, expresie a deteriorării și a potențialului irosit. Ceva de genul ăsta.

„Cine a dat ordinul?” mă interesez eu.

Gaewha a devenit un cutremur lent, trimițând unde ce alcătuiesc tipare confuze de frustrare. „Conductorul Gallat. Ceilalți conductori sunt furioși din pricina asta și cineva le-a raportat celor de sus și de aceea au trimis-o pe Kelenli aici. A fost nevoie de forțele noastre reunite ca să controlăm onixul și piatra-lunii. Își fac griji cu privire la stabilitatea noastră”.

Îi răspund enervat. „Poate ar fi trebuit să se gândească la asta înainte…”

— Da, am legătură cu proiectul, ne întrerupe Kelenli, deși conversația verbală nu a suferit nicio întrerupere. (Cuvintele sunt foarte lente în comparație cu graiul prin pământ.) Vedeți voi, am niște simțuri mai stranii și unele abilități similare cu ale voastre.

Apoi adaugă: „Am venit să vă învăț”.

Trece cu aceeași ușurință ca noi de la cuvintele conductorilor la limba noastră, graiul prin pământ. Prezența ei este, din punct de vedere comunicațional, *metal greu radiant, linii magnetice cristalizate de fier meteoritic,* cu straturi mai complexe sub ea, atât de tăioasă și de puternică, încât eu și Gaewha icnim de uimire.

Dar ce spune ea acolo? Să ne învețe? Nu trebuie să învățăm nimic! Am fost decantați știind deja aproape tot ce trebuia să știm, iar restul l-am învățat în primele săptămâni de viață alături de tovarășii noștri acordori. Dacă n-am fi făcut-o, am fi și noi pe

parcela cu mărăcini.

Mă străduiesc să mă încrunt.

— Cum poți tu să fii acordoare, ca noi?

Este o minciună rostită pentru observatorii noștri, care văd numai suprafața lucrurilor și cred că asta-i valabil și pentru noi. Nu e albă ca noi, nici scundă sau ciudată, dar am recunoscut-o ca fiind una de-ale noastre de când am simțit cataclismul prezenței ei. N-am nicio îndoială că-i de-ale noastre. Nu mă pot îndoi de incontestabil.

Kelenli zâmbește, un zâmbet ironic ce ia act de minciuna mea.

— Nu sunt chiar ca voi, dar pe aproape. Voi sunteți opera de artă terminată, eu sunt modelul.

Fire de magie din pământ se încing și vibrează, adăugând alte înțelesuri. „Prototip”. O metodă de a controla experimentul care suntem noi, creată în avans, pentru a vedea cum trebuia să fim făcuți. În locul multiplelor noastre diferențe, ea are una singură. Are sessapinealele noastre grijuliu proiectate. Este suficient ca să ne ajute să ne ducem sarcina la bun sfârșit? Certitudinea prezenței ei în pământ spune că da. Continuă prin cuvinte:

— Nu sunt cea dintâi care a fost făcută. Ci doar cea dintâi care a supraviețuit.

Toți ridicăm o mână înaintea noastră, într-un gest care să țină la distanță Moartea crudă. Dar eu afișez mina unuia care nu înțelege și mă întreb dacă ne putem încrede în ea. Am văzut cât de relaxată era conductoarea alături de ea. Pheylen este una dintre cei cumsecade, dar nici măcar ea nu uită vreodată ce suntem. Cu Kelenli însă a uitat. Poate că toți oamenii o cred una de-ale lor până când cineva le spune contrariul. Cum o fi să fii tratat ca un om, deși nu ești unul? Și mai e și faptul că au lăsat-o singură cu noi. Pe noi ne tratează ca pe niște arme care s-ar putea descărca accidental în orice clipă… dar în ea au încredere.

— Câte fragmente ai acordat până acum? întreb cu glas tare, de parcă asta chiar contează.

E totodată și o provocare.

— Numai unu, răspunde Kelenli, dar continuă să zâmbească. Onixul.

Oh. Oh! Asta chiar contează! Schimb cu Gaewha o privire plină de mirare și îngrijorare și ne întoarcem din nou spre ea.

— Și motivul pentru care sunt aici, continuă Kelenli – insistând

deodată să ne ofere această informație importantă numai cu ajutorul cuvintelor, ceea ce, în mod pervers, nu face decât să le sublinieze importanța –, este că s-a dat ordinul. Fragmentele sunt la capacitatea maximă de înmagazinare și sunt gata pentru ciclul generativ. Centrul Miezului și Zona Zero intră în direct în douăzeci și opt de zile. Pornim în sfârșit Motorul Plutonic.

(Peste zeci de mii de ani, după ce oamenii vor uita în repetate rânduri ce sunt „motoarele” și vor cunoaște fragmentele numai sub denumirea de „obeliscuri”, va exista un alt nume pentru obiectul care ne guvernează viețile acum. Se va numi Poarta Obeliscului, ceea ce este mai poetic și totodată jenant de primitiv. Îmi place mai mult numele ăsta.)

În prezentul în care eu și Gaewha stăm și ne uităm la ea, Kelenli lansează un ultim șoc în vibrația dintre celulele noastre.

„Asta înseamnă că am mai puțin de o lună ca să vă arăt cine sunteți cu adevărat”.

Gaewha se încruntă. Reușesc să nu reacționez, căci conductorii ne supraveghează trupurile, nu doar fețele, dar puțin lipsește să nu mă trădez. Sunt foarte confuz și destul de tulburat. Nu bănuiesc, în prezentul acelei conversații, că este începutul sfârșitului.

Pentru că, vezi tu, noi, acordorii, nu suntem orogeni. Orogenia este ceea ce va deveni partea diferită din noi după generații de adaptare la o lume schimbată. Voi sunteți varianta mai superficială, mai specializată, mai naturală a stranietății noastre nefirești. Numai câțiva dintre voi, ca Alabastru, se vor apropia de puterea și de versatilitatea noastră, dar asta pentru că noi suntem construiți cu tot atâta deliberare și la fel de artificial ca fragmentele pe care voi le numiți obeliscuri. Suntem părți ale unei mașinării mărețe, un triumf al geningineriei, biomagestriei și geomagestriei și al altor discipline pentru care viitorul nu va avea nume. Ca o statuie, un sceptru sau alt obiect de preț, glorificăm prin însăși prezența noastră lumea care ne-a creat.

Nu îi purtăm pică pentru asta, căci părerile și experiențele noastre au fost și ele construite cu grijă. Nu înțelegem că Kelenli a venit să ne ofere sentimentul apartenenței la omenire. Nu înțelegem de ce ni s-a interzis conceptul până acum... dar o vom face.

Și atunci vom înțelege că *oamenii* nu pot fi *proprietatea* nimănui. Și, pentru că suntem și una, și alta, iar asta nu-i corect,

în noi va lua naștere un nou concept, deși nu am auzit cuvântul pe care conductorii nu au voie nici măcar să-l rostească în prezența noastră. Revoluție.

Mă rog. Oricum nu prea ne folosesc nouă cuvintele. Dar asta e. Începutul. Tu, Essun, vei vedea sfârșitul.

3

tu, dezechilibrată

Ai nevoie de câteva zile până îți revii suficient ca să mergi singură. Imediat ce poți, Ykka îți ia purtătorii de targă și le dă alte însărcinări, lăsându-te să te târăști singură, slăbită și, după pierderea brațului, stângace. În primele câteva zile, rămâi mult în urma grupului, ajungându-l numai la câteva ore după ce și-a așezat tabăra pentru noapte. Când te duci și tu să-ți iei partea, din mâncarea la comun n-a mai rămas mare lucru. Bine că nu mai simți foamea. N-au rămas nici prea multe locuri unde să-ți întinzi așternutul, deși măcar ți-au dat un rucsac și ceva provizii de bază care să compenseze pierderea rucsafugului. Locurile libere nu sunt bune, aflate la marginea taberei sau de-a dreptul pe drum, unde riscul unui atac din partea sălbăticiunilor sau a comleșilor este mai mare. Dar te culci acolo pentru că ești sfârșită. Presupui că, dacă vei fi cu adevărat în pericol, Hoa te va lua din nou de-aici: pare capabil să te transporte fără dificultate prin pământ, pe distanțe scurte. Chiar și așa, mânia Ykkăi este mai greu de îndurat decât credeai.

Tonkee și Hoa rămân și ei în urmă, cu tine. E aproape ca pe vremuri, numai că acum Hoa apare în timp ce mergi, rămâne în urmă, lăsându-te să-ți continui drumul, apoi se ivește din nou undeva înaintea ta. În general adoptă o postură neutră, dar uneori mai face câte ceva ridicol, ca atunci când l-ai găsit într-o poză de alergător. Se pare că și mâncătorii de piatră se plictisesc. Hjarka rămâne cu Tonkee, așa că sunteți patru. Ba nu, cinci: Lerna rămâne și el în urmă cu tine, furios din cauza a ceea ce percepe ca fiind rele tratamente față de unul dintre pacienții săi. Nu crede că o femeie care a fost recent în comă ar trebui obligată să meargă pe jos, cu atât mai mult lăsată în urmă. Încerci să-i spui să nu stea pe lângă tine, ca să nu-și atragă mânia Castrimei asupra lui, dar el pufnește batjocoritor și spune că, dacă locuitorii Castrimei chiar vor să supere singura persoană din tot comul care are pregătire de chirurg, atunci nu-l merită. Ceea ce e... ei bine, un punct de vedere foarte valabil.

Taci.

Dar te descurci mai bine decât se aștepta Lerna. Asta mai ales pentru că n-ai fost cu adevărat în comă și pentru că, în cele șapte sau opt luni cât ai locuit în Castrima, nu ți-ai pierdut forma fizică dobândită pe drum. Vechile obiceiuri revin, cu ușurință chiar: găsești un ritm constant, chiar dacă lent, care înghite kilometru după kilometru; porți rucsacul jos, în așa fel încât greutatea lui să ți se sprijine pe fund în loc să-ți apese umerii; ții capul în piept când mergi, astfel încât cenușa care cade să nu-ți acopere ochelarii. Cu atâția binevoitori în preajma ta, pierderea brațului e mai mult o sâcâială decât o dificultate. Pe lângă faptul că te dezechilibrează și te chinuiește cu mâncărimi sau dureri-fantomă ale unor degete sau ale unui cot care nu mai există, cea mai dificilă parte este îmbrăcatul în fiecare dimineață. E surprinzător ce repede te deprinzi să te lași pe vine ca să urinezi sau să defechezi fără să cazi, dar poate toate zilele alea cât ai purtat scutec constituie o motivație suplimentară.

Așa că te descurci singură, la început mai încet, apoi devenind mai rapidă pe zi ce trece. Dar e o singură problemă cu toate astea: mergi în direcția greșită.

Într-o seară, Tonkee vine și se așază lângă tine.

— Nu poți să pleci până nu înaintăm mai mult spre vest, zice ea fără altă introducere. Cred că până aproape de Merz. Și, dacă vrei să ajungi așa departe, trebuie să dregi lucrurile între tine și Ykka.

Te uiți urât la ea, deși, după standardele lui Tonkee, ai fost chiar discretă. A așteptat până când Hjarka a început să sforăie în așternutul ei, iar Lerna s-a dus să folosească latrina taberei. Hoa se aține încă prin apropiere, păzind micul vostru grup deloc discret, cu curbele chipului său de marmură neagră luminate de dedesubt de flăcări. Dar Tonkee știe că-ți e loial, în măsura în care loialitatea înseamnă ceva pentru el.

— Ykka mă urăște, spui în cele din urmă, după ce căutătura ta încruntată nu reușește să-i provoace lui Tonkee nici supărare, nici regret.

Ea dă ochii peste cap.

— Crede-mă că știu cum arată ura. Ykka e... speriată și puțin supărată, dar o parte din asta o și meriți. I-ai pus oamenii în pericol.

— I-am *salvat* oamenii de pericol.

De cealaltă parte a taberei observi pe cineva mișcându-se cu stângăcie, ca pentru a ilustra afirmația ta. E un soldat de-al Rennanisului, unul dintre puținii capturați în viață după bătălie. I-au pus un soi de jug, o scândură de lemn cu balamale care-i încinge gâtul ca o zgardă, având în ea două găuri ce-i țin mâinile ridicate și depărtate, legate prin lanțuri de cătușele de la glezne. Primitiv, dar eficient. Lerna tratează rosăturile prizonierilor și, din câte ai înțeles, noaptea li se permite să-și lepede jugurile. E un tratament mai bun decât cel de care ar fi avut parte castrimenii din partea rennanilor dacă situația ar fi stat invers, dar tot e jenant. Nu-i ca și cum rennanii ar putea pleca. Chiar și fără juguri, dacă vreunul dintre ei ar evada, fără provizii și fără protecția oferită de un grup numeros, ar fi mort în câteva zile. Jugurile sunt doar o insultă suplimentară și un mod neliniștitor de a le aminti că situația ar fi putut fi și mai rea. Te uiți în altă parte.

Tonkee îți vede privirea.

— Da, ai salvat Castrima de un pericol și ai pus-o într-altul la fel de mare. Ykka nu voia decât prima parte.

— N-aveam cum s-o evit pe-a doua. Ar fi trebuit să-i las pe mâncătorii de piatră să omoare toți rogălăii? S-o omoare pe ea? Dac-ar fi reușit, mecanismele geodei oricum n-ar mai fi funcționat.

— Știe asta. De-aia am zis că nu te urăște. Dar…

Tonkee oftează, de parcă te-ai dovedit neașteptat de grea de cap.

— Uite ce-i! Castrima a fost… este… un experiment. Nu geoda, oamenii. Ykka a știut dintotdeauna că nu era o treabă sigură să alcătuiești un com din sălbăticiuni și rogălăi, dar mergea. Îi făcuse pe cei vechi să priceapă că aveau nevoie de oameni noi. Îi făcuse pe toți să-i privească pe rogălăi ca pe niște ființe umane. Îi convinsese să locuiască sub pământ, în ruina unui mortciv care ne-ar fi putut ucide pe toți în orice clipă. I-a împiedicat chiar să se întoarcă unul împotriva altuia când mâncătorul de piatră cenușiu le-a oferit un motiv…

— Eu i-am oprit, bombăni tu.

Dar asculți.

— Ai ajutat, admite Tonkee. Însă dacă ai fi fost doar tu? Știi bine că n-ar fi mers. Castrima funcționează datorită Ykkăi. Fiindcă oamenii știu că ea ar muri ca să țină comul ăsta-n viață.

Ajută Castrima, și Ykka va fi din nou de partea ta.

Vor trece săptămâni, luni poate, până să ajungi la orașul ecuatorial Rennanis, acum pustiu.

— Știu unde-i Nassun în momentul ăsta! zici tu fierbând. Până ajung castrimenii în Rennanis, poate fi altundeva.

Tonkee oftează.

— Essun, deja au trecut câteva săptămâni!

Și Nassun era probabil altundeva încă de când te-ai trezit. Tremuri. Nu-i rațional ce faci și o știi, dar izbucnești:

— Dar, dacă plec acum, poate… poate reușesc s-o ajung… poate Hoa reușește să se acordeze din nou cu ea, poate eu…

Apoi amuțești, pentru că auzi cât de tremurătoare și de stridentă ți-e vocea, iar instinctele tale materne, ruginite, însă netocite, se trezesc și te mustră: „Nu te mai smiorcăi!” Ceea ce tocmai făceai. Așa că-ți înghiți restul cuvintelor, dar încă tremuri ușor.

Tonkee clatină din cap cu o expresie care ar putea fi simpatie. Sau poate doar constată, stânjenită, cât de jalnică ești.

— Măcar știi că-i o idee proastă. Dar, dacă ești atât de hotărâtă, mai bine începi de-acum.

Îți întoarce spatele. Nu prea poți s-o învinovățești, nu-i așa? Să se aventureze în necunoscutul plin de pericole mortale alături de o femeie care a distrus mai multe comunități sau să rămână cu un com care, teoretic cel puțin, va avea în curând o nouă casă? Cu greu se poate numi alegere.

Dar ar fi trebuit să știi că nu poți ghici ce va face Tonkee. După ce te potolești și te așezi din nou pe piatra care ți-a slujit drept scaun, o auzi oftând.

— Probabil pot să capăt niște provizii în plus de la intendent dacă-i spun că-mi trebuie ca să plec să caut ceva pentru Inovatori. S-au obișnuit să fac asta. Dar nu sunt sigură că-l pot convinge să-mi dea de ajuns pentru două persoane.

Îți dai seama cu surprindere cât de recunoscătoare îi ești pentru… Hm. Loialitate nu-i tocmai cuvântul potrivit. Atașament? Poate. Poate chiar simplul fapt c-ai fost subiectul ei de studiu în tot acest timp și nu-i dispusă să te lase să-i aluneci printre degete după ce te-a urmat de-a lungul deceniilor și preț de jumătate din Neclintire.

Pe urmă te încrunți.

— Două? Nu trei?

Ai crezut că lucrurile mergeau bine între ea și Hjarka.

Tonkee ridică din umeri, apoi se apleacă greoaie să ia o îmbucătură din micul bol cu orez și fasole pe care l-a umplut din oala comună. După ce înghite, zice:

— Prefer să fac estimări mai precaute. Bine-ar fi să-ncepi și tu.

Se referă la Lerna, care pare pe punctul de a se atașa de tine. Nu știi de ce. Nu ești chiar un trofeu, plină de cenușă și fără o mână, și jumătate din timp el pare să fie furios pe tine. Încă ești surprinsă că nu-i furios tot timpul. Mereu a fost un băiat ciudat.

— În fine, vreau să te gândești la ceva, continuă Tonkee. Ce făcea Nassun când ai găsit-o?

Și tresari. Fiindcă, fir-ar să fie, Tonkee a spus din nou cu glas tare un lucru pe care l-ai fi preferat nerostit și ignorat.

Și pentru că-ți amintești momentul când, cu puterea Porții curgând prin tine, te-ai întins și ai atins și ai simțit o rezonanță familiară răspunzând atingerii tale. O rezonanță sprijinită și amplificată de ceva albastru, profund, care opunea o rezistență stranie conectării cu Poarta. Poarta ți-a spus – cumva – că era safirul.

De ce se joacă fata ta de zece ani cu un obelisc?

Cum de e în viață fata ta de zece ani după ce s-a jucat cu un obelisc?

Te gândești la contactul acela momentan. Vibrația-gust familiară a unei orogenii pe care ai ținut-o în frâu încă dinainte să se nască și ai antrenat-o de când avea doi ani, dar acum mult mai precisă și mai intensă. Nu încercai să iei safirul lui Nassun, dar Poarta încerca, urmând instrucțiunile pe care niște constructori de mult morți le înscriseseră în rețeaua stratificată a onixului. Însă Nassun a păstrat safirul. Chiar a respins Poarta Obeliscului.

Ce a făcut copila ta în acest an lung și întunecat de a dobândit asemenea abilități?

— Nu știi în ce situație se află, continuă Tonkee, făcându-te să te smulgi din reveria aceea teribilă și să te concentrezi asupra ei. Nu știi printre ce oameni trăiește. Ai zis că e la Antarctice, undeva lângă coasta estică? În partea aia de lume, Anotimpul n-ar trebui să se manifeste încă prea intens. Ce vrei să faci, s-o smulgi dintr-un com unde-i în siguranță, are suficientă mâncare și mai poate vedea cerul și s-o târăști spre nord, către un com

așezat pe Falie, unde vor fi cutremure constante și unde următoarea emanație de gaze i-ar putea ucide pe toți?

Te sfredelește din priviri:

— Vrei s-o ajuți sau numai s-o ai iar alături? Nu-i tot aia.

— Jija l-a omorât pe Uche, izbucnești tu.

Cuvintele nu dor decât dacă le gândești în timp ce le rostești. Decât dacă îți amintești mirosul fiului tău, chicotitul lui sau imaginea cadavrului lui sub pătură. Decât dacă te gândești la Corindon... Te folosești de mânie ca să înăbuși junghiurile gemene de durere și vinovăție.

— Trebuie s-o iau de lângă el. Mi-a ucis băiatul!

— Dar nu ți-a ucis încă fiica. Cât timp a avut la dispoziție? Douăzeci de luni? Douăzeci și una? Asta înseamnă ceva.

Tonkee îl vede pe Lerna revenind la tine prin mulțime și oftează.

— Nu spun decât că sunt anumite lucruri la care ar trebui să te gândești. Și nici nu-mi vine să cred că spun așa ceva. Fiica ta e o altă persoană care poate folosi un obelisc și eu nu pot nici măcar să mă duc s-o cercetez.

Tonkee lasă să-i scape un mârâit de frustrare:

— Urăsc nenorocitul ăsta de Anotimp! Trebuie să fiu atât de practică, dar-ar rugina!

Te pomenești chicotind, dar cam neconvingător. Întrebările lui Tonkee sunt bune, desigur, și la unele dintre ele n-ai răspuns. Le rumegi îndelung în noaptea aceea și în zilele următoare.

Rennanis e situat aproape pe Coasta de Vest, chiar dincolo de Deșertul Merz. Ca să ajungă acolo, locuitorii Castrimei vor trebui să traverseze deșertul, pentru că ocolirea lui ar lungi foarte mult călătoria – e vorba de câteva luni comparativ cu câțiva ani. Dar străbateți într-un timp bun centrul Sudmedlatului, unde drumurile sunt practicabile și banditii sau animalele sălbatice nu vă prea deranjează. Vânătorii au reușit să găsească o mulțime de provizii pentru cămările comului, inclusiv ceva mai mult vânat decât înainte. Nu-i de mirare, dat fiind că nu mai concurează cu roiurile de insecte. Nu-i de ajuns. Un com de o mie și ceva de oameni nu poate să se hrănească prea mult timp cu rozătoare mici și cu păsări. E totuși mai bine decât nimic.

Când începi să observi schimbările ce preced deșertul – rărirea pădurii scheletice, aplatizarea terenului, sărăcirea treptată a pânzei freatice – decizi că a venit în cele din urmă

momentul să încerci să discuți cu Ykka.

Ați pătruns deja într-o pădure de piatră: o regiune plină de țancuri înalte și negre cu muchii tăioase, care întind gheare inegale către cerul de deasupra și către voi pe măsură ce grupul pătrunde mai adânc printre ele. Nu sunt multe asemenea păduri pe lume. Cele mai multe sfârșesc sfărâmate de cutremure sau – pe vremea când mai exista un Epicentru – distruse intenționat de jachetele-negre ale Epicentrului la cererea comurilor locale. Căci niciun com nu trăiește într-o pădure de piatră și niciun com bine condus nu vrea una prin apropiere. În afară de faptul că au tendința de a se prăbuși, strivind tot ce-i înăuntrul lor, mai sunt înțesate cu peșteri jilave și alte forme de relief modelate de apă care constituie un cămin minunat pentru tot felul de exemplare periculoase ale faunei și florei. Sau ale omenirii.

Drumul trece drept prin pădurea împietrită, ceea ce-i o mizerie. Nimeni cu mintea întreagă n-ar fi construit un drum printr-un asemenea ținut. Dacă guvernatorul unui cvartent ar fi propus să folosească taxele oamenilor pentru a amenaja acest rai periculos al banditilor, ar fi fost înlocuit la alegerile următoare… sau i s-ar fi făcut de petrecanie în toiul nopții. Asta-i primul indiciu că e ceva în neregulă. Al doilea este vegetația săracă din pădure. Mă rog, Anotimpul e așa de înaintat, că nu-i prea multă vegetație nicăieri, dar aici nu se vede niciun semn că ar fi existat vreodată. Asta înseamnă că pădurea de piatră este recentă, atât de recentă, încât vântul și ploaia n-au avut vreme să erodeze piatra și să le permită plantelor să crească. Este atât de recentă, încât n-a existat înainte de începerea Anotimpului.

Indiciul numărul trei este ceea ce-ți comunică propriile tale sessapineale. Majoritatea pădurilor de piatră sunt din calcar, rezultat al eroziunii apei de-a lungul a sute de milioane de ani. Aceasta-i din obsidian, sticlă vulcanică. Țancurile ei zimțate nu sunt drepte, ci curbate spre interior. Există chiar și câteva arcade de lavă nesfărâmate, boltindu-se pe deasupra drumului. De aproape este greu să-ți dai seama, dar tu sessizezi tiparul general. Întreaga pădure este un mugure de lavă solidificată în toiul erupției. Nicio bucată din drum nu a fost dislocată de explozia tectonică din jurul său. Frumos lucrat, zău așa!

Când o găsești, Ykka se ceartă de zor cu o altă membră a comului. A cerut un popas la vreo treizeci de metri de pădure și oamenii se învârt de colo până colo, neștiind dacă au oprit

numai ca să se odihnească sau dacă trebuie să așeze tabăra, mai ales că s-a făcut destul de târziu. Membra comului este o persoană pe care, în cele din urmă, o recunoști: Esni Spinare-Lată Castrima, purtătoarea de cuvânt a uzcastei sale. Îți aruncă o privire neliniștită când te oprești lângă ele, dar expresia i se îmblânzește după ce-ți scoți ochelarii și masca. Nu te-a recunoscut pentru că ți-ai îndesat zdrențe în mâneca brațului lipsă, ca să-ți țină de cald. Reacția ei e bine-venită, reamintindu-ți că nu toți cei din Castrima sunt supărați pe tine. Esni trăiește fiindcă cea mai rea parte a atacului – soldații din Rennanis încercând să-și croiască o cărare însângerată printre Spinările-Late ce apărau Observatorul – s-a încheiat când i-ai închis în cristale pe mâncătorii de piatră dușmani.

Ykka însă nu se întoarce, deși ar trebui să-ți fi sessizat prezența fără probleme. Spune, adresându-i-se lui Esni, crezi tu, deși remarca e valabilă și pentru tine:

— Chiar nu vreau să mai aud alte argumente în clipa asta!

— Foarte bine, zici tu. Fiindcă înțeleg exact de ce te-ai oprit aici și cred că-i o idee bună.

Ai vorbit puțin mai tare decât trebuia. Schimbi o privire cu Esni, comunicându-i că vrei să lămurești treburile cu Ykka în momentul ăsta și că poate Esni nu vrea să fie de față. Dar femeia care conduce apărarea comului nu se sperie ușor, așa că nu ești complet surprinsă văzând-o că-și încrucișează brațele pe piept cu un aer amuzat, gata să savureze spectacolul.

Ykka se întoarce către tine încet, cu o expresie de iritare și neîncredere.

— Mă bucur că mă aprobi, zice ea pe un ton care exprimă orice în afară de bucurie. Nu că mi-ar păsa de părerea ta.

Strângi din dinți.

— O sessizezi, nu? Aș zice că e munca unuia cu patru sau cinci inele dacă n-aș ști că sălbăticiunile pot avea talente neobișnuite.

Te referi la ea. E o ramură de măslin în semn de pace. Sau poate o lingușeală.

Ea nu cade în capcană.

— O să mergem cât de mult putem până la căderea nopții și o să așezăm tabăra acolo, zice indicând din cap pădurea. E prea mare ca s-o străbatem într-o singură zi. Poate am putea s-o ocolim, dar e ceva…

Privirea i se încețoșează, apoi se încruntă și-ți întoarce spatele strâmbându-se, pentru că ți-a dezvăluit o slăbiciune. E suficient de sensibilă ca să sessizeze ceva, dar nu și ca să știe exact ce anume.

Tu ești cea care a petrecut ani în șir învățând să citească rocile subsolului cu ajutorul orogeniei, așa că-i oferi amănunte:

— În direcția aia e o capcană acoperită cu frunze, zici tu arătând iarba de mult moartă care tivește marginea pădurii într-o parte. Dincolo de ea e o porțiune plină de curse. Nu pot să spun exact câte, dar sessizez o tensiune cinetică provenită de la sfori sau sârme. Dacă însă ocolim pe partea cealaltă, acolo sunt coloane parțial retezate și bolovani poziționați ici și colo la marginea pădurii. E ușor să declanșeze o prăbușire în lanț. Și pot să sessizez găuri amplasate în locuri strategice printre coloanele exterioare. De acolo, o arbaletă sau chiar și-un arc obișnuit pot produce o mulțime de pagube.

Ykka oftează.

— Mda. Deci cel mai bun drum chiar este prin pădure.

Îi aruncă o căutătură lui Esni, care probabil pledase pentru drumul ocolit. Esni oftează și ea, apoi ridică din umeri, dându-i dreptate.

Te întorci către Ykka.

— Oricine a făcut pădurea asta, dacă mai e în viață, are suficient talent și precizie ca să înghețe jumătate din com în câteva secunde, aproape pe neașteptate. Dacă vrei s-o traversezi, trebuie să stabilim niște ture de veghe/muncă, iar când zic „noi”, mă refer la orogenii cu mai mult autocontrol. Trebuie să ne ții treji în noaptea asta.

Ea te privește cu ochii mijiți:

— De ce?

— Pentru că, dacă doarme vreunul dintre noi când va avea loc atacul (ești aproape sigură că va avea loc un atac), o să reacționăm instinctiv.

Ykka se strâmbă. Nu-i o sălbăticiune oarecare, dar e suficient de sălbăticiune ca să știe ce s-ar putea întâmpla dac-ar fi provocată să reacționeze orogenic în timp ce doarme. Ar putea ucide accidental pe oricine nu-i omorât de atacatori.

— Căcat!

Pentru moment se uită în altă parte și te întrebi dacă nu cumva se îndoiește de spusele tale, dar se pare că doar cugetă

la ele.

— Bun! Atunci o să facem de veghe cu rândul. O să-i pun să lucreze pe rogălăii care nu sunt de veghe… ăăă… să descojească mazărea aia sălbatică pe care am găsit-o acum câteva zile. Sau să repare hamurile pe care le folosesc la cărat Spinările-Late. Pentru că mâine va trebui să fim cărați în căruțe, fiind prea somnoroși și lipsiți de vlagă ca să putem merge.

— Bine. Și…

EzIți. Nu încă. Nu poți să-ți recunoști slăbiciunea de față cu aceste două femei, nu încă. Și totuși…

— Nu pe mine.

Ykka îți aruncă imediat o căutătură piezișă. Esni te măsoară cu o privire sceptică, de parcă ar vrea să spună: „Și ce bine te descurcai…” Te grăbești să adaugi:

— Nu știu de ce sunt capabilă acum. După ceea ce am făcut în Castrima de Jos… m-am schimbat.

Nici nu-i o minciună. Fără să te gândești cu adevărat, îți atingi brațul lipsă, pipăindu-l prin mâneca jachetei. Nimeni altcineva nu vede ciotul, dar ești, deodată, extrem de conștientă de el. Ai descoperit că lui Hoa nu i-au plăcut urmele vizibile de dinți lăsate de Antimoniu pe cioturile lui Alabastru. Al tău e neted, rotund, ca șlefuit. Înghiți-l-ar Pământul de perfecționist!

Privirea Ykkăi urmează atingerea ta stângace. Tresare.

— Aha! Păi, cred că era de așteptat. Falca i se încordează. Dar se pare că de sessizat poți să sessisezi.

— Da. Pot să stau de pază. Numai că n-ar trebui să fac… nimic.

Ykka clatină din cap, dar spune:

— Bine. Atunci ia tu ultimul schimb al nopții!

Este cea mai puțin râvnită tură: când frigul e cel mai abitir, acum că temperaturile nocturne au început să coboare sub zero. Ora la care majoritatea oamenilor ar prefera să doarmă în așternuturi calde. Este și cel mai periculos moment al gărzii, când orice atacator cu bun-simț ar năvăli peste un grup mare ca acesta, în speranța că-i va surprinde pe apărători somnoroși și amorțiți. Nu poți să-ți dai seama dacă e o dovadă de încredere sau o pedeapsă. Cu titlu de încercare, spui:

— Pot măcar să capăt o armă?

N-ai mai purtat una de când, la câteva luni după ce părăsiseși Tirimo, ți-ai dat cuțitul în schimbul unor măceșe uscate care să

ţină scorbutul la distanţă.

— Nu.

Dar-ar rugina! Vrei să-ţi încrucişezi braţele pe piept, însă mâneca goală se clatină amintindu-ţi că nu poţi, aşa că te mulţumeşti să te strâmbi. (Ykka şi Esni se strâmbă şi ele.)

— Şi-atunci ce să fac? Să ţip cât pot de tare? Chiar ai de gând să pui tot comul în pericol fiindcă ai ciudă pe mine?

Ykka dă ochii peste cap.

— Mânca-m-ar rugina!

Parcă-ţi auzi gândurile de mai devreme, aşa că te încrunţi.

— Incredibil! Tu-ţi închipui că sunt supărată din pricina geodei?

Nu poţi să nu te uiţi la Esni. Ea o priveşte pe Ykka de parcă vrea să spună: „Păi, stai aşa, nu eşti?” E o privire suficient de grăitoare pentru amândouă.

Ykka se uită urât la voi, apoi îşi freacă obrazul şi lasă să-i scape un oftat exasperat.

— Esni, du-te şi… ei, căcat, du-te şi fă orice fac Spinările-Late! Essie, aici! Vino aici! Hai să facem câţiva paşi!

Te cheamă cu un gest brusc, mustind de frustrare. Eşti prea năucită ca să fii ofensată. Ea se răsuceşte pe călcâie şi tu o urmezi. Esni ridică din umeri şi se îndepărtează.

Preţ de câteva momente, umblaţi prin tabără în tăcere. Toţi par extrem de conştienţi de pericolul pădurii de piatră, aşa că popasul a devenit unul activ. Câteva Spinări-Late transportă lucruri dintr-o căruţă într-alta, mutând ce-i strict necesar în vehiculele cu roţi mai zdravene, care vor fi mai puţin încărcate. Mai uşor de înhăţat din fugă la ananghie. Vânătorii cioplesc pari ascuţiţi, confecţionaţi din copăceii uscaţi şi din crengile de lângă tabără. Când comul îşi va aşeza tabăra pentru noapte, îi vor amplasa în jurul perimetrului, ca să-i silească pe atacatori să se încoloneze pe acolo pe unde îi vrea apărarea. Restul Spinărilor-Late profită de prilej ca să tragă un pui de somn, ştiind foarte bine că la căderea nopţii fie vor patrula, fie vor fi silite să doarmă la marginile taberei. „Spinări puternice care să-i păzească pe toţi”, spune legea-n-piatră. Spinările-Late cărora nu le place să fie folosite ca scuturi umane pot să găsească o cale de a se distinge şi de a se transfera într-o altă castă sau pot să se alăture altui com.

Strâmbi din nas când treci pe lângă şanţul săpat la iuţeală

lângă drum, care e ocupat de șase persoane, în jurul cărora stau câțiva Rezistenți mai tineri, pregătiți pentru îndatorirea ingrată de a arunca țărână peste rezultate. În mod neobișnuit, s-a format o coadă, scurtă ce-i drept, de inși care așteaptă să le vină rândul. Nu-i de mirare că atâția oameni simt nevoia să-și golească intestinele deodată: aici, în umbra amenințătoare a pădurii de piatră, toată lumea e nervoasă. Nimeni nu vrea ca după lăsarea serii să fie prins cu pantalonii în vine.

Te gândești că s-ar putea să ai și tu nevoie să te ghemuiești pe marginea șanțului, când Ykka îți întrerupe cugetările înțelepte spunând:

— Deci acum ne placi?

— Ce?!

Ea face un gest larg, cuprinzând întreaga tabără. Oamenii comului.

— Ești în Castrima de aproape un an. Ți-ai făcut prieteni?

„Pe tine”, îți zici în gând înainte să te poți opri.

— Nu, răspunzi cu voce tare.

Te studiază câteva clipe, făcându-te să te întrebi, cu un sentiment de vinovăție, dacă nu cumva se aștepta s-o numești pe ea. Apoi oftează.

— L-ai luat pe Lerna la tăvălit? Presupun că gusturile nu se discută, dar Prăsitorii spun că toate semnele sunt vizibile. Eu, dac-aș vrea un bărbat, aș alege unul care nu vorbește prea mult. Deși cu femeile e mai sigur. Ele știu cum să nu strice momentul.

Se întinde și tresare simțind un junghi în spate. Te folosești de acest răgaz ca să-ți ascunzi expresia oripilată de pe față. Prăsitorii, dar-ar rugina-n ei, nu-s suficient de ocupați, din câte se pare!

— Nu, zici tu.

— Nu încă?

Oftezi.

— Nu... încă.

— Și ce aștepți, dar-ar rugina?! Drumul n-o să devină mai sigur!

Te uiți urât la ea.

— Parcă nu-ți păsa?

— Păi, nu-mi pasă. Dar te frec la icre cu asta ca să subliniez o chestie.

Ykka te conduce către căruțe, sau așa crezi la început. Apoi treceți de căruțe și tu încremenești surprinsă.

Cei șapte prizonieri din Rennanis sunt așezați aici, mâncând. Chiar și când stau jos sunt diferiți de locuitorii Castrimei, toți rennanii fiind sanzedi puri sau destul de aproape ca să nu conteze, înalți până și pentru rasa lor, cu coame fuior-de-cenușă sau cu codițe și rași la tâmple sau cu părul tuns mai scurt și înfoiat ca puful de păpădie pentru maximum de efect. Jugurile le-au fost scoase pe moment, deși lanțurile care leagă fiecare prizonier de jugul său sunt încă la locul lor. Câteva Spinări-Late stau de pază prin preajmă.

Te miri că mănâncă, dat fiind că n-ați așezat tabăra pentru noapte. Spinările-Late de pază mănâncă și ele, dar asta e logic: le așteaptă o noapte lungă. Când tu și Ykka vă apropiați, rennanii își ridică privirile și te oprești locului, pentru că-l recunoști pe unul dintre ei. Danel, generalul armatei Rennanisului. E sănătoasă și întreagă, cu excepția semnelor roșii lăsate de jug în jurul gâtului și al mâinilor. Ultima oară când ai văzut-o de aproape, convocase o Gardiană fără cămașă ca să te ucidă.

Te recunoaște și ea, și gura i se strânge schițând o strâmbătură resemnată și ironică. Apoi, foarte deliberat, te salută înclinând din cap și se întoarce la castronul ei.

Spre surprinderea ta, Ykka se ghemuiește pe vine lângă Danel.

— Cum e mâncarea?

Danel dă din umeri, continuând să mănânce.

— Mai bună decât burta goală.

— E bună, spune alt prizonier, aflat în partea opusă a cercului.

Când un altul se uită urât la el, ridică din umeri:

— Păi, chiar este!

— Nu-i interesează decât să putem să le tragem căruțele, spune cel care s-a uitat urât.

— Da, i-o retează Ykka. Exact așa e. Spinările-Late din Castrima primesc rații și un pat, când avem așa ceva de oferit, în schimbul contribuției lor. Vouă ce v-a oferit Rennanisul?

— Poate niște nenorocită de mândrie, zice încruntatul, încruntându-se și mai tare.

— Mai taci, Phauld! zice Danel.

— Corciturile astea cred că…

Danel își pune jos castronul cu mâncare. Încruntatul tace imediat, încordat, privind-o cu ochi măriți. După un moment, Danel își ia castronul și reîncepe să mănânce. În tot acest timp expresia nu i s-a schimbat. Te gândești că probabil a crescut copii.

Ykka, cu cotul rezemat de un genunchi, își odihnește bărbia în pumn urmărindu-l pe Phauld. Îi spune lui Danel:

— Ce vrei să fac cu ăsta de-aici?

Phauld se încruntă imediat:

— Ce?

Danel ridică din umeri. Castronul i s-a golit, dar își plimbă un deget pe buza lui, culegând ultimele picături de sos.

— Nu mai e treaba mea să iau asemenea decizii.

— Nu pare prea deștept.

Ykka îl examinează cu buzele strânse.

— N-arată rău, dar e mai greu să-l împerechezi dacă vrei inteligență, și nu aspect frumos.

Danel nu zice nimic vreme de câteva clipe, timp în care Phauld își plimbă privirea de la ea la Ykka și înapoi cu un aer tot mai incredul. Apoi Danel oftează adânc și se uită și ea la Phauld.

— Ce vrei să zic? Nu mai sunt comandanta lui. Nici măcar n-am vrut poziția asta, am fost recrutată. Acum să dea rugina-n toate dacă-mi pasă!

— Nu-mi vine să cred! exclamă Phauld. Vocea lui e prea stridentă, panicată. Am luptat pentru tine!

— Și-ai pierdut, zice Danel clătinând din cap. Acum e important să supraviețuiești, să te adaptezi. Uită idioțeniile alea pe care le-ai auzit în Rennanis despre sanzedi și corcituri. Aia era propagandă ca să unească comul. Acum situația s-a schimbat. Nevoia este singura lege.

— Nu-mi cita legea-n-piatră, înghiți-o-ar Pământul!

— Îți citează legea-n-piatră fiindcă nu pricepi care-i treaba, se răstește celălalt bărbat, cel căruia i-a plăcut mâncarea. Ne hrănesc. Ne lasă să dovedim că suntem de folos. E un test, dobitocule ce ești! Ca să vadă dacă suntem dornici să ne câștigăm un loc în comul ăsta!

— În comul ăsta?!

Phauld indică tabăra cu o mișcare amplă a brațului. Râsul lui ricoșează din fațadele stâncoase. Oamenii privesc în jur, încercând să-și dea seama dacă vocile astea răstite semnalează

vreo problemă.

— Tu te auzi ce zici? Oamenii ăștia n-au nicio șansă. Ar trebui să găsească un loc unde să se adăpostească, poate să reconstruiască vreunul dintre comurile pe care le-am prădat noi. În loc…

Ykka se pune în mișcare cu o nonșalanță care nu te înșală. Toți au putut anticipa ce urmează, chiar și Phauld, dar e prea încăpățânat ca să admită realitatea. Ea se ridică și își scutură cu un gest inutil cenușa de pe umeri, apoi traversează cercul și pune o mână pe creștetul lui Phauld. El încearcă să se smucească, lovind-o peste mână.

— Nu mă atin…

Și amuțește. Ochii i se încețoșează. Ykka i-a făcut lucrul acela pe care i l-a făcut lui Cutter în Castrima de Jos, când oamenii se pregăteau să se transforme într-o gloată pusă pe linșat orogeni. Pentru că de data asta știai că o să se întâmple, reușești să înțelegi mai bine cum creează ea pulsația aceea stranie. Este în mod clar magie, un soi de manipulare a filamentelor subțiri și argintii care dansează și pâlpâie între particulele substanței ce alcătuiește orice om. Pulsația Ykkăi retează mănunchiul de fire de la baza craniului lui Phauld, chiar deasupra sessapinealei. Fizic vorbind, totul e încă intact, dar din punct de vedere magic parcă i-ar fi retezat capul.

El se prăbușește moale pe spate și Ykka pășește în lături și-l lasă să cadă inert pe sol.

Una dintre femeile din Rennanis scoate un icnet și se trage îndărăt, cu lanțurile zăngănind. Gărzile schimbă o privire, indispuse, dar nu surprinse: prin com s-a dus vorba despre ceea ce i-a făcut Ykka lui Cutter. Un bărbat din Rennanis care nu a vorbit până acum înjură încet într-un dialect costal. Nu e eturpică, așa că nu-l înțelegi, totuși spaima lui e evidentă. Danel se mulțumește să ofteze.

Ykka oftează și ea privindu-l pe bărbatul mort. Apoi o privește pe Danel:

— Îmi pare rău!

Danel îi răspunde cu un zâmbet abia perceptibil.

— Noi am încercat. Și ai zis-o chiar tu: nu era prea deștept.

Ykka încuviințează. Din cine știe ce motiv, în aceeași clipă îți aruncă o privire. Habar n-ai ce învățătură ar trebui să tragi de aici.

— Desfă cătușele! spune ea.

Ești nedumerită timp de o clipă, apoi îți dai seama că era un ordin adresat paznicilor. Unul dintre ei se apropie de celălalt, discută și se apucă amândoi să aleagă chei de pe un inel. Ykka, dezgustată de ea însăși, spune:

— Cine-i azi intendentul de serviciu? Memsid? Spune-i să ia un alt Rezistent și să se ocupe de chestia asta.

Indică din cap cadavrul lui Phauld.

Toți încremenesc. Nimeni nu protestează. Vânătorii găsesc mai mult vânat și plante de cules, însă Castrima are o grămadă de oameni cărora le trebuie mai multe proteine decât capătă, iar deșertul se apropie. Se știa că se va ajunge la asta.

După un moment de tăcere, te apropii de Ykka.

— Ești sigură? o întrebi încet.

Unul dintre paznici se apropie și desface cătușele de la gleznele lui Danel. Danel, care a încercat să ucidă toate ființele vii din Castrima. Danel, care a încercat să te ucidă pe tine.

— De ce nu? zice Ykka ridicând din umeri.

Vorbește suficient de tare ca s-o poată auzi prizonierii:

— De la atacul Rennanisului, ducem lipsă de Spinări-Late. Acum am șase înlocuitori.

— Înlocuitori care o să ne înjunghie – sau poate numai pe tine – pe la spate, cu prima ocazie!

— Da, dacă nu cumva îi văd venind și-i omor eu prima. Dar ar fi o prostie destul de mare din partea lor. Tocmai ce l-am ucis pe cel mai prost dintre ei, special pentru asta.

Ai senzația că Ykka nu încearcă să-i sperie pe oamenii din Rennanis. Ea doar expune niște fapte.

— Vezi, Essie, asta tot încerc să-ți spun. Lumea nu-i formată din prieteni și dușmani. E formată din oameni care te pot ajuta și oameni care-ți stau în drum. Ce capeți dacă-i omori pe inșii ăștia?

— Siguranță.

— Există mai multe feluri de-a fi în siguranță. Da, acum există o șansă mai mare să fiu lichidată peste noapte. Dar pentru com e mai multă siguranță. Și cu cât e comul mai puternic, cu atât sunt mai multe șanse să ajungem în Rennanis în viață.

Ridică din umeri și privește pădurea de piatră.

— Oricine a construit asta e unul de-al nostru, cu un talent real. O să avem nevoie de el.

— Ce? Acum vrei să adopți... Clatini din cap neîncrezătoare. Sălbăticiuni violente cu apucături de bandiți?

Dar te oprești. Pentru că mai demult și tu ai iubit o sălbăticiune violentă cu apucături de pirat.

Ykka te privește reamintindu-ți-l pe Innon și jelindu-l din nou. Apoi, cu o blândețe remarcabilă, spune:

— Essie, am planuri cu bătaie mai lungă, nu vreau doar să supraviețuim de pe o zi pe alta. Poate-ar trebui să-ncerci și tu.

Te uiți în altă parte, simțindu-te în defensivă fără să știi de ce. Luxul de a gândi mai departe de ziua de mâine este ceva de care nu prea ai avut prilejul să te bucuri.

— Eu nu-s staroste. Nu-s decât un rogălău.

Ykka înclină din cap, un soi de acceptare ironică. Tu nu folosești cuvântul ăsta la fel de des ca ea. Când îl rostește ea, o face cu mândrie. Când îl folosești tu, e un atac.

— Ei bine, eu sunt și una, și alta, zice Ykka. Staroste și rogălău. Aleg să fiu ambele și multe altele.

Trece pe lângă tine și următoarele cuvinte ți le aruncă peste umăr, ca și cum n-au importanță:

— Nu te-ai gândit deloc la noi când ai folosit obeliscurile alea, nu? Te-ai gândit să-ți distrugi dușmanii. Te-ai gândit la supraviețuire, dar n-ai reușit să treci mai departe. De-aia sunt așa de supărată pe tine, Essie. Stai de luni în comul meu și ești tot „doar un rogălău”.

Apoi se îndepărtează, țipând la toți cei care pot s-o audă că pauza s-a terminat. O privești până se pierde în mulțimea de oameni ce se dezmorțesc bombănind, apoi îi arunci o privire lui Danel, care între timp s-a ridicat în picioare și își masează dunga roșie de la o încheietură. Te urmărește cu o expresie voit neutră.

— Dacă moare, mori și tu, îi zici.

Dacă Ykka nu vrea să aibă grijă de ea însăși, vei face tot ce poți pentru ea.

Danel lasă să-i scape un pufnet scurt, amuzat:

— Asta e adevărat fie că mă ameninți tu, fie că nu. Nimeni altcineva de aici nu e dispus să-mi dea o șansă.

Îți aruncă o privire sceptică, cu mândria ei sanzedă complet intactă, în ciuda răsturnării situației:

— Nu te prea pricepi la asta, nu-i așa?

Focuri din adâncuri și găleți ruginite! Te îndepărtezi, căci,

dacă Ykka are o părere proastă despre tine numai fiindcă ai anihilat orice amenințare, probabil nu i-ar plăcea deloc să te apuci să omori oamenii care te enervează numai așa, dintr-o nimica toată.

•

2562: Cutremur de nouă în regiunea Coastei de Vest, cu epicentrul undeva în Cvartentul Baga. Conform loriștilor vremii, cutremurul „a transformat solul în lichid”. (Poetic?) Un oraș de pescari a scăpat nevătămat. Din relatarea scrisă a unui sătean: „Rogăloi ticălos a pus capăt la cutremuru și noi l-am omorât pă iel”. Conform raportului înaintat Epicentrului (împărtășit cu permisiune) de Orogenul Imperial care a vizitat ulterior regiunea, cutremurul ar fi putut sparge o pungă cu petrol subacvatic aflată în apropierea coastei, dar rogălăul neînregistrat a împiedicat asta. Ar fi otrăvit apa și plajele pe kilometri întregi de coastă.

Notițele lui Yaetr Inovator Dibars

4

Nassun, hoinărind prin sălbăticie

Schaffa e suficient de cumsecade ca să-i conducă afară din Jekity pe ceilalți opt copii ai Lunii Găsite, împreună cu Nassun și cu el însuși. Îi spune femeii staroste că merg toți să se antreneze la o depărtare de câțiva kilometri, ca să nu tulbure comul cu seismele care ar putea rezulta. Întrucât Nassun tocmai a trimis safirul la loc pe cer – cu mult zgomot, grație bubuitului aerului dislocat, și într-o manieră spectaculoasă, pentru că acesta s-a ivit brusc deasupra lor, uriaș, albastru intens și mult prea aproape –, starostea se dă peste cap să le ofere copiilor rucsafugi cu de-ale gurii pentru drum, ca să-i vadă plecați cât mai repede. Nu sunt proviziile de care cineva are nevoie pentru o călătorie lungă. Nicio busolă, cizme de calitate medie, rații care nu vor ține mai mult de două săptămâni înainte să se strice. Dar e mai bine decât să plece cu mâna goală.

Nimeni din com nu știe că Umber și Nida sunt morți. Schaffa le-a dus trupurile în baraca Gardienilor și i-a întins pe fiecare în patul lui, în poziții demne. I-a reușit mai bine cu Nida, care arată mai mult sau mai puțin intactă, cu excepția cefei, decât cu Umber, al cărui cap este distrus. Apoi Schaffa a aruncat țărână peste petele de sânge. Cei din Jekity o să-și dea seama până la urmă, dar atunci copiii Lunii Găsite vor fi dacă nu în siguranță, măcar departe.

Pe Jija, Schaffa l-a lăsat grămadă acolo unde l-a doborât Nassun. De fapt, cadavrul nu e decât o grămadă de pietre frumoase, până când se uită cineva mai atent la unele dintre ele.

Copiii sunt tăcuți când părăsesc comul care i-a găzduit, în unele cazuri ani de zile. Pleacă pe scara rogălăilor, așa cum a ajuns să fie numită neoficial (și nepoliticos): șirul de coloane de bazalt din partea nordică a comului, pe care numai orogenii îl pot traversa. Wudeh îi coboară la nivelul solului împingând una dintre coloanele de bazalt înapoi în străvechiul vulcan și

orogenia lui este mai stabilă decât i-a sessizat-o vreodată Nassun. Dar ea îi vede expresia disperată și o doare sufletul.

Merg spre vest ca un grup, dar înainte să parcurgă un kilometru câțiva dintre copii plâng încet. Nassun, ai cărei ochi rămân uscați chiar și când prin minte îi rătăcesc gânduri ca „mi-am ucis tatăl” și „tati, mi-e dor de tine”, suferă alături de ei. E o cruzime că ei trebuie să îndure asta, să fie dați cenușii în plin Anotimp din pricina acțiunii ei. (Din pricina a ceea ce a încercat Jija să facă, se străduiește ea să-și spună, fără s-o creadă.) Dar ar fi fost o cruzime și mai mare să-i lase în Jekity, unde, dându-și seama ce s-a întâmplat, locuitorii s-ar fi întors împotriva lor.

Oegin și Ynegen sunt singurele care o privesc pe Nassun cu ceva ce aduce a înțelegere. Au fost cele dintâi care au ieșit afară după ce ea a smuls safirul de pe cer. Pe când ceilalți i-au văzut doar pe Schaffa luptându-se cu Umber și pe Oțel ucigând-o pe Nida, ele două au văzut ce a încercat Jija să-i facă lui Nassun. Înțeleg că Nassun s-a apărat, așa cum ar fi făcut-o oricine. Dar toată lumea și-o amintește ucigându-l pe Eitz. De atunci unii au iertat-o, după cum a prezis Schaffa, mai ales Peek cea timidă, cu cicatricea ei, care i-a povestit lui Nassun între patru ochi ce i-a făcut bunicii care o lovise cu cuțitul în față cu atâția ani în urmă. Copiii orogeni se învață de timpuriu cu regretul.

Asta nu înseamnă însă că nu se mai tem de Nassun, dar frica e mai puternică decât minciunile pe care și le spun de obicei copiii. În fond, ei nu au suflete de ucigași... spre deosebire de Nassun.

(Deși nu vrea asta, nu mai mult decât tine.)

Acum grupul se află, la propriu, la o răspântie unde o cărare de la nord-est spre sud-est se intersectează cu Drumul Imperial mai vestic Jekity – Tevamis. Schaffa spune că Drumul Imperial îi va conduce la un moment dat către un drum suspendat, ceva despre care Nassun a auzit, deși nu a văzut niciunul în lungile ei călătorii. Răspântia asta însă este locul ales de Schaffa ca să-i anunțe pe ceilalți copii că nu-l mai pot însoți.

Singura care protestează este Shirk.

— N-o să mâncăm mult, îi spune ea lui Schaffa cu disperare în glas. Nu... nu trebuie să ne hrănești. Lasă-ne numai să te urmăm. O să ne găsim singuri de mâncare, știu eu cum!

— Cel mai probabil eu și Nassun vom fi urmăriți, spune

Schaffa.

Vocea lui rămâne tot timpul blândă. Nassun știe că asta îi face spusele și mai dureroase. Blândețea lui Schaffa demonstrează limpede că lui chiar îi pasă. Despărțirile sunt mai ușoare când sunt crude.

— O să facem o călătorie lungă și periculoasă. Sunteți mai în siguranță pe cont propriu.

— Mai în siguranță fără un com! zice Wudeh și râde.

E cel mai amar sunet pe care l-a auzit Nassun de la el.

Shirk a început să plângă. Lacrimile lasă dâre surprinzător de curate prin cenușa ce începe să-i întunece obrazul.

— Nu înțeleg! Ai avut grijă de noi. Îți place de noi, Schaffa, mai mult decât le-a plăcut lui Umber sau Nidei. De ce-ai... dacă urma să... să...

— Încetează! spune Lashar.

În ultimul an s-a înălțat ca o fată sanzedi de neam bun. Deși cu timpul s-a descotorosit aproape complet de aerele ei de genul „bunicul era ecuatorial”, când este supărată se refugiază în aroganța care-i e caracteristică. Și-a încrucișat brațele și și-a întors ochii de la cărare, către un pâlc de dealuri sterpe aflate la distanță.

— Ai și tu ceva mândrie, dar-ar rugina! Am fost dați cenușii, dar încă suntem în viață și asta-i tot ce contează. La noapte putem să ne găsim adăpost printre dealurile alea.

Shirk se uită urât la ea:

— Alea nu-s un adăpost! O să murim de foame sau...

— Ba n-o să murim!

Deshati, care până acum a privit în pământ scurmând cu un picior stratul încă subțire de cenușă, își ridică iute privirea. Se uită la Schaffa, dar le vorbește lui Shirk și celorlalți:

— Sunt locuri unde putem trăi. Trebuie numai să-i facem să ne deschidă porțile.

Pe chip i se poate citi o expresie încordată, hotărâtă. Schaffa îi aruncă o privire cercetătoare și, spre lauda ei, ea nu tresare.

— Adică să intrați cu forța? o întreabă el.

— Asta vrei să facem, nu-i așa? Nu ne-ai trimite în lume dacă n-ai fi de acord ca noi să facem... ceea ce trebuie.

Încearcă să ridice din umeri. E prea încordată ca să-i iasă gestul nepăsător pe care și l-a dorit. A arătat mai degrabă ca un spasm, ca un tic.

— N-am mai fi în viață dacă n-ai fi de acord cu asta.

Nassun privește în pământ. E vina ei că alegerile celorlalți copii s-au redus la asta. În Luna Găsită a existat frumusețe. Printre copii asemenea ei, Nassun a putut să se bucure de ceea ce este și de ceea ce poate face, alături de oameni care îi înțelegeau și-i împărtășeau această bucurie. Acum ceva bun și întreg a murit.

„În cele din urmă, vei ucide tot ce iubești”, i-a spus Oțel. O doare că trebuie să-i dea dreptate.

Schaffa îi privește pe copii îndelung, cugetând. Degetele îi tresar, reamintindu-și poate de o altă viață și de un alt eu, care nu ar fi putut îndura ideea de a asmuți opt tineri Misalemi asupra lumii. Dar acea versiune a lui Schaffa e moartă. Tresărirea e doar un reflex.

— Da, spune el. Asta vreau să faceți dacă aveți nevoie să mă auziți zicând-o cu glas tare. Aveți o șansă mai bună într-un com mare și prosper decât pe cont propriu. Așa că dați-mi voie să vă fac o sugestie.

Schaffa înaintează și se lasă pe vine ca s-o privească pe Deshati în ochi, întinzând totodată o mână ca să atingă umărul slăbuț al lui Shirk. Le spune tuturor, cu aceeași intensitate și blândețe ca până atunci:

— La început omorâți numai unu. Alegeți pe cineva care încearcă să vă facă rău, dar numai o persoană, chiar dacă sunt mai multe care încearcă. Scoateți-i din luptă pe ceilalți, dar nu vă grăbiți când ucideți acea singură persoană. Faceți-i sfârșitul dureros. Asigurați-vă că victima voastră țipă. E important. Dacă cel dintâi pe care-l omorâți nu scoate un sunet… mai omorâți pe cineva.

Ei îl privesc lung. Până și Lashar pare descumpănită. Nassun însă l-a văzut pe Schaffa ucigând. O fi renunțat el la o parte din ce era, dar ce-a mai rămas e încă un artist al terorii. Sunt norocoși că a considerat necesar să le împărtășească secretele artei lui. Speră că ei apreciază asta.

El continuă:

— După ce l-ați omorât, lămuriți-i pe cei prezenți c-ați procedat astfel numai ca să vă apărați. Apoi oferiți-vă să munciți în locul mortului sau să-i apărați pe ceilalți de pericole… dar ei vor recunoaște ultimatumul. Trebuie să vă accepte în com.

Face o pauză, ațintindu-și ochii-de-gheață asupra lui Deshati.

— Ce faceți dacă vă refuză?

Ea înghite în sec.

— Î-îi omorâm pe toți.

El zâmbește din nou, pentru prima oară de când a părăsit Jekity, și o mângâie pe ceafă cu aprobare și afecțiune.

Shirk scoate un mic icnet, atât de șocată, încât se oprește din plâns. Oegin și Ynegen se îmbrățișează și pe chip nu li se citește decât disperarea. Lashar strânge din fălci, cu nările dilatate. E decisă să ia cuvintele lui Schaffa în serios. La fel și Deshati, Nassun vede asta... deși, făcând-o, ceva în Deshati va muri.

Schaffa o știe și el. Când se ridică și o sărută pe Deshati pe frunte, o face cu atâta tristețe, încât Nassun simte un nou junghi în inimă.

— „Totul se schimbă pe durata unui Anotimp”, spune el. Trăiți. Vreau să trăiți!

O lacrimă se prelinge pe obrazul lui Deshati înainte să apuce s-o strivească între gene. Înghite zgomotos în sec. Dar încuviințează și se îndepărtează de el, amestecându-se printre ceilalți. Îi separă un golf: Nassun și Schaffa de o parte, copiii Lunii Găsite de cealaltă. Căile lor s-au despărțit. Schaffa nu dă vreun semn de disconfort. Ar trebui: Nassun observă că argintul din el s-a însuflețit și pulsează, protestând față de decizia lui de a-i lăsa pe acești copii să plece. Însă el nu-și trădează durerea. Când face ce crede că-i corect, durerea nu face decât să-i dea putere.

Se ridică.

— Și dacă Anotimpul dă semne că ar trece... fugiți! Împrăștiați-vă și pierdeți-vă urma cât de bine puteți. Gardienii nu sunt morți, micuților. Vor reveni. Și, odată ce se va duce vestea despre ce ați făcut, vor porni pe urmele voastre.

Gardienii obișnuiți, Nassun știe că la ei se referă, la cei necontaminați, așa cum a fost și el cândva. Acei Gardieni au dispărut de la începutul Anotimpului sau cel puțin Nassun n-a auzit că s-ar fi alăturat vreunui com și nici nu ia întâlnit pe drum. „Vor reveni” sugerează că s-au dus într-un loc anume. Unde? Undeva unde Schaffa și ceilalți Gardieni contaminați n-au vrut sau n-au putut să meargă.

Dar ce contează e că acest Gardian, oricât de contaminat ar fi, îi ajută. Nassun se simte năpădită de o speranță irațională. În mod sigur sfaturile lui Schaffa îi vor ajuta să găsească adăpost

undeva. Așa că înghite în sec și adaugă:

— Toți sunteți foarte buni la orogenie. Poate comul pe care îl alegeți… poate o să…

Se întrerupe, neștiind ce voia de fapt să spună. „Poate o să vă placă”, asta gândește, dar i se pare o prostie. Sau „poate puteți să le fiți de folos”, numai că lucrurile nu stăteau așa. Comurile angajau orogeni de-ai Epicentrului numai pe perioade scurte, ca să facă ce trebuia făcut și să plece, sau cel puțin așa spune Schaffa. Nici chiar comurile aflate lângă falii sau puncte fierbinți nu voiau să aibă orogeni care să locuiască acolo în permanență, oricât de mult ar fi avut nevoie de ei.

Însă, înainte ca Nassun să-și găsească cuvintele, Wudeh se uită urât la ea.

— Gura!

Nassun îl privește nedumerită.

— Ce?

Peek șuieră către Wudeh, cerându-i să tacă, dar el o ignoră.

— Gura! Te urăsc, mânca-te-ar Pământul! Nida obișnuia să-mi cânte.

Apoi, pe neașteptate, izbucnește în plâns. Peek pare nedumerită, dar ceilalți îl înconjoară, murmurându-i cuvinte alinătoare și bătându-l pe umeri.

Lashar urmărește scena și-i aruncă lui Nassun o ultimă privire plină de reproș, apoi îi spune lui Schaffa:

— Atunci o să pornim la drum. Îți mulțumesc, Gardianule, dacă… dacă are vreo importanță.

Se întoarce și-i îmboldește pe ceilalți. Deshati merge cu capul în pământ, fără să privească în urmă. Ynegen ezită un moment între cele două grupuri, apoi îi aruncă lui Nassun o privire și îi șoptește „Îmi pare rău!” Pleacă și ea, grăbindu-se să-i ajungă din urmă pe ceilalți.

Imediat ce copiii nu se mai văd, Schaffa pune o mână pe umărul lui Nassun și o călăuzește în altă direcție, către vest, de-a lungul Drumului Imperial.

După câțiva kilometri parcurși în tăcere, ea spune:

— Tot mai crezi că ar fi fost mai bine să-i omori?

— Da, spune el și-i aruncă o privire. O știi și tu la fel de bine ca mine.

Nassun strânge din dinți.

— Știu.

Un motiv în plus să oprească asta. Să oprească tot.

— Te gândești la o destinație, spune Schaffa.

Nu e o întrebare.

— Da. Eu... Schaffa, trebuie să ajung de cealaltă parte a lumii.

Parc-ar spune „Trebuie să ajung pe o stea”, dar cum ceea ce trebuie de fapt să facă nu diferă cu mult de asta, a decis să nu se jeneze de această absurditate mai mică.

Spre surprinderea ei, în loc să râdă, el o studiază pieziș.

— În Centrul Miezului?

— Ce?

— Un oraș aflat pe partea cealaltă a lumii. Acolo vrei să mergi?

Ea înghite în sec și-și mușcă buza.

— Nu știu. Știu numai că ceea ce-mi trebuie este...

Nu are cuvinte pentru asta, așa că face mâinile căuș și își agită degetele, trimițând unde imaginare să se izbească și să se contopească.

— Obeliscurile... trag de locul ăla. Pentru asta au fost făcute. Dacă ajung acolo, cred că aș putea să... ăăă... trag în direcția opusă? Nu pot s-o fac de altundeva, pentru că...

Nu poate explica. Linii de forță, contact vizual, configurații matematice... toate cunoștințele de care are nevoie sunt în mintea ei, însă limba ei nu le poate reda. O parte din asta e un dar din partea safirului, iar altele sunt aplicații ale teoriilor pe care i le-a predat mama ei și altele derivă din corelarea teoriei cu observațiile, la care se adaugă instinctul.

— Nu știu care oraș de-acolo e cel bun. Poate dacă mă apropii mai mult și călătoresc un timp prin zonă...

— Centrul Miezului e unicul lucru de pe partea aia a lumii, mititico.

— E... ce?

Schaffa se oprește brusc și-și leapădă rucsacul. Nassun îl imită, interpretând-o ca pe un semnal că e timpul să facă un popas. Sunt la adăpostul unui deal care e de fapt un pinten de lavă străveche a marelui vulcan de sub Jekity. În regiunea asta sunt tot felul de terase naturale, săpate în obsidian de vânt și ploaie, deși stânca aflată la câțiva centimetri dedesubt este prea dură pentru agricultură și chiar pentru păduri. Câțiva copaci încăpățânați, cu rădăcini puțin adânci, se leagănă pe terasele pustii, acoperite de cenușă, deși cei mai mulți sunt pe

moarte din pricina ploii de cenușă. Nassun și Schaffa vor putea vedea orice posibilă amenințare cât încă-i departe.

În timp ce Nassun scoate niște mâncare pe care s-o împartă cu el, Schaffa desenează cu degetul ceva pe un petic de cenușă din apropiere. Nassun își întinde gâtul și vede că a trasat pe sol două cercuri. Într-unul schițează conturul aproximativ al Neclintirii, familiar lui Nassun din timpul lecțiilor de geografie de la creșă, numai că de data asta el desenează Neclintirea în două bucăți, despărțită de o linie aflată aproape de ecuator. Falia, da, care a devenit o graniță mai greu de trecut decât miile de kilometri de ocean.

Însă celălalt cerc, care, înțelege Nassun, reprezintă lumea, rămâne neatins cu excepția unui singur punct situat aproape de ecuator, mai la est de longitudinea medie a cercului. Nu desenează amplasamentul unei insule sau al unui continent. Doar acel punct singuratic.

— Odată, pe fața pustie a lumii au existat multe orașe, explică Schaffa. De-a lungul mileniilor, multe civilizații au construit pe ocean sau sub ocean. Niciunul n-a rezistat însă prea mult. N-a rămas decât Centrul Miezului.

Care se află, la propriu, la distanță de o lume.

— Cum putem ajunge acolo?

— Dacă…

Amuțește. La vederea expresiei pierdute de pe chipul lui, Nassun simte o gheară în stomac. De data asta el tresare și închide și ochii, de parcă încercarea de a-și accesa vechiul sine i-ar fi sporit durerea.

— Nu-ți amintești?

El oftează.

— Îmi amintesc că odinioară știam.

Nassun își dă seama că ar fi trebuit să se aștepte la una ca asta. Își mușcă buzele.

— S-ar putea să știe Oțel.

Un mușchi al fălcii lui Schaffa se încordează fugar, apărând și dispărând.

— Într-adevăr, s-ar putea.

Oțel, care s-a făcut nevăzut în timp ce Schaffa se ocupa de cadavrele celorlalți doi Gardieni, ar putea să-i asculte ascuns în piatra din jur. Să-nsemne oare ceva că nu s-a ivit deja ca să le spună ce să facă? Poate n-au nevoie de el.

— Și Epicentrul Antarctic? Ei n-au chestiile astea scrise pe undeva?

Își amintește că a văzut biblioteca Epicentrului, înainte ca ea, Schaffa și Umber să se așeze la masă cu conducătorii lui, să bea câte o ceașcă de sigurin și să-i ucidă pe toți. Era o încăpere nefiresc de înaltă, plină până-n tavan cu cărți. Lui Nassun îi plac cărțile – mama ei îi cumpăra câte una la câteva luni, o adevărată risipă, și uneori Nassun mai căpăta și unele la mâna a doua dacă Jija le considera potrivite pentru copii – și-și amintește venerația pe care a simțit-o, căci nu mai văzuse niciodată atâtea cărți la un loc. În mod sigur unele dintre ele conțin informații despre… orașe foarte vechi de care n-a auzit nimeni și unde numai Gardienii știu cum se ajunge. Ăăă… Hm!

— Puțin probabil, spune Schaffa confirmând bănuielile lui Nassun. Și până acum Epicentrul a fost deja anexat de vreun alt com sau ocupat de vreo bandă de comleși. Avea recolte numai bune de cules și în locuințele lui se putea trăi. Ar fi o greșeală să revenim acolo.

Nassun își mușcă buza de jos.

— Poate… o barcă?

Nu știe nimic despre bărci.

— Nu, mititico. O barcă n-ar fi bună pentru o călătorie atât de lungă.

Face o pauză plină de semnificații și Nassun încearcă să se oțelească pentru ceea ce va veni. Acum o va abandona, simte asta cu o certitudine dureroasă, înspăimântătoare. Acum va vrea să afle ce pune ea la cale și va refuza să fie părtaș. De ce-ar face-o? Până și ea știe că-și dorește ceva îngrozitor.

— Presupun, așadar, că vrei să preiei controlul asupra Porții Obeliscului, spune Schaffa.

Nassun icnește. Schaffa știe ce-i Poarta Obeliscului? Când Nassun a aflat numele ei abia în dimineața asta, de la Oțel? Dar știința lumii, toate mecanismele ei stranii și eonii ei de secrete au rămas în general intacte în mintea lui Schaffa. Numai lucrurile care au legătură cu fostul său sine s-au pierdut pentru totdeauna… ceea ce înseamnă că ruta către Centrul Miezului este ceva ce Vechiul Schaffa trebuia să știe neapărat. Ce înseamnă asta?

— Ăăă, da. De-aia vreau să ajung în Centrul Miezului.

La vederea surprinderii ei, gura lui se arcuiește.

— Nassun, găsirea unui orogen care să poată activa Poarta a fost motivul inițial pentru care noi am înființat Luna Găsită.

— Ce?! De ce?

Schaffa își ridică ochii spre cer. Soarele a început să apună. Mai au cam o oră de mers înainte să se întunece prea tare ca să mai poată înainta. Însă el privește safirul, care nu pare să se fi deplasat vizibil din poziția sa de deasupra Jekityului. Frecându-și ceafa absent, Schaffa îi contemplă conturul vag printre norii tot mai denși și încuviințează ca pentru sine.

— Eu, Nida și Umber, spune el. Acum vreo zece ani, am fost… instruiți… să călătorim spre sud și să ne găsim unii pe alții. Ni s-a cerut să căutăm și să antrenăm orogeni care aveau potențialul de a se conecta cu obeliscurile. Să fie clar, ăsta-i un lucru pe care Gardienii nu-l fac în mod normal, pentru că nu poate exista decât un motiv ca să încurajezi un orogen pe calea obeliscului. Dar asta a vrut Pământul. Nu știu de ce. În acea perioadă eram… mai puțin înclinat să pun întrebări.

Gura îi schițează un zâmbet scurt, rușinat.

— Acum am niște presupuneri.

Nassun se încruntă.

— Ce presupuneri?

— Că Pământul are propriile lui planuri pentru oameni…

Deodată Schaffa se încordează din tot trupul și se clatină. Nassun îl prinde repede, ca să nu cadă, și din reflex el își pune un braț pe după umerii ei. O strânge foarte tare, dar ea nu protestează. Este evident că el are nevoie de alinarea prezenței ei. Că Pământul e mai supărat pe el ca oricând, poate pentru că-i trădează secretele, e un lucru la fel de palpabil ca pulsația argintului de-a lungul fiecărui nerv și în jurul fiecărei celule din trupul lui.

— Nu vorbi! spune Nassun cu un nod în gât. Nu mai spune nimic! Dacă te face să suferi așa…

— Nu mă conduce el pe mine! spune Schaffa între două gâfâieli. Nu mi-a luat esența! Poate că… ah… m-am băgat în țarcul lui, dar nu mă poate pune în lesă!

— Știu.

Nassun își mușcă buza. El se lasă cu toată greutatea pe ea și asta face ca genunchiul pe care se sprijină s-o doară groaznic de tare. Însă nu-i pasă.

— Dar nu trebuie să-mi zici totul *acum.* O să-mi dau eu seama

de una singură.

„Are toate indiciile”, își spune ea. Vorbind despre talentul lui Nassun de a se conecta cu obeliscurile, Nida spusese cândva: „E o chestie pe care încercam s-o eliminăm în Epicentru”. Atunci Nassun nu înțelesese, dar acum, după ce a perceput ceva din imensitatea Porții Obeliscului, poate ghici de ce Taica Pământ o vrea moartă dacă ea nu mai e sub controlul lui Schaffa – și, prin el, al Pământului.

Nassun își mușcă buza. O să înțeleagă Schaffa? Dacă el se va decide să plece sau, și mai rău, se va întoarce împotriva ei, nu e sigură că va putea îndura. Așa că respiră adânc.

— Oțel spune că Luna se întoarce.

Pentru o clipă, dinspre Schaffa nu vine decât tăcere. E o tăcere încărcată de surprindere.

— Luna.

— E reală, izbucnește ea.

Deși nu știe dacă e adevărat, nu-i așa? N-are decât cuvântul lui Oțel pe care să se bazeze. Nici nu-i sigură ce anume este Luna, cu excepția faptului că e copilul de mult pierdut al Taicii Pământ, așa cum spun poveștile. Și totuși știe că, măcar în privința asta, Oțel spune adevărul. Nu o sessizează și nu există fire argintii trădătoare pe cer, dar o crede, așa cum crede că lumea mai are o față, chiar dacă ea n-a văzut-o, așa cum știe de ce iau naștere munții și așa cum e sigură că Taica Pământ e real, și e viu, și e dușmanul. Unele adevăruri sunt pur și simplu prea enorme ca să le negi.

Însă, spre surprinderea ei, Schaffa spune:

— O, știu că Luna e reală.

Poate că durerea l-a mai lăsat. Acum expresia i s-a înăsprit și se uită la discul încețoșat și intermitent al soarelui, acolo unde se chinuiește să străpungă norii, aproape de orizont.

— Tu... Da? Atunci îl crezi pe Oțel?

— Te cred pe tine, mititico, pentru că orogenii simt atracția Lunii când se apropie. E la fel de natural să fii conștientă de ea cum e faptul că sessizezi cutremurele. Dar am și văzut-o.

Apoi o scrutează pe Nassun cu atenție.

— Dar de ce ți-a spus mâncătorul de piatră despre Lună?

Nassun trage aer adânc în piept și-l eliberează cu un oftat.

— Chiar îmi doream să trăiesc într-un loc plăcut, spune ea. Să locuiesc undeva cu... cu tine. Nu m-ar fi deranjat să muncesc și

să fac tot ce pot ca să fiu un membru de nădejde al unui com. Poate aș fi putut fi loristă.

Simte cum i se încleștează fălcile.

— Dar nu pot face asta, oriunde m-aș duce. Nu fără să fiu silită să ascund ceea ce sunt. Schaffa, îmi place orogenia atunci când nu trebuie s-o ascund! Nu cred că faptul c-o am, că sunt un, un… rogălău…

Trebuie să se oprească, roșind și încercând să se scuture de rușinea de a fi folosit un cuvânt atât de urât, dar, urât cum e, în clipa asta este cuvântul potrivit.

— Nu cred că, dacă sunt unul, înseamnă că sunt rea, ciudată sau periculoasă…

Se întrerupe din nou, nelăsându-și gândurile s-o ia pe această cale, care o duce înapoi către: „Dar uite ce de lucruri rele ai făcut”.

Inconștient, Nassun își dezgolește dinții și strânge din pumni.

— Nu-i cinstit, Schaffa! Nu-i cinstit că oamenii vor să fiu rea, ciudată sau periculoasă, că mă *fac* să fiu rea…

Clatină din cap, bâjbâind după cuvinte.

— Vreau să fiu o fată ca oricare. Dar nu-s, și toată lumea, multă lume, mă urăște fiindcă nu-s o fată ca oricare. Tu ești singurul care nu mă urăște pentru… pentru ceea ce sunt. Și asta nu-i cinstit.

— Nu, nu e.

Schaffa își schimbă poziția, rezemându-se cu spatele de rucsac. Pare epuizat.

— Dar vorbești de parcă-i ușor să le ceri oamenilor să-și învingă spaimele, mititico.

Și, deși el n-o spune, Nassun se gândește brusc: „Jija n-a putut”.

Stomacul lui Nassun se revoltă subit, atât de vertiginos, încât e silită să-și apese pumnul peste buze și să se gândească cu încăpățânare la cenușă și urechile înghețate. N-are nimic în stomac cu excepția unui pumn de curmale pe care de abia le-a mâncat, dar senzația e oricum îngrozitoare.

În mod atipic, Schaffa nu se apropie s-o aline. Se mulțumește s-o privească cu o expresie ostenită, dar altminteri indescifrabilă.

— Știu că ei nu-s în stare.

Da, vorbitul o ajută. Stomacul nu i se liniștește, dar nu se mai

simte pe punctul de a vomita.

— Știu că ei – odihniții – nu vor înceta să se teamă. Dacă tata n-a putut…

Greață. Își smulge gândurile de la finalul frazei.

— O să continue să fie speriați la nesfârșit și o să trăim așa pentru totdeauna și nu-i cinstit. Ar trebui să existe o… o soluție. Nu-i cinstit să nu se termine niciodată!

— Dar vrei să impui o soluție, mititico? întreabă Schaffa.

Vocea lui e blândă. Ea își dă seama că el a ghicit deja. O cunoaște mult mai bine decât se cunoaște ea însăși și-l iubește din pricina asta.

— Sau un sfârșit?

Ea se ridică și începe să pășească descriind cercuri mici, strâmte, între rucsacul ei și al lui. Asta îi mai domolește greața și tensiunea fără nume care o copleșește.

— Nu știu care-i soluția.

Dar ăsta nu e chiar adevărul și Schaffa miroase minciunile așa cum animalele de pradă miros sângele. O privește mijindu-și ochii.

— Dar, dacă ai ști cum, ai drege lucrurile?

Și atunci amintirile erup fulgerător și Nassun revede ultima ei zi în Tirimo, la care nu și-a permis să se gândească de mai bine de un an.

Cum a venit acasă. Cum l-a văzut pe tatăl ei în mijlocul sufrageriei, respirând precipitat. Cum s-a întrebat ce era în neregulă cu el. Cum s-a întrebat de ce în clipa aceea nu semăna cu tatăl ei, cu ochii prea mari, cu gura căscată, cu umerii strânși într-un fel care părea dureros. Și apoi Nassun își amintește cum și-a coborât privirea.

Cum și-a coborât privirea și s-a uitat și s-a tot uitat gândind: „Ce e asta?” Și privind și întrebându-se „E o minge?” ca acelea pe care copiii de la creșă le luau la șuturi în timpul prânzului, numai că mingile alea erau din piele, iar ceea ce se găsea la picioarele tatii avea altă nuanță de cafeniu, cafeniu cu pete vineții peste tot, cu cocoloașe și pe jumătate dezumflat, dar „Nu, nu e o minge, stai așa, ăla-i un ochi?” Poate, dar închis și atât de umflat, încât semăna cu o boabă uriașă de cafea. Nu era o minge, pentru că purta hainele fratelui ei, inclusiv pantalonii cu care Nassun îl îmbrăcase de dimineață, în timp ce Jija era ocupat să le facă pachețelele cu mâncare pentru creșă. Uche nu

voia să poarte pantalonii pentru că era încă un copilaș și-i plăcea să se prostească, așa că Nassun fusese nevoită să danseze dansul poponețului și el râsese, vai, cum mai râsese! Râsul lui era lucrul care-i plăcea ei cel mai tare și, când terminase dansul, el o lăsase să-i pună pantalonii drept răsplată, ceea ce înseamnă că forma de pe podea „e Uche, ăla e Uche, e Uche…”

— Nu! gâfâie Nassun. Nu le-aș drege! Nici dac-aș ști cum!

S-a oprit locului. Își apasă un braț peste pântece. Pe celălalt, strâns în pumn, și l-a îndesat în gură. Acum scuipă cuvintele în jurul lui, se îneacă cu ele în timp ce-i izvorăsc din gâtlej, se ține de pântece, care e atât de plin de lucruri cumplite, încât trebuie să le lase afară ca să nu o sfârtece pe dinăuntru. Ele i-au schimonosit vocea, transformând-o într-un mârâit surd, sugrumat, întrerupt când și când de sunete mai pițigăiate, pentru că abia se abține să nu urle.

— Nu le-aș drege, Schaffa, n-aș face-o, îmi pare rău, nu vreau să le dreg, vreau să-i omor pe toți cei care mă urăsc…

Își simte pântecele atât de greu, încât nu mai poate sta în picioare. Se lasă pe vine, apoi în genunchi. Vrea să vomite, dar, în loc s-o facă, scuipă cuvinte pe solul dintre palmele ei.

— Să piară! Vreau să piară tot, Schaffa! Vreau să ARDĂ, vreau să ardă și să piară, să nu mai rămână nimic, nici ură, nici omoruri, NIMIC pur și simplu, nimic, mânca-l-ar rugina, nimic PENTRU TOTDEAUNA…

Mâinile lui Schaffa, solide și puternice, o saltă în picioare. Se luptă cu el, încercând să-l lovească. N-o face din răutate sau de frică. Nu vrea să-l rănească. Dar trebuie să elibereze cumva o parte din ce e înăuntrul ei, altfel va înnebuni. Și, în timp ce țipă și dă din picioare și lovește cu pumnii și mușcă, se trage de haine și de păr și încearcă să-și izbească fruntea de a lui, își înțelege pentru prima oară tatăl. Cu o mișcare rapidă, Schaffa o răsucește cu spatele la el și o cuprinde cu brațul lui mare, țintuindu-i mâinile pe lângă trup ca să nu-l poată răni nici pe el, nici pe sine în paroxismul furiei.

„Așa a simțit Jija”, remarcă o parte distantă și detașată a ei, care plutește pe deasupra tuturor ca un obelisc. „Asta s-a petrecut în sinea lui când și-a dat seama că mama l-a mințit, că eu l-am mințit și că Uche l-a mințit. Asta l-a făcut să mă arunce jos din căruță. De asta a venit azi-dimineață la Luna Găsită cu

cuțitul în mână”.

Iată! Asta e partea de Jija din ea, care-o face să se zbată, să țipe, să plângă. În acest moment de nefericire și de furie dezlănțuită, se simte mai aproape ca oricând de tatăl ei.

Schaffa o ține până când ea obosește. În cele din urmă, Nassun se lasă moale, tremurând și gâfâind, scâncind încet, cu fața plină de lacrimi și de muci.

Când devine clar că Nassun nu va izbucni din nou, Schaffa își schimbă poziția, așezându-se pe jos cu picioarele încrucișate și trăgând-o în poală. Ea se lipește de el, așa cum a făcut cândva o altă fată, cu mulți ani înainte și la mulți kilometri depărtare, după ce el i-a spus că trebuia să treacă un test dacă voia să trăiască. Dar Nassun și-a dat deja testul, până și vechiul Schaffa ar fi de acord cu asta. La apogeul furiei ei, orogenia lui Nassun nu a avut nici măcar o tresărire și ea nu s-a întins deloc către argint.

— Șșș, o alină Schaffa, așa cum a făcut tot timpul, deși acum îi masează spatele și-i șterge câte o lacrimă stingheră. Șșș. Biata de tine! Ce necinstit din partea mea! Când abia în dimineața asta…

Oftează.

— Taci, mititica mea. Odihnește-te!

Nassun e stoarsă și golită de toate în afară de durere și de furie, care curg prin ea ca două șuvoaie rapide de lavă, transformând tot ce le iese în cale într-o masă incandescentă, clocotitoare. Durere și furie și un ultim sentiment prețios, neîntinat.

— Numai pe tine te iubesc, Schaffa, spune ea cu voce răgușită, obosită. Ești singurul motiv pentru care n-aș face-o. Dar… dar eu…

El o sărută pe frunte.

— Alege sfârșitul de care ai nevoie, Nassun.

— Nu vreau, spune ea și se oprește să înghită în sec. Vreau ca tu… vreau să trăiești!

El râde cu blândețe.

— Tot copil ești după toate prin câte ai trecut!

Asta o doare, însă e clar ce-a vrut el să spună. Nu le poate avea pe amândouă, și pe Schaffa viu, și dispariția urii din lume. Trebuie să aleagă una sau alta.

Apoi Schaffa repetă cu fermitate:

— Alege sfârșitul de care ai nevoie!

Nassun se retrage puțin ca să-l poată privi. El zâmbește din nou și privirea-i e limpede.

— Ce?

El o îmbrățișează cu blândețe.

— Tu ești ispășirea mea, Nassun. Tu ești toți copiii pe care ar fi trebuit să-i iubesc și să-i protejez până și de mine însumi. Și dacă asta îți va aduce pacea…

O sărută pe frunte.

— Atunci voi fi Gardianul tău până când lumea toată va arde, micuța mea.

E o binecuvântare și un balsam. În cele din urmă, greața o eliberează din gheare. În brațele lui Schaffa, în siguranță și acceptată, adoarme în sfârșit și visează o lume dogorind și topindu-se și atingând și ea un soi de pace.

•

— Oțel! strigă ea în dimineața următoare.

Oțel se ivește dinaintea lor, în mijlocul drumului, cu brațele încrucișate și cu o expresie vag amuzată pe chip.

— În termeni relativi, cel mai scurt drum către Centrul Miezului nu e departe, spune el când ea îl întreabă despre lucrurile pe care Schaffa nu și le mai amintește. E o călătorie de o lună sau cam așa ceva. Desigur…

Se întrerupe ostentativ. S-a oferit să-i ducă el însuși pe Nassun și pe Schaffa de cealaltă parte a lumii, căci, se pare, mâncătorii de piatră sunt capabili de așa ceva. I-ar scuti de multe greutăți și pericole, dar ar trebui să se încredințeze în mâinile lui Oțel cât timp i-ar transporta prin pământ, în maniera stranie și înspăimântătoare a celor ca el.

— Nu, mulțumesc, spune din nou Nassun.

Nu-l întreabă pe Schaffa ce părere are, deși el stă sprijinit de un bolovan din apropiere. Nu trebuie să-l întrebe. În mod evident, pe Oțel nu-l interesează decât Nassun. Ar fi o nimica toată să uite să-l ia și pe Schaffa sau să-l piardă pe drumul către Centrul Miezului.

— Dar ce poți să ne spui despre locul ăla unde trebuie să mergem? Schaffa nu-și mai amintește.

Privirea cenușie a lui Oțel se abate către el. Schaffa îi răspunde cu un zâmbet de o seninătate înșelătoare. Până și argintul din el se domolește, chiar dacă numai pe moment.

Poate că nici Taica Pământ nu-l place pe Oțel.

— Se cheamă *stație,* explică Oțel după un moment. E veche. Voi ați zice că este ruina unui mortciv, deși încă intactă, adăpostită în alte ruine, care nu-s așa. Cu mult timp în urmă, oamenii foloseau stațiile, sau mai bine zis vehiculele găzduite în ele, ca să călătorească pe distanțe mari mai repede decât dacă ar fi mers pe jos. În zilele astea însă, numai noi, mâncătorii de piatră, și Gardienii ne mai amintim de existența stațiilor.

Zâmbetul lui, neschimbat de când a apărut, e fix și ironic. Pare să i se adreseze cumva lui Schaffa.

— Toți plătim un preț pentru putere, spune Schaffa. Vocea lui e rece și mătăsoasă, ca atunci când se gândește să facă lucruri rele.

— Da.

Oțel face o pauză cu o secundă prea lungă.

— Și ca să folosești mijlocul ăsta de transport trebuie plătit un preț.

— N-avem bani sau altceva cu care să ne putem târgui, spune Nassun îngrijorată.

— Din fericire, sunt și alte modalități de a plăti.

Deodată Oțel e în altă poziție, cu fața în sus. Nassun îi urmărește privirea, se întoarce și – oh! Este safirul, care s-a apropiat puțin peste noapte. Acum se află la jumătatea distanței dintre ei și Jekity.

— Stația, continuă Oțel, datează dinaintea Anotimpurilor. Din vremea când au fost construite obeliscurile. Toate artefactele rămase de la acea civilizație recunosc aceeași sursă de putere.

— Vrei să zici... Nassun respiră scurt. Argintul...

— Așa îi spui? Ce poetic!

Nassun ridică din umeri stânjenită.

— Nu știu cum altcumva să-i spun.

— O, cum s-a schimbat lumea!

Nassun se încruntă, dar Oțel nu-și explică afirmația enigmatică.

— Urmează drumul până ajungi la Moșu' Știrb. Știi unde e?

Nassun își amintește că l-a văzut pe hărțile Antarcticelor cu o viață în urmă și că numele a făcut-o să chicotească. Îi aruncă o privire lui Schaffa, care încuviințează și spune:

— Putem să-l găsim.

— Atunci ne întâlnim acolo. Ruina se află exact în centrul

pădurii de iarbă, în inelul interior. Intrați în Moșu’ Știrb imediat după răsărit. Îndreptați-vă către centru fără să pierdeți vremea. Nu vreți să fiți încă în pădure după apus.

Apoi Oțel face o pauză, adoptând o nouă poză, una de o îngândurare demonstrativă. Are capul înclinat într-o parte și degetele îi ating bărbia.

— Mă așteptasem să fie mama ta.

Schaffa încremenește. Nassun e surprinsă de valul de căldură, apoi de frig, care o străbate. Treptat, bâjbâind prin aceste emoții straniu de complexe, întreabă:

— Ce vrei să zici?

— Doar că m-am așteptat ca ea să facă toate astea.

Oțel nu ridică din umeri, dar ceva din vocea lui sugerează nonșalanță.

— I-am amenințat comul. Prietenii, oamenii la care ține acum. M-am gândit că se vor întoarce împotriva ei și că atunci alegerea asta i se va părea mai ușoară.

Oamenii la care ține acum.

— Nu mai e în Tirimo?

— Nu. S-a alăturat altui com.

— Și… nu s-au întors împotriva ei?

— În mod surprinzător, nu.

Ochii lui Oțel se mișcă în lateral pentru a-i întâlni pe ai lui Nassun.

— Știe unde ești acum. Poarta i-a spus. Dar nu vine încoace, sau nu încă. Mai întâi vrea să-și vadă prietenii instalați în siguranță.

Nassun strânge din fălci.

— Oricum eu nu mai sunt în Jekity. Și în curând n-o să mai aibă nici Poarta, așa că n-o să mă poată găsi și a doua oară.

Oțel se întoarce complet cu fața la ea, cu mișcări prea lente și prea fluide ca să fie umane, deși mirarea lui pare sinceră. Nu-i place când el se mișcă lent. O trec fiorii.

— Într-adevăr, nimic nu durează o veșnicie, spune el.

— Ce înseamnă asta?

— Numai că te-am subestimat, micuță Nassun.

Imediat Nassun simte că nu poate suferi modul ăsta de adresare. El își ia din nou poza gânditoare, mișcându-se repede de data asta, spre ușurarea ei.

— Cred că ar fi bine să n-o mai fac pe viitor.

Și cu asta dispare. Nassun se încruntă nedumerită la Schaffa, care clatină din cap. Apoi își iau rucsacurile în spinare și pornesc spre vest.

•

> 2400: Ecuatorialele Estice (verifică dacă rețeaua de noduri din regiune nu era cam rarefiată, pentru că…), com necunoscut. Un vechi cântec local despre o infirmieră care a oprit o erupție neașteptată și un curs piroclastic[2] transformându-le în gheață. Unul dintre pacienții ei s-a aruncat în fața unei săgeți de arbaletă ca să o apere de mulțime. Mulțimea a lăsat-o să plece și ea a dispărut.
>
> *Notițele lui Yaetr Inovator Dibars*

[2] Curent rapid de gaze toxice și materie vulcanică (cenușă, rocă fierbinte și lavă semisolidificată), antrenat de gravitație. (n.tr.).

Syl Anagist: *Patru*

Toată energia este aceeași, deși cunoaște diferite nume și stări de agregare. Mișcarea creează căldură, care e totodată și lumină, care formează unde ca sunetul ce strânge sau relaxează legăturile atomice ale cristalului, în timp ce acesta zumzăie animat de forțe puternice sau slabe. În rezonanță geamănă cu toate este magia, emisia radiantă a vieții și a morții.

Acesta este rolul nostru: să întrețesem energiile disparate. Să le manipulăm, să le temperăm și, trecându-le prin prisma sensibilității noastre, să producem o forță unică, imposibil de negat. Să transformăm larma într-o simfonie. Motorul Plutonic este instrumentul. Noi suntem acordorii săi.

Și acesta este scopul: Geoezoteritatea. Geoezoteritatea caută să stabilească un ciclu energetic de o eficiență infinită. Dacă vom reuși, lumea nu va mai cunoaște niciodată lipsurile sau dezbinarea… sau cel puțin așa ni se spune. Conductorii ne explică prea puține pe lângă ceea ce trebuie să știm ca să ne îndeplinim rolurile. E destul să știm că noi – noi, cei mărunți și neînsemnați – vom contribui la punerea omenirii pe calea către un viitor strălucit dincolo de orice imaginație. Poate că suntem unelte, dar suntem unele fine, în slujba unui scop măreț. E ușor să te mândrești cu asta.

Suntem atât de acordați între noi, încât, la început, lipsa lui Tetlewha ne provoacă dificultăți. Când ne unim, alcătuind rețeaua noastră de inițializare, aceasta este dezechilibrată. Tetlewha era contra-tenorul nostru, acoperind lungimile medii de undă ale spectrului. În lipsa lui, eu sunt cel mai apropiat înlocuitor, dar rezonanța mea naturală e ceva mai acută.

Rețeaua rezultată este mai slabă decât ar trebui. Filamentele ce ne conectează se întind în căutarea amplitudinii medii a lui Tetlewha.

În cele din urmă, Gaewha reușește să compenseze lipsa lui. Coboară mai jos, rezonează mai puternic și acoperă golul. Trebuie să petrecem câteva zile refăcând întreaga rețea ca să creăm o armonie nouă, dar nu e dificil, ci doar ne ia timp. Nu e prima oară când a trebuit s-o facem.

Kelenli ni se alătură numai uneori în rețea. Este frustrant,

pentru că vocea ei – profundă, puternică și clară, trimițându-ți gâdilături în tălpi – e perfectă. Mai bună decât a lui Tetlewha, cu o rezonanță mai amplă decât ale noastre la un loc. Dar conductorii ne spun să nu ne obișnuim cu ea. „O să servească în timpul secvenței de pornire a motorului, dar numai dacă reușește să vă învețe să faceți ce face ea” spune unul dintre ei când îl întreb. „În Ziua Lansării, conductorul Gallat o vrea numai să fie la îndemână”.

Ceea ce, la prima vedere, pare de bun-simț.

Când Kelenli e parte din noi, preia conducerea. O face în mod natural, pentru că prezența ei este mai puternică decât ale noastre. De ce? O fi ceva din felul în care-i făcută? E altceva. E… o notă înăbușită. Un gol arzător, perpetuu, la jumătatea liniilor ei echilibrate, în epicentrul lor, pe care niciunul dintre noi nu-l înțelege. Un gol similar se află în fiecare dintre noi, dar al nostru este vag și intermitent, strălucind ocazional numai pentru a se domoli imediat. Al ei arde statornic, dispunând în aparență de rezerve nelimitate de combustibil.

Orice o fi această notă înăbușită, conductorii au descoperit că se combină de minune cu haosul devorator al onixului. Onixul este piatra de control a întregului Motor Plutonic și, deși există și alte moduri de a porni motorul – mai brutale, ocolite, implicând rețele secundare sau piatra-lunii –, în Ziua Lansării vom avea neapărat nevoie de precizia și de controlul onixului. Fără el, șansele noastre de a iniția Geoezoteritatea sunt mult reduse… dar până acum niciunul dintre noi nu a putut controla onixul mai mult de câteva minute. Observăm însă cuprinși de venerație cum Kelenli îl folosește preț de o oră fără să pară tulburată când se desprinde de el. Când ne conectăm cu onixul, el ne pedepsește, golindu-ne de tot ce ne poate prisosi și cufundându-ne într-un somn reparator care durează ore sau zile. Dar nu și pe ea. Pe ea, firele lui o mângâie în loc s-o sfâșie. Onixul o place. Este o explicație irațională, dar toți ne-am gândit la ea, așa că ăștia sunt termenii în care începem să privim lucrurile. Acum ea trebuie să ne învețe cum să-i fim mai plăcuți onixului, în locul ei.

Când reușim să ne recalibrăm și ei ne eliberează din scaunele de sârmă care ne susțin trupurile în timp ce mințile ne sunt conectate, iar noi ne clătinăm și trebuie să ne sprijinim de conductori ca să revenim fiecare în camera lui… când toate

astea s-au terminat, ea vine să ne viziteze. Pe rând, în așa fel încât conductorii să nu bănuiască nimic. În întâlniri față în față, în care ne spune tot felul de nimicuri cu glas tare, transmițându-ne tuturor lucrurile importante în graiul prin pământ.

Simte mai acut decât noi ceilalți fiindcă este mai experimentată, explică ea. Pentru că a trăit în afara complexului de clădiri care înconjoară fragmentul local și care a constituit întreaga noastră lume de când am fost decantați. A vizitat mai multe noduri ale Syl Anagistului decât cel în care locuim noi. A atins mai multe fragmente, nu numai ametistul local. A fost și în Zona Zero, unde se află piatra-lunii. Ne copleșește admirația.

— Am context, ne spune – sau mai degrabă îmi spune – ea.

E așezată pe canapeaua mea. Eu m-am lățit cu fața în jos pe scaunul din fereastră, privind în direcția opusă ei.

— Când o să-l ai și tu, o să fii la fel de precis.

(E un soi de dialect numai al nostru, în care pământul este folosit ca să adauge sens cuvintelor rostite cu glas tare. Spune pur și simplu: „Sunt mai bătrână”, iar turuiala unui substrat tasat îi nuanțează cuvintele, adăugându-le forța deformatoare a timpului. E *metamorfică,* s-a transformat ca să îndure presiuni insuportabile. Ca să simplific povestea, o să traduc totul în cuvinte, mai puțin acolo unde nu pot.)

— Ar fi bine dac-am fi la fel de preciși cum ești tu acum, răspund eu ostenit.

Nu mă plâng. Zilele de recalibrare sunt întotdeauna dificile.

— Dă-ne context atunci, ca să facem onixul să ne asculte, iar pe mine să nu mă mai doară capul.

Kelenli oftează.

— Între zidurile astea nu există nimic de care să te poți ascuți pe tine însuți. (Avalanșă de resentiment, măcinat și împrăștiat iute. „V-au ținut la adăpost și în siguranță.”) Dar cred că pot să te ajut pe tine și pe ceilalți să faceți asta dacă vă scot de aici.

— Să mă ajuți să… mă ascut?

(Ea mă liniștește cu o mângâiere trecătoare: „Ei nu vă fac niciun bine ținându-vă așa.”)

— Trebuie să înțelegeți mai multe despre voi. Despre ceea ce sunteți.

Nu înțeleg de ce crede că nu înțeleg.

— Sunt o unealtă.

Ea spune:

— Dacă ești o unealtă, nu ar trebui să fii cât mai bine ascuțită?

Vocea ei e calmă. Și totuși, o vibrație mânioasă, înăbușită, a întregului ambient – tremurul moleculelor de aer, presiunea straturilor de sub noi, un scrâșnet ascuțit, strident, la limita abilității noastre de a sessiza – îmi spune că pe Kelenli au înfuriat-o spusele mele. Îmi întorc privirea spre ea și mă pomenesc fascinat că această dihotomie nu i se citește deloc pe chip. Și în privința asta ne seamănă. Am învățat demult să nu ne manifestăm durerea, spaima sau tristețea nicăieri deasupra solului sau sub cer. Conductorii ne spun că am fost construiți precum statuile: reci, nepăsători, tăcuți. Nu înțelegem de ce ne cred așa; în fond, dacă ne atingi, suntem la fel de calzi ca ei. Simțim emoții, așa cum par să simtă și ei, deși părem mai puțin înclinați să le exprimăm pe chip sau prin limbajul corporal. Poate pentru că avem graiul prin pământ? (Lucru pe care ei nu par să-l remarce. Asta e bine. În pământ, putem fi noi înșine.) Nu ne-a fost niciodată clar dacă am fost construiți greșit sau dacă ei ne înțeleg greșit. Sau dacă are importanță care din astea două e valabilă.

Kelenli e calmă la exterior, deși clocotește pe dinăuntru. O privesc atât de insistent, încât brusc își revine și mă surprinde. Zâmbește.

— Cred că mă placi.

Mă gândesc la posibilele implicații.

— Nu în felul ăla, zic eu din obișnuință.

A trebuit să le explic asta de câteva ori conductorilor juniori sau altor membri ai personalului. Și în privința asta am fost făcuți asemenea statuilor, iar partea asta din proiect chiar le-a ieșit, așa că, deși capabili să ne împerechem, suntem complet neinteresați și, dacă ne-am osteni s-o facem, infertili. Kelenli e și ea la fel? Nu, conductorii spun că ea e diferită într-o singură privință. Are sessapinealele noastre puternice, complexe și flexibile, pe care nimeni altcineva din lume nu le mai deține. În celelalte privințe e asemănătoare lor.

— Ce noroc atunci că nu vorbeam despre sex.

Dinspre ea sosește un zumzet amuzat care mă irită și totuși îmi place. Nu știu de ce.

Ignorând confuzia mea subită, Kelenli se ridică.

— O să mă-ntorc, spune ea și pleacă.

Nu revine timp de câteva zile. Rămâne însă o parte distantă a rețelei noastre. În această calitate e prezentă când ne trezim și când mâncăm, când defecăm, când dormim și ne visăm visele, când suntem mândri de noi înșine și unii de alții. Cu ea nu ne simțim supravegheați, deși exact asta face. Nu pot vorbi în numele altora, dar mie îmi place s-o am prin preajmă.

Nu toți ceilalți o plac pe Kelenli. Gaewha mai ales se revoltă împotriva ei și-mi transmite gândurile prin metoda noastră privată.

— Apare tocmai când l-am pierdut pe Tetlewha? Chiar când proiectul se apropie de sfârșit? Am muncit din greu ca să ajungem cine suntem. N-o s-o laude pe ea pentru munca noastră după ce se termină totul?

— E numai o rezervă, zic eu încercând să fiu vocea rațiunii. Și vrea ce vrem și noi. Trebuie să cooperăm.

— Așa spune ea.

E Remwha, care se crede mai deștept decât noi ceilalți. (Am fost creați cu inteligențe egale. Remwha e pur și simplu măgar.)

— Conductorii au avut un motiv pentru care au ținut-o departe de noi până acum. O fi genul care provoacă probleme.

„E o prostie”, îmi zic în gând, deși nu-mi permit s-o spun nici măcar în graiul prin pământ. Suntem parte a unei mașinării imense. Tot ce contribuie la îmbunătățirea funcționării mașinăriei contează. Tot ce nu are legătură cu asta – nu. Dacă Kelenli ar fi provocat probleme, Gallat ar fi trimis-o pe parcela cu mărăcini, lângă Tetlewha. E un lucru pe care-l înțelegem toți. Gaewha și Remwha sunt pur și simplu dificili.

— Dacă e genul care provoacă probleme, o să iasă la iveală cu timpul, zic eu cu fermitate.

Asta nu încheie discuția, dar măcar o amână.

A doua zi Kelenli revine. Conductorii ne adună la un loc ca să ne explice.

— Kelenli a cerut să vă ia într-o misiune de acordare, spune cel trimis să ne informeze.

E mai înalt decât noi, mai înalt chiar decât Kelenli, și suplu. Îi place să se îmbrace în culori asortate și cu nasturi bogat ornați. Are părul lung și negru. Pielea lui e albă, deși nu la fel de albă ca a noastră. Ochii lui însă sunt că ai noștri: albi pe fond alb. Albi ca gheața. N-am mai pomenit ca vreunul dintre ei să aibă ochi ca ai noștri. E Conductorul Gallat, șeful proiectului. Mă gândesc la

Gallat ca la un fragment plutonic, unul limpede, alb ca diamantul. Are unghiuri precise și fațete regulate, e frumos într-un fel unic, și mai e și mortal dacă nu e mânuit cu precizie. Nu ne permitem să ne gândim că este cel care l-a ucis pe Tetlewha.

(Nu e cine crezi tu. Vreau ca Gallat să aibă fața lui, la fel cum vreau ca tu să ai fața ei. Ăsta e pericolul unei memorii defectuoase.)

— O misiune... de acordare, spune Gaewha vorbind rar, ca să arate că nu înțelege.

Kelenli deschide gura gata să spună ceva, apoi se oprește și se întoarce către Gallat, care zâmbește sincer.

— Sperăm ca toți să ajungeți la performanțele lui Kelenli, și totuși voi performați sistematic sub potențial, spune el.

Ne încordăm jenați, extraordinar de conștienți de critica din spusele lui, dar el se mulțumește să ridice din umeri.

— M-am consultat cu biomagestra-șefă și ea insistă că abilitățile voastre nu diferă semnificativ. Sunteți la fel de *capabili* ca ea, dar nu demonstrați aceeași *pricepere.* Putem face o serie de schimbări ca să încercăm să corectăm discrepanța, niște acordaje fine ca să zicem așa, dar am prefera să nu ne asumăm un asemenea risc atât de aproape de data lansării.

Vibrăm la unison un moment, bucurându-ne foarte tare la auzul spuselor lui.

— Ea a spus că a venit aici ca să ne învețe contextul, zic eu prudent.

Gallat încuviințează.

— Ea crede că soluția ar consta în experiențele exterioare. Creșterea expunerii la stimuli, provocări mai mari care să vă testeze capacitatea de a rezolva probleme, lucruri de felul ăsta. E o propunere bună și prezintă avantajul de a fi neinvazivă, dar de dragul proiectului nu vă putem trimite afară pe toți odată. Dacă s-ar întâmpla ceva? O să vă împărțim în două grupuri. Întrucât Kelenli e una singură, asta înseamnă că jumătate dintre voi vor merge cu ea acum și restul peste o săptămână.

Afară. O să ieșim afară. Îmi doresc cu disperare să fac parte din primul grup, dar știm toți că nu-i bine să ne trădăm dorințele de față cu conductorii. Uneltele nu ar trebui să-și dorească atât de evident să evadeze din lada lor.

În loc s-o fac, spun:

— Suntem suficient de acordați unii cu alții și fără misiunea care ni s-a propus. (Vocea mea este inexpresivă. Ca a unei statui.) Simulările arată că suntem capabili să controlăm Motorul conform așteptărilor.

— Și am putea la fel de bine să ne împărțim în șase grupuri în loc de două, adaugă Remwha și din această propunere înțeleg cât de nerăbdător e și el. Nu va avea fiecare grup experiențe diferite? Din câte înțeleg eu, exteriorul... ăăă... nu se poate controla efectul expunerii. Dacă trebuie să ne rupem din timpul destinat pregătirilor ca să facem asta, nu trebuie să o facem într-un fel care să minimalizeze riscurile?

— Cred că în șase grupuri nu ar fi nici eficient, nici necostisitor, zice Kelenli în timp ce ne comunică fără cuvinte aprobarea și amuzamentul provocate de teatrul pe care-l jucăm.

Îi aruncă o privire lui Gallat și ridică din umeri, fără să se deranjeze să pretindă că nu are emoții. Pare pur și simplu plictisită.

— Am putea la fel de bine să organizăm un singur grup, nu două sau șase. Putem planifica ruta, putem amplasa pază suplimentară de-a lungul ei, putem implica poliția nodală pentru supraveghere și transport. Sincer, cred că ieșirile repetate nu vor face decât să sporească șansele ca unii cetățeni neloiali să poată anticipa ruta și să pună la cale... neplăceri.

Posibilitatea unor neplăceri ne intrigă pe toți. Kelenli ne domolește vibrațiile agitate.

În timp ce ea se ocupă de noi, conductorul Gallat tresare. Lovitura ei și-a nimerit ținta.

— Posibilitatea unor câștiguri substanțiale e motivul pentru care veți merge, ne spune el.

Încă zâmbește, dar zâmbetul lui este mai tăios. Nu cumva a apăsat ușor pe cuvântul „veți”? Atât de infimă, această perturbare a vorbirii audibile. Deduc de-aici nu numai că ne va lăsa să mergem, ci și că s-a răzgândit cu privire la ideea de a ne trimite în mai multe grupuri. În parte pentru că propunerea lui Kelenli chiar era mai bună, dar în parte fiindcă e iritat de aparenta noastră lipsă de chef.

Ca de obicei, Remwha și-a folosit firea enervantă ca pe o daltă de diamant. „Excelentă treabă”, pulsez către el. El îmi răspunde cu o undă politicoasă de mulțumire.

Vom pleca în aceeași zi. Conductorii juniori aduc în camera

mea haine potrivite pentru o călătorie afară. Îmbrac cu grijă stofa mai groasă și pantofii, fascinat de texturile lor diferite, apoi mă așez în tăcere în timp ce conductorul junior îmi împletește părul alb într-o singură coadă.

— Asta e necesar la exterior? întreb eu.

Sunt sincer curios, căci conductorii își poartă părul în tot felul de coafuri. Pe unele nu le pot copia, căci părul meu e aspru și înfoiat și nu ar sta buclat sau întins. Numai părul nostru e așa. Al lor are texturi variate.

— Ar putea fi de ajutor, spune juniorul. Oricum o să ieșiți în evidență, dar cu cât vă putem face să păreți mai normali, cu atât mai bine.

— Oamenii vor ști că suntem o parte a Motorului, zic eu cu mândrie, îndreptându-mi ușor spinarea.

Pentru câteva clipe, mișcarea degetelor lui încetinește. Nu cred că-și dă seama.

— Nu e chiar… Cel mai probabil vor crede că sunteți altceva. Dar nu-ți face griji! O să trimitem gărzi cu voi, ca să ne asigurăm că nu vor fi probleme. N-o să le vedeți, dar vor fi acolo. Kelenli insistă că nu trebuie să vă simțiți protejați, chiar dacă veți fi.

— Cel mai probabil vor crede că suntem altceva, repet eu rar, îngândurat.

Degetele lui tresar, trăgându-mă de păr mai tare decât ar fi fost cazul. Nu mă crispez și nu mă feresc. Se simt mai bine dacă se gândesc la noi ca la niște statui, iar acestea, se presupune, nu simt durerea.

— Ei bine, e o posibilitate nu prea mare, dar trebuie să știe că nu sunteți… adică e…

Oftează.

— O, Moarte crudă, e complicat! Nu-ți face griji!

Conductorii spun asta ori de câte ori fac o greșeală. Nu le-o transmit imediat celorlalți, pentru că reducem la minimum comunicarea în afara întrunirilor aprobate. Oamenii care nu sunt acordori nu pot percepe magia decât la un nivel foarte rudimentar. Folosesc mașini și instrumente pentru a face ceea ce pentru noi e natural. Totuși, ne monitorizează întotdeauna într-o anumită măsură, așa că nu le putem permite să afle că vorbim între noi și că-i auzim atunci când ei cred că n-o putem face.

În curând sunt gata. După ce discută prin rețea cu ceilalți

conductori, al meu decide să-mi dea pe față cu fard și cu pudră. Ar trebui să mă facă să semăn mai mult cu ei. De fapt, arăt ca o persoană a cărei piele a fost vopsită în cafeniu. Probabil am un aer nesigur când mă pune să mă privesc în oglindă. Conductorul meu oftează și se plânge că nu e artist.

Apoi mă duce într-un loc pe care nu l-am mai văzut decât de câteva ori, deși e în clădirea care mă găzduiește: foaierul de la parter. Aici pereții nu sunt albi: verdele și cafeniul naturale ale celulozei autoregenerabile au fost lăsate să prospere. Cineva a plantat căpșuni cățărătoare, pline pe jumătate cu flori albe și pe jumătate cu fructe coapte. E frumos. Noi șase stăm lângă piscina din podea așteptând-o pe Kelenli și încercând să nu-i băgăm în seamă pe membrii personalului care, venind și plecând, se holbează la noi: șase omuleți îndesați, de înălțime sub medie, cu păr alb înfoiat și fețe vopsite, cu gurile schițând zâmbete politicoase, defensive. Dacă există paznici, nu-i putem deosebi de gură-cască.

Când Kelenli se apropie însă în cele din urmă de noi, remarc gărzile. Ale ei se deplasează odată cu ea, fără să se ostenească să se ascundă: o femeie înaltă cu pielea cafenie și un bărbat care ar putea fi fratele ei geamăn. Îmi dau seama că i-am mai văzut urmând-o, în alte ocazii în care a venit să ne viziteze. Când ea ajunge lângă noi, ei rămân câțiva pași în spate.

— Bine, deci sunteți gata, zice ea.

Apoi se strâmbă și întinde mâna, atingând obrazul lui Dushwha. Degetul ei mare se murdărește de pudră.

— Serios?

Dushwha se uită în altă parte. Nu i-a plăcut niciodată să fie silit să-i copieze pe creatorii noștri, nici în privința hainelor, nici a sexului și în mod clar nici în asta.

— Ar trebui să ajute, murmură cu un aer nefericit, încercând probabil să se convingă pe sine.

— Vă face să bateți și mai tare la ochi. Și oricum ei își vor da seama ce sunteți.

Se întoarce și privește către unul dintre paznici: femeia.

— Îi duc să curețe mizeria asta. Vrei să mă ajuți?

Femeia se mulțumește să o privească în tăcere. Kelenli râde ca pentru sine, cu o veselie sinceră.

Ne conduce într-un alcov pentru nevoi personale. Gărzile se postează afară, în timp ce ea ne stropește pe față cu apă din

partea curată a bazinului de colectare și curăță fardul cu o cârpă absorbantă. Fredonează în timp ce o face. Înseamnă că e fericită? Când mă prinde de braț ca să-mi curețe fardul de pe față, o privesc cercetător, încercând să înțeleg. Observă, iar privirea-i devine mai atentă.

— Ești un gânditor, spune ea.

Nu sunt sigur ce înțelege prin asta.

— Toți suntem, zic eu.

Îmi permit să nuanțez: „Trebuie să fim”.

— Exact. Tu gândești mai mult decât trebuie.

Se pare că o dâră cafenie de la rădăcina părului de pe frunte se dovedește mai încăpățânată. Ea o șterge, se strâmbă, o freacă din nou, oftează, udă cârpa și freacă iar.

Eu continui s-o privesc cercetător.

— De ce râzi de teama lor?

E o întrebare stupidă. Ar fi trebuit s-o pun prin intermediul pământului, nu cu glas tare. Ea încetează să-mi mai șteargă fața. Remwha îmi aruncă o privire plină de reproș, apoi se duce la intrarea alcovului. Îl aud cerându-i gardienei să aibă amabilitatea să întrebe un conductor dacă nu riscăm să facem arsuri ale pielii ieșind la soare neprotejați de farduri. Gardiana râde și își cheamă tovarășul, împărtășindu-i întrebarea de parcă ar fi ceva ridicol. În răgazul pe care ni-l oferă această diversiune, Kelenli reîncepe să mă curețe.

— De ce n-aș râde? mă întreabă.

— Le-ar plăcea mai mult de tine dacă n-ai râde.

Nuanțez fără cuvinte: aliniament, contopire armonică, maleabilitate, conciliere, îmblânzire. Dacă vrea să fie plăcută.

— Poate nu vreau să mă placă.

Ridică din umeri și se apleacă să clătească din nou cârpa.

— Ar trebui. Ești ca ei.

— Nu îndeajuns.

— Mai mult decât mine.

Asta e evident. Are genul lor de frumusețe, genul lor de normalitate.

— Dacă ai încerca…

Ea râde și de mine. Nu cu răutate, știu asta instinctiv. Cu milă. Dar, dincolo de râs, prezența ei devine brusc neclintită și încordată, ca roca sub presiune în clipa de dinainte să devină altceva. E mânioasă din nou. Nu pe mine, ci din cauza cuvintelor

mele. Se pare că mereu reușesc s-o înfurii.

„Se tem de noi pentru că existăm”, spune ea. „N-am făcut nimic altceva care să le provoace frica decât să existăm. Nu putem face nimic pentru a le câștiga aprobarea decât încetând să existăm… deci putem fie să murim așa cum vor ei, fie să râdem de lașitatea lor și să ne vedem de viețile noastre”.

Mai întâi mi se pare că nu înțeleg tot ce mi-a spus. Dar înțeleg, nu-i așa? Cândva eram șaisprezece. Acum am rămas doar șase. Ceilalți au pus întrebări și din cauza asta au fost dezafectați. S-au supus necondiționat și au fost dezafectați. Au negociat. Au renunțat. Au cooperat. Au disperat. Am încercat tot, am făcut tot ce ne-au cerut și chiar mai mult de-atât, și totuși n-am mai rămas decât șase.

„Asta înseamnă că noi suntem mai buni decât ceilalți”, îmi zic supărat. Mai deștepți, mai adaptabili, mai talentați. Asta contează, nu? Suntem piese ale unei mașinării imense, culmea biomagestriei Syl Anagistului. Dacă unul dintre noi a trebuit îndepărtat din mașinărie din pricina defectelor…

„Tetlewha nu avea defecte”, se răstește Remwha ca o falie de decroșare[3].

Îl privesc nedumerit. A revenit în alcov și așteaptă alături de Bimniwha și Salewha. S-au curățat de fard singuri, la fântână, cât timp Kelenli s-a ocupat de mine, de Gaewha și de Dushwha. Gărzile cărora le-a distras atenția sunt tot afară și chicotesc din pricina întrebării pe care le-a pus-o. El mă privește furios. Când mă încrunt, repetă: „Tetlewha nu avea defecte”.

Strâng din dinți. „Dacă Tetlewha nu avea defecte, înseamnă că a fost dezafectat fără motiv”.

„Da”. Remwha, care nici în zilele lui bune nu pare mulțumit, rânjește dezgustat. De mine. Sunt atât de șocat de gestul lui, încât uit să mai mimez indiferența. „Asta spune și ea. Că nu contează ce facem. Ei sunt problema”.

Nu contează ce facem. Ei sunt problema.

După ce termină să mă curețe, Kelenli îmi cuprinde fața în palme.

— Știi ce înseamnă cuvântul „ancestral”?

L-am auzit și i-am dedus sensul din context. E dificil să îmi readuc gândurile pe făgașul de dinainte, după riposta mânioasă

[3] Falie care se formează când desprinderea are loc pe orizontală, și nu pe direcție verticală, cum se întâmplă de obicei. (n.tr.).

a lui Remwha. Noi doi nu ne-am plăcut niciodată, dar... Clatin din cap și mă concentrez asupra întrebării pe care mi-a pus-o Kelenli.

— Un lucru ancestral e ceva depășit, dar de care nu poți să scapi complet. Ceva ce nu mai este dorit, dar e încă necesar.

Ea ne adresează un zâmbet crispat, mai întâi mie, apoi lui Remwha. A auzit tot ce mi-a spus.

— E suficient. Amintiți-vă cuvântul ăsta azi!

Apoi se ridică în picioare. O privim tustrei. Nu e doar mai înaltă și cu pielea mai cafenie, dar se mișcă mai mult și respirația ei e mai amplă. O adorăm pentru ceea ce este. Ne temem de lucrul în care ne va transforma.

— Veniți! spune ea și noi o urmăm în lumea exterioară.

•

2613: Un vulcan subacvatic masiv a erupt în Strâmtoarea Tasr, între Pustiul Polar Antarctic și Neclintire. Selis Cârmuitor Zenas, necunoscută până atunci ca orogenă, a potolit vulcanul, deși nu a reușit să scape de tsunamiul provocat de acesta. Cerurile Antarcticelor au fost întunecate vreme de cinci luni, dar s-au limpezit chiar înainte de declararea oficială a unui Anotimp. Imediat după tsunami, soțul lui Selis – conducătorul comului în momentul erupției, demis prin alegeri de urgență – a încercat să-și apere copilul de un an de o gloată de supraviețuitori și a fost ucis. Cauza morții este contestată: unii spun că mulțimea l-a omorât cu pietre, alții că a fost strangulat de un Gardian. Gardianul a dus copilul orfan la Garant.

Notițele lui Yaetr Inovator Dibars

5

cineva nu te-a uitat

Atacul are loc, cu precizie, înaintea zorilor.

Toți sunt pregătiți. Tabăra este așezată cam la treimea drumului ce străbate pădurea de piatră, căci până aici au ajuns locuitorii Castrimei înainte ca întunericul să le facă înaintarea prea periculoasă. Ar trebui să poată traversa pădurea mâine până la apus, presupunând că va supraviețui cineva nopții ăsteia.

Te învârți agitată prin tabără, și nu ești singura. Vânătorii ar trebui să doarmă, fiindcă în timpul zilei acționează ca iscoade, pe lângă faptul că acoperă mult teren în căutare de plante și vânat. Vezi însă că destui dintre ei sunt treji. Spinările-Late ar trebui să doarmă cu schimbul, dar sunt treze, la fel și numeroși membri ai altor caste. O vezi pe Hjarka așezată pe o grămadă de bagaje, cu capul în piept și ochii închiși, însă picioarele îi sunt încordate, gata de salt, și în fiecare mână are câte un cuțit de sticlă. Somnul nu i-a descleștat degetele.

Având în vedere toate astea, momentul atacului este nefericit ales, dar nu există vreunul mai bun, așa că, se pare, atacatorii au decis să acționeze cu ce au. Ești prima care sessizează și te răsucești pe călcâie strigând un avertisment, în timp ce îți îngustezi percepția, pătrunzând în acea regiune a minții tale de unde poți să le poruncești vulcanilor. În solul din apropiere a fost înrădăcinat un epicentru adânc și puternic. Îl urmezi până în mijlocul acestui potențial tor, centrul cercului, ca un șoim care a văzut o pradă. În dreapta drumului. La șase metri în interiorul pădurii de piatră, ascuns vederii de meandrele potecii și de plantele atârnătoare.

— Ykka!

Ea se ivește imediat dintre corturi.

— Da, l-am simțit.

— E încă inactiv.

Prin asta vrei să spui că torul nu a început să extragă căldură sau mișcare din mediul înconjurător. Dar epicentrul ăla e adânc

ca o rădăcină pivotantă. Regiunea asta n-a acumulat foarte mult potențial seismic și o bună parte din presiunea asupra stratelor mai adânci a fost consumată pentru crearea pădurii de piatră. Dar întotdeauna dai de căldură dacă pătrunzi suficient de adânc, iar acesta e adânc. Solid. De o precizie tipică Epicentrului.

— Nu trebuie să ne luptăm! strigă pe neașteptate Ykka în direcția pădurii.

Tresari, cu toate că n-ar trebui. Te șochează că a vorbit serios, deși chiar ar trebui s-o cunoști de-acum. Înaintează încordată, cu genunchii îndoiți de parcă ar fi gata să se repeadă în pădure, cu brațele întinse dinaintea ei și mișcându-și degetele.

Acum este mai ușor să iei contact cu magia, deși, din obișnuință, încă începi concentrându-te asupra ciotului brațului drept. N-o să-ți vină niciodată la fel de natural ca orogenia, dar măcar percepția ta se comută rapid. Ykka e cu mult înaintea ta. În jurul ei și mai ales în față, vălurele și fulgere argintii dansează și pâlpâie pe sol, răspândindu-se pe măsură ce le extrage din pământ însușindu-și-le. Puțina vegetație pe care o sessizezi în interiorul pădurii de piatră îi ușurează treaba. Lujerii proaspeți și mușchiul însetat de lumină acționează ca niște cabluri, conducând și organizând argintul în tipare care au sens. Care sunt previzibile. Care caută… ah! Te încordezi în același moment ca Ykka. Acolo!

Deasupra epicentrului adânc, în centrul unui tor care nu a început încă să se învârtă, stă ghemuită o siluetă cu conturul argintat. Putând să faci comparația pentru prima oară, remarci că argintul unui orogen e mai strălucitor, dar totodată mai puțin complex decât acela al plantelor și al insectelor din jur. Aceeași… ăăă… cantitate, dacă se poate folosi acest cuvânt, dacă n-ar fi mai bine să spui „capacitate” sau „potențial” sau „vitalitate”, dar alt model. Argintul orogenului se concentrează în câteva linii strălucitoare ce se aliniază urmând aceleași direcții. Nu pâlpâie și nici torul lui n-o face. El – e doar o presupunere, dar simți că-i corectă – ascultă.

Ykka, un alt contur precis de argint concentrat, încuviințează satisfăcută. Se cațără în vârful bagajelor dintr-o căruță, pentru ca vocea să-i răzbată până mai departe.

— Sunt Ykka Rogălău Castrima, strigă ea. Și ea e un rogălău. (Presupui că acum arată către tine.) Și el. (Temell.) La fel și

copiii de colo. Noi nu omorâm rogălăi.

Face o pauză:

— Ți-e foame? Avem ceva hrană de prisos. Nu trebuie să-ncerci s-o iei.

Epicentrul nu se clintește.

Altceva însă o face, în partea opusă a pădurii, unde niște mănunchiuri de fire firave și rarefiate de argint pornesc să se miște haotic și se năpustesc către voi. Ceilalți bandiți. Pământule crud, te-ai concentrat atât de tare pe rogălău, încât nici nu i-ai remarcat pe cei din spatele tău! Acum însă îi auzi, voci ridicate, blestemând, duduitul picioarelor pe nisipul amestecat cu cenușă. Spinările-Late din acea parte a barierei din pari dau alarma.

— Atacă! strigi tu.

— Nu mai spune! se răstește Ykka scoțându-și cuțitul de sticlă.

Te retragi în cercul de corturi, nespus de conștientă de vulnerabilitatea ta, o senzație stranie și neplăcută. E cu atât mai rău, cu cât ești capabilă să sessizezi în continuare și instinctele te îndeamnă să intervii acolo unde vezi că ai putea fi de ajutor. Un pâlc de atacatori se repede asupra unei porțiuni a perimetrului unde parii sunt mai rari și apărătorii mai puțini și deschizi ochii, ca să-i privești cum încearcă să-și croiască drum cu forța. Sunt bandiți comleși tipici: murdari, descărnați, îmbrăcați într-o combinație de zdrențe decolorate de cenușă și haine mai noi, furate. I-ai putea lichida pe toți șase dintr-o suflare, cu un singur tor precis.

Dar mai simți și... ce? Cât de aliniată ești. Argintul Ykkăi este concentrat, ca al tuturor rogălăilor pe care i-ai observat, dar al ei e încă multistratificat, neregulat, ușor instabil. Curge în toate direcțiile când ea sare din căruța cu bagaje strigându-le oamenilor să ajute puținele Spinări-Late care se luptă cu agresorii și repezindu-se ea însăși în ajutor. Magia ta curge clară și fluidă, fiecare linie potrivindu-se perfect ca direcție și ritm cu celelalte. Nu știi cum s-o faci să redevină ce a fost sau dacă măcar e posibil. Și simți instinctiv că, dacă o să folosești argintul în starea asta, o să-ți condenseze laolaltă toate particulele din trup, la fel de ordonat ca un zidar care înalță un zid de cărămidă. Tot așa o să te transformi și tu în piatră.

Așa că te împotrivești instinctelor și te ascunzi, oricât de

umilitor ți se pare. Mai sunt și alții aici, ghemuiți în cercul de corturi din centru: copiii mici, o mână de bătrâni, o femeie cu o sarcină atât de înaintată, încât și-a pierdut orice flexibilitate a mișcărilor, deși are o arbaletă încărcată în mâini, și doi Prăsitori înarmați cu cuțite, în mod evident responsabili cu apărarea ei și a copiilor.

Când scoți capul ca să vezi cum merge lupta, surprinzi o priveliște uimitoare. Danel a luat unul dintre parii ascuțiți la un capăt care alcătuiesc gardul și-l mânuiește, croindu-și o cărare însângerată printre inamici. E fenomenală, întorcându-se și înjunghiind, parând și înjunghiind din nou, răsucind parul între două atacuri de parcă luptase cu comleșii de un milion de ori. Nu-i vorba numai de experiența ei de Spinare-Lată, e altceva. Este pur și simplu bună. Dar e logic, nu? Cei din Rennanis n-au făcut-o generalul armatei lor mulțumită personalității ei fermecătoare.

În cele din urmă, nu e cine știe ce luptă. Douăzeci sau treizeci de comleși sfrijiți împotriva membrilor antrenați, hrăniți și pregătiți ai unui com? De asta comurile supraviețuiesc Anotimpurilor și de asta, pe termen lung, pierderea apartenenței la un com reprezintă o condamnare la moarte. Probabil erau disperați. În ultimele luni e imposibil să fi fost cine știe ce trafic pe drumul ăsta. Ce-or fi crezut?

Orogenul lor, îți dai seama deodată. S-au așteptat ca el să le câștige lupta. Dar el tot nu mișcă, nici orogenic, nici fizic.

Te ridici și treci pe lângă grupuri care încă se luptă. Îți potrivești masca și ieși de pe drum, furișându-te dincolo de parii ce alcătuiesc perimetrul, cufundându-te mai adânc în pădurea de piatră. După lumina focurilor de tabără, întunericul te orbește, așa că te oprești câteva clipe și-ți lași ochii să se adapteze. Nu poți ști ce fel de capcane au pus comleșii. N-ar trebui să faci asta singură. Și ești surprinsă din nou când, între două clipiri ale pleoapelor, începi să vezi iar în argint. Insecte, resturi de frunze, o pânză de păianjen, până și pietrele – totul pâlpâie în modele stranii, marmorate, cu celulele și particulele evidențiate de rețeaua care le leagă.

Și oameni. Te oprești când îi deslușești, bine camuflați în eflorescența de argint care-i pădurea. Rogălăul stă tot unde era, o formă strălucitoare printre liniile mai delicate. Dar într-o mică grotă, la șase metri mai în adâncul pădurii, sunt ghemuite alte

două siluete. Și alte două trupuri, undeva deasupra, în vârful țancurilor curbate ce alcătuiesc pădurea. Străji poate? Niciunii nu se mișcă prea mult. Nu-ți dai seama dacă te-au văzut sau dacă urmăresc bătălia. Ai încremenit, surprinsă de brusca schimbare a percepției tale. E o consecință secundară a faptului că ai învățat să vezi argintul din tine și din obeliscuri? Poate că, odată ce o poți face, ajungi să-l vezi pretutindeni. Sau poate ai halucinații, ca un soi de imagini întipărite pe retină. În fond, Alabastru n-a spus niciodată c-ai putea vedea așa... dar când s-a străduit Alabastru să fie un profesor bun?

Mai înaintezi puțin pe bâjbâite, cu mâna întinsă înainte în caz că e vreo iluzie, dar dacă este, e una foarte precisă. E ciudat să calci pe o rețea de argint, însă după un timp te obișnuiești.

Rețeaua distinctivă a orogenului și torul lui în așteptare nu sunt departe, dar se află undeva deasupra solului. Poate cu vreo trei metri mai sus de locul unde stai tu. Găsești o explicație când terenul începe să urce abrupt și simți piatra sub mână. Vederea ta obișnuită s-a adaptat suficient ca să observi un stâlp înclinat și probabil ușor de escaladat, cel puțin de cineva care are mai mult de o mână. Așa că te oprești la picioarele lui și spui:

— Hei!

Niciun răspuns. Auzi o răsuflare: iute, superficială, reținută. Ca și cum cineva se străduiește din greu să nu fie auzit respirând.

— Hei.

Scrutând întunericul, întrezărești în cele din urmă o construcție din crengi stivuite, scânduri vechi și resturi. O ascunzătoare poate. Probabil că de-acolo de sus se vede drumul. Pentru orogenul de rând vederea nu contează. Cei neantrenați nu pot să-și canalizeze puterea. În schimb, un orogen pregătit de Epicentru are nevoie să vadă ca să facă deosebirea dintre a îngheța niște provizii utile și a-i îngheța pe oamenii care le apără.

Cineva se mișcă deasupra ta. Ai simțit răsuflarea poticnindu-se? Te gândești ce să spui, dar în mintea ta nu e decât o întrebare: ce caută un orogen pregătit de Epicentru printre comleși? O fi fost plecat în vreo misiune când a apărut Falia. Fără un Gardian – altfel ar fi mort –, ceea ce înseamnă că era cvintinelar sau mai mult, poate un triinelar ori un cvadriinelar care și-a pierdut partenerul de rang mai înalt. Te vezi pe tine însăți dacă ai fi fost pe drumul către Allia când s-a produs Falia.

Știind că Gardianul tău ar putea veni să te caute, dar pariind că poate o să te considere moartă… Nu! Exercițiul de imaginație se încheie aici. Schaffa ar fi venit după tine. Schaffa chiar a venit după tine.

Dar asta se petrecea între Anotimpuri. Se presupune că Gardienii nu se alătură comurilor la venirea unui Anotimp, ceea ce înseamnă că mor, și de fapt singurul Gardian pe care l-ai văzut de când cu Falia a fost femeia care o însoțea pe Danel și armata din Rennanis. Aceea a murit în furtuna de gândaci-fierbători pe care ai invocat-o și te bucuri de asta, dat fiind că era unul dintre ucigașii cu pielea dezgolită care sunt chiar mai răi decât restul. Oricum, iată o altă Jachetă Neagră de una singură și poate înspăimântată și pregătită să ucidă dintr-o clipă în alta. Știi cum e, nu? Dar asta nu a atacat încă. Trebuie să găsești o cale de a stabili o legătură cu ea.

— Îmi amintesc, spui tu.

Vocea ta e joasă, abia un murmur. Ca și cum nici tu nu vrei să auzi ce spui.

— Îmi amintesc de creuzete. De instructorii care ne omorau ca să ne salveze. Te-au s-silit și pe tine să ai copii?

Corindon. Mintea ta se ferește de aceste amintiri.

— Ție ți-au… căcat!

Mâna pe care ți-a rupt-o Schaffa cândva, mâna ta dreaptă, se află undeva în ceea ce trece drept stomacul lui Hoa. Dar încă o simți. Dureri-fantomă ale unor oase-fantomă.

— Știu că te-au frânt. Mâna ta. Pe noi toți. Ne-au frânt ca să poată…

Din ascunzătoare auzi foarte limpede un icnet stins de oroare.

Torul se dezlănțuie, învârtindu-se cu o viteză amețitoare și extinzându-se spre exterior ca o explozie. Ești atât de aproape, încât nu lipsește mult să te prindă. Icnetul ăla a fost însă un avertisment suficient, așa că te-ai pregătit orogenic, chiar dacă fizic n-ai putut s-o faci. Fizic tresari și asta e prea mult pentru echilibrul precar al trupului tău fără o mână. Cazi pe spate, aterizând zdravăn în fund, dar ai fost instruită cu asprime încă din copilărie să-ți menții controlul pe un nivel, chiar dacă îl pierzi pe altul, așa că în aceeași clipă îți încordezi sessapineala și îi smulgi pur și simplu epicentrul din pământ, inversându-l. E ușor: ești mult mai puternică. Reacționezi și cu magie, înhățând firele agitate de argint pe care le-a stârnit torul… și-ți dai seama abia

acum că orogenia afectează magia, dar nu este ea însăși magie, ba chiar magia se ferește de ea. De aceea nu poți face orogenie de nivel înalt fără să-ți afecteze negativ capacitatea de a folosi magia și ce plăcut e să înțelegi asta în cele din urmă! Netezești firele magice dezlănțuite și potolești totul deodată, iar singurul lucru care ți se întâmplă e că te pomenești cu pielea acoperită de o pojghiță de chiciură. E rece, dar e numai pe piele. O să supraviețuiești.

Apoi eliberezi totul și toată orogenia și magia îți sunt smulse ca o bucată de elastic prea întinsă. Totul în tine pare să zbârnâie în replică, în rezonanță și – oh, nu! – simți amplitudinea rezonanței crescând, în timp ce încep să ți se alinieze celulele și… devin piatră compactă.

Nu poți să oprești procesul. Poți totuși să-l direcționezi. În secunda pe care o ai la dispoziție, decizi ce parte a trupului îți poți permite s-o pierzi. Părul! Nu, prea multe fire și prea mult din el se află departe de foliculii care constituie partea lui vie. Ai putea s-o faci, dar ar dura prea mult și, până să termini, jumătate din scalpul tău ar fi de piatră. Degetele de la picioare? Ai nevoie de ele ca să poți merge. Degetele de la mâini? Nu mai ai decât una și trebuie s-o păstrezi intactă cât mai mult.

Sânii. Ei bine, și așa n-ai de gând să mai faci copii!

E de ajuns să direcționezi rezonanța, împietrirea, către unul singur. Trebuie să o porți prin glandele de la subsuoară, dar reușești să o ții departe de stratul de mușchi. În felul ăsta, e posibil ca vătămarea să nu-ți stânjenească mișcările și respirația. Alegi sânul stâng, ca să compensezi pentru brațul drept pierdut. Oricum sânul drept ți-a plăcut mereu mai mult. Era mai drăguț. Și, când s-a terminat, rămâi întinsă, încă în viață, extrem de conștientă de greutatea suplimentară de pe pieptul tău, prea șocată ca să jelești. Încă.

Apoi te ridici stângace, strâmbându-te, în timp ce persoana din ascunzătoare lasă să-i scape un chicotit nervos și spune:

— O, dar-ar rugina! O, Pământule! Damaya? Chiar ești tu! Scuze pentru torul ăla, voiam doar… Nu știi cum a fost! Nu-mi vine să cred. Știi ce i-au făcut lui Fractură?

„Arkete”, îți spune memoria în timp ce gura ta rostește:

— Maxixil!

E Maxixil.

•

Maxixil e numai jumătate din ce-a fost. Cel puțin din punct de vedere fizic.

Picioarele i se termină dincolo de coapse. Mai are doar un ochi sau doar unul funcțional. Stângul e încețoșat, vătămat și nu se mișcă în sincron cu celălalt. Pe partea stângă a capului – nu i-a rămas mai nimic din frumosul lui păr blond, fuior-de-cenușă, pe care ți-l amintești atât de bine, acum tăiat periuță cu cuțitul – e o rețea de cicatrice trandafirii care, ți se pare, îi sigilează complet urechea. Cicatricele îi încrețesc fruntea și obrazul și îi trag gura puțin într-o parte.

Dar se târăște destul de sprinten afară și jos din ascunzătoare, mergând în mâini și ridicându-și torsul și cioturile picioarelor prin forța mușchilor. Se deplasează mult prea bine fără picioare, deci probabil c-o face deja de ceva timp. Ajunge lângă tine înainte să reușești să te ridici.

— Chiar tu ești! Parcă auzisem că erai doar la al patrulea inel. Chiar mi-ai întors torul pe dos? Eu sunt un șesar. Șase! Dar așa am știut, vezi tu, pentru că te sessizezi la fel, tot liniștit pe dinafară și fierbând de furie pe dinăuntru, deci chiar ești tu.

Ceilalți comleși încep și ei să coboare de la posturile lor. Te încordezi când își fac apariția, niște sperietori slabe, zdrențăroase și împuțite, privindu-te prin ochelari furați sau improvizați și pe deasupra unor măști care în mod evident au fost cândva haine. Dar nu te atacă. Se adună și vă privesc pe tine și pe Maxixil.

Îl examinezi în timp ce el se învârte în jurul tău, balansându-se rapid pe mâini. Poartă zdrențele unui comles, mai multe straturi de haine cu mâneci lungi, dar vezi cât de musculoși îi sunt umerii și brațele sub cârpa zdrențuită. Restul trupului e pipernicit. Are fața atât de suptă, încât e dureros s-o privești, însă e clar ce anume a avut prioritate asupra corpului în lungile luni de foame.

— Arkete, spui tu, pentru că-ți amintești că întotdeauna a preferat numele primit la naștere.

El se oprește și te privește un moment, cu capul înclinat într-o parte. Poate îl ajută să vadă mai bine cu unicul lui ochi bun. Dar expresia de pe fața lui îți spune tot ce trebuie să știi. Nu mai e Arkete, așa cum nici tu nu mai ești Damaya. S-au schimbat prea multe. Bine, atunci să fie Maxixil!

— Ți-ai amintit, spune el totuși.

În acest moment de calm, în ochiul furtunii de vorbe de dinainte, îl întrevezi pe băiatul fermecător și grijuliu de odinioară. Deși coincidența e aproape prea mare. Unicul lucru mai straniu ar fi să dai peste… fratele pe care până adineauri chiar ai uitat că l-ai avut. Cum îl chema? Pe focurile din adâncuri, ai uitat! Dar probabil că, și dacă l-ai vedea, nu l-ai recunoaște. Pietricelele de la Epicentru ți-au fost adevărații frați, dacă nu de sânge, atunci întru durere.

Clatini din cap concentrându-te, apoi încuviințezi. Ești în picioare acum, scuturându-ți frunzele și cenușa de pe fund, deși cu stângăcie din pricina greutății suplimentare de pe piept.

— Și eu mă mir că-mi aduc aminte. Probabil mi-ai făcut o impresie de neuitat

Zâmbește și el cu un zâmbet strâmb. Doar jumătate de față i se mișcă așa cum ar trebui.

— Eu am uitat. Sau măcar m-am străduit din greu să uit.

Îți încordezi maxilarul, oțelindu-te:

— Îmi… pare rău.

E inutil. Probabil că nici nu-și mai amintește pentru ce îți pare rău.

El ridică din umeri.

— Nu mai contează.

— Ba contează.

— Ba nu, spune el și preț de o clipă se uită în altă parte. Ar fi trebuit să vorbesc cu tine după aia. N-ar fi trebuit să te urăsc. N-ar fi trebuit să-i dau voie ei, lor, să mă schimbe. Dar am făcut-o și acum… acum nimic din toate astea nu mai contează.

Știi exact la cine se referă când spune „ea”. După incidentul cu Fractură, care a scos la iveală o rețea de pietricele ce încercau pur și simplu să supraviețuiască și o rețea și mai vastă de adulți ce le exploatau disperarea… Îți amintești. Maxixil, revenind în barăcile pietricelelor într-o zi cu ambele mâini rupte.

— E mai bine decât ce i-au făcut lui Fractură, murmuri tu, înainte să te gândești că poate n-ar trebui s-o spui.

Dar el încuviințează fără urmă de surprindere.

— Odată am fost într-o stație nodală. Nu era ea. Habar n-am ce-o fi fost în ruginitura mea de minte! Dar voiam să îi caut pe toți. Înaintea Anotimpului.

Scoate un chicotit frânt, amar.

— Nici măcar nu-mi plăcea de ea. Dar voiam să știu.

Clatini din cap. Nu fiindcă nu înțelegi impulsul. Ai minți dac-ai spune că nu te-ai gândit și tu la asta, în toți anii de când ai aflat adevărul. Să vizitezi pe rând toate stațiile. Să găsești o cale de a le vindeca sessapinealele vătămate și de a-i elibera. Sau de a-i ucide, într-un gest de îndurare. Ah, ai fi fost un instructor atât de bun dacă Epicentrul ți-ar fi dat o șansă! Dar, desigur, n-ai făcut nimic. Și, desigur, nici Maxixil n-a făcut nimic ca să-i salveze pe administratorii nodurilor. Numai Alabastru a reușit așa ceva.

Respiri profund.

— Sunt cu ei, zici tu smucind din cap în direcția drumului. Ai auzit ce-a zis starostea noastră. Orogenii sunt bine-veniți.

El se clatină ușor sprijinit în cioturi și în brațe. E greu să-i deslușești fața pe întuneric.

— Pot s-o sessizez. Ea e starostea?!

— Da. Și toți membrii comului știu asta. Ei sunt... comul ăsta este...

Și tragi aer adânc în piept.

— *Noi.* Suntem un com care încearcă să facă lucrurile altfel. Orogeni și odihniți care nu se ucid între ei.

El râde, ceea ce-i provoacă un acces de tuse. Celelalte sperietori chicotesc și ele, dar pe tine tusea lui Maxixil te îngrijorează. E uscată, bolovănoasă. Nu sună bine deloc. A respirat prea mult fără mască. E și sonoră. Dacă Vânătorii nu se ațin prin apropiere, supraveghindu-vă și probabil gata să tragă în el și în ai lui, ești dispusă să-ți mănânci rucsafugul.

Când i se domolește accesul de tuse, el își înclină capul și te privește cu o sclipire de amuzament în ochiul sănătos.

— Și eu fac la fel, zice cu glas tărăgănat, indicând cu o mișcare a bărbiei grupul lui. Ruginiturile astea stau cu mine fiindcă nu o să le mănânc. Nu mă calcă pe nervi pentru că altfel o să le omor. Iată: coexistența pașnică!

Îi privești încruntată. E greu să le vezi expresiile.

— Dar nu i-au atacat pe ai mei.

Altfel ar fi morți.

— Nuuu, ăla era Olemshyn.

Maxixil ridică din umeri și gestul îi face tot corpul să salte.

— Ticălosul e pe jumătate sanzed. A fost dat afară din două comuri, pentru „probleme cu controlul furiei”, zice el. Ne-ar fi dus pe toți la moarte cu jafurile lui, așa c-am anunțat că toți cei care voiau să trăiască și erau dispuși să mă suporte puteau să

mă urmeze și de atunci ne-am descurcat singuri. Partea asta din pădure i-a noastră, partea aia a fost a lor.

Două bande de comleși, nu una. Deși a lui Maxixil nu prea se califică: numai el și o mână de oameni? Dar a zis-o singur: toți cei care au putut îndura să trăiască cu un rogălău l-au urmat. Desigur, s-au dovedit a nu fi prea numeroși.

Maxixil se întoarce și urcă până la jumătatea ascunzătorii, ca să poată să stea jos și totodată să fie la același nivel cu tine. Efortul îl costă o nouă rafală de tuse.

— Cred că se aștepta să vă atac, continuă el după ce tusea se domolește. Așa procedam de obicei: eu îi înghețam, grupul lui înhăța tot ce putea până apăream eu cu ai mei și aveam toți suficient ca s-o mai ducem o vreme. Dar ce-a zis starostea ta m-a dat peste cap.

Se uită în altă parte, clătinând din cap.

— Olemshyn ar fi trebuit să se dezangajeze când a văzut că nu v-am înghețat, dar ce să-i faci? Am zis că avea să-i ducă pe toți la moarte.

— Mda.

— Drum bun, cale bătută! Ce s-a întâmplat cu brațul tău?

Te privește din nou. Nu-ți poate vedea sânul stâng, deși ești puțin înclinată spre stânga. Greutatea lui e dureroasă și-ți trage carnea în jos.

— Ce s-a întâmplat cu picioarele tale? contraataci tu.

El zâmbește strâmb și nu răspunde. Nu răspunzi nici tu.

— Deci nu vă omorâți între voi, spune Maxixil clătinând din cap. Și chiar merge?

— Deocamdată da. Oricum, ne dăm silința.

— N-o să țină.

Maxixil se foiește din nou și-ți mai aruncă o privire.

— Cât te-a costat să li te alături?

Nu zici nimic, pentru că de fapt nu asta te întreabă. Vezi târgul pe care l-a încheiat ca să supraviețuiască: talentul lui în schimbul rațiilor anemice de hrană și al adăpostului îndoielnic oferit de bandiți. Pădurea asta de piatră, această capcană mortală, el a făcut-o. Câți oameni a ucis pentru bandiții lui?

Câți ai ucis tu pentru Castrima?

Nu-i totuna.

Câți oameni avea armata Rennanisului? Pe câți i-ai condamnat la moarte, gătiți de vii de insecte? Câte movile de

cenușă sunt răspândite acum prin Castrima, cu câte o mână sau un picior încălțat cu cizmă ițindu-se afară?

Nu-i deloc totuna. Era care pe care.

Ca și Maxixil, încercând să supraviețuiască. El sau ei.

Strângi din dinți, amuțind disputa internă. Nu-i momentul pentru ea.

— Nu putem…, începi să zici și te răzgândești. Există și alte soluții în afară de omor. Alte… Nu trebuie să fim… așa.

Cuvintele Ykkăi, nefirești și mustind de ipocrizie pe buzele tale. Și oare mai sunt adevărate? Castrima nu mai are geoda care-i silea pe orogeni și odihniți să coopereze. Poate se va dezintegra mâine.

Poate. Dar mai e până atunci, așa că te silești să termini.

— Maxixil, nu trebuie să fim ce ne-au făcut ei să fim.

El clatină din cap, privind frunzele moarte.

— Și numele ăsta ți-l amintești.

Îți umezești buzele.

— Da. Eu sunt Essun.

El se încruntă ușor, poate pentru că e un nume fără nicio legătură cu rocile. De-asta l-ai și ales. Nu te întreabă nimic. În cele din urmă oftează.

— Uită-te la mine, Essun, dar-ar rugina! Ascultă bolovanii din pieptul meu! Chiar dacă starostea ta ar primi o jumătate de rogălău, n-o să mai rezist mult timp. Și în plus…

Fiindcă e așezat, își poate folosi mâinile și gesticulează indicând celelalte sperietori din jur.

— Niciun com nu ne-ar primi, zice una dintre siluetele mai mici.

Crezi că e vocea unei femei, dar e așa de răgușită și de sfârșită, că nu poți fi sigură.

— Nici să nu încerci să joci jocul ăsta cu noi.

Te foiești jenată. Femeia are dreptate: poate că Ykka ar fi dispusă să primească un rogălău fără com, dar nu și pe ceilalți. Pe de altă parte, nu reușești niciodată să-ți imaginezi ce va face Ykka.

— Pot să întreb.

Chicoteli de jur-împrejur, stridente, slabe, ostenite. Maxixil contribuie și el cu tusea lui zornăitoare. Oamenii ăștia sunt aproape morți de foame și jumătate dintre ei sunt bolnavi. N-are rost. Și totuși…

— Dacă nu vii cu noi, o să mori aici, îi spui lui Maxixil.

— Majoritatea proviziilor erau la gașca lui Olemshyn. O să mergem să le luăm.

Fraza e urmată de o pauză. Este oferta care dă startul târguielii.

— Și fie ne primiți pe toți, fie nu vine niciunul.

— Depinde de staroste, spui tu, refuzând să-ți iei un angajament.

Dar recunoști o tocmeală când o auzi. Orogenia lui antrenată de Epicentru, în schimbul calității de membru al comului pentru el și mâna lui de oameni, cu proviziile banditilor ca bonus. Și e gata să vă întoarcă spatele dacă Ykka nu-i de acord cu condițiile lui. Asta te deranjează.

— O să pun o vorbă bună despre caracterul tău, sau mai bine zis despre caracterul tău de acum treizeci de ani.

El schițează un zâmbet. Îți e greu să nu-l consideri compătimitor. „Uită-te cum încerci să dai chestiei ăsteia semnificații pe care nu le are”. Dar probabil îi atribui propriile tale gânduri.

— Cunosc oarecum regiunea. Asta v-ar putea fi de folos, întrucât e evident că vă duceți undeva.

Indică din bărbie lăzile de lângă drum, pe care se reflectă lumina focului.

— Mergeți undeva, nu?

— Rennanis.

— Niște cretini!

Ceea ce înseamnă că armata Rennanisului trebuie să fi trecut prin această regiune în drumul ei către sud. Îți permiți un zâmbet.

— Cretini, dar morți.

— Aha.

Mijește ochiul sănătos.

— Au distrus comurile din toată regiunea. De aia ne-a mers atât de prost: odată ce rennanii și-au terminat treaba, n-au mai existat convoaie pe care să le jefuim. Deși am sessizat ceva ciudat în direcția în care s-au dus.

Amuțește privindu-te atent, pentru că știe, cum să nu știe. Orice rogălău cu inele trebuie să fi sessizat activitatea Porții Obeliscului, când ai pus capăt războiului dintre Rennanis și Castrima într-o manieră atât de decisivă. Poate n-au știut ce

anume sessizau și, dacă nu se pricep la magie, n-au putut oricum percepe evenimentul în totalitatea lui, dar au surprins măcar contracturenții.

— Ăăă... eu am fost, zici tu.

Îți vine surprinzător de greu s-o recunoști.

— Pe focurile din adâncuri, Dam... Essun. Cum?

Tragi aer adânc în piept. Îi întinzi mâna. Prea multe lucruri din trecutul tău revin să te bântuie. Nu poți uita niciodată de unde vii, fiindcă trecutul însuși nu te lasă. Dar poate Ykka a nimerit-o. Poți să respingi rămășițele vechiului tău sine și să pretinzi că nimic și nimeni altcineva nu contează... sau poți să le îmbrățișezi. Să le recuperezi și să devii mai puternică, mai întreagă.

— Hai să discutăm cu Ykka! spui tu. Dacă te adoptă – pe tine și pe ai tăi –, o să-ți povestesc tot.

Și, dacă nu-i atent, o să sfârșești prin a-l învăța și pe el cum s-o facă. În fond, e un hexainelar. Dacă eșuezi, altcineva va trebui să-ți preia mantia.

Spre surprinderea ta, el îți privește mâna cu prudență.

— Nu-s sigur că vreau să știu tot.

Asta te face să zâmbești.

— Păi, chiar nu vrei.

El zâmbește strâmb.

— Nici tu nu vrei să știi tot ce mi s-a întâmplat mie.

Înclini din cap.

— Bine, atunci ne-am înțeles. Numai părțile bune.

El zâmbește larg. Îi lipsește un dinte.

— Alea-s prea puține până și pentru o poveste bună a poploriștilor. Nimeni n-ar cumpăra o poveste ca aia.

Dar pe urmă își schimbă grijuliu poziția și-ți întinde mâna dreaptă. Pielea nu-i pur și simplu bătătorită, e dură ca osul și murdară. După asta, fără să te gândești, îți ștergi mâna pe pantaloni. La vederea gestului, oamenii lui chicotesc.

Apoi îl conduci către Castrima, către lumină.

•

> 2470: La Antarctice. O dolină masivă a început să se deschidă sub orașul Bendine (comul a murit la scurt timp după asta). Sol carstic, nu seismic, dar scufundarea orașului a generat unde pe care orogenii din Epicentrul Antarctic le-au simțit. Din Epicentru, au

reușit să mute cumva orașul într-o poziție mai stabilă, salvând cea mai mare parte a populației. Analele Epicentrului precizează că asta s-a soldat cu moartea a trei orogeni seniori.

Notițele lui Yaetr Inovator Dibars

6

Nassun își croiește propria soartă

După standardele unui Anotimp, călătoria de o lună până la ruina mortcivului lui Oțel este lipsită de evenimente. Nassun și Schaffa adună suficientă hrană, cu toate că încep amândoi să piardă în greutate. Umărul lui Nassun se vindecă fără complicații, deși are febră și se simte slăbită vreo două zile, dar i se pare că în acele zile Schaffa decretează popasurile mai devreme decât ar fi făcut-o în mod normal. În cea de a treia zi febra dispare, rana face coajă și ei își reiau drumul.

Nu întâlnesc aproape pe nimeni, deși nu-i de mirare la un an și jumătate de la instalarea Anotimpului. Până acum, oricine e comles s-a alăturat deja unei cete de bandiți și oricum nici din astea n-au mai rămas multe, doar cele mai crude sau cele care au avut vreun avantaj dincolo de sălbăticie și de canibalism. Majoritatea lor s-au deplasat probabil spre nord, spre Sudmedlat, unde sunt mai multe comuri pe care să le prade. Nici măcar bandiților nu le plac Antarcticele.

În multe feluri, această singurătate îi convine lui Nassun. Nu mai sunt alți Gardieni în jurul cărora să umble pe vârfuri. Nici oameni de rând a căror teamă irațională trebuie mereu luată în calcul. Nici măcar alți copii orogeni. Nassun le simte lipsa, duce dorul trăncănelii și camaraderiei de care s-a bucurat pentru scurt timp printre ei, dar, când e să tragi linia, adevăru-i că le purta pică pentru timpul și atenția pe care le primeau de la Schaffa. Este suficient de mare ca să știe că-i o copilărie din partea ei să fie geloasă. (Și părinții ei îl adorau pe Uche, dar acum e teribil de evident că a-i acorda cuiva mai multă atenție nu-i neapărat un semn de favoritism.) Ceea ce nu înseamnă că nu este bucuroasă – și dornică – să-l aibă pe Schaffa numai pentru ea.

Ziua, timpul lor împreună trece în cea mai mare parte în tăcere, într-o atmosferă prietenoasă. Noaptea dorm lipiți unul de altul ca să se apere de frigul crescând, simțindu-se în siguranță pentru că Nassun a demonstrat, dincolo de orice îndoială, că

orice schimbare cât de mică a ambientului, orice zgomot de pași pe solul din apropiere e de-ajuns ca s-o trezească. Uneori Schaffa nu doarme. Încearcă, dar nu reușește și zace întins tremurând ușor, ținându-și răsuflarea din când în când și încercând să-și stăpânească tresăririle mușchilor, astfel încât chinul lui tăcut să n-o deștepte. Când doarme, are un somn agitat și superficial. Uneori Nassun nu doarme nici ea, suferind în tăcere alături de el.

Așa că se hotărăște să facă ceva în privința asta. E ceva ce a învățat la Luna Găsită, deși la scară mai mică. Uneori lasă mica piatră a miezului din sessapineala lui să absoarbă o parte din argintul ei. Nu știe de ce funcționează treaba asta, dar își amintește că i-a văzut pe Gardienii Lunii Găsite luând argint de la pupilii lor și apoi expirând de parcă ar fi simțit o ușurare după ce-i dăduseră pietrei miezului altceva de ros.

Schaffa însă n-a mai luat argint, de la ea sau de la altcineva, din ziua în care ea i-a oferit tot argintul ei – ziua în care Nassun a înțeles adevărata natură a așchiei de metal din creierul lui. Crede că știe de ce s-a oprit Schaffa. În acea zi, între ei s-a schimbat ceva și el nu mai vrea să se hrănească din ea ca un soi de parazit. Dar tot de aceea Nassun îl hrănește acum pe furiș cu magie. Pentru că între ei s-a schimbat ceva, pentru că el nu-i un parazit dacă și ea are nevoie de el și pentru că, dacă i-ar oferi-o, el n-ar accepta.

(În curând va învăța cuvântul „simbioză” și va încuviința, mulțumită că are în sfârșit un nume pentru asta. Dar, cu mult înainte, va decide deja că „familie” este o denumire destul de bună.)

Când Nassun îi dă din argintul ei lui Schaffa, deși el este adormit, trupul lui îl înghite atât de iute, încât ea trebuie să-și smucească mâna ca să nu piardă prea mult. Are numai câteva picături de prisos. Dacă-i dă mai mult, a doua zi ea va fi cea obosită și incapabilă să meargă. Însă chiar și cantitatea aceea mică este de ajuns ca să-l ajute să doarmă și, pe măsură ce trec zilele, Nassun descoperă că începe să producă mai mult argint. Este o schimbare bine-venită; acum îi poate alina durerea fără să se epuizeze. Ori de câte ori îl vede pe Schaffa cufundat într-un somn adânc și liniștit se simte mândră, se simte bună, chiar dacă știe că nu-i așa. Nu contează. E hotărâtă să fie o fiică mai bună pentru Schaffa decât a fost pentru Jija. Totul va fi mai bine,

până la sfârșit.

În unele seri, Schaffa îi spune povești până e gata masa. În ele, Yumenesul de odinioară este un loc minunat și straniu, o lume la fel de străină ca fundul mării. (E vorba mereu despre Yumenesul de odinioară. Yumenesul recent e pierdut pentru el, laolaltă cu amintirile acelui Schaffa care a fost.) Lui Nassun îi vine greu să înțeleagă până și ideea de Yumenes: milioane de oameni, niciunul fermier sau miner sau altă meserie pe care s-o cunoască ea, mulți dintre ei obsedați de mode, politici și apartenențe mai complexe decât cele ținând pur și simplu de castă și de rasă. Cârmuitori, dar totodată membri ai elitei familiilor de Cârmuitori din Yumenes. Spinările-Late din sindicat și cele neafiliate, deosebindu-se unele de altele prin relațiile și siguranța lor financiară. Inovatori din familii vechi de generații care se întreceau între ei să fie trimiși la Universitatea a Șaptea și Inovatori care se mulțumeau numai să construiască și să repare nimicuri în mahalalele orașului. Își dă seama cu uimire că o mare parte din stranietatea Yumenesului venea pur și simplu din faptul că rezistase atât de mult. Avusese familii străvechi. Cărți mai vechi decât Tirimo, adăpostite în bibliotecile sale. Organizații care își aminteau și răzbunau jigniri datând cu trei Anotimpuri în urmă.

Schaffa îi povestește și despre Epicentru, deși nu prea multe. Este o altă gaură în memoria sa, adâncă și fără fund ca un obelisc, deși Nassun descoperă că nu se poate abține să nu-i exploreze marginile. În fond, este locul unde a trăit mama ei cândva și, în ciuda a toate, asta o fascinează. Schaffa însă nu și-o amintește prea bine pe Essun, chiar și când Nassun își adună curajul să-l întrebe direct. Încearcă să-i răspundă, dar, când o face, glasul i se poticnește și pe fața lui mai palidă ca de obicei străfulgeră o expresie chinuită, tulburată. Ca urmare, ea se silește să-i pună întrebările astea fără grabă, la intervale de ore sau chiar zile, ca să-i dea timp să-și revină. Nu află decât puține lucruri pe care să nu le fi ghicit deja despre mama ei, Epicentru și viața dinaintea Anotimpului. Dar o ajută să audă toate astea.

Kilometrii trec așa, cu amintiri și cu dureri ocolite.

Condițiile de la Antarctice se înrăutățesc pe zi ce trece. Ploaia de cenușă nu mai e intermitentă, iar peisajul a început să se transforme într-o natură moartă alcătuită din dealuri, movile și vegetație uscată, sculptate într-un material cenușiu-palid. Lui

Nassun începe să i se facă dor de soare. Într-o seară aud scâncetul a ceea ce trebuie să fie o kirkhusa mare care se hârjonește sau vânează, dar, din fericire, sunetul e îndepărtat. Într-o zi trec pe lângă un heleșteu a cărui suprafață acoperită de cenușă seamănă cu dosul unei oglinzi. Sub ea, apa e tulburător de nemișcată ținând cont că heleșteul este alimentat de un pârâu rapid. Deși ploștile le sunt aproape goale, Nassun se uită la Schaffa și acesta încuviințează ostenit, prudent. La prima vedere nu pare să fie nimic în neregulă, dar... Supraviețuirea într-un Anotimp nu depinde numai de uneltele potrivite, ci și de instinctele potrivite. Evită apa liniștită și rămân în viață.

În seara celei de a douăzeci și nouă zile, ajung într-un loc unde Drumul Imperial încetează brusc să mai urce și cotește spre sud. Nassun sessizează că drumul urmează ceva ce pare a fi buza unui crater. Au ajuns pe culmea ce înconjoară regiunea circulară neobișnuit de plată și drumul urmează culmea, descriind un arc în jurul zonei vătămate și revenind spre vest odată ajuns de partea cealaltă. În centru însă, Nassun vede, în cele din urmă, o minune.

Moșu' Știrb e o soma, o caldeiră formată în interiorul altei caldeire. Este neobișnuită prin forma ei perfectă. Din câte a citit Nassun, de obicei caldeira exterioară, mai veche, este deteriorată grav de erupția care creează caldeira interioară, mai nouă. În acest caz, cea exterioară e intactă, un cerc aproape perfect, deși a suferit eroziunea timpului și a fost invadată de o pădure. Nassun n-o poate vedea sub toate plantele astea, dar o sessizează limpede. Caldeira interioară are o formă mai degrabă ovală și scânteiază atât de tare de la distanță, încât Nassun poate ghici ce s-a întâmplat fără să mai fie nevoită să sessizeze. Erupția trebuie să fi fost așa fierbinte la un moment dat, că întreaga formațiune geologică aproape s-a autodistrus. Ce a mai rămas s-a transformat în sticlă, călită atât de bine prin metode naturale, încât secolele de intemperii nu au vătămat-o foarte tare. Vulcanul care a creat această soma s-a stins acum, străvechea lui cameră cu magmă e de mult goală, nici măcar o ultimă undă de căldură nu mai dăinuie. Cândva însă Moșu' a fost scena unei uimitoare – și oribile – sfâșieri a scoarței terestre.

Urmând sfatul lui Oțel, înnoptează la un kilometru sau doi de Moșu' Știrb. În orele de dinaintea zorilor, Nassun se trezește la auzul unui chirăit îndepărtat, dar Schaffa o liniștește.

— L-am mai auzit din când în când, spune el încet, cu vocea acoperită de trosnetul focului.

A insistat ca de data asta să facă de gardă, așa că Nassun a stat prima de veghe.

— E ceva în pădurea Moșului. Dar nu pare să se-ndrepte încoace.

Ea îl crede. Dar niciunul dintre ei nu doarme bine în acea noapte.

Dimineață se trezesc înaintea răsăritului și pornesc la drum. În lumina zorilor, Nassun privește craterul dublu, înșelător de liniștit dinaintea lor. De aproape e mai ușor să vezi spărturile făcute la intervale regulate în pereții caldeirei interioare: cineva a vrut ca oamenii să poată pătrunde. Podeaua caldeirei exterioare e complet năpădită de plante, o pădure fremătătoare de iarbă verde-gălbuie, asemenea copacilor, care pare să fi sufocat orice altă plantă din zonă. Nu sessizează poteci făcute de animale prin ea.

Adevărata surpriză însă se află dedesubtul Moșului.

— Ruina lui Oțel, spune ea. E sub pământ!

Schaffa îi aruncă o privire surprinsă, dar nu protestează.

— În camera cu magmă?

— Poate?

La început nici lui Nassun nu-i vine să creadă, dar argintul nu minte. Extinzându-și în jur sensibilitatea sesunală, observă ceva și mai straniu. Argintul urmează contururile topografiei și pădurea, așa cum face pretutindeni. Aici însă e mai strălucitor și pare să curgă mai fluid de la o plantă la alta, de la o piatră la alta. Se unește, formând cursuri mai mari și mai scânteietoare, contopite ca pâraiele, așa că ruina se află în mijlocul unei băltoace de lumină pâlpâitoare, agitată. E atât de multă, încât ea nu poate desluși detaliile, doar un spațiu gol și contururile unor clădiri. Ruina asta-i imensă. Un oraș ca niciunul sessizat de Nassun vreodată.

Dar a mai sessizat și altă dată asemenea torente de argint agitat. Nu poate să nu se întoarcă pentru a-i arunca o privire safirului care se vede vag la o depărtare de câțiva kilometri. L-au lăsat în urmă, însă tot se ține după ei.

— Da, spune Schaffa.

A urmărit-o cum a făcut legăturile astea, fără să-i scape nimic.

— Nu-mi amintesc de orașul ăsta, dar știu altele ca el. În

asemenea locuri au fost construite obeliscurile.

Ea clatină din cap încercând să cuprindă totul cu mintea.

— Ce s-a întâmplat cu orașul? Cândva aici trebuie să fi trăit o mulțime de oameni.

— Sfărâmarea.

Ea trage aer în piept. A auzit despre asta, firește, și a crezut-o așa cum cred copiii majoritatea poveștilor. Își amintește că a citit în cărțile de la creșă o frază a unui artist redând incidentul: fulgere și pietre căzând din cer, focul erupând din sol, mici siluete umane fugind, sortite pieirii.

— Deci asta a fost? Un vulcan mare?

— Așa a arătat Sfărâmarea aici, spune Schaffa privind pădurea agitată. Altundeva a fost altfel. Nassun, Sfărâmarea a fost ca o sută de Anotimpuri diferite, lovind toate deodată, pretutindeni în lume. E o minune că omenirea a supraviețuit.

Felul în care a spus-o… Pare imposibil, dar Nassun își mușcă buza.

— Erai… Îți aduci aminte de toate astea?

El o privește surprins, apoi zâmbește pe jumătate ostenit, pe jumătate ironic.

— Nu. Cred… probabil că m-am născut la scurt timp după asta, deși n-am nicio dovadă. Însă sunt destul de sigur că, și dacă mi-aș putea aminti Sfărâmarea, aș prefera să n-o fac.

Oftează și clatină din cap.

— Soarele-i sus. Hai să înfruntăm viitorul și să lăsăm în urmă trecutul!

Nassun încuviințează și părăsesc cărarea, pătrunzând printre copaci.

Sunt stranii, cu frunze lungi și subțiri ca niște fire supradimensionate de iarbă și trunchiuri subțiri și flexibile care cresc la numai doi pași unul de altul. În unele locuri, Schaffa e nevoit să se oprească și să împingă în lături doi-trei copaci ca să se poată strecura printre ei. Le îngreunează foarte mult deplasarea și nu trece mult până când Nassun începe să gâfâie. Se oprește, leoarcă de sudoare, dar Schaffa continuă să înainteze.

— Schaffa, spune ea, vrând să ceară o pauză.

— Nu, spune el dând la o parte un alt copac, cu un icnet. Nu uita avertismentul mâncătorului de piatră, micuțo! Trebuie să ajungem în centrul pădurii înainte de apus. E evident că trebuie

să folosim fiecare minut pe care-l avem la dispoziție până atunci.

Are dreptate. Nassun înghite în sec, începe să respire adânc și continuă să-și croiască drum prin pădure alături de el.

Își formează un ritm, lucrând împreună. Ea e capabilă să afle cea mai rapidă cărare care nu presupune să-ți croiești drum printre copaci și, când o face, el o urmează. Când însă aceste cărări se înfundă, el începe să împingă, să frângă și să calce în picioare copacii până când eliberează drumul și atunci ea îl urmează. În timpul scurtelor răgazuri, poate să-și mai tragă sufletul, dar nu prea mult. Simte un junghi într-o parte. Începe să nu mai vadă clar, pentru că frunzele copacilor i-au desprins șuvițe din cocurile ei gemene și cârlionții, întinși din cauza sudorii, îi atârnă pe ochi. Își dorește cu disperare să se poată odihni vreo oră. Să bea apă. Să mănânce. Dar, pe măsură ce trec orele, norii de deasupra lor devin tot mai cenușii și este din ce în ce mai greu să-și dea seama cât le-a mai rămas din zi.

— Pot…, începe Nassun, căutând o cale de a folosi orogenia sau argintul sau *ceva* ca să elibereze drumul.

— Nu, spune Schaffa, intuind cumva ce voia ea să spună.

A scos de undeva un pumnal de sticlă neagră. Nu-i foarte folositor în situația actuală, deși cumva a reușit să se folosească de el, înjunghiind trunchiurile ierbii-copac înainte să le calce în picioare. Asta le face să se frângă mai ușor.

— Dacă îngheți plantele astea, o să ne fie și mai greu să trecem printre ele, iar un cutremur ar putea să surpe camera cu magmă de sub noi.

— Atunci a-argintul…

— Nu.

Se oprește numai o clipă și se întoarce privind-o cu asprime. Nu gâfâie, observă ea tristă, deși o peliculă de sudoare îi face fruntea să lucească.

— Nassun, ar putea fi alți Gardieni prin preajmă. E puțin probabil în etapa asta, dar posibilitatea există.

Nassun bâjbâie după o altă întrebare, pentru că pauza îi dă timp să-și tragă sufletul.

— Alți Gardieni?

O, dar el i-a zis că se duc toți undeva pe durata Anotimpurilor și că *stația* asta despre care le-a povestit Oțel este mijlocul prin care o fac.

— Îți amintești ceva?

— Nimic mai mult, din păcate.

El schițează un zâmbet cunoscător, ca și cum știe ce face ea.

— Știu numai că așa vom ajunge acolo.

— Unde să ajungem?

Zâmbetul i se stinge și pe chip îi apare pentru o clipă, tulburătoare, familiară, acea expresie pierdută.

— În Garant.

Ea își amintește cu întârziere că numele lui complet este Schaffa Gardian Garant. Nu s-a întrebat niciodată unde e comul ăsta, Garant. Dar ce înseamnă dacă drumul către Garant trece printr-un oraș subteran mort?

— D-de ce?

El clatină din cap și expresia i se înăsprește.

— Nu mai trage de timp! Pe lumina asta chioară, nu toți vânătorii nocturni o să aștepte căderea nopții.

Își ridică ochii spre cer cu o expresie ce trădează doar o iritare vagă, ca și cum nu le-ar amenința viețile.

N-are rost să i se plângă că-i gata să cadă din picioare. E un Anotimp. Cine cade moare. Așa că se înghesuie prin deschizătura pe care a făcut-o el și începe din nou să caute ruta cea mai bună.

În cele din urmă reușesc, ceea ce-i bine, fiindcă altminteri asta ar deveni povestea despre cum ai aflat despre moartea fiicei tale și, în durerea ta, ai lăsat să se aleagă praful de întreaga lume.

Nici măcar nu se poate spune că scapă la mustață. Deodată, ultimul pâlc de ierburi-copaci se rărește, dând la iveală o trecătoare netedă tăiată în inelul caldeirei interioare. Pereții trecătorii se ridică mult deasupra capului lor, deși de departe nu păruseră atât de înalți, și trecătoarea însăși este suficient de largă pentru ca două căruțe trase de cai să poată merge alături fără dificultate. Pereții îi sunt acoperiți cu mușchi tari și cu un soi de viță lemnoasă, din fericire moartă, căci altfel s-ar putea încurca în ea, încetinindu-și și mai mult înaintarea. În schimb grăbesc pasul, dând la o parte ramurile moarte, și brusc se pomenesc afară din trecătoare, pe o lespede lată și rotundă dintr-un material impecabil de alb, care nu este nici metal, nici piatră. Nassun a mai văzut așa ceva în apropierea ruinelor altor mortcivuri. Uneori, noaptea, emană o strălucire vagă. Lespedea

umple în întregime caldeira interioară.

Oțel le-a spus că ruina mortcivului se află aici, în centru, dar Nassun nu vede înaintea lor decât o buclă grațioasă de metal care se înalță, pe cât se pare, direct din materialul alb. Se încordează la vederea acestei noutăți, prudentă ca un supraviețuitor experimentat al Anotimpurilor. Schaffa, în schimb, se îndreaptă către el fără nicio ezitare. Se oprește alături și pentru un moment pe chipul lui apare o expresie stranie, provocată, bănuiește Nassun, de conflictul dintre ceea ce trupul lui a făcut din obișnuință și ceea ce mintea lui nu reușește să-și amintească... dar pe urmă el pune mâna pe cârcelul cu care se încheie obiectul metalic.

Deodată, pe piatra din jurul lui apar ca de nicăieri forme plate și linii luminoase. Nassun scoate o exclamație de surpriză, dar acestea nu fac altceva decât să înainteze, aprinzând altele și altele, răspândindu-se și strălucind până când pe piatra de la picioarele lui Schaffa apare o formă rectangulară. Un zumzet vag, abia audibil, o face pe Nassun să tresară și să se uite speriată în jur, însă peste o clipă materialul alb din fața lui Schaffa dispare. Nu alunecă în lături, nici nu se deschide ca o ușă. Pur și simplu dispare. Și totuși este o ușă, înțelege brusc Nassun.

— Și-am ajuns, murmură Schaffa.

Pare el însuși cam surprins.

Dincolo de ușă se află un tunel care se curbează treptat, coborând tot mai jos, în pământ. Panouri dreptunghiulare înguste strălucesc de o parte și de alta a treptelor, luminând drumul. Bucata rotunjită de metal e o balustradă, înțelege ea când se apropie de Schaffa și percepția i se reajustează. Ceva de care să te ții în timpul coborârii în adâncuri.

Într-o zonă îndepărtată a pădurii de iarbă pe care tocmai au traversat-o răsună un soi de scrâșnet strident, pe care Nassun îl identifică imediat ca fiind produs de un animal. Ceva chitinos probabil. O versiune mai zgomotoasă – și venind de mai aproape – a sunetului pe care l-au auzit cu o noapte în urmă. Nassun tresare și se uită la Schaffa.

— Cred că-i un fel de greier, spune el.

Mușchii fălcii îi sunt încordați și privește înapoi, către trecătoarea pe care tocmai au traversat-o, deși acolo nu se vede nicio mișcare... sau nu încă.

— Sau poate-s cicade. Înăuntru, acum! Am mai văzut cândva un mecanism asemănător ăstuia. Ar trebui să se închidă după ce trecem.

Îi face semn să intre prima, ca să-i poată apăra el spatele. Nassun trage aer în piept și-și amintește că asta e ceea ce trebuie făcut pentru a crea o lume care nu va mai face rău nimănui. Apoi se repede pe scări în jos. Cu cinci-șase pași înainte i se aprind în cale panouri luminoase, care se sting la trei pași în urma ei. Odată ce au coborât vreun metru, materialul alb care acoperea scările reapare, exact așa cum a spus Schaffa, retezând orice zgomot dinspre pădure.

Apoi nu mai e nimic în afară de lumină, de scări și de orașul de mult uitat aflat undeva dedesubt.

•

2699: Două Jachete Negre de-ale Epicentrului, chemate în comul Deejna (Cvartentul Uher, Coasta de Vest, lângă Lanțul Vulcanic Kiash) când Muntele Imher a dat semne de erupție. Jachetele Negre au informat oficialitățile comului că erupția era iminentă și că avea să afecteze întregul lanț Kiash, inclusiv Nebunia (numele dat de localnici vulcanului care a declanșat Anotimpul Nebuniei: Imher se află situat deasupra aceluiași punct fierbinte.) Stabilind că domolirea Imherului le depășea posibilitățile, Jachetele Negre – un triinelar și celălalt, se presupune, un heptainelar, deși nu purta inele din cine știe ce motiv – au încercat oricum, pentru că nu mai aveau timp să trimită după niște Orogeni Imperiali cu mai multe inele. Au reușit să domolească erupția suficient pentru ca un Orogen Imperial senior, un nonainelar, să sosească și să readucă din nou vulcanul la starea lui de adormire. (Triinelarul și heptainelarul au fost găsiți ținându-se de mână, cu trupurile carbonizate și înghețate.)

Notițele lui Yaetr Inovator Dibars

Syl Anagist: *Trei*

Fascinant! Pe măsură ce povestesc, devine mai ușor să-mi amintesc… sau poate că, în ciuda a toate, încă sunt uman.

•

La început, excursia noastră constă pur și simplu din actul de a merge prin oraș. Ne-am petrecut puținii ani de la decantare afundați în sesuna, simțul energiei în toate formele ei. Plimbarea prin lumea exterioară ne silește să fim atenți la celelalte simțuri ale noastre, cele inferioare, și la început asta ne copleșește. Tresărim simțind prin încălțări elasticitatea trotuarelor din fibră presată, atât de diferită de lemnul tare din reședința noastră. Strănutăm, încercând să respirăm aerul îmbibat de izul vegetației rupte, de compuși chimici și de mii de răsuflări străine. Primul strănut îl sperie până la lacrimi pe Dushwha. Ne astupăm urechile cu palmele, încercând fără succes să ținem la distanță nenumăratele voci, geamătul zidurilor, foșnetul frunzelor și mașinăriile care vuiesc undeva departe. Bimniwha încearcă să țipe ca să se facă auzită în ciuda zgomotului și nu revine la vorbirea normală decât după ce Kelenli se vede silită să se oprească și s-o liniștească. Eu mă feresc țipând speriat la vederea păsărilor așezate pe un tufiș din apropiere, și eu sunt cel mai calm dintre noi.

Ceea ce ne potolește, în cele din urmă, este șansa de a vedea fragmentul plutonic de ametist în toată splendoarea lui. E uimitor, pulsând în ritmul fluxului lent al magiei deasupra inimii orașului-nod. Fiecare nod din Syl Anagist s-a adaptat în moduri unice climei locale. Am auzit despre noduri din deșert, unde clădirile sunt crescute din cactuși gigantici cu coaja întărită. Despre noduri oceanice, construite de organisme de corali proiectate să crească și să moară la comandă. (Viața e sacră în Syl Anagist, dar uneori moartea-i necesară.) Nodul nostru, nodul ametistului, a fost cândva o pădure străveche, așa că nu pot să nu mă gândesc că în marele cristal s-a păstrat ceva din măreția copacilor de odinioară. În mod sigur asta îl face să fie mai maiestuos și mai puternic decât celelalte fragmente ale mașinăriei! E o idee complet irațională, dar, în timp ce contemplăm fragmentul de ametist, mă uit la tovarășii mei

acordori și le văd întipărită pe chipuri aceeași dragoste.

(Ni s-au spus povești despre lume, care cu mult timp în urmă era diferită. Cândva, orașele nu numai că erau ele însele moarte, jungle de piatră și metal care nu creșteau și nu se schimbau, ci erau chiar mortale, otrăvind solul și făcând apa de nebăut, influențând vremea însăși prin simpla lor existență. Syl Anagist e mai bun, dar, când ne gândim la orașul-nod în sine, nu simțim nimic. Nu înseamnă nimic pentru noi: clădiri pline de oameni pe care nu-i putem înțelege, ocupați cu treburi care ar trebui să conteze, dar nu contează. Fragmentele, însă? Le auzim vocile. Le cântăm cântecul magic. Ametistul e parte din noi și noi din el.)

— O să vă arăt trei lucruri pe durata acestei călătorii, spune Kelenli, odată ce am contemplat ametistul suficient ca să ne calmăm. Dacă are vreo importanță pentru voi, aceste lucruri au fost examinate cu atenție de conductori.

Spunând acestea, se uită demonstrativ la Remwha, întrucât el a opus cea mai mare rezistență față de excursia asta. Remwha se preface că suspină plictisit. Sunt amândoi actori excelenți, jucând dinaintea gărzilor noastre vigilente.

Apoi pornim din nou, conduși de Kelenli. Ce contrast între comportarea ei și a noastră! Ea merge relaxată, cu capul sus, ignorând tot ce nu e important, radiind încredere și calm. În spatele ei, noi pornim, ne oprim și-apoi ne grăbim din nou s-o ajungem, timizi și stângaci, distrași de tot ce vedem. Oamenii ne privesc, dar nu cred că albeața pielii noastre li se pare lucrul cel mai straniu. Cred că pur și simplu arătăm ca niște nătărăi.

Am fost mereu o fire mândră și amuzamentul lor mă ustură, așa că mă îndrept de spate și încerc să merg ca Kelenli, chiar dacă asta presupune să ignor multe dintre minunile și potențialele pericole din jur. Gaewha observă și ea și încearcă să ne imite pe amândoi. Remwha o vede și pare enervat, trimițându-ne un mic val prin intermediul ambientului: „Pentru ei o să fim întotdeauna doar niște ciudățenii”.

Îi răspund cu o pulsație mânioasă, de bas: „Nu despre ei e vorba”.

El oftează, dar începe să mă imite. Ceilalți îi urmează exemplul.

Am ajuns în cvartentul cel mai sudic al orașului-nod, unde aerul are un vag miros de sulf. Mirosul, spune Kelenli, vine de la

plantele responsabile cu reciclarea apei reziduale, mai dese aici, unde canalizarea scoate la suprafață apa cenușie a orașului. Plantele curăță apa din nou și își întind frunzișul des și viguros deasupra străzilor, făcând umbră, așa cum au fost proiectate, dar nici cei mai buni geningineri nu pot împiedica plantele trăitoare de pe urma deșeurilor să împrumute ceva din mirosul hranei lor.

— Vrei să ne arăți infrastructura de gestionare a reziduurilor? o întrebă Remwha pe Kelenli. Mă simt deja mult mai contextualizat!

Kelenli pufnește.

— Nu tocmai.

Cotește și brusc ne pomenim în fața unei clădiri abandonate. Ne oprim și o privim. Iedera se cațără pe zidurile făcute dintr-un soi de lut roșu modelat în formă de cărămizi, și se încolăcește în jurul unora dintre stâlpi, care-s de marmură. Cu excepția iederii însă, nicio parte a clădirii nu e vie. E lătăreață, joasă și seamănă cu o cutie paralelipipedică. Nu sessizăm nicio presiune hidrostatică susținându-i pereții. Probabil stă în picioare cu ajutorul forței și al unor lianți chimici. Ferestrele sunt numai din sticlă și metal și nu văd nematociști care să crească pe suprafețele lor. Cum țin în siguranță lucrurile dinăuntru? Ușile sunt din lemn uscat, vopsit cu lac maroniu roșcat și cioplit cu motive imitând iedera, în mod surprinzător, efectul e reușit. Treptele sunt dintr-o suspensie bej-alburie pe bază de nisip. (Cu secole înainte i se spunea ciment.) Întregul ansamblu e nefiresc de demodat și totuși intact și funcțional și deci fascinant prin unicitatea sa.

— E atât de… simetric, zice Bimniwha strâmbându-se ușor.

— Da, spune Kelenli.

S-a oprit dinaintea clădirii ca să ne dea timp s-o contemplăm pe îndelete.

— Dar cândva oamenii credeau că așa ceva este frumos. Haideți să mergem!

Pornește.

Remwha privește în urma ei.

— Ce?! Înăuntru?! Chestia asta e sigură din punct de vedere structural?

— Da. Și da, intrăm.

Kelenli se oprește și-l privește peste umăr, surprinsă poate să

constate că măcar o parte din împotrivirea lui n-a fost prefăcătorie. Prin mediul înconjurător o simt atingându-l liniștitor. Remwha e mai măgar decât de obicei când se simte speriat sau mânios, așa că mângâierea ei ajută: tresăririle lui nervoase încep să se domolească. Dar ea trebuie să joace teatru în continuare pentru numeroșii noștri observatori.

— Deși, dacă vrei, presupun că poți să rămâi afară.

Aruncă o privire către gărzile sale, femeia și bărbatul cu pielea cafenie care stau lângă ea. Nu s-au ținut departe de grupul nostru, spre deosebire de celelalte gărzi pe care le-am întrezărit din când în când urmându-ne de departe.

Gardiana se uită urât la ea.

— Ar trebui să știi mai bine!

— Era doar o idee.

Kelenli ridică din umeri și face semn cu capul către clădire, adresându-i-se de data asta lui Remwha.

— Se pare că, de fapt, n-ai de ales. Dar clădirea n-o să-ți cadă în cap, îți promit.

O urmăm. Remwha merge ceva mai încet, dar în cele din urmă ne ajunge și el.

Când trecem pragul, un holosemn se scrie singur în aerul dinaintea noastră. Nu am fost învățați să citim, iar literele holosemnului par oricum ciudate, dar pe urmă din difuzoarele clădirii răsună o voce: „Bine ați venit la povestea ascensiunii!” Nu înțeleg ce înseamnă. În interiorul clădirii, mirosul e… rău. Aerul e stătut, uscat și prăfos, ca și cum nimic nu absoarbe dioxidul de carbon. Vedem că mai sunt oameni aici, adunați în marele foaier deschis al clădirii sau urcând scările ei curbate, gemene, privind fascinați lambriurile de lemn sculptat care împodobesc fiecare scară. Nu ne privesc, distrași de stranietatea mai mare a locului.

Însă pe urmă Remwha întreabă:

— Ce e asta?

Neliniștea lui, transmițându-se în toată rețeaua noastră, ne face să-l privim. Stă încruntat, înclinându-și capul într-o parte și apoi în cealaltă.

— Ce anu…, dau să întreb, apoi aud? sessizez? și eu.

— O să vă arăt, spune Kelenli.

Ne conduce mai adânc în clădirea pătrățoasă. Mergem pe lângă vitrine de cristal, fiecare păstrând în interiorul ei o piesă

de echipament incomprehensibil, dar evident foarte vechi. Disting o carte, un colac de sârmă și bustul cuiva. Alături de fiecare sunt plăcuțe care explică de ce sunt importante, cred eu, totuși nu pot pricepe nicio explicație suficient de bine ca să înțeleg întregul.

Apoi Kelenli ne conduce pe un balcon lat, cu o balustradă demodată din lemn sculptat. (Asta ne îngrozește mai tare decât orice. Trebuie să ne încredem într-o balustradă confecționată dintr-un copac mort, neconectat la rețeaua de alarmă a orașului. De ce nu au plantat o iederă care să ne prindă în cădere? Vremurile de demult au fost oribile!) Și iată-ne privind de sus o cameră deschisă, imensă, și un obiect care aparține acestui loc mort la fel de mult ca noi. Adică deloc.

Mai întâi îmi spun că este un alt motor plutonic, unul întreg, nu doar un fragment al unei mașinării mai mari. Da, iată cristalul înalt și impunător din centru. Iată și alveola din care crește. Motorul acesta a fost chiar activat: o bună parte din structura lui plutește zumzăind ușor la câțiva metri de podea. Dar aceasta este singura parte a motorului care are sens pentru mine. În jurul cristalului central plutesc obiecte mai lungi, concave: întreg ansamblul are un vag aspect floral, ca o crizantemă stilizată. Cristalul central emană o strălucire aurie palidă, iar în cristalele auxiliare verdele de la bază se transformă treptat în albul vârfului. Frumos, deși straniu.

Dar, când privesc motorul altfel decât cu ochii și-l ating cu nervii mei acordați la perturbațiile pământului, scot o exclamație de surpriză. Moarte crudă! Rețeaua de magie creată de acest ansamblu este magnifică! Zeci de linii argintii, ca niște fire țesute de păianjeni, susținându-se unele pe altele. Energii din tot spectrul și în toate formele, interconectate și schimbându-și starea, în ceea ce pare a fi un haos controlat. Cristalul central scânteiază din când în când, trecând de la o potențialitate la alta sub ochii mei. Și e atât de mic! N-am văzut motor mai bine construit. Raportat la dimensiunile sale, nici măcar Motorul Plutonic nu-i atât de puternic sau de precis. Dac-ar fi fost construit la fel de eficient ca acest motor micuț, conductorii n-ar fi trebuit să ne mai creeze pe noi.

Și totuși, ansamblul este lipsit de sens. Minimotorul nu e hrănit cu suficientă magie ca să producă toată energia pe care o detectez aici. Și clatin din cap, dar acum pot să aud ceea ce a

auzit și Remwha: un țiuit discret, insistent. Tonuri multiple, contopindu-se obsedant și făcându-mi perișorii de pe ceafă să se zburlească… Îl privesc pe Remwha cum încuviințează încordat.

Magia motorului nu are niciun scop pe care să-l pot detecta, altul decât acela de a suna și de a fi frumos. Și cumva – mă înfior înțelegând instinctiv, dar împotrivindu-mă, pentru că asta contrazice tot ce am învățat despre legi, atât cele fizice, cât și cele magice – dispozitivul ăsta produce mai multă energie decât consumă.

Mă încrunt la Kelenli, care m-a urmărit în tot acest timp.

— Așa ceva n-ar trebui să existe, spun eu.

Am folosit doar cuvinte. Nu știu cum altfel să exprim ceea ce simt. Șoc? Neîncredere? Teamă, cine știe de ce. Motorul Plutonic este cea mai avansată creație a geomagestriei. Asta ne-au spus conductorii în mod repetat în toți anii de când am fost decantați… și totuși. Acest motoraș bizar, pe jumătate uitat într-un muzeu prăfuit, este mai avansat. Și pare să fi fost construit fără alt scop decât frumusețea.

De ce mă sperie înțelegerea acestui lucru?

— Dar există, spune Kelenli.

Se reazemă cu coatele de balustradă, părând vag amuzată, dar dincolo de armoniile discrete ale mașinăriei expuse sessizez ghiontul pe care mi-l transmite prin intermediul ambientului.

„Gândește!” îmi spune ea fără cuvinte. Mă urmărește pe mine în particular. Gânditorul ei.

Îi privesc pe ceilalți. Făcând-o, remarc din nou gărzile lui Kelenli. S-au poziționat fiecare la un capăt al balconului, de unde pot vedea atât coridorul pe care am venit, cât și sala de expoziție. Par plictisite amândouă. Kelenli ne-a adus aici. A obținut acceptul conductorilor ca să ne aducă aici. Vrea să vedem în acest motor străvechi ceva ce paznicii ei nu văd. Dar ce?

Înaintez punându-mi mâinile pe balustrada moartă și privesc intens, ca și cum asta mă poate ajuta. Ce să cred? E aceeași structură de bază ca a altor motoare plutonice. Numai scopul lui diferă… Nu, nu. Aprecierea asta-i prea simplistă. Diferența, aici, este una de… filosofie. De atitudine. Motorul Plutonic este o unealtă. Lucrul ăsta? E… artă!

Și atunci înțeleg. N-a fost construit de Syl Anagist!

O privesc pe Kelenli. Trebuie să folosesc cuvinte, dar conductorii care vor auzi raportul gărzilor nu trebuie să poată ghici nimic din el.

— Cine?

Ea zâmbește și tot trupul mă furnică, asaltat de ceva ce nu pot numi. Sunt gânditorul ei și este mulțumită de mine și n-am fost așa de fericit în viața mea.

— Voi, răspunde ea spre totala mea confuzie.

Apoi se desprinde de balustradă.

— Mai am multe să vă arăt. Veniți!

•

Totul se schimbă pe durata unui Anotimp.

Prima Tăbliță, *Despre supraviețuire,* versetul doi

7

tu, făcând planuri în avans

Ykka se dovedește mai dispusă decât te-ai fi așteptat să îl adopte pe Maxixil și pe ai lui. Nu-i fericită că Maxixil are o formă avansată de cenușă la plămâni, fapt confirmat de Lerna după ce toți s-au spălat cu buretele și au avut parte de o consultație preliminară. Nu-i face plăcere nici să afle că alți patru dintre oamenii lui au probleme medicale serioase, de la fistule până la lipsa totală a dinților, sau riscă să nu supraviețuiască revenirii la o alimentație normală. Dar, după cum vă informează ea pe voi, cei din consiliul ad-hoc, vorbind tare ca să audă oricine ascultă, este dispusă să accepte multe din partea unora care contribuie cu provizii suplimentare, o bună cunoaștere a zonei și o orogenie precisă, ce poate apăra grupul de atacuri. Și, adaugă ea, Maxixil nu trebuie să trăiască la nesfârșit, ci numai suficient cât să ajute comul.

Nu adaugă „spre deosebire de Alabastru”, ceea ce e frumos – sau măcar suspect de milos – din partea ei. E surprinzător că îți respectă durerea și poate-i un semn că începe să te ierte. O să fie bine să ai o prietenă din nou. *Prieteni.* Din nou.

Deși, firește, nu-i de ajuns. Nassun trăiește și tu ți-ai revenit în mare parte după coma provocată de uzul Porții, așa că duci o luptă zilnică pentru a-ți aminti de ce rămâi alături de castrimeni. Uneori e de ajutor să enumeri motivele. În primul rând de dragul viitorului lui Nassun, ca să ai unde s-o adăpostești odată ce ai regăsit-o. Al doilea motiv e că nu poți s-o faci singură și nu-i corect s-o mai lași pe Tonkee să te însoțească, oricât și-ar dori-o. Nu cât timp orogenia ta e compromisă. Călătoria lungă înapoi spre sud ar fi o condamnare la moarte pentru amândouă. Hoa n-o să te poată ajuta cu gătitul, cu îmbrăcatul și cu orice altă acțiune pentru care ai nevoie de două mâini. Și motivul numărul trei și cel mai important: nu știi încotro să te îndrepți. Hoa ți-a confirmat că Nassun e în mișcare, îndepărtându-se constant de locul safirului de când ai deschis Poarta Obeliscului. Chiar dinainte de a te trezi, era deja prea târziu ca s-o mai găsești.

Dar există speranță. Într-o dimineață devreme, după ce Hoa te-a ușurat de povara de piatră a sânului tău stâng, îți zice încet:

— Cred că știu unde se duce. Dacă am dreptate, o să se oprească în curând.

Pare nesigur. Nu, nu nesigur. Tulburat.

Stai pe un ieșind de piatră ceva mai departe de tabără, revenindu-ți după… extracție. N-a fost atât de stânjenitor pe cât te-ai așteptat. Ți-ai ridicat straturile de haine, dezgolindu-ți sânul împietrit. El l-a atins și sânul s-a desprins imediat de trupul tău, rămânându-i în palmă. L-ai întrebat de ce n-a făcut la fel și cu brațul și el a răspuns: „Procedez cum e mai confortabil pentru tine”. Apoi ți-a dus sânul la buze și tu ai decis să contempli fascinată zona plată, ușor rugoasă, unde a fost. Te doare puțin, dar nu ești sigură dacă e durerea amputării sau ceva mai existențial.

(Trei mușcături, de atâta are nevoie ca să înghită sânul preferat al lui Nassun. Simți o mândrie perversă la gândul că ai mai găsit o persoană pe care s-o hrănești cu el.)

În timp ce-ți tragi la loc cu stângăcie cămașa și hainele de pe deasupra, cu un singur braț – îndesând în cupa sutienului o flanelă mai ușoară ca să nu alunece –, cercetezi unda de neliniște pe care ai auzit-o în vocea lui Hoa ceva mai devreme.

— Tu știi ceva!

Hoa nu răspunde imediat. Crezi că va trebui să-i amintești că ăsta e un parteneriat, că ești decisă să prinzi Luna și să pui capăt acestui Anotimp nesfârșit, că ții la el, dar că nu poate să-ți mai ascundă asemenea lucruri… și tocmai atunci el spune:

— Cred că Nassun vrea să deschidă chiar ea Poarta Obeliscului.

Reacția ta e imediată și viscerală. Spaimă pură. Probabil nu asta ar trebui să simți. Logica ți-ar cere să te îndoiești că o fată de zece ani poate fi capabilă de o ispravă pe care tu cu greu ai dus-o la capăt. Dar îți amintești cum ți-ai simțit fetița vibrând cu o putere mânioasă, albastră, și ai știut imediat că ea înțelege obeliscurile mai bine decât le vei înțelege tu vreodată, așa că nu ți-e deloc greu să crezi premisa de bază a lui Hoa: că micuța ta e mai mare decât credeai.

— O s-o omoare! izbucnești tu.

— Cel mai probabil da.

O, Pământule!

— Dar poți să-i iei din nou urma? Ai pierdut-o după Castrima.

— Da, acum, că e acordată cu un obelisc.

Dar, din nou, simți în vocea lui șovăiala aceea stranie. De ce? De ce îl supără atât de tare că… Oh! Oh, Pământule arzând! Înțelegerea face vocea să-ți tremure:

— Ceea ce înseamnă că acum orice mâncător de piatră o poate simți. Asta vrei să zici?

Situația din Castrima, repetată. Rubinia și Marmură Untoasă și Rochie Nașpa, fie să nu-i mai vezi niciodată pe paraziții ăia! Din fericire, pe cei mai mulți dintre ei i-a ucis Hoa.

— Atunci devin ai tăi interesați de noi, așa-i? Când începem să folosim obeliscurile sau când suntem pe punctul de a fi capabili s-o facem.

— Da.

Un singur cuvânt, moale și lipsit de inflexiuni, dar de acum îl cunoști.

— Focuri din adâncuri! Unul de-ai tăi e deja pe urmele ei!

Nu credeai că mâncătorii de piatră sunt capabili să ofteze, dar în mod sigur ăsta-i sunetul care iese din pieptul lui Hoa.

— Cel pe care tu îl numești Cenușiul.

Ți se face frig. Însă da. De fapt, ghiciseși deja. Câți orogeni capabili să manevreze obeliscurile au existat pe lume în ultimul timp? Trei? Alabastru, tu și acum Nassun. Poate și Uche, pentru scurt timp, și poate pe vremea aceea vreun mâncător de piatră o fi dat târcoale pe lângă Tirimo. Ticălosul e sigur tare dezamăgit că Uche a murit ca urmare a unei pruncucideri, și nu împietrind.

Scrâșnești din dinți și simți un gust de fiere în gură.

— O manipulează.

Să activeze Poarta și să se transforme în piatră, ca să poată fi *mâncată.*

— Asta a încercat în Castrima, să ne silească pe Alabastru, pe mine sau pe Ykka, dar-ar rugina, pe oricare dintre noi, să facem ceva care ne depășește puterile și să ne transformăm în…

Pui mâna pe semnul împietrit de pe pieptul tău.

— Mereu au existat printre noi unii care au folosit disperarea și deznădejdea ca pe niște arme.

A spus-o încet, de parcă s-ar fi rușinat.

Deodată ești furioasă pe tine însăți, pe neputința ta. Faptul că tu ești adevărata țintă a acestei mânii nu te oprește s-o reverși

asupra lui.

— Mie mi se pare că asta faceți *toți*!

Hoa s-a poziționat în așa fel încât să privească spre roșul stins al orizontului, o statuie aducând un omagiu nostalgiei prin liniile ei îngândurate, înghițite de umbră. Nu se întoarce, dar îi simți durerea în glas.

— Nu te-am mințit.

— Nu, dar c-ai amânat să-mi spui adevărul atâta vreme, încât e totuna!

Te freci la ochi. A trebuit să-ți scoți ochelarii de protecție ca să-ți pui cămașa și acum ți-a intrat cenușă în ei.

— Știi ce, pur și simplu nu vreau să mai aud nimic acum! Trebuie să mă odihnesc, zici ridicându-te în picioare. Du-mă înapoi!

Deodată mâna lui e întinsă înspre tine.

— Mai e ceva, Essun.

— Ți-am spus…

— Te rog! E ceva ce trebuie să știi.

Așteaptă până când taci fumegând de furie. Apoi spune:

— Jija a murit.

Încremenești.

•

În clipa asta îmi amintesc de ce spun povestea prin ochii tăi, și nu printr-ai mei: pentru că la exterior te pricepi mult prea bine să ascunzi ceea ce simți. Fața ți-a devenit inexpresivă, privirea – ferită. Dar eu te cunosc. Chiar te cunosc. Uite ce se petrece înăuntrul tău.

•

Te surprinde că ești surprinsă. Adică nu mânioasă, sau tristă, sau năpădită de trăiri contrare. Ci doar… surprinsă. Dar asta fiindcă primul tău gând, după ușurarea că „acum Nassun e în siguranță”, este…

„Nu-i așa?”

Apoi te surprinde că ți se face frică. Nu ești sigură de ce ți-e frică, însă îi simți gustul acru pe limbă.

— Cum? întrebi tu.

— Nassun, spune Hoa.

Spaima ta crește.

— Nu putea să-și fi pierdut controlul asupra propriei orogenii. N-a mai făcut asta de la cinci ani…

— N-a fost orogenie. Și-a fost intenționat.

Iată-l, în cele din urmă. Șocul dinaintea unui seism de nivelul Faliei, înăuntrul tău. Îți ia un moment până să exclami cu glas tare:

— Ea l-a omorât? Intenționat?

— Da.

Și-atunci amuțești, năucită, tulburată. Mâna lui Hoa e în continuare întinsă spre tine. Oferindu-ți răspunsuri. Nu ești sigură că vrei să știi, dar… chiar și așa, îl iei de mână. Poate căutând alinare. Nu e închipuire când această mână o strânge pe a ta, doar puțin, într-un fel care te face să te simți mai bine. Dar el continuă să aștepte. Îi ești foarte recunoscătoare pentru respectul pe care ți-l arată.

— Este… Unde este…, începi să zici când te simți pregătită. (Nu ești pregătită.) Pot să ajung cumva acolo?

— Acolo?

Ești sigură că știe la ce te referi. Dar vrea să se convingă că știi ce-i ceri.

Înghiți în sec și încerci să găsești un răspuns:

— Erau la Antarctice. Jija nu putea s-o fi târât pe drumuri în tot timpul ăsta. A avut un loc sigur și timp să devină mai puternică…

Mult mai puternică.

— Pot să-mi țin răsuflarea sub pământ dacă tu… Du-mă unde s-a…

Ba nu. Nu acolo vrei de fapt să mergi. Nu mai ocoli adevărul!

— Du-mă unde e Jija. Unde… unde a murit.

Timp de jumătate de minut el nu se mișcă. Ai remarcat că are obiceiul ăsta. Pauzele pe care le face înainte să răspundă la anumite replici variază ca durată. Uneori, când îți răspunde, cuvintele lui aproape se suprapun peste ale tale, iar alteori începi să crezi că nu te-a auzit când, în sfârșit, decide să-ți răspundă. Nu crezi că gândește în timpul ăla. Crezi că pur și simplu pentru el timpul – o secundă sau zece, acum sau mai târziu – nu contează. Te-a auzit. O să-ți răspundă el în cele din urmă.

Ca dovadă, silueta lui se încețoșează ușor, deși vezi lentoarea cu care își încheie gestul, punându-și și cealaltă mână peste a ta și prinzându-ți-o ca pe un sandviș între palmele lui dure. Presiunea ambelor mâini sporește până când strânsoarea e

fermă. Nu neplăcută, dar…

— Închide ochii!

Nu ți-a mai cerut asta până acum.

— De ce?

El te trage în adânc. Mai în adânc decât ai ajuns vreodată și, de data asta, deplasarea nu e instantanee. Icnești fără să vrei, descoperind astfel că, de fapt, nu trebuie să-ți ții răsuflarea. Pe măsură ce întunericul devine tot mai dens, este luminat de străfulgerări roșcate și apoi, pentru un scurt moment, străbați iute o zonă de portocaliu și roșu topit și întrevezi extrem de fugar un spațiu vast, tremurător, unde în depărtare ceva explodează în jerbe de fragmente semilichide, strălucitoare, apoi întunericul te înconjoară din nou și pe urmă te pomenești pe teren deschis, sub un cer acoperit cu o pătură subțire de nori.

— De aia, răspunde Hoa.

— Futu-i rugina mă-sii!

Încerci să-ți smulgi mâna dintr-a lui, dar nu reușești.

— Ce căcat, Hoa?!

Mâinile lui Hoa nu-ți mai presează palma atât de tare între ele, așa că reușești să te eliberezi. Te îndepărtezi clătinându-te și te pipăi, căutând vreo rană. Ești teafără: nici arsă, nici strivită de presiune așa cum ar fi trebuit, nici sufocată și nici măcar zguduită. Sau nu prea tare.

Te îndrepți și-ți treci palma peste față.

— Bine. O să țin minte că mâncătorii de piatră nu zic nimic doar ca să se afle-n treabă. Chiar nu mi-am dorit niciodată să văd focul din adâncuri.

Dar acum ești aici, în vârful unui deal care se află el însuși pe un soi de platou. Reperul tău este cerul. Aici e o dimineață mai târzie decât acolo unde erai: imediat după răsărit, nu înainte să se crape de ziuă. Soarele chiar se vede, deși cam anemic, prin stratul de nori de cenușă de deasupra. (Te surprinzi tânjind la vederea lui.) Dar faptul că-l poți vedea înseamnă că ești mai departe de Falie decât cu câteva momente în urmă. Privești spre vest și pâlpâirea stinsă a unui obelisc albastru-închis în depărtare îți confirmă presupunerea. Acesta-i locul unde, acum o lună, când ai deschis Poarta Obeliscului, ai simțit-o pe Nassun.

(Încolo. Într-acolo a pornit. Dar drumul până acolo străbate mii de kilometri pătrați de Neclintire.)

Te răsucești și descoperi că ești înconjurată de un mic pâlc de clădiri de lemn aflate pe culmea dealului, inclusiv un depozit pe picioroange, câteva șoproane și ceva ce seamănă cu niște clădiri de dormitoare sau clase. Însă totul este împrejmuit cu un gard ordonat, din coloane de bazalt perfect egale. Un orogen a făcut asta, controlând explozia lentă a marelui vulcan de sub picioarele tale: pentru tine este la fel de evident ca soarele de pe cer. Dar, la fel de evident, nu-i nimeni în tot complexul. Nu se vede nicio persoană, iar reverberațiile pașilor pe sol vin de mai departe, de dincolo de gard.

Curioasă, te îndrepți către o deschizătură din gardul de bazalt, de unde șerpuiește în jos o cărare pe jumătate de pământ, pe jumătate din bolovani. La poalele dealului se află un sat care ocupă restul platoului. Ar putea fi orice com, de oriunde. Deslușești case de diverse forme, majoritatea cu grădini în care cresc legume, câteva depozite de alimente, ceva ca o baie publică, șura unui cărămidar. Oamenii care se mișcă printre clădiri nu se uită în sus, și de ce-ar face-o? Aici, unde soarele încă strălucește cât de cât, e o zi frumoasă. Au ogoare de cultivat și – acelea legate de unul dintre turnurile de veghe sunt luntri? – de organizat drumuri până la marea din apropiere. Complexul, orice ar fi, e neimportant pentru ei.

Întorci spatele satului și atunci observi creuzetul.

Se află la marginea complexului, pe o porțiune puțin mai ridicată decât restul, dar vizibil de unde stai tu. Când ai terminat de urcat și dai cu ochii de interiorul cavității lui pavate cu bolovani și cărămizi, îți întinzi simțurile sub pământ, căutând, în virtutea unui vechi obicei, cea mai apropiată piatră marcată. Nu e departe, la numai un metru jumătate sau un metru optzeci. Îi examinezi suprafața și descoperi urmele vagi ale unei dălți sau ale unui ciocan. PATRU. E prea ușor. Pe vremea ta, pietrele erau marcate cu vopsea și cu cifre, ceea ce le făcea mai greu de deosebit. Dar piatra e destul de mică și așa. Oricine-i mai prejos de un cvadriinelar ar reuși cu greu s-o găsească și s-o identifice. Au greșit detaliile, dar elementele de bază sunt exacte.

— Nu poate fi Epicentrul Antarctic, spui tu ghemuindu-te și atingând un bolovan din interiorul cercului.

E doar piatră, în locul mozaicului superb pe care ți-l amintești, însă, din nou, au prins ideea.

Hoa stă în continuare acolo unde ați ieșit din pământ, cu

mâinile încă pregătite s-o cuprindă pe a ta, poate pentru călătoria de întoarcere. Nu răspunde, dar oricum vorbești mai mult pentru tine.

— Mereu am auzit că Antarcticul era mic, dar asta nu-i nimic, continui tu. Asta e o tabără.

Nu există Grădina Inelară. Nici clădirea principală. Și auziseși că Epicentrul Arctic și cel Antarctic erau frumoase, în ciuda dimensiunilor și a poziției lor izolate. E logic: frumusețea Epicentrului era unicul lucru cu care se puteau lăuda orogenii autorizați de stat. Această sărmană adunătură de colibe nu se conformează ideologiei. În plus…

— E deasupra unui vulcan. Și prea aproape de odihniții din vale.

Așezarea aceasta nu este Yumenes, înconjurat de administratori de noduri și beneficiind de protecția suplimentară a numeroși orogeni seniori foarte puternici. Aici, o criză de nervi a unei pietricele surescitate poate transforma întreaga regiune într-un crater.

— Ăsta nu-i Epicentrul Antarctic, spune Hoa.

El de obicei vorbește încet, dar acum stă cu spatele la tine, ceea ce-i face vocea să sune și mai înfundat.

— Acela e mai la vest și a fost deja epurat. Acolo nu mai trăiește niciun orogen.

Sigur c-a fost epurat! Strângi din dinți, alungând tristețea.

— Deci așa a înțeles cineva să-și aducă omagiul. Un supraviețuitor?

Fără să vrei, descoperi un nou jalon sub pământ, o piatră mică și rotundă, aflată poate la cinci metri adâncime. NOUĂ scrie pe ea cu cerneală. O citești fără dificultate. Clătinând din cap, te ridici și te întorci să explorezi restul complexului.

Apoi te oprești brusc, încordată, la vederea unui bărbat care iese șchiopătând dintr-una dintre clădirile ca niște barăci. Se oprește și el, privindu-te surprins.

— Tu cine rugina mă-sii ești? întreabă el cu accentul tărăgănat specific Antarcticelor.

Sensibilitatea ta plonjează în pământ… apoi ți-o retragi grăbită. A fost o prostie, pentru că – ai uitat? – orogenia te va ucide. Și bărbatul nici măcar nu-i înarmat. E destul de tânăr, probabil numai de douăzeci și ceva de ani, deși are un început de chelie. Șchioapătă ușor și una dintre ghete e mai înaltă decât

cealaltă… aha! Probabil omul bun la toate al așezării, venit să se îngrijească de niște clădiri care ar putea fi folosite din nou într-o bună zi.

— Ăăă… bună, te bâlbâi tu.

Apoi amuțești, neștiind cum să continui.

— Bună.

Omul dă cu ochii de Hoa și tresare, apoi se holbează la el cu șocul neprefăcut al unuia care a auzit despre mâncătorii de piatră numai din poveștile loriștilor, și poate nici pe acelea nu le-a crezut. Abia pe urmă pare să-și amintească iar de tine și se încruntă văzându-ți cenușa de pe haine și din păr, dar, în mod limpede, nu ești o apariție la fel de impresionantă.

— Spune-mi că aia-i o statuie! zice el, apoi râde ușor, nervos. Numa că nu era aci când am urcat dealul. Ăăă… bună, presupun?

Hoa nu se deranjează să răspundă, deși observi că și-a schimbat direcția privirii, urmărindu-l pe el, nu pe tine. Te oțelești și înaintezi.

— Îmi pare rău că te-am speriat, spui tu. Ești din comul ăsta?

În cele din urmă, atenția bărbatului se concentrează asupra ta.

— Ăăă… da. Dar tu nu ești.

În loc să pară neliniștit, te privește nedumerit.

— Ești și tu Gardian?

Tot trupul începe să te furnice. Pentru o clipă îți vine să țipi „Nu”, apoi bunul simț preia controlul. Zâmbești. Ei zâmbesc tot timpul.

— Și eu?

Acum tânărul te măsoară din cap până-n picioare, cuprins poate de bănuieli. Nu-ți pasă atât timp cât îți răspunde la întrebări și nu te atacă.

— Da, spune el după un moment. I-am găsit p-ăia doi morți după ce copiii au plecat în excursie să se antreneze.

Buzele i se arcuiesc ușor. Nu ești sigură dacă se îndoiește c-au plecat să se antreneze, dacă-i supărat din pricina „ălora doi morți” sau dacă așa rânjesc de obicei oamenii când discută despre rogălăi, căci în mod evident asta erau copiii respectivi. Dacă aici au fost niște Gardieni.

— Starostea a zis că într-o zi s-ar putea să vină alți Gardieni. În fond, și ăia trei de i-am avut s-au ivit de nicăieri, unul câte

unul, de-a lungul anilor. Presupun că tu ai cam întârziat.

— Aha. (E surprinzător de ușor să te prefaci că ești Gardian. Trebuie doar să zâmbești încontinuu și să nu oferi nicio informație.) Și când au plecat ceilalți… să se antreneze?

— Acu vreo lună.

Tânărul se foiește, făcându-se comod, și întoarce privirea către obeliscul de safir din depărtare.

— Schaffa a zis c-o să se-ndepărteze suficient ca să nu simțim replicile a orice aveau să facă puștanii. Cred că asta înseamnă destul de departe.

Schaffa! Zâmbetul îți îngheață pe chip. Nu poți să nu-i șuieri numele.

— Schaffa.

Tânărul te privește încruntându-se. În mod clar suspicios.

— Da. Schaffa.

Nu se poate! E mort!

— Înalt, păr negru, ochi-de-gheață, accent ciudat?

Tânărul se mai relaxează.

— O. Deci îl cunoști?

— Da. Chiar foarte bine.

E ușor să zâmbești. E mai greu să-ți înăbuși impulsul de a urla, de a-l apuca pe Hoa și de a-i cere să vă poarte pe amândoi prin pământ acum, acum, acum, ca să poți să-ți salvezi fiica. Cel mai greu este să nu cazi la pământ și să te faci ghem, încercând să-ți strângi la piept mâna pe care n-o mai ai, dar care te doare. Pământule crud, cum te mai doare, ca și cum s-a rupt din nou, o durere-fantomă atât de reală, încât ochii ți se umplu de lacrimi!

Orogenii Imperiali nu-și pierd controlul. N-ai mai fost o „jachetă neagră” de aproape douăzeci de ani și-ți pierzi controlul mai tot timpul, dar chiar și așa vechea disciplină te ajută să-ți revii. Nassun, copila ta, e în mâinile unui monstru. Trebuie să înțelegi cum s-a întâmplat asta.

— Foarte bine, repeți tu. (Venind din partea unui Gardian, repetiția nu pare stranie.) Poți să-mi povestești despre una dintre elevele lui? O fată din mediat, subțirică și cu pielea cafenie, păr creț, ochi cenușii…

— Da. Nassun. Fata lui Jija.

Acum tânărul s-a relaxat complet, neremarcând că tu ești mai încordată decât înainte.

— Pământule crud, sper că Schaffa o s-o omoare în timpul

excursiei ăsteia!

Amenințarea nu te vizează pe tine, dar sensibilitatea îți plonjează din nou în pământ înainte să ți-o smucești îndărăt. Ykka are dreptate: chiar ar trebui să te descotorosești de reflexul ăsta de a ucide pe toată lumea. Măcar zâmbetul nu ți-a tremurat nicio clipă.

— Zău?

— Da. Cred că ea a făcut-o... Deși putea fi oricare dintre ei, înghiți-i-ar Pământul! Numai că fata aia mă băga cel mai tare în sperieți.

Încordează maxilarul, remarcând în cele din urmă cât de tăios e zâmbetul tău. Dar și asta-i ceva ce nu i-ar da de bănuit unui ins familiarizat cu Gardienii. Omul se uită pur și simplu în altă parte.

— „A făcut-o”? întrebi tu.

— A! Da, presupun că n-ai de unde să știi. Vino să-ți arăt!

Se întoarce pe călcâie și șchioapătă către capătul nordic al complexului. Îl urmezi, după ce schimbi o privire cu Hoa. Și aici terenul urcă puțin, culminând cu o porțiune plată, care a fost în mod evident folosită pentru observații astronomice sau pentru studierea orizontului. De aici se poate vedea o bună parte a regiunii înconjurătoare, care mai are o cantitate șocantă de plante verzi sub un strat relativ recent și încă subțire de cenușă albicioasă.

Dar aici mai e ceva foarte straniu. O grămadă de resturi. La început te gândești că e grămada de sticlă reciclabilă. Jija avea una în apropierea casei voastre din Tirimo și vecinii lăsau acolo sticla spartă, ca să aibă el din ce să facă mânerele cuțitelor de sticlă. Unele bucăți par de o calitate mai bună decât sticla obișnuită: poate cineva a aruncat și niște pietre semiprețioase neșlefuite. E un amalgam de culori, cafeniu, cenușiu și puțin albastru, dar o mulțime de roșu. Însă în toate astea există un model, ceva ce te face să te oprești, să-ți înclini capul și să încerci să examinezi priveliștea în ansamblu. Când o faci, observi că, la marginea grămezii, culorile și aranjamentul pietrelor aduc vag cu un mozaic. Cizme, dacă cineva ar fi sculptat niște cizme din piatră și pe urmă le-ar fi sfărâmat. Iar aceia ar trebui să fie niște pantaloni, numai că printre ei se vede alb-gălbuiul unui os și...

Nu!

Focule din adâncuri!

Nu! Nassun a ta n-a făcut asta, ea nu putea face așa ceva, ea…

A făcut-o.

Citindu-ți chipul, tânărul oftează. Ai uitat să zâmbești, dar așa ceva ar șoca până și un Gardian.

— Și nouă ne-a luat ceva pân' să ne dăm seama la ce ne uitam, spune el. Poate tu înțelegi ce-i cu asta.

Te privește plin de speranță.

Clatini din cap și el oftează.

— Păi, s-a-ntâmplat chiar înainte să plece toți. Într-o dimineață am auzit ceva ca un tunet. Am ieșit afară și obeliscul – unul mare și albastru, care se tot învârtea prin preajmă de câteva săptămâni, știi cum fac ele – dispăruse. Apoi, mai târziu în aceeași zi, s-a auzit același zgomot puternic, bum…

Își lovește palmele între ele imitând sunetul. Reușești să nu tresari.

— Și s-a întors! apoi deodată Schaffa i-a spus starostei că trebuie să plece și c-o să ia copiii cu el. Fără nicio explicație pentru chestia cu obeliscul. Fără să spună că Umber și Nida – ăștia sunt ceilalți doi, Gardienii care conduceau locul ăsta împreună cu Schaffa – erau morți. Capul lui Umber era zdrobit. Nida…

Clatină din cap. Expresia de pe chipul lui e una de silă profundă.

— Ceafa ei era… Dar Schaffa n-a zis nimic. A luat copiii și-a plecat. Multă lume a-nceput să spere că n-o să-i mai aducă înapoi.

Schaffa. Asta e partea pe care trebuie să te concentrezi. Asta contează, nu ce a fost, ci ce este… dar nu-ți poți desprinde ochii de la Jija. „Foc și rugină, Jija. Jija”.

•

De dragul tău, îmi doresc să mai fi fost o făptură din carne și sânge. Să mai fi fost un acordor, ca să-ți pot vorbi prin intermediul temperaturilor, presiunilor și reverberațiilor pământului. Cuvintele sunt mult, mult prea nedelicate pentru conversația asta. În fond, ai ținut la Jija atât cât ți-au permis-o secretele tale. Ai crezut că te-a iubit, și chiar te-a iubit atât cât i-au permis-o secretele tale. Numai că dragostea și ura nu se exclud reciproc, după cum am descoperit cu mult, mult timp în

urmă. Îmi pare rău.

•

Te silești să vorbești.

— Schaffa nu se mai întoarce.

Pentru că trebuie să-l găsești și să-l omori… dar, dincolo de spaima și de oroarea ta, vocea rațiunii începe să se facă auzită. Această imitație stranie a Epicentrului, care nu-i adevăratul Epicentru unde ar fi trebuit el să o ducă pe Nassun. Acești copii, adunați, nu uciși. Nassun, controlând un obelisc fără să se ascundă și într-o măsură suficient de mare ca să facă asta… și totuși Schaffa n-a ucis-o. Aici se petrece ceva ce nu pricepi.

— Spune-mi mai multe despre bărbatul ăsta, spui tu, indicând cu bărbia grămada de nestemate.

Fostul tău soț.

Tânărul ridică din umeri și hainele-i foșnesc.

— A, da, păi… Deci îl chema Jija Rezistent Jekity.

Tânărul privește grămada de pietre și nu crezi că te-a văzut tresărind, căci numele comului este greșit.

— Era nou-venit în com, un meșteșugar. Sunt prea mulți bărbați, dar aveam mare nevoie de un făuritor de unelte, așa că, atunci când s-a ivit, l-am fi primit oricum, atât timp cât nu era bătrân, bolnav sau nebun pe față. Știi?

Ridică din umeri.

— Când au ajuns aici, fata părea în regulă. Nu ți-ai fi dat seama că-i una dintre ei, era atât de cuminte și de politicoasă. Cineva o crescuse bine.

Zâmbești din nou. Un zâmbet autentic de Gardian, cu fălcile încleștate.

— Ne-am dat seama ce era numai fiindcă Jija venise aici. Auzise niște zvonuri cum că rogălăii ar fi putut deveni… ne-rogălăi, sau cam așa ceva. O grămadă de vizitatori ne întreabă despre asta.

Te încrunți și aproape că-ți iei ochii de la Jija. Ne-rogălăi?

— Nu că s-ar fi întâmplat așa ceva.

Tânărul oftează și își schimbă poziția bastonului ca să stea mai confortabil.

— Și nu c-am fi fost dispuși să primim în com vreun copil care să fi fost cândva unul dintre ei. Dacă creștea și avea copii care erau și ei anormali? Trebuie să elimini cumva impuritatea, nu? Oricum, până acum câteva săptămâni, fata a avut grijă ca

lumea de tatăl ei. Vecinii au povestit că într-o seară l-au auzit țipând la ea și pe urmă ea s-a mutat aici sus, cu ceilalți. Se vedea cu ochiul liber cât îl… zăpăcise pe Jija schimbarea asta. Începuse să vorbească singur, zicând că ea nu mai era fiica lui. Înjura tot timpul în gura mare. Dădea în lucruri – în pereți și așa mai departe – când credea că nu-l vede nimeni. Și fata… fata s-a îndepărtat de el. Nu-i aduc nicio vină, căci în perioada aia toată lumea era ca pe ace în preajma lui. Ăștia tăcuți sunt cei mai periculoși, nu? Așa că am văzut că ea începuse să petreacă mai mult timp cu Schaffa. Ca un boboc de rață, mereu pe urmele lui. Cum se oprea el locului o clipă, cum îl lua de mână. Și el…

Tânărul te măsoară prudent.

— Nu prea vă vede omu' pe voi fiind tandri. Dar el părea s-o prețuiască mai presus de orice. Chiar am auzit că era să-l omoare pe Jija când a vrut să se ia de ea.

Mâna pe care n-o mai ai zvâcnește din nou, dar e o durere vagă, nu sfâșietoare ca mai înainte. Pentru că… el n-a fost silit să-i rupă mâna lui Nassun, nu? Nu, nu, nu. Asta i-ai făcut-o chiar tu. Și Uche a fost o altă mână frântă, de data asta de Jija. Schaffa *a apărat-o* de Jija. Schaffa a fost tandru cu ea; tu numai te-ai străduit să fii. Și gândul care urmează te face să te cutremuri toată pe dinăuntru, și e nevoie de puterea unei voințe care a distrus orașe ca să nu te trădezi, dar…

Dar…

Cât de bine-venită trebuie să fi fost pentru Nassun dragostea condiționată și previzibilă a unui Gardian, după ce dragostea necondiționată a părinților ei o dezamăgise, și nu doar o dată?

Închizi ochii câteva clipe, fiindcă nu crezi că Gardienii plâng.

Faci un efort și spui:

— Ce așezare-i asta?

El te privește surprins, apoi trage cu coada ochiului către Hoa, aflat ceva mai în spate.

— E comul Jekity, Gardiano. Deși Schaffa și ceilalți numeau partea asta – și cuprinde cu un gest larg complexul din jurul vostru – Luna Găsită.

Sigur că da. Și sigur că Schaffa știa deja secretele lumii, secrete pe care tu le-ai aflat plătind cu carnea și sângele tău.

Cât taci, tânărul te privește îngândurat.

— Pot să te prezint starostei. Știu că se va bucura să avem din nou Gardieni aici. Sunt de ajutor împotriva banditților.

Îl privești din nou pe Jija. Vezi o piatră prețioasă care reproduce la perfecțiune un degețel. Îl recunoști. Ai sărutat degețelul ăla…

E prea mult, nu poți să faci asta, trebuie să te calmezi, trebuie să pleci de aici înainte să primești și alte lovituri.

— Eu… t-trebuie…

Respiri adânc și te calmezi.

— Îmi trebuie timp ca să evaluez situația. Vrei să te duci să o anunți pe staroste că voi veni în scurt timp să-i prezint respectele mele?

Tânărul te privește pieziș, dar știi că nu e rău dacă pari puțin ciudată. E obișnuit cu ciudățenia Gardienilor. Poate din această cauză încuviințează și se retrage stângaci.

— Pot să te întreb ceva?

„Nu”.

— Da.

El își mușcă buzele.

— Ce se-ntâmplă? E ca și cum… Nimic din ce se petrece în ultimul timp nu-i normal. Adică da, e un Anotimp, dar chiar și-așa e ceva în neregulă. Gardienii nu duc rogălăii la Epicentru. Rogălăii fac chestii de care n-a mai auzit nimeni.

Indică din cap grămada care-i Jija.

— Orice se va fi-ntâmplat în nord. Până și chestiile alea de pe cer, obeliscurile… Totul e… Oamenii vorbesc. Spun că poate lumea nu va mai reveni la normal. Niciodată.

Te uiți la Jija, dar te gândești la Alabastru. Nu știi de ce.

— Normalitatea cuiva e Sfărâmarea altcuiva.

Te dor obrajii de atâta zâmbit. Să zâmbești credibil e o artă și tu nu te pricepi deloc.

— Ar fi fost plăcut, desigur, să avem toți normalitate, dar n-au fost destui care să vrea s-o împărtășească. Așa că acum ardem toți.

El te privește lung, îngrozit. Apoi murmură ceva și pleacă, ocolindu-l de departe pe Hoa. Călătorie sprâncenată!

Te ghemuiești lângă Jija. E frumos așa, numai pietre prețioase colorate. E totodată monstruos. Dedesubtul culorilor percepi haosul firelor magiei din el. E altceva decât s-a întâmplat cu brațul și cu sânul tău. El a fost spulberat și rearanjat la întâmplare, la un nivel infinitezimal.

— Ce-am făcut? întrebi tu. Ce-am făcut-o să fie?

Hoa apare la periferia vederii tale.

— Puternică, spune el.

Clatini din cap. Nassun era puternică oricum.

— În viață.

Închizi iar ochii. E singurul lucru care ar trebui să conteze, că ai adus pe lumea asta trei copii și că acesta, ultimul și atât de prețios, mai respiră. Și totuși.

„Am făcut-o să fie ca mine. Pământul să ne înghită pe-amândouă! Am făcut-o la fel ca *mine*”.

Și poate de aceea Nassun e încă în viață. Dar acesta este și motivul – înțelegi, în timp ce te uiți la ceea ce i-a făcut lui Jija și-ți dai seama că nici măcar nu mai poți să-l răzbuni pe Uche, fiindcă fiica ta a făcut-o în locul tău – pentru care te temi de ea.

Și iată-l, lucrul pe care ai evitat să-l înfrunți în tot acest timp, kirkhusa cu botul mânjit de cenușă și de sânge. Jija ți-era dator pentru fiul tău, dar în schimb tu îi ești datoare lui Nassun. N-ai salvat-o de Jija. N-ai fost acolo când avea nevoie de tine, când lumea chiar s-a sfârșit. Cum îndrăznești să-ți închipui că o poți proteja? Și-a găsit propriii protectori, unii mai buni: Cenușiul și Schaffa. A găsit puterea de a se apăra singură.

Ești foarte mândră de ea. Și n-ai curajul să te mai apropii de ea vreodată.

Mâna grea și dură a lui Hoa îți poposește pe umărul teafăr.

— Nu e o idee bună să mai rămâi aici.

Clatini din cap. Oamenii comului ăstuia n-au decât să vină. N-au decât să-și dea seama că nu ești un Gardian. Dacă vreunul va observa, în sfârșit, cât de mult semeni cu Nassun, n-are decât! N-au decât să vină cu praștiile și cu arbaletele lor…

Mâna lui Hoa se face căuș, cuprinzându-ți umărul într-o strânsoare ca de menghină. Știi ce urmează, dar nu te străduiești să te pregătești când el te trage în pământ, revenind în nord. Ții ochii deschiși tot timpul și priveliștea nu te tulbură. Focurile din pământ nu se compară cu ce simți acum, mamă ratată ce ești!

Ieșiți amândoi din pământ într-o parte mai liniștită a taberei, deși se află lângă un mic pâlc de copaci pe care, judecând după duhoare, mulți l-au folosit ca pisoar. Când Hoa îți dă drumul, faci câțiva pași, apoi te oprești. În mintea ta e un gol.

— Nu știu ce să fac.

Hoa tace. Mâncătorii de piatră nu-și bat capul cu mișcări sau

cuvinte inutile, iar el și-a făcut deja clare intențiile. Ți-o imaginezi pe Nassun discutând cu Cenușiul și râzi încet, pentru că el pare mai animat și mai vorbăreț decât semenii lui. Bine. E un mâncător de piatră numai bun pentru ea.

— Nu știu încotro s-o apuc, zici tu.

În ultimul timp ai dormit în cortul lui Lerna, dar nu la asta te referi. În tine e un spațiu pustiu. Un gol dureros.

— Nu mi-a mai rămas nimic.

— Ai comul și pe semenii tăi, spune Hoa. O să ai o casă odată ce ajungi în Rennanis. Ai o viață.

Oare chiar ai toate astea? „Morții n-au dorințe”, spune legea-n-piatră. Te gândești la Tirimo, când n-ai vrut să aștepți să vină moartea, așa c-ai ucis comul. Moartea e mereu cu tine. Moartea ești tu.

Vorbindu-i spinării tale încovoiate, Hoa spune:

— Eu nu pot muri.

Te încrunți, smulsă din melancolie de această afirmație aparent fără legătură. Apoi înțelegi: îți spune că pe el n-o să-l pierzi. Nu se va fărâmița ca Alabastru. Nu vei fi năucită de durerea pierderii lui Hoa, așa cum ți s-a întâmplat cu Corindon, cu Innon, cu Alabastru, cu Uche și acum cu Jija. Nu poți să-l rănești pe Hoa în mod semnificativ.

— Pe tine e sigur să te iubesc, murmuri surprinsă.

— Da.

În mod straniu, asta îți mai ușurează greutatea de pe piept. Nu cu mult, dar ajută.

— Cum reușești? îl întrebi.

E greu să-ți imaginezi. Să nu poți muri nici dacă vrei, chiar dacă tot ce cunoști și tot ce iubești se spulberă în jurul tău. Silit să continui oricum. Indiferent cât de obosit ești.

— Mergi înainte, zice Hoa.

— Ce?

— Mergi. Înainte.

Și apoi dispare în adâncuri. Undeva în apropiere, dac-o să ai nevoie de el. Acum însă are dreptate: n-ai nevoie de el.

Nu poți să gândești. Ți-e sete, ți-e foame și mai ești și obosită. Partea asta a taberei pute. Ciotul brațului te doare. Inima te doare și mai tare.

Dar faci un pas către tabără. Și apoi altul. Și altul.

Înainte.

•

2490: Antarctice, lângă coasta estică, un com agricol fără nume la treizeci și doi de kilometri de orașul Jekity. Un incident de origine inițial necunoscută i-a transformat în sticlă pe toți locuitorii comului. (?? E corect? Sticlă, nu gheață? De găsit surse suplimentare.) Mai târziu, cel de al doilea soț al starostelui a fost găsit în viață în orașul Jekity și s-a descoperit că era rogălău. În urma unui interogatoriu intens al miliției comului, a recunoscut că el era făptașul. A pretins că fusese singurul mod de a împiedica vulcanul Jekity să erupă, deși acesta nu manifestase niciun semn de erupție. Rapoartele indică faptul că mâinile bărbatului erau împietrite. Interogatoriul a fost întrerupt de un mâncător de piatră care a ucis șaptesprezece milițieni și l-a tras pe rogălău cu el în pământ. Au dispărut amândoi.

Notițele lui Yaetr Inovator Dibars

8

Nassun sub pământ

Scara albă se încolăcește în jos o bună bucată de timp. Pereții tunelului sunt apropiați, apăsători, dar aerul, nu se știe cum, nu e stătut. Să scape de ploaia de cenușă este în sine o noutate, însă Nassun bagă de seamă că nici praful nu prea s-a depus. Ciudat, nu? Totul e ciudat aici.

— De ce nu-i praf? întreabă ea în timp ce înaintează.

La început vorbește în șoaptă, dar treptat se relaxează… puțin. Se află totuși în ruina unui mortciv și a auzit o mulțime de povești de-ale loriștilor despre pericolele acestor locuri.

— Cum de mai funcționează luminile? Ușa aia prin care-am intrat aici, cum de mai funcționează?

— N-am idee, mititico.

Acum Schaffa i-a luat-o înainte pe scări, în ideea de a înfrunta el primul orice amenințare. Nassun nu-i vede fața, așa că trebuie să-i deducă dispoziția după umerii lui lați. (O deranjează că face asta, că-l supraveghează constant, pândind orice schimbare de dispoziție, orice semn de încordare. E un alt obicei pe care l-a deprins alături de Jija. Nu pare să se poată descotorosi de el în prezența lui Schaffa sau a oricui.) Din câte vede, el e obosit, dar altminteri – bine. Mulțumit, poate, că au ajuns aici. Cu ochii în patru după pericole, dar și ea e la fel.

— În cazul ruinelor mortcivurilor, răspunsul uneori e „pur și simplu”.

— Îți… amintești ceva, Schaffa?

O ridicare din umeri, nu atât de nonșalantă pe cât ar fi trebuit.

— Câte ceva. Străfulgerări. „De ce”-uri mai degrabă decât „ce”-uri.

— Atunci de ce? De ce vin Gardienii aici pe durata Anotimpurilor? De ce nu rămân oriunde sunt și nu ajută comurile cărora li s-au alăturat, cum ai ajutat tu Jekityul?

Scările sunt puțin cam late pentru pașii lui Nassun, chiar și când se aține pe partea lor interioară, mai îngustă. Din când în când, e nevoită să se oprească și să-și pună amândouă

picioarele pe aceeași treaptă, ca să se odihnească, apoi se grăbește să-l ajungă. El înaintează într-un ritm regulat, fără să se uite dacă ea îl urmează, dar brusc, tocmai când ea îi pune aceste întrebări, ajung pe un palier. Spre marea ușurare a lui Nassun, Schaffa se oprește în cele din urmă și face semn că se pot așeza să se odihnească. Ea e încă leoarcă de sudoare după frenezia cu care și-a croit drum prin pădurea de iarbă, deși acum, că se mișcă mai încet, a început să se usuce. Prima gură de apă din ploscă e dulce, iar podeaua, deși tare, e răcoroasă și alinătoare. Deodată i se face somn. Ei bine, e noapte afară, la suprafața care acum răsună de țârâitul cosașilor și al cicadelor.

Schaffa scotocește în rucsacul lui și-i dă o bucată de pastramă. Ea oftează și începe s-o mestece conștiincioasă. Văzând-o bosumflată, el zâmbește și, poate ca s-o îmbuneze, îi răspunde în cele din urmă la întrebare:

— Plecăm pe durata Anotimpurilor pentru că nu avem nimic de oferit unui com, mititico. De exemplu, eu nu pot avea copii, ceea ce mă face un membru nu tocmai ideal al oricărui com care m-ar adopta. Oricât aș contribui la supraviețuirea unui com, investiția în mine va da roade numai pe termen scurt.

Ridică din umeri.

— Și, cu timpul, fără orogeni de care să ne ocupăm, noi. Gardienii, devenim… niște persoane alături de care e greu să trăiești.

Pentru că lucrurile alea din capetele lor îi fac să tânjească mereu după magie, înțelege ea. Și, dacă orogenii produc suficient argint cât să le prisosească, odihniții – nu. Ce se petrece când un Gardian ia argint de la un odihnit? Poate de aceea pleacă Gardienii, ca să nu afle nimeni.

— Dar de ce nu poți avea copii? insistă ea. Ai încercat vreodată?

Poate că-i o întrebare prea personală, dar el nu s-a supărat niciodată când i-a pus asemenea întrebări.

El ia o gură de apă din ploscă. Atunci când o lasă jos, pare confuz.

— Ar fi mai clar dacă aș spune că nu trebuie să am copii, îi răspunde. Gardienii transmit orogenia mai departe.

— Oh!

Mama sau tatăl lui Schaffa au fost probabil orogeni! Sau poate bunicii lui? Oricum, la el orogenia nu s-a manifestat așa cum s-a

manifestat la Nassun. Mama lui – decide dintr-un capriciu că trebuie să fi fost mama lui, deși nu are niciun motiv – n-a trebuit să-l antreneze sau să-l învețe să mintă ori să-i frângă mâna.

— Ce norocos, murmură ea.

El tocmai ridica din nou plosca la gură, dar se oprește. Ceva îi străfulgeră pe chip. A învățat să-i cunoască această expresie anume, deși e foarte rară. Uneori el descoperă că a uitat lucruri pe care ar fi vrut să și le amintească, însă în clipa asta își amintește ceva ce și-ar dori să poată uita.

— Nu chiar atât de norocos.

Își pipăie ceafa. Rețeaua luminoasă suprapusă peste sistemul lui nervos e încă activă, rănindu-l, atacându-l, încercând să-l supună. În centrul rețelei se află așchia din piatra miezului, pe care cineva a pus-o acolo. Pentru prima oară, Nassun se întreabă *cum* a ajuns în el. Se gândește la cicatricea lungă și urâtă de pe ceafa lui, cea care l-a făcut să-și lase părul lung – ca s-o acopere, crede ea. Se înfioară ușor, înțelegând ce înseamnă cicatricea aceea.

— Nu…

Nassun încearcă să-și scoată din minte imaginea lui Schaffa urlând în timp ce cineva îl taie.

— Nu-i înțeleg pe Gardieni. Mă refer la celălalt soi de Gardieni. Nu-i… Sunt groaznici.

Și nu-și poate imagina că Schaffa a fost vreodată asemenea lor.

Un timp el nu răspunde și continuă amândoi să-și mestece mâncarea. Apoi el zice încet:

— Nu-mi mai amintesc detaliile, numele și majoritatea chipurilor. Dar sentimentul general rămâne, Nassun. Îmi amintesc că i-am iubit pe orogenii cărora le eram Gardian… sau măcar credeam că-i iubesc. Voiam să fie în siguranță, chiar dacă asta însemna să abat asupra lor cruzimi minore ca să țin adevărata cruzime la distanță. Simțeam că orice era de preferat genocidului.

Nassun se încruntă.

— Ce-i aia genocid?

El zâmbește din nou, de data asta cu tristețe:

— Dacă vânezi și ucizi fiecare orogen și dacă sucești gâtul fiecărui copil orogen care se naște ulterior și dacă toți cei ca mine, care poartă această moștenire, sunt uciși sau sterilizați și

dacă se neagă până și ideea că orogenii sunt oameni… asta ar însemna genocid. Să omori membrii unui popor, mergând până la dispariția însăși a ideii că și ei sunt oameni.

— Oh, zice Nassun, copleșită de o greață inexplicabilă. Dar asta…

Schaffa înclină din cap, aprobând ideea ei nerostită: „Dar asta s-a și întâmplat”.

— Asta e misiunea unui Gardian, mititico. Împiedicăm dispariția orogeniei, pentru că adevăru-i că oamenii lumii ăsteia n-ar supraviețui fără ea. Orogenii sunt esențiali. Și totuși, tocmai fiindcă sunteți esențiali, nu vi se permite să aveți de ales. Trebuie să fiți unelte… iar uneltele nu pot fi oameni. Gardienii păstrează unealta și, în măsura în care e posibil s-o facă fără să altereze utilitatea uneltei, ucid persoana.

Nassun îl privește și înțelegerea o zguduie ca un cutremur neprevăzut de nivelul nouă. Așa-i lumea… și totuși nu. Ceea ce li se întâmplă orogenilor nu se întâmplă pur și simplu. A fost făcut să li se întâmple, de către Gardieni, după ani și ani de strădanii. Poate au șoptit la urechea fiecărei căpetenii războinice sau Cârmuitor, încă din vremurile dinainte de Sanze. Poate că au fost de față chiar și în timpul Sfărâmării, infiltrându-se în pâlcurile de supraviețuitori zdrențăroși și îngroziți pentru a le spune pe cine să dea vina pentru nefericirea lor, cum să-i găsească și ce să le facă vinovaților odată ce i-au găsit.

Toți cred că orogenii sunt înspăimântători și puternici, și chiar așa sunt. Nassun e convinsă că, dacă ar vrea cu adevărat, ar putea șterge Antarcticele de pe fața pământului, deși probabil ar avea nevoie de safir ca s-o facă fără să moară. Dar, în ciuda puterilor ei, e numai o copilă. Trebuie să mănânce și să doarmă la fel ca toate fetițele și trebuie să fie înconjurată de alți oameni dacă vrea să continue să mănânce și să doarmă. Oamenii au nevoie de alți oameni ca să supraviețuiască. Dar dacă va trebui să lupte împotriva fiecărei persoane din fiecare com ca să poată trăi? Împotriva fiecărui cântec, a fiecărei povești și istorii, a Gardienilor și a milițienilor, a legilor Imperiale și chiar a legii-în-piatră? Împotriva unui tată care nu poate să se împace cu ideea că fiica lui e un rogălău? Împotriva propriei disperări când contemplă efortul colosal necesar ca să poată fi fericită?

Ce poate face orogenia împotriva tuturor acestora? Pesemne s-o țină în viață. Dar a fi în viață nu-i totuna cu a trăi și cumva…

cumva nu toate genocidele lasă în urmă cadavre.

Și acum e mai sigură ca oricând că Oțel avea dreptate.

Își ridică ochii către Schaffa.

— Până când lumea toată va arde.

Sunt cuvintele lui, când ea i-a spus la ce voia să folosească Poarta Obeliscului.

Schaffa clipește, apoi îi zâmbește, zâmbetul teribil și tandru al unui bărbat care a știut dintotdeauna că dragostea și cruzimea sunt două fețe ale aceleiași monede. O trage mai aproape și o sărută pe frunte și ea îl strânge tare în brațe, bucuroasă să aibă, în sfârșit, un părinte care s-o iubească așa cum trebuie.

— Până când lumea toată va arde, mititico, murmură el în părul ei. Sigur că da.

•

De dimineață pornesc din nou să coboare scara în spirală.

Primul semn al schimbării este apariția unei alte balustrade, pe cealaltă parte a scării. Balustrada este făcută dintr-un material straniu, un metal strălucitor, fără urmă de coclеală sau pete. Acum însă sunt două balustrade și scara devine suficient de lată pentru ca două persoane să poată merge umăr la umăr. Apoi scara în spirală începe să se descolăcească, păstrându-și înclinația, dar devenind din ce în ce mai puțin curbată, până când, în cele din urmă, se pierde drept înainte, în întuneric.

După vreo oră de mers, tunelul se deschide brusc, iar pereții și tavanul dispar. Acum coboară printr-un spațiu deschis, de-a lungul unui șir de trepte luminate, legate între ele, ce nu par a fi susținute de nimic. N-ar trebui să existe asemenea trepte, ținute în aer numai de balustradă și, se pare, unele de altele, dar nu tremură și nu scârțâie când Nassun și Schaffa le coboară. Orice o fi materialul din care-s făcute, este mai dur decât piatra obișnuită.

Și acum descind într-o peșteră masivă. Pe întuneric e imposibil să vezi cât e de mare, deși raze piezișe coboară din cercurile de lumină albă și rece presărate la intervale neregulate pe tavanul cavernei. Lumina cade peste... nimic. Podeaua peșterii este o întindere vastă și goală, presărată la întâmplare cu grămezi informe de nisip. Dar acum, că se află în ceea ce Nassun a luat drept o cameră cu magmă de mult golită, poate sessiza mai limpede și își dă seama pe loc cât de tare s-a înșelat.

— Nu-i o cameră cu magmă, îi spune ea lui Schaffa cu un ton plin de venerație. Caverna nu exista când a fost construit orașul.

— Ce?

Ea clatină din cap.

— Nu era acoperită. Trebuie să fi fost… nu știu. Ce rămâne după erupția unui vulcan?

— Un crater?

Ea încuviințează cu un gest rapid, încântată de ceea ce a înțeles.

— Pe atunci era deschis către cer. Oamenii au construit orașul în crater. Dar pe urmă a avut loc o altă erupție, chiar în centrul orașului.

Arată înaintea lor, în beznă. Scara se îndreaptă direct către ceea ce ea percepe ca fiind epicentrul acelei distrugeri de demult.

Dar nu poate fi așa. În funcție de tipul de lavă, o erupție ar fi trebuit să distrugă orașul și să umple vechiul crater. În schimb, nu se știe cum, lava a țâșnit în sus și deasupra orașului, arcuindu-se și solidificându-se ca să formeze această cavernă. Lăsând orașul din crater mai mult sau mai puțin intact.

— Imposibil, zice Schaffa încruntându-se. Nici cea mai vâscoasă lavă nu s-ar comporta așa. Dar…

Se întunecă la față. Iar încearcă să răsfoiască printre amintirile lui trunchiate, cenzurate sau poate pur și simplu încețoșate de vârstă. Impulsiv, Nassun îl apucă de mână ca să-l încurajeze. El îi aruncă o privire, îi zâmbește absent, apoi se încruntă din nou.

— Dar cred că… un orogen ar putea face asta. Ar fi însă nevoie de o putere rară și probabil de ajutorul unui obelisc. Un decainelar. Cel puțin.

Nassun se încruntă nedumerită. Dar, în esență, ce-a zis el se potrivește: cineva a făcut asta. Nassun ridică ochii spre tavanul cavernei și-și dă seama cu întârziere că ceea ce a luat drept niște stalactite cam ciudate sunt de fapt – icnește surprinsă – contururile unor clădiri care au dispărut! Da, iată un vârf ascuțit care trebuie să fi fost al unei turle. Acolo e curbura unei arcade. Dincolo sunt spițe și curbe ordonate care par ciudat de organice, ca lamelele unei ciuperci. Dar, deși tavanul peșterii este plin de asemenea resturi fosilizate, lava lor solidificată se oprește la câteva zeci de metri de sol. Nassun înțelege că și „tunelul” din

care tocmai au ieșit este tot ce a mai rămas dintr-o clădire. Privind înapoi, vede că exteriorul tunelului seamănă cu oasele de sepie pe care le folosea tatăl ei ca să cizeleze uneltele mai fine: mai solid și din același material alb și ciudat ca lespedea de la suprafață. Probabil aceea era partea de sus a clădirii. Însă, la câțiva metri dedesubtul locului unde se termină bolta, clădirea se termină și ea, fiind înlocuită de scara cea albă și stranie. A fost probabil construită cândva după dezastru, dar cum? Și de cine? Și de ce?

Încercând să înțeleagă ce vede, Nassun studiază mai atent podeaua peșterii. Nisipul este alb, deși bălțat pe alocuri cu petice mai cenușii, întrepătrunse cu cafeniu. Ici și colo, bare deformate de metal sau fragmente imense, sparte, din ceva mai mare, alte clădiri poate, se ițesc din nisip ca oasele dintr-un mormânt pe jumătate dezgropat.

Dar și asta e greșit, înțelege Nassun. Aici nu-i destul material ca să constituie rămășițele unui oraș. N-a văzut ea prea multe ruine ale unor mortcivuri, sau orașe, ca să fim sinceri, totuși a citit și a auzit povești despre ele. E sigură că orașele sunt pline de clădiri din piatră și depozite din lemn și poate porți metalice și străzi pavate. Relativ vorbind, orașul ăsta nu e nimic. Numai metal și nisip.

Își coboară mâinile, pe care le-a ridicat fără să-și dea seama în timp ce simțurile ei acorporale străfulgerau de colo-colo, cercetând. Are nechibzuința de a privi în jos, ceea ce face ca distanța dintre scara pe care stă și fundul nisipos al peșterii să se caște vertiginos, devenind parcă și mai mare. Se trage îndărăt, mai aproape de Schaffa, care îi pune pe umăr o mână liniștitoare.

— Orașul ăsta…, spune Schaffa.

Ea îl privește surprinsă. Pare îngândurat.

— E un cuvânt în mintea mea, dar nu știu ce e. Un nume? Ceva care are sens în altă limbă?

Scutură din cap.

— Dar, dacă orașul ăsta este cel care cred eu că e, am auzit povești despre măreția lui. Cândva, se spune, orașul ăsta avea miliarde de locuitori.

Asta pare imposibil.

— Într-un singur oraș? Cât de mare era Yumenes?

— Avea câteva milioane.

El zâmbește văzând că a lăsat-o cu gura căscată, apoi redevine ceva mai serios.

— Și acum cam la atâta se reduc toți oamenii în întreaga Neclintire. Când am pierdut Ecuatorialele, am pierdut cea mai mare parte a omenirii. Și totuși, cândva, lumea a fost chiar mai mare de-atât.

Nu se poate. Craterul ăsta vulcanic nu-i atât de vast. Oricum… Nassun sessizează cu delicatețe pe sub nisip și pietriș, căutând o dovadă a imposibilului. Stratul de nisip este mai gros decât s-a așteptat ea. Dar adânc sub suprafața lui descoperă imprimate trasee cu linii lungi și drepte. Drumuri? Și fundații, deși sunt ovale, rotunde sau cu tot soiul de alte forme stranii: curbe ca de clepsidră, S-uri dolofane și adâncituri în formă de castron. Nicio formă pătrată. Contururile stranii ale acestor fundații o nedumeresc, apoi își dă seama că tot ce sessizează e dintr-o materie mineralizată, alcalină. O, e pietrificat! Ceea ce înseamnă că inițial… Nassun scoate un icnet.

— E lemn! exclamă ea cu glas tare.

O clădire cu temelii din lemn? Nu, e ceva ca lemnul, dar totodată ca polimerul ăla pe care îl făcea tatăl ei și aducând puțin cu materialul straniu, nu tocmai piatră, al scării pe care stau. Toate drumurile pe care le sessizează sunt cumva similare.

— Praf. Schaffa, e numai praf acolo jos. Nu e nisip, e praf! Sunt plante, multe plante, moarte de atâta vreme, că s-au uscat și s-au sfărâmat. Și…

Privirea ei revine la bolta de lavă de deasupra. Cum trebuie să fi fost? Întreaga peșteră învăluită într-o lumină roșie. Aerul prea fierbinte ca să-l respiri. Clădirile rezistaseră mai mult, suficient de mult pentru ca lava să înceapă să se răcească în jurul lor, dar orice făptură din orașul ăsta se prăjise probabil în primele câteva ore după ce fusese îngropată sub o bulă de foc.

Căci și asta se găsește în nisip: numeroase ființe carbonizate și fărâmițate.

— Curios, spune Schaffa.

Se apleacă peste balustradă, nesocotind distanța până jos, și studiază peștera. Nassun simte că i se strânge stomacul de grija lui.

— Un oraș construit din plante.

Apoi privirea lui devine mai atentă.

— Dar acum nu mai crește nimic aici.

Da. E celălalt lucru pe care Nassun l-a remarcat. De acum a călătorit destul, a văzut destule alte peșteri ca să știe că locul ăsta ar trebui să mustească de viață, de licheni, lilieci și insecte albe, oarbe. Își comută percepția în domeniul argintului, căutând liniile fine care ar trebui să fie pretutindeni în mijlocul acestor resturi organice. Le găsește, multe chiar, dar e ceva straniu. Liniile curg laolaltă concentrându-se, firele mici devin canale groase, așa cum curge magia înăuntrul unui orogen. N-a mai văzut niciodată asta întâmplându-se în animale, plante sau sol. Aceste cursuri mai concentrate se unesc și continuă să înainteze în direcția spre care duce și scara. Le urmează dincolo de treptele pe care le poate vedea, simțindu-le cum se îngroașă și devin mai luminoase… și se opresc dintr-odată undeva în față.

— Acolo e ceva rău, spune Nassun simțind c-o furnică pielea.

Deodată se oprește din sessizat. Nu știe de ce, dar nu vrea să sessizeze ce e înainte.

— Nassun?

— Ceva mănâncă locul ăsta.

Cuvintele îi țâșnesc de pe buze și după aceea se întreabă de ce le-a rostit. Dar acum, că le-a zis, simte că erau corecte.

— De-aia nu crește nimic aici. Ceva fură toată magia. Fără ea, totul e mort.

Schaffa o privește îndelung. Una dintre mâinile lui, vede Nassun, a poposit pe mânerul pumnalului de sticlă prins pe coapsă. Îi vine să râdă. Ce se află înaintea lor nu poate fi înjunghiat. Dar nu râde, fiindcă ar fi o cruzime și fiindcă brusc i se face teamă că, dacă ar începe să râdă, nu s-ar mai putea opri.

— Nu trebuie să mergem mai departe, propune Schaffa.

E asigurarea plină de blândețe și foarte necesară că el nu își va pierde respectul față de ea dacă teama o va face să abandoneze.

Dar pe Nassun gândul o supără. Are mândria ei.

— N-nu. Hai să înaintăm.

Înghite în sec.

— Te rog!

— Bine atunci!

Pornesc. Cineva sau ceva a săpat un canal prin praf deasupra și în jurul scării imposibile. Continuă să coboare, trecând pe lângă munți de praf. Apoi însă Nassun zărește un alt tunel

dinaintea ei. Acesta se află pe fundul cavernei – în sfârșit – și gura lui e imensă. Când scara ajunge în cele din urmă jos, făcându-se una cu podeaua de piatră, deasupra capului lor se ridică arcade concentrice, sculptate fiecare în marmură de altă culoare. Mai departe tunelul se îngustează. Dincolo de asta e numai întunericul. Podeaua intrării este din ceva ce pare smălțuit, plăcuțe în degradeuri de albastru, negru și roșu-închis. Culorile sunt vii, frumoase, o ușurare pentru ochi după atâta alb și cenușiu, și totuși de o stranietate imposibilă. Cumva, praful orașului nu s-a așternut peste această intrare.

Prin arcada aceea ar putea trece zeci de oameni deodată. Sute pe minut. Acum însă aici se află doar unul, privindu-i de sub o bandă de marmură trandafirie ce contrastează cu trupul lui șters, lipsit de culoare. Oțel.

Nu se clintește când se apropie Nassun. (Schaffa se apropie și el, dar mai încet, încordat.) Privirea cenușie a lui Oțel e ațintită asupra unui obiect de alături, care lui Nassun nu-i e familiar, cum i-ar fi mamei sale: un soclu hexagonal ridicându-se din podea, ca o așchie de cristal fumuriu retezată de la jumătate. Baza de sus e ușor înclinată. Brațul lui Oțel e întins către obiect, înfățișându-i-l: „E pentru tine”.

Așa că Nassun se concentrează asupra soclului. Întinde mâna, dar și-o smucește înapoi, căci, înainte ca degetele ei să atingă suprafața înclinată, marginea ei se luminează de jur-împrejur. Semne roșu strălucitor plutesc în aerul de deasupra cristalului, gravând simboluri în vid. Nu le înțelege sensul, însă culoarea o tulbură. Își ridică ochii spre Oțel, care nu s-a clintit, dând impresia c-a stat în aceeași poziție de când a fost construit locul ăsta.

— Ce înseamnă astea?

— Că vehiculul despre care ți-am zis este în prezent nefuncțional, spune vocea care iese din pieptul lui Oțel. Va trebui să-l alimentezi și să reinițiezi sistemul înainte să putem folosi această stație.

— Re... reinițiez?

Încearcă să-și imagineze ce legătură au niște inițiale cu ruinele străvechi, apoi decide să se ocupe de partea pe care o înțelege.

— Cum îl alimentez?

Deodată Oțel stă într-o postură diferită, cu fața către galeria

ce se afundă în măruntaiele stației.

— Intră și alimentează rădăcina cu putere. O să stau aici ca să inițiez pornirea odată ce are suficientă energie.

— Ce? Nu înțe…

Ochii lui cenușiu-în-cenușiu se mută pe fața ei.

— O să vezi înăuntru ce trebuie să faci.

Nassun își mestecă interiorul obrazului, scrutând adâncul galeriei. E foarte întuneric înăuntru.

Mâna lui Schaffa îi atinge umărul.

— O să vin cu tine, se-nțelege.

Se-nțelege. Nassun înghite în sec, încuviințând recunoscătoare. Apoi ea și Schaffa pătrund în beznă.

Bezna nu persistă mult timp. La fel ca pe scara albă, mici panouri luminoase încep să strălucească pe o parte și pe alta a tunelului, pe măsură ce ei înaintează. Luminile sunt slabe și gălbui într-un fel care te duce cu gândul la bătrânețe sau la uzură sau… ei bine, da, la oboseală. Din cine știe ce motiv, acesta e cuvântul care se ivește în mintea lui Nassun. Lumina e suficientă ca să se răsfrângă din marginile plăcuțelor de sub picioarele lor. De-a lungul pereților tunelului sunt uși și firide și, la un moment dat, Nassun descoperă o mașinărie stranie suspendată în beznă la trei metri deasupra ei. Arată ca… o căruță? Fără roți și fără jug, din același material neted ca scările, pare să fi circulat de-a lungul unei căi săpate în perete. Scopul său evident pare a fi transportul de persoane. Poate așa se deplasau oamenii care nu puteau sau nu voiau să meargă? Acum e neclintită și întunecată, încremenită pentru totdeauna în perete, unde a lăsat-o conducătorul ei.

Observă lumina ciudată, albăstrie, ce luminează tunelul ceva mai în față, dar asta n-o pregătește suficient pentru momentul în care drumul cotește subit la stânga și se pomenesc amândoi într-o nouă peșteră. Această cavernă mult mai mică nu e prăfuită, sau în tot cazul nu prea tare. În schimb, adăpostește o coloană colosală din sticlă vulcanică negru-albăstruie.

Coloana e uriașă, neregulată, imposibilă. Nassun o privește cu gura căscată – umple aproape toată caverna, din podea până-n plafon și dincolo de el. E evident din prima clipă că este rezultatul solidificat prin răcire rapidă a ceea ce trebuie să fi fost o explozie colosală. La fel cum este incontestabil că asta-i sursa bolții de lavă care a curs în caverna alăturată.

— Am înțeles, spune Schaffa. Până și el pare copleșit, cu vocea înmuiată de venerație. Uite!

Arată în jos. Asta îi permite în sfârșit lui Nassun să găsească un reper în funcție de care să stabilească perspectiva, dimensiunile și distanța. Obiectul este enorm, pentru că acum poate vedea terase ce coboară către baza sa, înconjurându-l în octogoane concentrice. Sunt trei. I se pare că pe terasa exterioară sunt clădiri. Sunt grav avariate, pe jumătate prăbușite, niște cochilii goale, dar ea sessizează imediat de ce mai există, când cele din peștera pe care a lăsat-o în urmă s-au spulberat. Căldura care trebuie să fi umplut caverna asta a metamorfozat ceva din substanța clădirilor, întărindu-le și conservându-le. A existat și un impact care a provocat vătămări. Toate clădirile au aceeași fațadă năruită, cea orientată către coloana uriașă. Mutându-și privirea de la ceea ce presupune a fi o clădire cu trei etaje la coloana de sticlă, Nassun estimează că aceasta nu-i atât de departe pe cât pare. E pur și simplu mult mai mare decât a presupus inițial. Mărimea acestui… o!

— Un obelisc, șoptește ea.

Și atunci poate să sessizeze și să-și imagineze ce s-a petrecut la fel de limpede ca și cum ar fi fost de față.

Cu mult timp în urmă, aici, pe fundul peșterii, a existat un obelisc cu un capăt înfipt în sol ca un soi de plantă bizară. La un moment dat, obeliscul s-a desprins din gaură, plutind și pâlpâind deasupra imensității stranii a orașului așa cum fac semenele sale… și pe urmă ceva a mers foarte, foarte prost. Obeliscul a… căzut. Nassun își imaginează că încă se aude ecoul impactului. N-a căzut pur și simplu, ci s-a înfipt, străpungând solul și îngropându-se adânc, adânc, tot mai adânc, alimentat de toată puterea argintului concentrat din miezul său. Nassun nu-i poate urmări înaintarea mai mult de un kilometru și jumătate în jos, dar n-are niciun motiv să-și imagineze că nu și-a văzut de drum. Habar n-are încotro.

Și în urma lui, venind direct din cea mai topită parte a pământului, focul din adâncuri a țâșnit ca o adevărată arteziană și a îngropat orașul.

În jur nu se vede nimic ce ar putea alimenta stația cu energie. Dar Nassun observă că iluminatul cavernei vine de la niște piloni imenși de lumină albastră aflați la baza coloanei de sticlă. Aceștia alcătuiesc terasa interioară, cea mai joasă. Ceva

produce lumina asta.

Schaffa a ajuns și el la aceeași concluzie.

— Tunelul se termină aici, spune el indicând pilonii albaștri și baza coloanei. N-avem unde altundeva să mergem decât mai aproape de baza monstruozității ăsteia. Dar ești sigură că vrei să calci pe urmele oricui a făcut asta?

Nassun își mușcă buza de jos. Nu vrea. Acesta este lucrul rău pe care l-a sessizat de când era pe scară, deși încă nu-i poate ghici sursa. Însă…

— Oțel vrea să văd orice-o fi aici, jos.

— Și ești sigură că vrei să faci ce-și dorește el, Nassun?

Nu. Oțel nu-i demn de încredere. Dar ea s-a devotat deja țelului de a distruge lumea. Orice o fi vrând Oțel nu poate fi mai rău de atât. Așa că Nassun face semn că da, iar Schaffa înclină simplu din cap, acceptându-i decizia, apoi îi întinde mâna și străbat împreună drumul către piloni.

Să treci pe lângă terase e ca și cum ai umbla printr-un cimitir și Nassun se simte obligată să păstreze o tăcere respectuoasă. Printre clădiri distinge pasarele carbonizate, jardiniere din sticlă topită care cândva vor fi conținut plante, stâlpi și construcții stranii a căror utilitate nu crede că ar putea-o pricepe chiar dacă n-ar fi pe jumătate topite. Decide că stâlpul acela e pentru priponit caii, iar cadrul celălalt e locul unde își întindeau tăbăcarii pieile la uscat. Încercarea de a suprapune familiarul peste straniu nu funcționează prea bine, firește, pentru că la orașul ăsta nimic nu-i normal. Dacă oamenii care au trăit aici călăreau ceva, nu erau cai. Dacă făceau oale sau unelte, ele nu erau din lut sau obsidian, iar cei care le produceau nu erau simpli meșteșugari. Este vorba despre oamenii care au construit un obelisc și apoi i-au pierdut controlul. Nu poți ști ce minunății și ce orori le umpleau străzile.

Neliniștită, Nassun se întinde spre suprafață să atingă safirul, în principal ca să se asigure că o poate face prin toate tonele de lavă răcită și de oraș pietrificat și descompus. Îi e la fel de ușor să se conecteze de aici ca de la suprafață, ceea ce-i o ușurare. El o trage cu blândețe – sau cu câtă blândețe o poate face un obelisc – și pentru moment se lasă atrasă în lumina aceea apoasă, fluidă. Nu se sperie când e absorbită, în măsura în care te poți încrede într-un lucru neînsuflețit, Nassun se încrede în obeliscul de safir. În fond, el i-a spus despre Centrul Miezului și

acum simte un alt mesaj în interstițiile scânteietoare ale liniilor lui dese…

— Înainte, izbucnește ea, speriindu-se singură.

Schaffa se oprește și o privește:

— Ce?

Nassun clatină din cap, în timp ce mintea ei revine în trup, despărțindu-se de albastrul acela.

— Ăăă… locul care trebuie alimentat cu energie. E înainte, cum a zis Oțel. Dincolo de pistă.

— Pistă?

Schaffa se întoarce și privește în josul drumului în pantă. Deasupra lor e cea de a doua terasă, o suprafață netedă din substanța albă care nu-i piatră. Constructorii obeliscului par s-o fi folosit pentru clădirile cele mai vechi și mai durabile.

— Safirul… cunoaște locul ăsta, încearcă ea să explice.

E o explicație poticnită, la fel de dificilă ca încercarea de a-i descrie orogenia unui odihnit.

— Nu locul ăsta anume, ci un altul asemănător…

Se întinde din nou către obelisc, punând întrebări fără cuvinte, și e aproape copleșită de un torent albastru de imagini, senzații și convingeri. Perspectiva i se schimbă. Stă în centrul celor trei terase, nu în cavernă, ci privind către un orizont albastru pe dinaintea căruia norii fierb, gonesc, dispar și renasc. În jurul ei, terasele freamătă de lume, deși totul se contopește într-o ceață și ceea ce poate distinge în cele câteva clipe de nemișcare e de neînțeles. Vehicule ciudate, semănând cu căruța pe care a văzut-o în tunel, circulă de-a lungul pereților clădirilor, urmând piste marcate cu lumini diferite. Clădirile sunt îmbrăcate în verdeață: iederă și acoperișuri ierboase și flori revărsându-se pe pereți și peste pragurile de sus. Oameni, sute de oameni, intră și ies din ele și străbat drumurile în sus și-n jos, într-un flux rapid, cețos, neîntrerupt. Nu le poate vedea fețele, dar surprinde un păr negru ca al lui Schaffa, cercei cu motive reproducând iedera, o rochie învolburându-se în jurul unor glezne, mișcarea unor degete împodobite cu teci de smalț colorat.

Și pretutindeni, absolut pretutindeni, argintul ascuns sub căldură și mișcare, materia obeliscurilor. Se întrețese și curge, formând nu pâraie, ci fluvii, și, coborându-și ochii, vede că stă într-o băltoacă de argint lichid care îi pătrunde în trup prin picioare…

De data asta Nassun se clatină ușor când revine la realitate și Schaffa îi pune o mână fermă pe umăr, sprijinind-o.

— Nassun!

— N-am nimic, spune ea.

Nu-i chiar sigură, dar o spune oricum, fiindcă nu vrea ca el să-și facă griji. Și fiindcă e mai ușor să spună asta decât „Cred că timp de un minut am fost un obelisc”.

Schaffa îi dă ocol și se ghemuiește în fața ei, prinzând-o de umeri. Îngrijorarea de pe chipul lui aproape – aproape – că eclipsează oboseala, vagile semne de rătăcire și toate celelalte mărturii ale luptei ce se poartă dincolo de masca lui. Aici, sub pământ, durerea lui s-a întețit. N-a spus-o, și Nassun nu știe de ce s-a întețit, dar e conștientă de asta.

Dar.

— Nu te încrede în obeliscuri, micuțo, spune el.

Spusele lui nu par atât de ciudate sau de nepotrivite, pe cât ar trebui. Dintr-un impuls, Nassun îl îmbrățișează pe Schaffa. El o ține strâns, masându-i spatele cu mișcări liniștitoare.

— Le-am permis câtorva să progreseze, îi murmură el la ureche.

Nassun clipește nedumerită, amintindu-și-o pe biata Nida, nebuna și ucigașa Nida, care odată a spus și ea ceva de genul ăsta.

— La Epicentru. Mi s-a permis să-mi amintesc asta pentru că e important. Puținii care dobândeau nouă sau zece inele… erau întotdeauna capabili să simtă obeliscurile și obeliscurile puteau și ele să-i simtă. Te-ar fi atras către ele într-un fel sau altul. Le lipsește ceva, sunt incomplete și asta e ceea ce le trebuie de la un orogen. Dar obeliscurile i-au ucis, Nassun a mea…

Își îngroapă fața în părul ei. Nassun e murdară și n-a mai făcut o baie adevărată din Jekity, dar cuvintele lui îi alungă gândurile astea banale.

— Obeliscurile… Îmi amintesc! Te vor schimba, te vor reface dacă pot. Asta vrea mâncătorul ăla de piatră, înghiți-l-ar Pământul!

Brațele lui se încordează o clipă, ca un ecou al puterii de odinioară, și e cel mai minunat sentiment din lume. În clipa aceasta e sigură că el nu va șovăi niciodată, nu va dispărea tocmai când va avea nevoie de el, nu va deveni niciodată o biată ființă umană supusă greșelii. Și, pentru puterea lui, îl

iubește mai mult decât viața însăși.
— Da, Schaffa, promite ea. O să am grijă. N-o să le las să câștige.
„N-o să-*l* las”, gândește și știe că și el gândește la fel. N-o să-l lase pe Oțel să câștige. Cel puțin nu înainte să obțină ea ce vrea.
Deci s-au decis. Nassun se retrage din îmbrățișare, iar Schaffa încuviințează și se ridică în picioare. Pornesc din nou înainte.
Terasa interioară se află în umbra albastră și sumbră a coloanei de sticlă. Stâlpii sunt mai mari decât păreau de departe, poate de două ori mai înalți decât Schaffa, de trei-patru ori mai groși și zumzăind vag, acum, că Nassun și Schaffa s-au apropiat suficient ca să-i audă. Sunt aranjați în cerc în jurul a ceea ce trebuie să fi fost cândva locul de repaus al unui obelisc, ca un amortizor protejând celelalte două terase, mai depărtate. Ca un gard, despărțind viața fremătătoare a orașului de... asta.
Asta: mai întâi Nassun crede că e un desiș de mărăcini. Lujerii mărăcinilor se târăsc și se încâlcesc pe pământ și escaladează partea interioară a pilonilor, umplând în întregime spațiul dintre ei și coloana de sticlă. Apoi vede că nu sunt lujeri; le lipsesc frunzele. Le lipsesc și spinii. Sunt doar vrejurile încolăcite, noduroase și groase ca odgoanele a ceva ce pare a fi lemn, dar miroase vag a fungus.
— Ce ciudat! spune Schaffa. Am dat în sfârșit peste ceva viu?
— P-poate nu e vie?
Pare moartă, deși iese în evidență prin faptul că și-a păstrat forma recognoscibilă de plantă, în loc să se fărâmițeze pradă descompunerii. Lui Nassun nu-i place aici, printre lianele hidoase și în umbra coloanei de sticlă. La asta serveau pilonii? Ca să ocrotească orașul de spectacolul grotesc al mărăcinilor?
— Și poate a crescut aici după... după restul.
Apoi remarcă ceva la vrejul cel mai apropiat. E diferit de cele din jur. Acelea sunt în mod evident moarte, uscate și înnegrite, pe alocuri chiar rupte. Acesta însă pare viu. E noduros și vânos, cu o scoarță asemănătoare lemnului, ce pare bătrână și aspră, dar întreagă. Podeaua de sub el e presărată cu gunoaie: grămezi cenușii și praf, zdrențe putrede, ba chiar și o bucată de funie ruptă, acoperită cu mucegai.
E ceva ce Nassun refuză să facă de când a pătruns în peștera cu coloana de sticlă. Sunt unele lucruri pe care chiar nu vrea să

le știe. Acum închide ochii și cercetează vrejul pe dinăuntru cu simțul argintului.

La început e greu. Celulele lui – pentru că e ceva viu, mai degrabă ca o ciupercă decât ca o plantă, dar felul în care funcționează are totodată ceva mecanic, artificial – sunt atât de dense, încât nu se așteaptă să vadă vreo urmă de argint între ele. Sunt mai dense decât cele din trupurile oamenilor. De fapt, structura materiei lui este aproape cristalină, celule aliniate în mici matrice ordonate, cum Nassun nu a mai văzut niciodată în ceva viu.

Acum, că Nassun a privit în spațiile din substanța vrejului, vede că acesta nu are pic de argint în el. Are însă… Nu știe cum să le descrie. Spații negative? Unde ar trebui să fie argintul, dar nu e. Spații care pot fi umplute cu argint. Și, în timp ce le explorează cu prudență, fascinată, începe să remarce cum trag de percepția ei, tot mai mult, până când Nassun și-o eliberează scoțând o exclamație.

„O să vezi ce trebuie să faci. E evident”, a zis Oțel.

Schaffa, care s-a lăsat pe vine ca să cerceteze bucata de frânghie, se oprește și îi aruncă o privire, încruntându-se:

— Ce s-a întâmplat?

Ea îi susține privirea, dar nu are cuvinte cu care să-i explice ce trebuie făcut. Cuvintele alea nu există. Știe însă ce trebuie să facă ea. Mai face un pas către vrejul însuflețit.

— Nassun! o previne Schaffa pe un ton plin de îngrijorare.

— Trebuie s-o fac, Schaffa, spune ea.

Deja își ridică mâinile. Aici venea tot argintul din caverna exterioară, își dă ea seama. Planta asta îl mânca pe tot. De ce? În cele mai profunde și străvechi mecanisme ale cărnii ei, știe răspunsul.

— Trebuie să… ăăă… alimentez sistemul.

Apoi, înainte s-o poată opri Schaffa, Nassun cuprinde planta cu ambele mâini.

Nu e dureros. Asta-i capcana. De fapt, senzația care i se răspândește prin tot trupul e una plăcută. Relaxantă. Dacă n-ar putea percepe argintul sau felul în care vrejul începe imediat să absoarbă orice fragment de argint dintre celulele ei, ar crede că toată treaba asta îi face bine. Deși, de fapt, o va ucide în câteva minute.

Dar are acces la mai mult argint decât cel din trupul său.

Leneșă, învingându-și toropeala, Nassun se întinde după safir… iar safirul îi răspunde imediat și cu ușurință.

„Amplificatoare”, așa le-a numit Alabastru, cu mult timp înainte ca Nassun să se fi născut măcar. „Baterii”, ăsta-i termenul în care te gândești tu la ele și așa i le-ai explicat odată Ykkăi.

Nassun le privește ca fiind pur și simplu motoare. A văzut motoare la treabă: dispozitivele simple pe bază de pompă și turbină care reglau rețeaua geo și hidro de acasă, din Tirimo, și, uneori, unele mai complexe, ca ascensoarele pentru grâne. Ce înțelege ea despre motoare nu ar umple niciun degetar, dar până și o copilă de zece ani pricepe un lucru: ca să funcționeze, motoarele au nevoie de combustibil.

Așa că se lasă în voia albastrului și puterea safirului curge prin ea. Simțind influxul acesta neașteptat, vrejul din mâinile ei pare să tresară, deși e sigură că-i numai imaginația. Apoi îi vibrează în mâini și vede cum spațiile goale și lacome ale matricei se umplu cu argint scânteietor și, imediat, ceva redirecționează lumina scânteietoare către altceva…

Un pocnet sonor umple caverna. E urmat de altele, mai stinse, compunând o cadență, apoi un zumzet jos, tot mai rapid. Peștera se luminează brusc, căci pilonii albaștri devin albi și mult mai luminoși, la fel și luminile galbene și obosite pe care le-au urmat prin tunelul cu podea mozaicată. Chiar și cufundată în adâncurile safirului, Nassun tresare și în clipa următoare Schaffa a smuls-o de lângă plantă. O trage la piept cu mâini tremurânde, dar nu spune nimic, deși, când Nassun se lipește moale de el, ușurarea lui e palpabilă. Brusc, ea se simte atât de sleită, încât numai îmbrățișarea lui o mai ține în picioare.

Și, între timp, pe șine se apropie ceva.

E o apariție fantomatică, verde fosforescent, asemenea cărăbușilor, aerodinamică și grațioasă, care s-a ivit aproape silențios de undeva de dincolo de coloana de sticlă. Nassun nu înțelege la ce anume se uită. Are o vagă formă de lacrimă, deși vârful ascuțit este asimetric, curbându-se în sus într-un fel care o face să se gândească la un ciocan cu gheară. E mare cam cât o casă și totuși plutește nesusținută de nimic la câțiva centimetri deasupra pistei. E imposibil de ghicit din ce e făcută, deși pare să aibă… piele? Da. De aproape, Nassun vede că suprafața vehiculului are aceeași textură fin ridată ca pielea

groasă, bine lucrată. Ici și colo pe piele se văd niște umflături ciudate, neregulate, cam de mărimea unui pumn. Nu par să aibă vreo utilitate vizibilă.

Dar obiectul se încețoșează și pâlpâie. De la soliditate la transparență și înapoi, ca un obelisc.

— Foarte bine, spune Oțel, care s-a ivit din nou în fața lor și lângă vehicul.

Nassun e prea epuizată ca să tresară, deși a început să-și revină. Mâinile lui Schaffa se încleștează din reflex pe umerii ei, apoi se relaxează. Oțel îi ignoră pe amândoi. Și-a întins un braț către straniul vehicul plutitor, ca un artist mândru care-și prezintă cea mai recentă creație. Spune:

— I-ai dat sistemului mai multă energie decât era absolut necesar. Excesul a fost redirecționat către lumini, după cum vezi, și către alte sisteme, cum ar fi controlul ambiental. Inutil, dar presupun că n-are ce să strice. În lipsa unei alte surse de energie, o să se epuizeze iar în câteva luni.

Vocea lui Schaffa e joasă și foarte rece:

— Treaba asta putea s-o ucidă.

Oțel continuă să zâmbească. Nassun începe să suspecteze că e o încercare de a imita zâmbetele frecvente ale Gardienilor.

— Da, dacă n-ar fi folosit obeliscul, spune el și în vocea lui nu e nici urmă de scuză. De obicei, când cineva încarcă sistemul, survine moartea. Dar orogenii capabili să utilizeze magia pot supraviețui, la fel și Gardienii, care de obicei se pot alimenta de la o sursă externă.

„Magie?” se gândește Nassun nedumerită pe moment.

Însă Schaffa înțepenește. Mai întâi furia lui o miră, dar apoi înțelege: Gardienii obișnuiți, cei necontaminați, extrag argintul din pământ și-l introduc în vrej. Gardienii ca Umber și Nida probabil ar fi putut-o face și ei, deși n-ar fi urmărit decât să servească interesele Taicii Pământ. Dar Schaffa, în ciuda pietrei miezului, nu se poate baza pe argintul Pământului și nu se poate servi de el cum poftește. Dacă Nassun a fost în pericol din cauza plantei, numai neputința lui Schaffa e de vină.

Sau cel puțin asta sugerează Oțel. Nassun îl privește incredulă, apoi se răsucește către Schaffa. Deja se simte mai bine.

— Știam că pot, spune ea.

Schaffa continuă să-l țintuiască cu privirea pe Oțel. Nassun îl

apucă de cămașă și trage ca să-l facă să se uite la ea. El tresare și o privește surprins.

— Știam. Și nu te-aș fi lăsat să atingi vrejurile, Schaffa! Numai din cauza mea…

Aici vocea i se poticnește, înecată în lacrimi. Unele dintre ele sunt provocate de nervi și de epuizare. Cele mai multe provin însă dintr-un sentiment de vină care crește în ea de luni întregi și care se revarsă acum numai pentru că e prea obosită ca să se mai controleze. E vina ei că Schaffa a pierdut tot: Luna Găsită, copiii la care ținea, tovărășia altor Gardieni, sursa de putere care ar fi trebuit să-i parvină prin piatra miezului, chiar și somnul tihnit noaptea. Din cauza ei a coborât el în praful unui oraș mort, de aceea sunt pe cale să se încredințeze unei mașinării mai vechi decât Sanze și poate chiar decât întreaga Neclintire, pentru a porni către un loc imposibil și a făptui ceva imposibil.

Cu priceperea cuiva cu o lungă experiență în îngrijirea copiilor, Schaffa înțelege imediat toate astea. Încruntarea îi dispare și, clătinând din cap, se lasă pe vine ca s-o poată privi în ochi.

— Nu, spune el. Nu ești tu de vină, Nassun a mea. Oricât m-a costat și oricât mă va mai costa, nu uita niciodată că eu… că eu…

Ceva se schimbă pe chipul lui. Pentru o clipă, confuzia aceea teribilă apare din nou, amenințând să șteargă până și acest moment în care vrea să-și afirme puterea. Nassun își ține răsuflarea și se concentrează asupra lui prin intermediul argintului, scrâșnind din dinți când vede că piatra miezului s-a însuflețit iarăși, chinuindu-i nervii cu cruzime și întinzându-și plasa prin creierul lui, încercând până și acum să-l silească să i se supună.

„Nu!” își spune ea cu o furie subită. Îl prinde de umeri și-l zgâlțâie. Efortul îi solicită tot trupul, fiindcă Schaffa e un bărbat solid, dar îl face să tresară și să se concentreze, în ciuda confuziei.

— Ești Schaffa, spune ea. Asta ești! Și… și ai ales!

Pentru că e important. Pentru că asta e ceea ce lumea le interzice celor ca ei doi.

— Nu mai ești Gardianul meu, ești…

În sfârșit, îndrăznește s-o spună cu voce tare:

— Ești noul meu tată! Bine? Și… și asta înseamnă că suntem o familie… și trebuie să lucrăm împreună. Așa face o familie, nu? Așa că uneori o să mă lași să te protejez eu pe tine.

Schaffa o privește lung, apoi oftează și se întinde să o sărute pe frunte. După ce o sărută rămâne așa, cu nasul înfundat în părul ei. Nassun se străduiește din răsputeri și reușește să nu izbucnească în plâns. Când, în cele din urmă, el vorbește, confuzia aceea oribilă a pierit și la fel și o parte din ridurile pe care durerea i le-a săpat în jurul ochilor.

— Foarte bine, Nassun. Uneori poți să mă protejezi tu pe mine.

Acestea fiind stabilite, ea smiorcăie, își șterge nasul cu mâneca și se răsucește către Oțel. El nu și-a schimbat poziția, așa că ea se desprinde de Schaffa și se apropie, oprindu-se chiar în fața sa. Ochii lui se mișcă, urmărind-o cu o lentoare leneșă.

— Să nu mai faci așa ceva.

Aproape că s-a așteptat să-l audă spunând, cu vocea lui atotștiutoare, „Ce anume?” Însă el zice:

— E o greșeală să-l luăm cu noi.

Pe Nassun o trece un val de frig, urmat de altul de căldură. E o amenințare sau un avertisment? Orice-o fi, nu-i place. Are fălcile atât de încleștate, încât, când încearcă să vorbească, e cât pe ce să-și muște limba.

— Nu-mi pasă!

Îi răspunde tăcerea. E o capitulare? Un acord? Refuzul de a se certa? Nassun nu știe. Vrea să țipe la el: „Promite-mi că n-o să-i mai faci rău lui Schaffa!” Deși pare greșit să țipi la un adult. Dar și-a petrecut ultimul an și jumătate descoperind în mod repetat că adulții sunt și ei oameni, că greșesc câteodată și că uneori ar trebui să țipe cineva la ei.

Însă Nassun e obosită, așa că, în loc s-o facă, se retrage lângă Schaffa și-l prinde strâns de mână, apoi îi aruncă lui Oțel o căutătură încruntată, sfidându-l să mai spună ceva. Dar el n-o face. Bine!

Atunci vehiculul verde pulsează și se răsucesc toți să-l privească. Ceva… Nassun se cutremură, scârbită și totuși fascinată. Ceva *crește* din nodulii răspândiți la suprafața lui. Fiecare excrescență e lungă de câțiva metri, îngustă și asemănătoare unei pene mai rare la vârf. În câteva momente au apărut câteva zeci, ondulându-se și fluturând ușor în bătaia unei

brize pe care nimeni n-o simte. „Cili”, își zice brusc Nassun, amintindu-și o poză dintr-un vechi manual de biomestrie de la creșă. Sigur că da! De ce oamenii care și-au construit case din plante nu ar fi făcut și vehicule care să semene cu niște microbi?

Unele pene pâlpâie mai rapid decât altele, adunându-se laolaltă pentru un moment într-un punct aflat pe o latură a vehiculului. Apoi penajul se dă în lături, lipindu-se de suprafața sidefie și scoțând la iveală o intrare dreptunghiulară. Dincolo de ea, Nassun vede o lumină blândă și șiruri de scaune ce par surprinzător de confortabile. Vor călători cu stil până pe partea cealaltă a lumii.

Nassun își ridică ochii spre Schaffa, care încuviințează cu fălcile încleștate. Ea nu-l privește pe Oțel, care nu s-a mișcat și nu încearcă să li se alăture.

Apoi urcă la bord amândoi, iar penajul se împletește în urma lor. După ce se așază, marele vehicul scoate un sunet surd, sonor, apoi se pune în mișcare.

•

Când cade cenușa, averea nu face doi bani.

Tăblița a Treia,
Construcții, versetul zece

Syl Anagist: *Doi*

E o casă magnifică, compactă, dar cu o arhitectură elegantă și plină de mobile frumoase. Privim cu gura căscată arcadele, vitrinele cu cărți și balustradele de lemn ale scărilor. Din pereții de celuloză cresc puține plante, așa că aerul este uscat și puțin stătut. Ne îngrămădim laolaltă în încăperea mare aflată în partea din față a clădirii, temându-ne să ne mișcăm, temându-ne să atingem ceva.

— Locuiești aici? o întreabă unul dintre noi pe Kelenli.

— Când și când, spune ea. Urmați-mă!

Are chipul inexpresiv, dar în vocea ei e ceva care mă neliniștește.

Ne conduce prin casă. O sufragerie uimitor de confortabilă: fiecare suprafață, până și podeaua, este moale și se poate sta pe ea. Mă șochează că nimic nu e alb. Pereții sunt verzi și în unele locuri a fost aplicată o vopsea roșu intens, vibrantă. În camera alăturată, paturile sunt acoperite cu o țesătură albastră și aurie cu texturi contrastante. Nimic nu e dur, nimic nu-i dezgolit și niciodată nu m-am mai gândit la camera în care locuiesc ca la o celulă, dar acum, pentru prima oară, o fac.

M-am gândit la multe lucruri noi în ziua aceea, mai ales în timpul călătoriei către acea casă. Am mers pe jos tot drumul, cu picioare din ce în ce mai îndurerate din cauza efortului neobișnuit, și lumea s-a uitat la noi la fiecare pas. Unii au șușotit între ei. Cineva a întins mâna și m-a mângâiat în treacăt pe păr, chicotind când m-am ferit cu întârziere. La un moment dat, un bărbat s-a luat după noi. Era mai în vârstă, cu părul cărunt și scurt cu o textură aproape la fel ca a noastră, și a început să ne arunce tot soiul de vorbe mânioase. Unele cuvinte nu le cunoșteam. („Progenitura nieșilor” și „limbă bifurcată”, de exemplu.) Pe altele le știam, dar nu le-am înțeles. („Greșeli” și „ar fi trebuit să vă ștergem de pe fața pământului”, ceea ce este ilogic, pentru că toți am fost construiți deliberat și cu foarte multă grijă.) Ne-a acuzat că mințim, deși nimeni nu-i vorbise, și că numai ne prefăceam că am dispărut (undeva). A spus că părinții lui și părinții părinților lui l-au învățat despre adevărata oroare, despre adevăratul dușman, că monștrii ca noi erau

dușmanii oamenilor cumsecade și că avea să se asigure că nu vom mai face rău nimănui.

Apoi s-a apropiat mai mult, cu pumnii lui mari încleștați. În timp ce înaintam uluiți, atât de năuciți, încât nici nu ne-am dat seama de pericol, unii dintre gardienii noștri discreți au devenit deodată mai indiscreți și l-au tras pe bărbat în nișa unei clădiri, unde l-au imobilizat, în timp ce țipa și se zbătea străduindu-se să ajungă la noi. În tot acest timp, Kelenli și-a continuat drumul cu capul sus, fără să-l privească pe bărbat. Neștiind ce altceva să facem, am urmat-o și după un timp bărbatul a rămas în urmă, iar zgomotul orașului i-a înghițit cuvintele.

Mai târziu, Gaewha, tremurând ușor, a întrebat-o pe Kelenli ce era în neregulă cu bărbatul furios. Kelenli a râs încet și a spus: „E sylanagistean”. Gaewha a tăcut nedumerită. I-am trimis toți pulsații scurte, asigurând-o că eram la fel de nedumeriți și că nu era vina ei.

Asta e viața normală din Syl Anagist, înțelegem noi străbătându-l. Oameni normali pe străzi normale. Atingeri normale, care ne fac să ne ferim, să ne crispăm sau să batem grăbiți în retragere. Case normale cu mobilier normal. Priviri normale, care te evită, se încruntă sau cochetează. Cu fiecare priveliște normală, orașul ne învață cât de anormali suntem. Niciodată până acum nu mi-a păsat că suntem niște construcții, rezultatul geningineriei maeștrilor biomageștri, decantați direct în formă adultă ca să nu avem nevoie de alăptare. Până acum, am fost… mândru de ceea ce sunt. Am fost mulțumit. Dar acum văd cum ne privesc acești oameni normali și mă doare inima. Nu înțeleg de ce.

Poate că mersul pe jos m-a afectat.

Acum Kelenli ne conduce prin casa elegantă. Trecând printr-un cadru, descoperim că în spatele casei se întinde o grădină enormă. La baza treptelor și de o parte și de alta a cărării de pământ sunt răzoare de flori cât vezi cu ochii, iar parfumul lor ne atrage mai aproape. Nu sunt ca răzoarele cultivate cu precizie produse de geningineri în complexul nostru, cu florile lor pâlpâitoare, în culori asortate. Cele de aici cresc la întâmplare și sunt poate inferioare, cu tulpini care mai scurte, care mai lungi și cu petale nu întotdeauna perfecte. Și totuși… îmi plac. Covorul de mușchi care acoperă cărarea te invită să-l examinezi mai îndeaproape, așa că ne sfătuim rapid, prin unde

pulsânde, pe când îngenunchem încercând să înțelegem de ce e atât de elastic și de plăcut sub pașii noștri. O foarfecă atârnată de un par îmi stârnește curiozitatea. Mă opun impulsului de a-mi însuși câteva dintre frumoasele flori purpurii, deși Gaewha încearcă foarfeca și pe urmă strânge câteva flori în pumn cu un gest pătimaș. Nu ni s-a permis niciodată să avem lucruri numai ale noastre.

O privesc pe Kelenli pe furiș, obsesiv, în timp ce ea ne urmărește cum ne jucăm. Intensitatea interesului meu mă nedumerește și mă sperie puțin, deși par incapabil să-i rezist. Conductorii nu au reușit să ne facă lipsiți de emoții, am știut-o dintotdeauna, dar eram… Ei bine, eu credeam că suntem mai presus de asemenea trăiri intense. Asta-i răsplata aroganței mele. Iată-ne aici, pierduți în senzații și reacții. Gaewha se ghemuiește într-un colț cu foarfeca, gata să apere florile cu prețul vieții ei. Dushwha se învârte în cerc râzând dezlănțuit. Nu știu exact de ce. Bimniwha l-a încolțit pe unul dintre paznici și-l bombardează cu întrebări despre tot ce am văzut pe drum încoace; bărbatul are un aer disperat și pare să spere că-l va salva cineva. Salewha și Remwha discută intens, ghemuiți lângă un mic heleșteu, încercând să determine dacă vietățile care se mișcă prin apă sunt pești sau broaște. Discuția lor se poartă numai cu cuvinte, nu în graiul prin pământ.

Și eu o urmăresc pe Kelenli ca un prost ce sunt. Vreau să înțeleg ce învățăminte dorește să tragem din obiectul acela de artă de la muzeu și din după-amiaza asta idilică petrecută în grădină. Fața și sessapinealele ei nu dezvăluie nimic, dar e în regulă. Sunt mulțumit să-i privesc pur și simplu chipul și să mă scald în prezența ei orogenică profundă, puternică. E ilogic. Probabil că o deranjez, deși, dacă-i așa, mă ignoră. Vreau să discut cu ea. Vreau *să fiu* ea.

Decid că sentimentul ăsta înseamnă dragoste. Chiar dacă n-o fi, ideea este destul de nouă ca să mă fascineze, așa că mă hotărăsc să mă las purtat de val.

După un timp, Kelenli se ridică și se îndepărtează de porțiunea de grădină pe unde hoinărim noi. În centrul grădinii se află o construcție mică, aducând cu o căsuță, dar din cărămizi de piatră, nu din celuloză însuflețită ca majoritatea clădirilor. O iederă foarte hotărâtă i-a îmbrăcat complet peretele mai apropiat. Când deschide ușa căsuței, numai eu o observ. Când

intră, toți dinăuntru au lăsat baltă tot ce făceau și s-au ridicat în picioare, privind-o și ei. Ea se oprește, amuzată – cred – de tăcerea noastră bruscă și de neliniștea care ne-a cuprins. Apoi oftează și face semn din cap, un „Veniți!” fără cuvinte. Ne îmbulzim pe urmele ei.

Înăuntru – ne înghesuim cu grijă după Kelenli și abia încăpem –, căsuța are o podea de lemn și ceva mobilier. E aproape la fel de golașă precum celulele noastre din complex, dar există diferențe importante. Kelenli se așază pe unul dintre scaune și ne dăm seama: e a ei. *A ei.* Este... celula ei? Nu. Pretutindeni sunt ciudățenii, lucruri care oferă indicii incitante despre personalitatea și trecutul lui Kelenli. Cărțile de pe rafturile din colț semnifică existența cuiva care a învățat-o să citească. Peria de pe marginea chiuvetei este un indiciu că-și aranjează singură părul, fără prea multă răbdare, dacă e să judecăm după firele rămase printre perii ei. Casa mare este probabil locul unde ar trebui ea să se afle, și poate chiar doarme acolo uneori. Această căsuță din grădină, însă... e căminul ei.

— Am crescut împreună cu Conductorul Gallat, spune încet Kelenli. (Ne-am așezat în jurul ei, pe podele, pe scaune și pe pat, și îi sorbim fascinați cuvintele.) Crescută alături de el, eu – experimentul, el – testul de control, așa cum eu sunt controlul vostru. E un om ca toți oamenii, cu excepția unui strop indezirabil de ascendență.

Clipesc din ochii mei de gheață gândindu-mă la Gallat și deodată înțeleg multe lucruri noi. Ea zâmbește la vederea gurii mele căscate de uimire. Dar zâmbetul ei nu durează.

— Ei... părinții lui Gallat, pe care-i crezusem și ai mei, nu mi-au spus de la început ce eram. Am mers la școală, m-am jucat și am făcut tot ceea ce făcea o fată sylanagisteană normală care crește. Însă ei nu mă tratau la fel. Mult timp am crezut că era din cauza a ceva ce făcusem.

Privirea ei devine visătoare, încărcată de o veche amărăciune.

— M-am întrebat de ce eram atât de îngrozitoare, încât nici măcar părinții mei nu păreau să mă poată iubi.

Remwha se lasă pe vine și plimbă o mână pe scândurile podelei. Nu știu de ce face asta. Salewha se află încă afară, de vreme ce căsuța lui Kelenli este prea aglomerată pentru gustul ei. S-a dus să privească o pasăre micuță și iute care zboară de la o floare la alta. Ascultă însă prin intermediul nostru, prin ușa

deschisă. Toți trebuie să auzim ce ne povestește Kelenli cu vocea și cu vibrația și cu privirea ei grea, neșovăitoare.

— De ce te-au mințit? întreabă Gaewha.

— Ăsta era experimentul: voiau să vadă dacă puteam să fiu om, zice Kelenli zâmbind ca pentru sine.

Se apleacă înainte pe scaun, cu coatele pe genunchi, și-și privește mâinile.

— Voiau să vadă dacă, crescută printre oameni normali și decenți, puteam să devin dacă nu normală, măcar decentă. Așa că orice succes al meu era considerat un succes sylanagistean, iar orice eșec sau comportament urât – o dovadă a degenerării genetice.

Eu și Gaewha schimbăm o privire.

— De ce te purtai urât? întreabă ea nedumerită.

Kelenli se trezește din reverie și ne privește o clipă, moment în care simțim prăpastia dintre noi. Ea se crede una dintre noi, ceea ce și este. Totodată, se gândește la ea ca la o persoană. Cele două concepte sunt incompatibile.

— Moarte crudă, spune ea încet, mirată, ca un ecou al propriilor noastre gânduri. Voi chiar nu știți nimic, este?

Paznicii noștri s-au postat în capătul treptelor ce duc spre grădină și nu aud ce vorbim. Spațiul ăsta e cel mai privat de care ne-am bucurat azi. Aproape sigur sunt microfoane, însă lui Kelenli nu pare să-i pese, iar nouă nici atât. Își ridică genunchii la piept și-i cuprinde cu brațele, ciudat de vulnerabilă pentru cineva a cărei prezență în strate e la fel de profundă și densă ca a unui munte. Mă întind și-i ating glezna, un gest extraordinar de îndrăzneț, și ea clipește și-mi zâmbește, apoi îmi acoperă degetele cu mâna ei. O să am nevoie de secole după asta ca să-mi înțeleg sentimentele.

Contactul pare să-i fi dat puteri lui Kelenli. Zâmbetul i se stinge și spune:

— Atunci o să vă povestesc eu.

Remwha încă studiază podeaua de lemn. Frecând-o cu degetele, reușește să-i transmită, prin intermediul moleculelor de praf: „E bine ce faci?” Mi-e ciudă, fiindcă ar fi trebuit să mă gândesc și eu la asta.

Ea clatină din cap zâmbitoare. Nu, nu e bine ce face.

Totuși o face, prin graiul din pământ, ca să știm că e adevărat.

•

Ține minte ce ți-am spus. Neclintirea acestor zile este compusă din trei continente, nu dintr-unul singur. Numele lor, dacă are vreo importanță, sunt Maecar, Kakhiarar și Cilir. Syl Anagist a început ca o parte a Kakhiararului, apoi a devenit tot Kakhiararul, apoi și tot Maecarul. Totul a devenit Syl Anagist.

Cilirul, aflat la sud, era cândva un ținut mic și neînsemnat, ocupat de multe popoare mici și neînsemnate. Unul dintre ele se numea thniess. Era greu să-i rostești numele cum trebuie, așa că sylanagistenii l-au numit niess. Cele două cuvinte nu însemnau același lucru, dar ultimul e denumirea care a prins.

Sylanagistenii le-au ocupat pământul. Cei din neamul niess au luptat, dar au reacționat totodată ca orice vietate încolțită: prin diaspora, trimițând departe ce mai rămăsese din ei, să prindă rădăcini și să supraviețuiască acolo unde se putea. Urmașii acestor nieși au devenit parte din orice țară, din orice popor, amestecându-se cu ceilalți și adaptându-se obiceiurilor locale. Au reușit însă să-și păstreze identitatea, continuând să-și vorbească limba, chiar dacă au devenit fluenți în multe alte limbi. Și-au păstrat și câteva dintre vechile tradiții, cum ar fi aceea de a-și despica limba cu săruri acide, din motive știute numai de ei. Și, deși și-au pierdut în linii mari aspectul distinctiv dobândit cât trăiseră izolați, în țărișoara lor, mulți au păstrat destul ca, până în ziua de azi, ochii-de-gheață și părul fuior-de-cenușă să constituie un soi de stigmat.

Da, acum înțelegi.

Dar ceea ce-i făcea pe nieși complet diferiți de ceilalți era magia lor. Magia există pretutindeni în lume. Toți o văd, o simt, curg laolaltă cu ea. În Syl Anagist, magia este cultivată în fiecare răsad de flori, șir de copaci sau zid îmbrăcat în iederă. Fiecare gospodărie sau afacere e silită să-și producă partea sa, canalizată apoi prin lujeri proiectați de geningineri și prin pompe pentru a deveni sursa de energie a unei civilizații globale. În Syl Anagist e ilegal să ucizi, căci viața este o resursă neprețuită.

Cei din neamul niess nu credeau așa ceva. Insistau că magia nu putea fi posedată, la fel cum viața nu putea fi posedată, așa că le iroseau pe amândouă, construind (printre multe altele) motoare plutonice care nu făceau nimic. Erau pur și simplu… frumoase. Sau o provocare pentru minte. Sau proiectate din simpla plăcere de a inventa. Și totuși, această „artă” era mai

puternică și funcționa mai eficient decât tot ce reușiseră să construiască sylanagistenii.

Cum a început? Trebuie să înțelegeți că la rădăcina acestor lucruri stă întotdeauna frica. Nieșii arătau altfel, se purtau altfel, erau altfel, dar în fond fiecare grup e diferit de celelalte. Doar diferențele nu sunt de-ajuns ca să provoace necazuri. Cu un secol înainte ca eu să fiu creat, Syl Anagistul terminase deja de asimilat restul lumii. Toate orașele erau Syl Anagist. Toate limbile fuseseră înlocuite cu sylanagisteana. Dar nimeni nu se teme mai tare și nu nutrește frici mai stranii decât cuceritorii. Invocă neîncetat fantome, îngroziți că într-o zi victimele le vor plăti cu aceeași monedă, deși de fapt victimele și-au văzut de viața lor, nesinchisindu-se de asemenea meschinării. Cuceritorii sunt înspăimântați de ziua în care vor descoperi că n-au fost superiori, ci doar mai norocoși.

Așa că, atunci când magia nieșilor s-a dovedit mai eficientă decât a sylanagistenilor, deși nieșii n-o foloseau ca pe o armă…

Asta ne-a povestit Kelenli. Poate totul a început cu șușoteli despre irisurile albe din cauza cărora nieșii aveau vederea slabă și înclinații perverse sau despre limbile lor bifurcate, care nu puteau rosti adevărul. Genul ăsta de aroganță, de terorism cultural se mai petrece, dar lucrurile s-au agravat. Pentru savanți a devenit ușor să-și bazeze carierele și reputațiile pe lucrări care susțineau că sessapinealele nieșilor erau diferite în esență – mai sensibile, mai active, mai necontrolate, mai necivilizate – și că asta era sursa ciudățeniei magiei lor. Asta îi făcea să nu fie același soi de oameni ca restul. În cele din urmă: nu la fel de umani ca ceilalți. În final: deloc umani.

Odată ce nieșii au dispărut, a devenit evident că faimoasele sessapineale ale nieșilor nu existau. Savanții și biomageștrii avuseseră o mulțime de prizonieri pe care să-i studieze, dar, oricât se străduiseră, nu izbutiseră să găsească nicio deosebire evidentă față de oamenii obișnuiți. Asta era intolerabil. Mai mult decât intolerabil. În fond, dacă nieșii erau niște ființe umane oarecare, atunci pe ce bază fundamentaseră cuceririle militare, reinterpretările pedagogice și chiar noile discipline de studiu? Până și marele vis, Geoezoteritatea, se dezvoltase pe baza ideii că teoria magestrică sylanagisteană – cu disprețul ei față de eficiența nieșilor, prezentată ca un accident fiziologic norocos – era superioară și infailibilă.

Dacă nieșii erau oameni ca toți oamenii, lumea clădită pe inumanitatea lor avea să se dezintegreze.

Așa că... ne-au făcut pe noi.

Noi, rămășițele grijuliu proiectate și la fel de grijuliu denaturate ale nieșilor, avem sessapineale mult mai complexe decât ale oamenilor de rând. Prima creată a fost Kelenli, dar ea nu era suficient de diferită. Nu uita, nu trebuia să fim numai unelte, ci și mituri. Ca urmare, noi, creațiile mai târzii, am primit trăsături nies exagerate: fețe late, guri mici, piele aproape fără culoare, păr care râde de ideea de pieptăn și staturi foarte mărunte. Ne-au privat sistemul limbic de neurochimicale și viețile de experiență, limbaj și cunoaștere. Și abia acum, când am fost modelați ca o întrupare a fricilor lor, sunt mulțumiți. Își spun că au captat în noi chintesența și puterea a ceea ce erau cu adevărat nieșii și se felicită că i-au transformat pe vechii lor dușmani în ceva folositor.

Dar noi nu suntem nieși. Nu suntem nici măcar mândrele simboluri ale triumfului intelectual, așa cum am crezut eu. Syl Anagist e construit pe minciună și noi suntem produsul acestei minciuni. Ei nu știu cine suntem cu adevărat.

Depinde, așadar, de noi să ne hotărâm soarta și viitorul.

•

Când lecția lui Kelenli se termină, au trecut câteva ore. Stăm la picioarele ei șocați, schimbați și schimbându-ne sub efectul cuvintelor ei.

Se face târziu. Ea se ridică.

— Mă duc să fac rost de mâncare și de pături, ne spune. O să stați aici în noaptea asta. Mâine o să vizităm cel de-al treilea și ultimul element al misiunii voastre de acordare.

N-am mai dormit niciodată altundeva decât în celulele noastre. E palpitant. Gaewha trimite mici pulsații de încântare, în timp ce Remwha este un zumzet constant de plăcere. Dushwha și Bimniwha trimit când și când unde ample de anxietate: o să fim în regulă dacă facem ceea ce ființele umane au făcut mereu de-a lungul istoriei lor – să dormim altundeva? Se ghemuiesc împreună căutând siguranța, deși un timp asta nu face decât să le crească anxietatea. Nu ni se permite să ne atingem prea des. Dar se mângâie reciproc și astfel se calmează treptat.

Pe Kelenli, spaima lor o amuză:

— O să fiți în siguranță, deși cred c-o să descoperiți asta singuri de dimineață, spune ea.

Apoi pornește spre ieșire. Stau lângă ușă, privind pe fereastră Luna care abia a răsărit. Ea mă atinge pentru că-i stau în drum. Dar nu mă mișc imediat. Dată fiind direcția spre care dă fereastra celulei mele, n-am șansa să văd Luna prea des. Vreau să mă bucur cât pot de frumusețea ei.

— De ce ne-ai adus aici? o întreb pe Kelenli continuând să privesc Luna. De ce ne-ai povestit toate astea?

Ea nu răspunde imediat. Cred că se uită și ea la Lună. Apoi spune, prin vibrații meditative ale pământului: „Am studiat ce am putut despre nieși și cultura lor. N-a mai rămas mult din ei și a trebuit să cern adevărul de minciună. Dar exista… un obicei printre ei. O vocație. Niște oameni a căror meserie era să vegheze ca adevărul să fie spus”.

Mă încrunt nedumerit.

— Și atunci… ce? Ai decis să duci mai departe tradiția unui popor mort?

Cu cuvinte. Sunt încăpățânat.

Ea ridică din umeri:

— De ce nu?

Clatin din cap. Sunt obosit și copleșit și poate și puțin mânios. Ziua asta mi-a dat peste cap simțul sinelui. Mi-am petrecut toată viața știind că sunt o unealtă: nu o persoană, dar măcar un simbol al puterii, inteligenței și mândriei. Acum știu că de fapt sunt un simbol al paranoiei, lăcomiei și urii. E mult de digerat.

— Lasă-i în pace pe nieși! mă răstesc. Sunt morți. Nu văd ce rost are să încerci să ți-i amintești!

Vreau s-o înfurii, dar ea se mulțumește să ridice din umeri.

— Asta e alegerea ta, odată ce știi suficient ca să iei o decizie bazată pe informații.

— Poate nu voiam să fiu informat.

Mă rezem de geamul ușii, care e rece și nu-mi pișcă degetele.

— Voiai să fii suficient de puternic ca să controlezi onixul.

Râd încet, prea obosit ca să-mi amintesc că ar trebui să pretind că nu simt nimic. Sper că observatorii noștri nu vor remarca. Recurg la graiul prin pământ și vorbesc cu amărăciunea unui punct fierbinte sub presiune, amestecată cu dispreț, umilință și durere. „Ce contează?” spun toate astea. „Geoezoteritatea e o minciună!”

Ea îmi alungă autocompătimirea cu un râs blând, inexorabil ca o falie de decroșare.

— Gânditorul meu! Nu mă așteptam la melodramă din partea ta.

— Ce e aia melo…

Clatin din cap și amuțesc, obosit să tot descopăr câte nu știu. Da, m-am bosumflat.

Kelenli oftează și-și pune palma pe umărul meu. Tresar, neobișnuit cu căldura mâinii altcuiva, dar ea nu și-o retrage și asta mă calmează.

— Gândește-te! repetă ea. Merge Motorul Plutonic, sau nu? Dar sessapinealele tale? Nu ești cine te-au făcut ei să fii. Oare asta neagă ceea ce ești?

— Eu… Întrebarea asta e ilogică.

Dar acum nu fac decât să mă încăpățânez. Înțeleg ce vrea să zică. Nu sunt ceea ce m-au făcut ei să fiu. Sunt altceva. Sunt puternic în moduri pe care ei nu le-au anticipat. M-au făcut, dar nu mă controlează, nu complet. De aceea am emoții, deși ei au încercat să le elimine. De aceea avem graiul prin pământ… și poate și alte talente despre care conductorii noștri nu știu nimic.

Ea mă bate pe umăr, mulțumită că par să cuget la tot ce mi-a zis. Un spațiu de pe podeaua casei ei mă cheamă. O să dorm atât de bine la noapte… Dar mă lupt cu oboseala și rămân concentrat asupra ei, pentru că deocamdată am nevoie de ea mai mult decât de somn.

— Te vezi ca una dintre acei… mărturisitori ai adevărului? o întreb.

— Lorist. Cel din urmă lorist al nieșilor, dacă am dreptul să pretind această calitate.

Surâsul îi piere brusc și-mi dau seama pentru prima dată cât de cumplite sunt oboseala, amărăciunea și asprimea pe care le acoperă zâmbetele ei.

— Loriștii erau războinici, povestitori, nobili. Spuneau adevărul prin cărți, prin cântece și prin arta motoarelor. Eu nu fac decât să vorbesc. Dar simt că mi-am câștigat dreptul să pretind o parte din mantia lor.

„În fond, nu toți luptătorii se folosesc de cuțite”.

Cu graiul prin pământ nu se poate rosti decât adevărul, ba uneori chiar mai mult adevăr decât ai vrea. Simt… ceva în tristețea ei. O suferință chinuită de gânduri. Un sentiment de

teamă, ca o gură de săruri acide. Hotărârea de a proteja… ceva. A dispărut, o vibrație stinsă, înainte să pot citi mai mult.

Ea respiră adânc și zâmbește din nou. Atât de puține dintre zâmbetele ei sunt reale.

— Ca să controlezi onixul, continuă ea, trebuie să-i înțelegi pe nieși. Conductorii nu-și dau seama, dar el reacționează mai bine la anumite rezonanțe emoționale. Tot ce-ți spun ar trebui să te ajute.

Apoi, în cele din urmă, mă împinge cu blândețe la o parte, ca să poată ieși. Întrebarea trebuie pusă acum:

— Și ce s-a întâmplat cu nieșii? rostesc eu rar.

Se oprește și chicotește, și măcar de data asta râsul ei este autentic.

— O să afli mâine. Mergem să-i vedem.

Nu înțeleg.

— La mormintele lor?

— Viața e sacră în Syl Anagist, spune ea peste umăr.

A ieșit pe ușă și continuă să meargă fără să se oprească sau să se întoarcă.

— Nu știai?

Și cu asta, dispare.

E un răspuns pe care simt că ar trebui să-l înțeleg, dar în felul meu sunt încă inocent. Kelenli e blândă. Mă lasă să-mi păstrez inocența asta încă o noapte.

•

Către Alma Inovator Dibars
de la Yaetr Inovator Dibars

Alma, comitetul nu-mi poate retrage finanțarea. Privește, astea sunt numai datele referitoare la incidente. Uită-te la ultimele zece!

2729
2714 – 2719: Anotimpul Sufocării
2699
2613
2583
2562
2530
2501

2490
2470
2400
2322 – 2329: Anotimpul Acid

Pe cei de la A Șaptea îi interesează măcar că ideea pe care ne-am făcut-o despre frecvența evenimentelor declanșatoare de Anotimpuri este greșită? Nu se petrec la intervale de două-trei sute de ani, ci mai degrabă de treizeci-patruzeci! Dacă nu ar fi fost rogălăii, am fi murit de o mie de ori pân-acum. Și, cu datele astea și cu celelalte pe care le-am adunat, încerc să asamblez un model de predicție a Anotimpurilor mai dificile. E un ciclu, un ritm. Nu ar trebui să știm dinainte dacă următorul Anotimp va fi mai lung sau mai rău? Cum ne putem pregăti pentru viitor dacă refuzăm să ținem seama de trecut?

9

deșertul, pe scurt, și tu

Pe durata Anotimpurilor, deșerturile sunt printre cele mai neplăcute locuri. Tonkee o anunță pe Ykka că apa nu va fi o problemă. Inovatorii Castrimei au asamblat deja mai multe dispozitive pe care le numesc captatoare de rouă. Nici soarele nu va fi o problemă, mulțumită norilor de cenușă, cărora n-ai fi crezut c-o să ajungi să le fii recunoscătoare. De fapt va fi chiar răcoare, deși mai puțin în timpul zilei. S-ar putea chiar să aveți parte de ceva ninsoare.

Nu, pericolul deșerturilor pe durata unui Anotimp este că toate animalele și insectele hibernează îngropate adânc în nisip, unde încă-i cald. Unii pretind că au descoperit o metodă sigură de a dezgropa șopârle adormite și altele asemenea, dar de obicei astea sunt escrocherii. Puținele comuri aflate la marginea deșertului păstrează cu strășnicie astfel de secrete. Plantele de la suprafață probabil s-au ofilit deja ori au fost mâncate de vietățile ce se pregăteau să hiberneze, așa că deasupra n-a mai rămas decât nisip și cenușă. Sfatul pe care-l dă legea-n-piatră cu privire la deșerturi în perioada Anotimpurilor e simplu: Ocolește-le! Însă doar dacă nu vrei să mori de foame.

Comul își petrece două zile într-o tabără așezată la marginea Merzului, ocupat cu pregătirile, deși adevărul – pe care Ykka ți l-a mărturisit în timp ce stăteați împreună și împărțeați ultima ta lubă – este că, oricât v-ați pregăti, călătoria tot nu va fi ușoară. Vor muri oameni. Tu nu vei fi unul dintre ei. E o senzație curioasă să știi că Hoa te poate transporta până în Centrul Miezului în caz de pericol. E ca și cum trișezi. Numai că nu-i așa. Ai de gând să-i ajuți cât o să poți și, pentru că nu vei muri, o să vezi o grămadă de oameni suferind. Măcar atât poți să faci, acum, că te-ai dedicat cauzei Castrimei. Să fii martoră și să lupți din răsputeri ca să împiedici moartea să ceară mai mult decât i se cuvine.

Între timp, cei cărora le-a venit rândul să gătească fac ture duble frigând insecte, uscând tuberculi, cocând pâine din

ultimele rezerve de grâu, sărând carnea. După ce au mâncat suficient ca să prindă puteri, supraviețuitorii din grupul lui Maxixil s-au dovedit foarte utili la adunatul proviziilor, căci unii dintre ei sunt localnici și-și amintesc unde ar trebui să fie ferme părăsite sau ruine rămase în urma cutremurului ce a produs Falia care să nu fi fost prădate chiar de tot. Viteza e esențială: supraviețuirea înseamnă să câștigi competiția dintre lățimea Merzului și proviziile Castrimei. Din cauza asta, Tonkee, care, spre marea ei iritare, a devenit tot mai des purtătoarea de cuvânt a Inovatorilor, supraveghează reasamblarea și reconfigurarea rapidă a căruțelor cu provizii, după un model mai ușor și mai rezistent la șocuri, care ar trebui să fie mai lesne de tras prin nisipul deșertului. Rezistenții și Prăsitorii redistribuie proviziile rămase, în așa fel încât să se asigure că pierderea oricărei căruțe, dacă va trebui abandonată vreuna, nu va provoca lipsa vreunui produs esențial.

În noaptea dinaintea plecării, stai ghemuită lângă unul dintre focuri, învățând, încă cu greutate, cum să mănânci cu o singură mână, când cineva se așază lângă tine. Te sperie puțin și tresari suficient cât să-ți cadă din farfurie pâinea cu mălai. Mâna care pătrunde în câmpul tău vizual ca să recupereze pâinea este lată și de culoarea bronzului, plină de cicatrice dobândite în luptă și are în jurul încheieturii o bucățică de mătase galbenă moarată, acum murdară și zdrențuită, dar încă recognoscibilă ca atare. Danel.

— Mulțumesc, zici tu sperând că nu se va folosi de prilej ca să înceapă o conversație.

— Se zice că ai studiat la Epicentru cândva, spune ea dându-ți pâinea.

N-ai noroc, se pare!

Chiar n-ar trebui să te surprindă că oamenii din Castrima te bârfesc. Decizi că nu-i cazul să-ți pese și te folosești de pâine ca să mai iei o gură de fiertură. Azi e deosebit de bună, îngroșată cu mălai și aromată cu carnea moale și sărată care s-a găsit din belșug de când cu pădurea de piatră. Toată lumea are nevoie de oricâtă grăsime poate asimila ca să se pregătească pentru deșert. Nu te gândești la carne.

— Așa-i, spui tu pe ceea ce speri că e un ton de avertisment.

— Câte inele?

Te strâmbi scârbită, te gândești cum să-i explici despre

inelele neoficiale pe care ți le-a dat Alabastru, te gândești cât de mult le-ai depășit până și pe acelea, te gândești să fii modestă… și în cele din urmă optezi pentru un răspuns corect.

— Zece.

Essun Decainelara, așa ți-ar zice acum la Epicentru dacă seniorii ar binevoi să-ți accepte noul nume și dacă Epicentrul ar mai exista. Nu că mai contează.

Danel scoate un fluierat admirativ. Ce ciudat să întâlnești o persoană care știe asemenea lucruri și-i pasă de ele!

— Se spune că poți face tot felul de lucruri cu obeliscurile, continuă ea. Că așa ne-ai învins în Castrima. Nu m-am așteptat să poți înfuria gândacii în felul ăla. Sau să prinzi în cursă atâția mâncători de piatră.

Te prefaci că nu-ți pasă și te concentrezi asupra pâinii cu mălai. E puțin dulce. Cei de la bucătărie încearcă să consume zahărul, ca să facă loc unor lucruri comestibile cu valoare nutrițională mai mare. E delicioasă.

— Se spune, continuă Danel privindu-te pieziș, că un rogălău decainelar ar fi făcut lumea să crape la Ecuatoriale.

Bun, deci nu.

— Un orogen.

— Ce?

— O-ro-gen!

O fi o meschinărie. Fiindcă Ykka insistă să transforme rogălău într-un nume de uzcastă, toți odihniții folosesc cuvântul de parcă n-ar însemna mare lucru. Nu e o meschinărie. Înseamnă ceva.

— Nu „rogălău”. Tu n-ai dreptul să spui „rogălău”. Nu ți l-ai câștigat încă.

Timp de câteva răsuflări se face liniște.

— Bine, zice apoi Danel.

N-a vorbit ca și cum și-ar cere scuze, dar nici ca și cum ți-ar cânta în strună. Pur și simplu acceptă noua regulă. Și nici nu mai insinuează că tu ai fi persoana care a provocat Falia.

— Dar ideea rămâne valabilă. Poți să faci chestii de care cei mai mulți orogeni nu-s în stare. Așa-i?

— Da.

Sufli un fulg de cenușă care s-a așezat pe un cartof copt.

— Se spune, zice Danel proptindu-și palmele pe genunchi și aplecându-se înainte, că știi cum să pui capăt Anotimpului

ăstuia. Că o să pleci în curând undeva și-o să încerci s-o faci. Și că, atunci când o să pleci, o să ai nevoie de oameni care să te însoțească.

Ce? Te încrunți la cartoful tău.

— Te oferi voluntar?

— Poate.

Te holbezi la ea.

— Abia ai fost acceptată în rândurile Spinărilor-Late.

Danel te mai privește un moment, cu o expresie în continuare impenetrabilă. Nu-ți dai seama că șovăie, încercând să decidă dacă să-ți dezvăluie sau nu ceva despre ea, decât când oftează și o face.

— De fapt, eu sunt din casta loriștilor. Am fost cândva Danel Lorist Rennanis. Danel Spinare-Lată Castrima n-o să sune bine niciodată.

Probabil pari sceptică în timp ce încerci să ți-o imaginezi cu buzele negre. Ea dă ochii peste cap și se uită în altă parte.

— Rennanisul n-avea nevoie de loriști, așa a zis starostele. Avea nevoie de soldați. Și toată lumea știe că loriștii se pricep să lupte…

— Ce?!

Ea oftează.

— Loriștii ecuatoriali se pricep. Aceia dintre noi care provin din vechi familii de loriști se antrenează în lupta corp la corp, în artele războiului și așa mai departe. Ne face mai utili pe durata Anotimpurilor și mai capabili să apărăm cunoașterea.

Nu știuseși asta. Dar…

— Să apărați cunoașterea?

Un mușchi tresare pe obrazul lui Danel.

— Soldații pot ajuta un com să supraviețuiască unui Anotimp, dar povestitorii sunt cei care au ajutat Sanze să supraviețuiască timp de șapte.

— Ah! Corect.

Ea face un efort vizibil să nu clatine din cap în fața provincialismului ăstuia din Medlat.

— În fine. E mai bine să fii general decât carne de tun, dat fiind că astea erau singurele două variante care mi s-au oferit. Dar am încercat să nu uit cine sunt cu adevărat…

Brusc, expresia ei se întunecă.

— Știi că nu mai reușesc să-mi amintesc precis cuvintele de

pe Tăblița a Treia? Sau povestea împăratului Mutshatee? Abia au trecut doi ani fără povești, și-am și-nceput să le uit. Nu m-am gândit c-o să se întâmple atât de repede.

Nu ești sigură ce să spui. Pare atât de posomorâtă, încât aproape-ți vine s-o liniștești. „A, nu, o să fie în regulă acum, că nu mai ai mintea ocupată cu măcelărirea întregului Sudmedlat”. Dar nu crezi că ai putea să spui asta fără să pari puțin nesinceră.

Danel încleștează maxilarul cu un aer hotărât și-ți aruncă o privire pătrunzătoare.

— Oricum, recunosc momentul când începe să se scrie o nouă poveste.

— Eu… nu știu nimic despre așa ceva.

Ea ridică din umeri.

— Eroul poveștii nu știe niciodată.

Erou? Râzi tăios. Nu poți să nu te gândești la Allia, Tirimo, Meov, Rennanis și Castrima. Eroii nu cheamă roiuri de gândaci de coșmar care să le mănânce dușmanii. Eroii nu sunt monștri în ochii fiicelor lor.

— N-o să uit ce sunt, continuă Danel.

Și-a proptit o mână pe genunchi și s-a aplecat înainte, insistentă. Cândva în ultimele zile a pus mâna pe un cuțit și l-a folosit ca să-și radă țeasta pe părți. Tunsoarea îi face chipul să pară supt, flămând.

— Dacă eu sunt ultimul lorist ecuatorial rămas, atunci datoria mea e să te însoțesc. Să scriu povestea celor întâmplate și, dacă supraviețuiesc, să mă asigur că lumea o aude.

E ridicol. Te uiți lung la ea.

— Nici nu știi unde mergem.

— M-am gândit să stabilim mai întâi dacă merg sau nu, dar putem trece la amănunte dacă vrei.

— N-am încredere în tine! exclami tu exasperată.

— Nici eu n-am încredere în tine. Dar nu trebuie să ne plăcem ca să lucrăm împreună.

Farfuria ei e goală. O ridică și îi face semn unuia dintre puștii care se ocupă de curățenie să vină să o ia.

— Și doar nu-i ca și cum am vreun motiv să te omor. De data asta.

Și e mai rău că Danel a zis asta, că-și amintește cum a asmuțit asupra ta un Gardian fără cămașă și n-o încearcă niciun

regret. Da, era război și da, mai târziu i-ai nimicit armata, dar…

— Oameni ca tine n-au nevoie de un motiv!

— Nu cred că ai habar cu adevărat cine sau ce sunt „oamenii ca mine”.

Nu e furioasă. Afirmația a fost făcută pe un ton pragmatic.

— Dar, dacă ai nevoie de alte motive, uite încă unu: Rennanisul e o mizerie. Sigur, oferă apă, mâncare și adăpost. Dacă-i adevărat că acum orașul e pustiu, starostea voastră are dreptate să vă conducă într-acolo. E mai bine decât să fii comles sau să reconstruiești altundeva, fără depozite de alimente. Dar altfel e o mizerie. Aș prefera să fiu în mișcare.

— Prostii! zici tu încruntată. Niciun com nu poate fi așa de rău.

Danel pufnește sarcastic, o singură dată. Asta te neliniștește.

— Tu gândește-te la ce ți-am zis, spune ea în cele din urmă, apoi se ridică și pleacă.

•

— Sunt de acord să vină și Danel cu noi, spune Lerna mai târziu în acea noapte, după ce-i relatezi conversația. E o luptătoare bună. Cunoaște drumul. Și are dreptate: n-are motive să ne trădeze.

Ești pe jumătate adormită din pricina sexului. Acum, că s-a întâmplat în cele din urmă, e dezamăgitor. Sentimentele tale pentru Lerna nu vor fi niciodată intense sau lipsite de vinovăție. Mereu te vei simți prea bătrână pentru el. Dar asta e. Ți-a cerut să-i arăți ce a mai rămas din sânul tău și ai făcut-o, crezând că asta va pune capăt interesului său față de tine. Peticul nisipos e aspru și neregulat comparativ cu cafeniul mătăsos al torsului tău, ca o cicatrice, deși de o culoare și o textură nefirească. L-a examinat cu mâini blânde și a declarat că pare suficient de sănătos și nu-i nevoie să te bandajeze. Tu i-ai spus că nu te doare. Nu i-ai mărturisit teama ta că nu vei mai putea simți niciodată nimic. Că te schimbai, împietrind, și nu numai într-un singur fel, devenind doar arma în care toată lumea încearcă să te transforme. N-ai zis: „Poate ți-ar fi mai bine fără o dragoste neîmpărtășită”.

Chiar dacă nu i-ai zis nimic din toate astea, după consultație el te-a privit și ți-a replicat:

— Ești tot frumoasă.

Se pare că aveai nevoie să auzi asta mai mult decât credeai.

Și acum ești aici.

Așa că-i procesezi cuvintele cu lentoare, fiindcă te-a făcut să te simți din nou relaxată, moale, umană. Trec vreo zece secunde înainte să exclami:

— „Cu noi”?!

El se mulțumește să te privească.

— Căcat! zici tu și-ți acoperi ochii cu brațul.

A doua zi, locuitorii Castrimei pătrund în deșert.

•

Urmează o perioadă și mai grea pentru tine.

Toate Anotimpurile sunt grele. „Moartea e al cincilea și e stăpâna celorlalte”, dar acum e altceva. Acum e personal. Acum, o mie de oameni încearcă să traverseze un deșert care e ucigător chiar și când din cer nu cad ploi acide. Acesta e un marș forțat de-a lungul unui drum suspendat instabil și plin de găuri suficient de mari ca prin ele să cadă o casă. Drumurile suspendate sunt construite să reziste cutremurelor, dar există o limită și crearea Faliei în mod clar a depășit-o. Ykka a decis să riște, pentru că pe un drum suspendat, fie și accidentat, tot călătorești mai repede decât prin nisip, însă asta vine cu un preț. Toți orogenii comului trebuie să fie vigilenți, pentru că orice mai puternic decât un microcutremur ar putea însemna un dezastru. Într-o zi, Penty, prea obosită ca să mai fie atentă la propriile instincte, calcă pe o porțiune de asfalt crăpat complet instabilă. Unul dintre ceilalți copii rogălăi o trage la o parte chiar în clipa în care o bucată mare se desprinde și se prăbușește pur și simplu. Alții sunt mai puțin prudenți și mai puțin norocoși.

Ploaia acidă a fost neașteptată. Legea-n-piatră nu explică impactul Anotimpurilor asupra vremii, căci asemenea lucruri sunt imprevizibile chiar și în cele mai favorabile perioade. Dar ce se petrece aici nu vă ia complet prin surprindere. Spre nord, la ecuator, Falia pompează în aer căldură și particule. Vânturi tropicale umede vin dinspre mare, se izbesc de acest zid care încarcă norii, generează energie și le transformă în furtuni. Îți amintești că ți-ai făcut griji în privința zăpezii. Nu. E în schimb o ploaie nesfârșită, monotonă.

(Ploaia nu-i de fapt chiar atât de acidă după standardele obișnuite. În anotimpul Solului Răscolit – cu mult înainte de Sanze, n-ai cum să știi de el – a căzut o ploaie care a lăsat animalele fără blană și a topit coaja de pe portocale. Diluată

cum e cu apă, asta-i o nimica toată prin comparație. Ca oțetul. Vei supraviețui.)

Ykka stabilește un ritm nemilos cât timp umblați pe drumul suspendat. În prima zi, toată lumea așază tabăra mult după lăsarea serii și Lerna nu vine în cortul tău, pe care l-ai ridicat cu greu. E ocupat să îngrijească o mână de oameni care șchioapătă după ce au alunecat ori și-au sucit gleznele, doi bătrâni care au probleme cu respirația și pe femeia gravidă. Ultimii trei sunt în regulă, îți spune el când în sfârșit se târăște în așternutul tău, cu puțin înaintea zorilor. Olăreasa, Ontrag, trăiește numai deafurisită, iar de femeia însărcinată au grijă membrii familiei ei și jumătate dintre Prăsitori. Îngrijorătoare sunt rănile.

— Trebuie să discut cu Ykka, spune el în timp ce-i îndeși în gură o felie de pâine îmbibată de ploaie și un cârnat acru și apoi îl învelești și-l silești să stea întins. El mestecă și înghite aproape fără să-și dea seama. Nu mai putem înainta în ritmul ăsta. O să începem să pierdem oameni dacă nu…

— Știe, îi spui tu.

Ai vorbit cât ai putut de blând și totuși l-ai redus la tăcere. Privește în gol până te întinzi și tu lângă el, cu stângăcie din pricină că n-ai decât un braț, dar reușești. În cele din urmă, oboseala se dovedește mai tare decât îngrijorarea și el adoarme.

Într-o zi, mergi alături de Ykka. Ea stabilește pasul, așa cum ar trebui să facă orice bun cârmuitor de com care nu cere nimănui mai mult decât poate face el însuși. În timpul unicei opriri de la prânz, își scoate o cizmă și-i vezi piciorul plin de sânge din pricina bășicilor. O privești încruntându-te, și încă atât de elocvent, încât ea oftează.

— N-am apucat să rechiziționez niște cizme mai bune, îți zice. Astea sunt prea largi. Mi-am imaginat c-o să am timp altă dată.

— Dacă ți se cangrenează picioarele, începi tu, dar ea dă ochii peste cap și-ți arată grămada de provizii din mijlocul taberei.

O privești nedumerită, dai să-ți reiei mustrările, apoi te oprești. Gândești. Te uiți din nou la grămada de provizii. Dacă fiecare căruță transportă o ladă de pâine de rezervă și alta de cârnați, iar lădițele alea sunt cu murături și celelalte cu grâu și fasole…

Grămada e așa de mică! Prea mică pentru o mie de oameni care mai au săptămâni de umblat prin Merz.

Nu mai pomenești de cizme. Dar Ykka primește de la cineva o pereche suplimentară de șosete, ceea ce o ajută.

Te șochează cât de bine faci față. Nu ești sănătoasă, nu tocmai. Ciclul ți s-a oprit, deși probabil n-ai ajuns încă la menopauză. Când te dezbraci ca să te speli în lighean, lucru oarecum inutil sub ploaia neîncetată, dar obiceiu-i obicei, remarci priveliștea dezolantă a coastelor pe sub pielea lăsată. Poți să dai vina numai parțial pe mersul ăsta încontinuu. De vină e faptul că uiți mereu să mănânci. La sfârșitul zilei te simți obosită, dar e o senzație distantă, detașată. Când îl atingi pe Lerna – nu într-un mod sexual, n-ai atâta energie, dar lipindu-vă unul de altul ca să vă țineți de cald economisiți caloriile și el are nevoie de alinare – te simți bine, însă tot într-un fel distant. Te simți ca și cum ai pluti deasupra ta, urmărindu-l cum suspină, ascultând cum altcineva cască. De parcă totul i se-ntâmplă altcuiva.

Așa a pățit și Alabastru, îți amintești. Detașându-se de carne pe măsură ce devenea tot mai puțin carne. Îți propui să fii atentă și să nu mai pierzi niciun prilej de a mânca.

După trei săptămâni de mers prin deșert, drumul suspendat cotește spre vest, așa cum era de așteptat. De aici încolo, locuitorii Castrimei trebuie să coboare pe sol și să înfrunte terenul deșertului. Într-un fel este mai ușor, pentru că-s mai puține șanse ca solul să se sfărâme sub picioarele tale. Pe de altă parte, pe nisip e mai greu de mers decât pe asfalt. Toată lumea încetinește. Maxixil dovedește că-și merită hrana extrăgând suficientă umezeală din stratul superior de nisip și cenușă și înghețându-l pe o adâncime de câțiva centimetri, întărind terenul sub pașii tuturor. Însă îl stoarce de puteri dac-o face constant, așa că se păstrează pentru porțiunile cele mai dificile. Încearcă să-l învețe și pe Temell, dar el este o sălbăticiune și nu poate atinge precizia necesară. (Cândva, tu ai fi putut-o face. Nu-ți dai voie să te gândești la asta.)

Cercetașii trimiși înainte ca să găsească un drum mai bun revin toți cu același raport: pretutindeni nisip, cenușă și noroi. Nu există un drum mai bun.

Trei oameni au fost lăsați în urmă pe drumul suspendat, incapabili să mai înainteze din pricina picioarelor rupte sau scrântite. Nu-i cunoști. Teoretic, o să vă ajungă din urmă imediat ce se refac, dar nu prea vezi cum s-ar putea reface fără hrană

sau adăpost. Aici, la nivelul solului, e și mai rău: șase glezne scrântite, un picior rupt și o luxație vertebrală printre Spinările-Late care trag căruțele, și asta numai în prima zi. După un timp, Lerna încetează să se mai ducă la ei dacă nu îi cer ajutorul. Cei mai mulți nu i-l cer. Nu poate face nimic, și toată lumea o știe.

Într-o zi răcoroasă, Ontrag, olăreasa, se așază pe jos și spune că nu crede că mai poate continua. Ykka chiar se ceartă cu ea, lucru la care nu te așteptai. Ontrag și-a trecut cunoștințele despre olărit altor doi membri mai tineri ai comului. E inutilă, a depășit demult perioada fertilă. După regulile Vechiului Sanze și după poruncile legii-în-piatră ar trebui să fie o decizie ușoară. Dar, în cele din urmă, Ontrag însăși trebuie să-i spună Ykkăi să tacă și să-și vadă de drum.

E un avertisment.

— Nu mai pot să fac asta, o auzi pe Ykka zicând mai târziu, când Ontrag a rămas mult în urma voastră.

Înaintează cu pași largi și siguri ca de obicei, dar are capul plecat și lațe de păr cenușiu și ud îi ascund fața.

— Nu pot! Nu-i corect! N-ar trebui să fie așa! N-ar trebui să fie numai… Să fii membru al Castrimei ar trebui să însemne mai mult decât să fii util, în numele Pământului, mi-a predat când eram la creșă, știe povești, nu pot, dar-ar rugina!

Hjarka Cârmuitor Castrima, care a fost educată de la o vârstă fragedă să ucidă câțiva ca să poată trăi cei mai mulți, se mulțumește să-i pună mâna pe umăr, zicând:

— O să faci ce trebuie făcut.

Ykka nu spune nimic preț de câțiva kilometri, dar poate numai fiindcă nu mai e nimic de zis.

Primele se termină legumele. Apoi carnea. Apoi pâinea de rezervă. Ykka încearcă să raționalizeze cât de mult poate, dar adevărul este că oamenii nu pot călători în ritmul ăsta pe stomacul gol. Trebuie să le dea tuturor măcar câte o lipie pe zi. Nu-i de ajuns, totuși e mai bine decât nimic, asta până când chiar nu mai e nimic. Și atunci continuați să înaintați.

În lipsa a orice altceva, oamenii funcționează pe bază de speranță. De cealaltă parte a deșertului, le povestește Danel tuturor în jurul unui foc de tabără, există un alt Drum Imperial pe care puteți merge. O călătorie ușoară până în Rennanis. E o regiune de deltă, cu sol bun, cândva grânarul Ecuatorialelor. Multe ferme abandonate în afara fiecărui com. În drumul ei spre

sud, armata lui Danel s-a aprovizionat copios din aceste locuri. Dacă reușiți să străbateți deșertul, va fi de mâncare.

Dacă reușiți să străbateți deșertul.

Știi cum se termină, nu? Cum ai putea fi aici, ascultând povestea asta, dacă n-ai ști? Dar cumva nu contează atât finalul, cât cum se ajunge la el.

Deci iată deznodământul: din aproape o mie o sută de suflete care au intrat în deșert, abia în jur de opt sute cincizeci ajung pe Drumul Imperial.

Timp de câteva zile după asta, comul practic se dizolvă. Oameni disperați, nedispuși să mai aștepte întoarcerea Vânătorilor, se îndepărtează împleticindu-se ca să sape în sol după napi pe jumătate putrezi, larve amărui și rădăcini lemnoase abia comestibile. Terenul din jur e presărat cu tufișuri, fără copaci, pe jumătate deșert și pe jumătate sol fertil, depopulat de multă vreme de rennani. Înainte să piardă prea mulți oameni, Ykka ordonă așezarea taberei într-o fostă fermă cu câteva hambare care au reușit până acum să supraviețuiască Anotimpului. Cu excepția întăriturilor, pereților nu le-a mers prea bine, dar nici nu s-au năruit. Pe ea însă acoperișurile o interesează, căci ploaia cade și aici, la marginea deșertului, deși mai ușoară și mai rară. E plăcut să dormi în sfârșit într-un loc uscat.

Ykka decide un repaus de trei zile. În acest interval, oamenii revin câte unul, câte doi, unii aducând mâncare pentru cei prea slăbiți ca să plece în căutarea ei. Vânătorii care se ostenesc să revină aduc pește de pe un braț al deltei aflat relativ aproape. Unul dintre ei găsește ceea ce vă salvează, ceea ce pare o gură de viață după toată moartea pe care ați lăsat-o în urma voastră: rezerva privată de mălai a unui fermier, în urne de lut sigilate și ascunse sub podelele casei în ruină. Nu aveți cu ce să-l amestecați, nici lapte, nici ouă și nici carne uscată, ci numai apă acidă, dar mâncarea e tot ce te hrănește, așa spune legea-n-piatră. În seara aceea, comul se ospătează cu pastă de mălai prăjită. O urnă s-a spart și mălaiul este plin de gărgărițe, dar nu-i pasă nimănui. E un surplus de proteine.

Mulți nu se mai întorc. E un Anotimp. Totul se schimbă.

La capătul celor trei zile, Ykka declară că oricine se află încă în tabără este locuitor al Castrimei. Cine nu s-a întors e de acum comles, lăsat cenușii. E mai ușor decât să te gândești cum vor fi

murit sau cine putea să-i fi ucis. Ce a rămas din grup ridică tabăra. Porniți spre nord.

•

A fost prea repede? Poate tragediile n-ar trebui expediate atât de brutal. Am vrut să fiu îndurător, nu crud. Este o cruzime că tu a trebuit să trăiești așa ceva... dar distanța, detașarea vindecă. Uneori.

Puteam să te fi luat din deșert. Nu trebuia să suferi laolaltă cu ei. Și totuși... oamenii acestui com au devenit o parte din tine. Prietenii tăi. Camarazii tăi. Trebuie să-i vezi ajunși la capăt. Suferința e vindecarea ta, cel puțin deocamdată.

Ca să nu mă crezi inuman, de piatră, am ajutat cum am putut. Unele dintre animalele care hibernau sub nisipul deșertului sunt capabile să vâneze oameni, știai? Câteva s-au trezit când ați trecut, dar le-am ținut la distanță. Ploaia a dizolvat parțial osia de lemn a unei căruțe și a început să se lase, deși niciunul dintre voi nu a observat. Am transmutat lemnul – l-am împietrit, dacă preferi să gândești așa – ca să reziste. Eu sunt cel care a mișcat covorul ros de molii din ferma părăsită, pentru ca Vânătorul vostru să găsească mălaiul. Ontrag, care nu i-a spus Ykkăi despre durerea tot mai mare din coaste și piept și despre felul în care i se tăia răsuflarea, n-a mai trăit mult după ce comul a lăsat-o în urmă. În noaptea în care a murit m-am întors la ea și am alungat puțina durere pe care o simțea. (Ai auzit cântecul. Antimoniu i l-a cântat odată lui Alabastru. O să ți-l cânt dacă...) Sfârșitul n-a găsit-o singură.

Te alină ceva din toate astea? Sper că da. Sunt încă uman, ți-am zis. Părerea ta contează pentru mine.

Castrima supraviețuiește. Tu supraviețuiești. Deocamdată cel puțin.

Și în sfârșit, ceva mai târziu, ajungeți la marginea sudică a teritoriului Rennanisului.

•

Onoare când ești în siguranță, supraviețuire când ești amenințat. Nevoia este singura lege.

Tăblița a Treia,
Construcții, versetul patru

10

Nassun, prin foc

Toate astea se petrec în pământ. Soarta mea e să le știu și să ți le împărtășesc și ție. Soarta ei e să le îndure. Îmi pare rău.

În interiorul vehiculului sidefiu, pereții sunt împodobiți cu lujeri elegant încolăciți, dintr-un material ce pare aur. Nassun nu-i sigură dacă metalul este pur decorativ sau slujește și altor scopuri. Scaunele dintr-un material dur și neted, în culori pastelate și de forma cochiliilor stridiilor pe care le-a mâncat uneori la Luna Găsită, au perne uimitor de moi. Nassun descoperă că sunt fixate de podea și totuși poți să le răsucești într-o parte sau într-alta sau să le dai pe spate. Nu pricepe din ce sunt confecționate.

Spre șocul ei și mai mare, nici nu s-au așezat bine și o voce de nicăieri începe imediat să le vorbească. E feminină, politicoasă și detașată, cu un efect liniștitor. Limba e… de neînțeles și nu sună nici măcar vag familiar. Însă ca pronunție nu diferă mult de sanze-mat și ceva din ritmul frazelor, din ordinea lor, se potrivește cu așteptările lui Nassun. Bănuiește că o parte din prima frază e un salut. Se gândește că un cuvânt repetat în mijlocul unui pasaj ce pare un ordin ar putea fi o formulă de politețe, ca „Vă rog”. Restul însă îi e complet străin.

Vocea nu vorbește mult, apoi amuțește. Nassun se uită la Schaffa și, spre surprinderea ei, îl vede încruntându-se, cu ochii mijiți a concentrare, deși la asta se adaugă și fălcile încleștate și paloarea vagă din jurul buzelor. Argintul îl face să sufere mai tare și de data asta durerea este foarte supărătoare. Dar, când o privește, în ochii lui e mirare.

— Îmi amintesc limba asta, spune el.

— Cuvintele alea ciudate? Ce-a zis?

— Că acest…, face o grimasă…, obiect este un vehimal. Anunțul spune că va pleca din acest oraș și va începe tranzitul către Centrul Miezului peste două minute, ajungând la destinație în șase ore. A mai spus ceva despre alte vehicule, alte rute, călătorii de întoarcere către diverse… noduri? Nu-mi amintesc

ce înseamnă asta. Și a zis că ne dorește călătorie plăcută.

Zâmbește confuz.

— Aha!

Mulțumită, Nassun se foiește pe scaunul ei. Șase ore ca să călătorească tocmai până pe cealaltă parte a planetei? Dar poate n-ar trebui să se mire, căci aceștia sunt oamenii care au construit obeliscurile.

Se pare că nu le-a mai rămas altceva de făcut decât să se instaleze cât mai comod. Prudentă, Nassun își dă jos rucsafugul și-l atârnă de spătarul scaunului. Atunci observă că întreaga podea este acoperită de un soi de licheni, deși nu poate fi un proces natural sau un accident: alcătuiesc modele regulate, frumoase. Își coboară un picior și descoperă o moliciune ca de covor.

Schaffa e mai agitat, dând ocol cutiuței confortabile a… vehimalului… și atingându-i vinișoarele aurite când și când. Se deplasează lent, metodic, dar până și asta este ceva neobișnuit la el, așa că Nassun e cuprinsă la rândul ei de agitație.

— Am mai fost aici, murmură el.

— Ce?

L-a auzit, numai că nu înțelege.

— În vehimalul ăsta. Poate chiar pe același scaun. Am mai fost aici, o simt. Și limba aia… nu-mi amintesc s-o fi auzit vreodată și totuși…

Brusc, își dezgolește dinții și-și înfige mâinile în păr.

— Familiaritate, dar fără, fără… fără context! Fără înțeles! E ceva în neregulă cu călătoria asta! E ceva în neregulă și nu-mi amintesc ce anume!

Schaffa e vătămat de când îl știe Nassun, dar e pentru prima oară când chiar *pare* vătămat. Vorbește mai repede, cu cuvintele rostogolindu-i-se de pe buze. Ochii îi aleargă de colo până colo scrutând interiorul vehiculului într-un fel care o face pe Nassun să creadă că el vede lucruri care nu sunt de fapt aici.

Încercând să-și mascheze neliniștea, întinde brațul și bate cu palma scaunul-cochilie de lângă ea.

— Schaffa, astea sunt suficient de moi ca să dormi în ele.

E o sugestie mult prea evidentă, dar el se răsucește s-o privească și pe moment încordarea de pe chipul lui bântuit se îmblânzește.

— Mereu atât de grijulie cu mine, micuțo!

Dar, așa cum sperase ea, asta pune capăt agitației și el vine să i se așeze alături.

Chiar în clipa în care o face – Nassun tresare –, vocea feminină grăiește din nou. Întreabă ceva. Schaffa se încruntă, apoi traduce lent.

— Ea… cred că e vocea vehimalului. Acum ni se adresează nouă direct. Nu e doar un anunț.

Nassun se foiește, simțindu-se deodată mai puțin confortabil în interiorul acestui obiect.

— Vorbește. Adică e vie?

— Nu sunt sigur că pentru oamenii care l-au construit conta deosebirea dintre ființele vii și obiectele neînsuflețite. Și totuși…

Șovăie, apoi ridică vocea și rostește poticnit cuvinte stranii, părând să se adreseze aerului. Vocea răspunde, repetând ceva ce Nassun a auzit mai înainte. Nu e sigură unde încep sau se termină unele cuvinte, dar silabele sunt la fel.

— Spune că ne apropiem de… punctul de tranziție. Și întreabă dacă am vrea să… experimentăm?

Clatină din cap iritat.

— Să vedem ceva. E mai dificil să găsesc cuvintele potrivite în limba noastră decât să înțeleg ce spune.

Nassun e încordată. Își ridică picioarele pe scaun, din teama irațională de a nu răni măruntaiele creaturii-obiect. Nu e sigură ce vrea să întrebe.

— O să fie dureros să vedem?

Vrea să spună „dureros pentru vehimal”, dar în același timp nu poate să nu gândească „dureros pentru noi”.

Înainte ca Schaffa să apuce să traducă întrebarea lui Nassun, vocea vorbește din nou.

— Nu, spune ea.

Nassun sare în sus șocată, cu orogenia tresărindu-i într-un fel care i-ar fi atras o mustrare din partea lui Essun.

— Ai zis nu? izbucnește ea privind de jur-împrejur.

Poate a fost o coincidență.

— Surplusurile de biomagestrie permit…

Vocea revine la vechiul limbaj, dar Nassun este sigură că nu și-a închipuit acele cuvinte rostite într-o sanze-mat bizară.

— … procesarea, conchide glasul.

Sunetul lui e liniștitor, dar pare să iasă chiar din pereți și pe Nassun o tulbură că nu are pe cine să privească, nicio față către

care să se întoarcă în timp ce-l ascultă. Cum e să vorbești fără gură și fără gâtlej? Își imaginează cilii de pe exteriorul vehiculului frecându-se între ei ca picioarele greierilor și o furnică pielea.

Mașinăria continuă:

— Traducere... Ceva... abatere lingvistică.

A sunat ca sanze-mat, dar ea tot nu știe ce înseamnă. Vocea mai rostește câteva cuvinte, din nou neinteligibile.

Nassun îl privește pe Schaffa, care se încruntă și el alarmat.

— Cum îi răspund la ce întreba mai înainte? șoptește ea. Cum îi spun că vreau să văd... orice zicea ea să vedem?

Deși Nassun nu a vrut să-i pună întrebarea direct vehimalului, ca răspuns pe peretele neted din fața lor apar deodată cercuri întunecate, ca și cum suprafața lui ar fi fost invadată subit de un mucegai hidos. Se întind rapid, unindu-se până când jumătate din perete e negru. Ca și cum ai privi pe o fereastră în măruntaiele unui oraș, dar în afara vehimalului nu se vede decât întunericul.

Apoi o lumină apare în partea de jos a ferestrei... chiar este o fereastră, își dă ea seama. Toată partea din față a vehimalului a devenit cumva transparentă. Luminile, panouri dreptunghiulare ca acelea înșirate de-a lungul scării dinspre suprafață, devin mai strălucitoare, pierzându-se în întunericul dinaintea lor, și în această lumină Nassun distinge pereți boltindu-se deasupra. Un alt tunel, unul larg numai cât să încapă vehimalul, curbându-se printre pereții din stâncă întunecată surprinzător de rugoși dată fiind preferința constructorilor obeliscurilor pentru netezimea fără îmbinări vizibile. Vehimalul înaintează prin tunel cu viteză constantă, dar nu prea mare. Propulsat de cilii săi? Sau de alte metode pe care Nassun nu le poate nici măcar concepe? Descoperă că e fascinată, însă și puțin plictisită, dacă-i posibil așa ceva. Pare imposibil ca un vehicul atât de încet să-i poată duce de cealaltă parte a lumii în șase ore. Dacă toate acele ore vor trece așa, călătorind pe o pistă netedă și albă printr-un tunel din stâncă neagră, fără nimic care să-i țină ocupați cu excepția agitației lui Schaffa și a unei voci fără trup, o să i se pară mult mai lungi.

Apoi tunelul curbat se îndreaptă și, în fața ei, Nassun vede pentru prima oară gaura.

Gaura nu e mare. Dar are ceva care o tulbură imediat la un

nivel visceral. Se află în centrul unei caverne boltite, înconjurată de panourile acelea luminoase, care au fost instalate în sol. Când vehimalul se apropie, devin din albe roșu strălucitor, ceea ce Nassun decide că e un alt avertisment. Dincolo de gaură se cască un abis întunecat. Sessizează instinctiv, încercând să-i determine dimensiunile… și nu reușește. Diametrul găurii, da: e lată de numai șase metri. Perfect circulară. Adâncimea însă… se încruntă, se descolăcește în scaunul ei, se concentrează. Safirul îi gâdilă mintea, invitând-o să-i folosească puterea, dar ea se opune. În locul ăsta sunt prea multe lucruri care reacționează la argint, la magie, în moduri pe care ea nu le înțelege. Și, oricum, e orogenă. Ar trebui să-i fie ușor să sessizeze adâncimea unei gropi… însă aceasta se întinde departe, departe, dincolo de raza percepției ei.

Iar pista vehimalului se îndreaptă către gaură și peste marginea ei.

Așa cum și trebuie, nu? Doar vor să ajungă în Centrul Miezului. Cu toate astea, Nassun nu-și poate stăpâni un sentiment de îngrijorare suficient de puternic încât să se învecineze cu panica.

— Schaffa!

Imediat, el întinde mâna către ea. Nassun i-o strânge cu putere, fără să se teamă că-l va durea. Puterea lui, folosită mereu ca s-o protejeze, niciodată ca să-i facă rău, e o asigurare de care are nevoie cu disperare în clipa asta.

— Am mai făcut asta, spune el, dar pe un ton nesigur. Am supraviețuit.

„Însă nu-ți amintești cum”, își spune ea simțind o groază nedeslușită, al cărei nume nu-l cunoaște.

(Numele e „premoniție”)

Apoi au ajuns la margine și vehimalul se înclină în față. Nassun scoate o exclamație și își încleștează mâinile pe brațele scaunului, dar, în mod bizar, nu urmează nicio senzație de vertij. Vehimalul nu iuțește. De fapt, pe moment chiar încremenește și Nassun întrevede cu coada ochilor mișcările rapide ca o ceață ale unor cili care ajustează cumva traiectoria de la „înainte” la „în jos”. Odată cu asta s-au mai produs și alte ajustări, așa că Nassun și Schaffa nu cad de pe scaune cu capu-nainte. Nassun descoperă că spatele și fundul ei sunt lipite de scaun la fel de ferm ca până atunci, deși e imposibil.

Între timp, un zumzet vag din interiorul vehimalului, până acum atât de surd, încât era mai mult subliminal, devine brusc mai sonor. Mecanisme invizibile vibrează mai repede, într-un tipar de accelerație ce nu poate fi confundat. Când vehimalul și-a schimbat complet înclinația, peisajul devine din nou întunecat, dar de data asta Nassun știe că e bezna gropii căscate. În fața lor nu mai e nimic. Numai abisul.

— Lansare, rostește vocea vehimalului.

Nassun scoate o exclamație și strânge și mai tare mâna lui Schaffa, în timp ce mișcarea o lipește și mai zdravăn de spătar. Dar nu atât de zdravăn pe cât ar trebui, căci toate simțurile îi spun că tocmai au țâșnit înainte cu o viteză fantastică, mult, mult mai repede decât un cal în galop.

În întuneric.

Mai întâi întunericul e absolut, deși întrerupt periodic de cercuri luminoase ce se perindă unele după altele ca-ntr-o ceață în timp ce vehiculul gonește prin tunel. Viteza lui continuă să crească; inelele luminoase încep să treacă pe lângă ei așa de repede, că sunt abia niște străfulgerări. E nevoie de trei asemenea inele înainte ca Nassun să-și dea seama ce vede și ce sessizează, și asta numai după ce studiază un inel în vreme ce trec pe lângă el. Ferestre. În pereții tunelului sunt ferestre luminate. Aici jos există spații de locuit, cel puțin pe primii câțiva kilometri. Apoi inelele dispar și un timp în tunel nu mai domnește decât întunericul.

Nassun sessizează schimbarea cu o clipă înainte ca tunelul să se lumineze pe neașteptate. Acum pereții lui stâncoși sunt întrerupți ici și colo de o lumină roșiatică. A, da: au coborât suficient de jos ca o parte din rocă să se topească și să emane o lumină roșie vie. Această nouă lumină vopsește în sângeriu pereții interiori ai vehimalului și face filigranul auriu de pe pereții lui să pară cuprins de flăcări. Mai întâi priveliștea dinaintea lor e neclară, doar roșu înconjurat de cenușiu, cafeniu și negru, dar Nassun înțelege instinctiv ce vede. Au pătruns în manta și, în cele din urmă, teama ei începe să lase loc fascinației.

— Astenosfera, murmură ea.

Schaffa se încruntă nedumerit, dar, odată ce i-a dat un nume lucrului pe care îl sessizează, teama lui Nassun s-a mai domolit. În nume există putere. Își mușcă limba și, în cele din urmă, dă

drumul mâinii lui Schaffa, se ridică și se apropie de peretele din față. De aproape e mai ușor să-și dea seama că vede un soi de iluzie, mici nestemate colorate ridicându-se ca o roșeață la suprafața pielii interioare a vehimalului și alcătuind un mozaic de imagini mișcătoare. Cum se întâmplă asta? Mintea ei nu poate intui.

Întinde mâna fascinată. Pielea interioară a vehimalului nu emană căldură, deși ea știe că se află deja la un nivel sub pământ unde carnea umană ar trebui să fie mistuită într-o clipă. Când atinge imaginea, în jurul degetului ei se formează vălurele, ca undele în apă. Își apasă toată palma pe o pată de roșu-cafeniu învolburat și nu poate să nu zâmbească. La numai câțiva metri, de cealaltă parte a pielii vehimalului, este focul din adâncuri. Atinge focul din adâncuri, sau pe-aproape. Își ridică și cealaltă mână și-și lipește obrazul de panourile netede. Aici, în acest mecanism straniu al unui mortciv, este parte din pământ, poate mai mult decât orice alt orogen înaintea ei. Este ea, este în ea și ea este în el.

Când Nassun privește peste umăr către Schaffa, el îi zâmbește, deși încrețiturile din colțurile ochilor îi trădează durerea. E altfel decât zâmbetul lui obișnuit.

— Ce-i? întreabă ea.

— Familiile de Cârmuitori din Yumenes credeau că odinioară orogenii au condus lumea. Că datoria lor era să-i împiedice pe cei ca tine să mai dobândească vreodată atâta putere. Că, dacă aveați șansa, ați fi fost niște conducători monstruoși, plătindu-le cu aceeași monedă oamenilor obișnuiți pentru tot ce vă făcuseră. Nu cred c-au avut dreptate în nicio privință și totuși…

O arată așa cum stă acolo, luminată de focul din adâncuri.

— Uită-te la tine, mititico! Dacă ești într-adevăr monstrul pe care și l-au imaginat ei… ești totodată măreață.

Nassun îl iubește atât de tare!

De aceea renunță la iluzia puterii și revine să se așeze lângă el. Dar, când se apropie, vede cât de tare suferă el.

— Te doare rău capul.

Zâmbetul lui se șterge.

— E suportabil.

Tulburată, ea își pune mâinile pe umerii lui. Ar trebui să fie ușor, după zecile de nopți în care i-a potolit durerea, dar de data asta, când își trimite argintul în el, lumina orbitoare a firelor

dintre celulele lui nu pălește. De fapt scânteiază mai puternic, atât de brusc, încât Schaffa se încordează și se retrage de lângă ea, ridicându-se și începând din nou să umble de colo până colo. În timp ce se plimbă neostenit înainte și-napoi, arborează iarăși un zâmbet care-i mai mult o strâmbătură, totuși Nassun își dă seama că endorfinele produse de zâmbet n-au efect.

De ce au devenit firele alea mai strălucitoare? Nassun încearcă să înțeleagă examinându-se pe sine. La argintul ei nu e nimic diferit. Curge ca de obicei în linii clar definite. Privind argintul, se întoarce spre Schaffa și abia atunci face o descoperire uimitoare.

Vehimalul e făcut din argint, și nu doar din linii fine. Este înconjurat de argint, îmbibat cu el. Percepe un val de argint unduind în panglici groase în jurul ei și al lui Schaffa, pornind dinspre botul vehiculului și adunându-se la coadă. Înțelege iute că această teacă de magie este cea care ține la distanță căldura și presiunea, cea care a înclinat liniile de forță dinăuntrul vehimalului pentru ca gravitația să-i atragă către podea, nu către centrul pământului. Pereții sunt numai un cadru. Structura lor are ceva ce face argintul să curgă mai ușor, să se conecteze, să formeze rețele. Filigranul aurit ajută la stabilizarea tumultului de energii din partea din față a vehiculului, sau așa presupune Nassun, dat fiind că nu poate înțelege complet cum funcționează laolaltă toate aceste mecanisme magice. Sunt prea complexe. Ca și cum călătorești în interiorul unui obelisc. Ca și cum ești purtat de vânt. N-a știut că argintul poate fi atât de uimitor.

Dar, dincolo de miracolul peretelui vehimalului, e ceva. Ceva în afara vehimalului.

La început Nassun nu-și dă seama ce anume percepe. Mai multe lumini? Nu. Privește lucrurile din perspectiva greșită.

Este argintul, același care curge printre propriile ei celule. E un singur fir de argint, dar gigantic, șerpuind printre un vârtej de rocă moale și fierbinte și o bulă de apă opărită la o presiune incredibilă. Un singur fir de argint... și e mai lung decât tunelul pe care l-au străbătut până acum. Nu poate să-i găsească niciunul dintre capete. E mult mai lat decât circumferința vehimalului. Altminteri însă e la fel de clar și de concentrat ca fiecare linie din trupul lui Nassun. La fel, dar... imens.

Și atunci Nassun înțelege, chiar înțelege, o înțelegere atât de

bruscă și de devastatoare, încât deschide ochii și se împleticește îndărăt sub forța revelației, lovindu-se de un alt scaun și aproape căzând înainte să se agațe de el și să-și recapete echilibrul. Schaffa scoate un mic sunet de frustrare și se răsucește ca reacție la alarma ei, dar argintul din el e atât de luminos încât, când străfulgeră, el se încovoaie, gemând și prinzându-și capul în palme. Durerea e prea mare ca să-și poată îndeplini rolul de Gardian sau ca să-și manifeste grija față de ea, pentru că argintul din el a ajuns să strălucească la fel de tare ca firul imens din magma de afară.

Magie, așa a numit Oțel argintul. Materia de sub orogenie, compusă din tot ce e viu sau a trăit vreodată. Argintul din măruntaiele Taicii Pământ șerpuiește printre fragmente mari cât munții din materia lui, în același fel în care se întrețese printre celulele unei făpturi vii. Și asta pentru că planeta este vie. Știe asta acum cu o certitudine instinctivă. Toate poveștile despre Taica Pământ care-i viu sunt adevărate.

Dar, dacă mantia e trupul Taicii Pământ, de ce argintul e tot mai strălucitor?

Nu. Vai, nu!

— Schaffa, șoptește Nassun.

El geme. S-a lăsat într-un genunchi, respirând precipitat și strângându-și capul în palme. Vrea să se apropie de el, să-l ajute, să-l aline, dar încremenește locului, respirând tot mai repede din pricina panicii care o cuprinde pentru că, brusc, știe ce va urma. Deși vrea s-o nege.

— Schaffa, t-te rog, chestia aia din capul tău, bucata aia de fier căreia i-ai zis piatra miezului, Schaffa…

Vocea îi tremură. Nu reușește să respire normal. Frica aproape o sugrumă. Nu. Nu! Nu a înțeles, dar acum înțelege și nu știe cum să împiedice asta.

— Schaffa, de unde provine piatra aia a miezului din capul tău?

Vocea vehimalului grăiește din nou în limba în care i-a salutat prima oară, apoi continuă, obscenă în politețea ei detașată.

— … o minune, disponibilă numai… (neinteligibil)… rută. Acest vehimal… (neinteligibil)… inimă, iluminată… (neinteligibil) pentru plăcerea dumneavoastră.

Schaffa nu răspunde. Dar acum Nassun sessizează răspunsul la întrebarea ei. Îl poate simți când argintul firav care gonește

prin trupul ei rezonează… însă e o rezonanță vagă, provenită de la argintul *ei,* generat de propriul ei trup. Argintul din Schaffa, din toți Gardienii, e generat de piatra miezului cuibărită în sessapinealele lor. A studiat-o uneori, atât cât a putut în timp ce Schaffa dormea și ea îl hrănea cu magia ei. Este fier, dar nu-i fierul pe care-l știe ea. E ciudat de dens. Ciudat de plin de energie, deși o parte din ea este magia care curge prin el de… undeva. Ciudat de viu.

Și când toată partea dreaptă a vehimalului dispare pentru a le permite pasagerilor să contemple minunea rar văzută a inimii dezlănțuite a planetei, aceasta arde deja dinaintea ei: un soare subteran de argint, atât de luminos, încât trebuie să mijească ochii, așa de greu, că percepția lui îi rănește sessapinealele, cu o magie atât de puternică, încât pe lângă ea conexiunea persistentă cu safirul pare nesigură și slabă. E miezul Pământului, sursa pietrelor miezului și o lume în sine, acoperind tot ecranul și făcându-se tot mai mare pe măsură ce ei se apropie cu iuțeală.

Nu seamănă cu o piatră, își zice vag Nassun dincolo de spaima ei. Poate-i numai din pricina valului de metal topit și de magie din jurul vehiculului, dar, când încearcă să se concentreze asupra ei, imensitatea dinaintea ei pare să pâlpâie. Are o anumită soliditate. Când se apropie, Nassun detectează anomalii presărate pe suprafața sferei strălucitoare, părând mici prin contrast, deși își dă seama că sunt obeliscuri. Câteva zeci, înfipte în inima lumii ca acele într-o perniță. Dar ele sunt nimic. Nimic.

Și Nassun e nimic. Dinaintea acestui lucru, e nimic.

„E o greșeală să-l luăm cu noi”, a spus Oțel despre Schaffa.

Teama rupe zăgazurile. Nassun se repede către Schaffa, care se prăbușește la podea zvârcolindu-se. Nu țipă, deși gura îi e căscată, ochii lui de gheață sunt holbați și membrele, când ea îl răsucește cu greu pe spate, sunt țepene. Un braț agitat o lovește în claviculă, azvârlind-o cât colo, și durerea e cumplită, dar, târându-se înapoi lângă el, Nassun nici nu se gândește la asta. Îl prinde de braț cu ambele mâini și încearcă să i-l țină nemișcat, pentru că el dă să și-l ducă la cap, cu degetele ca niște gheare, zgâriindu-și cu unghiile scalpul și fața…

— Nu, Schaffa! strigă ea.

Dar el n-o aude.

Apoi înăuntrul vehimalului se face întuneric.

Mai înaintează, dar a încetinit. Au pătruns în materia semisolidă a miezului. Ruta vehimalului e tangentă la suprafața acestuia, pentru că, desigur, oamenii care au construit obeliscurile nu puteau să nu se delecteze cu abilitatea lor de a străpunge planeta doar de dragul amuzamentului. Simte incandescența soarelui de argint pretutindeni în jur. Însă, în spatele ei, peretele vehimalului se întunecă instantaneu. Chiar lângă vehicul e ceva ce se lipește de teaca lui magică.

Încet, în timp ce Schaffa se zbate în agonie în poala ei, Nassun se întoarce și înfruntă miezul pământului.

Și aici, în sanctuarul inimii sale, Pământul crud o remarcă la rândul său.

Când Pământul vorbește, nu se folosește de cuvinte. Tu știi deja asta, dar Nassun o află abia acum. Sessizează înțelesuri, aude vibrațiile cu oscioarele urechii, le citește în tremurul pielii, le simte smulgându-i lacrimi din ochi. De parcă se îneacă în energie, senzații, emoții. Doare. Nu uita: Pământul vrea s-o ucidă.

Dar nu uita nici asta: și Nassun îl vrea mort.

Așa că el rostește, prin microcutremure care, în cele din urmă, vor declanșa un tsunami undeva în emisfera sudică: „Salut, micuțul meu dușman!”

(E o aproximație, îți dai seama. Atât poate îndura mintea ei tânără.)

În timp ce Schaffa se sufocă și e cuprins de convulsii, Nassun îi strânge mai tare trupul răvășit de durere și privește întunericul roșiatic ce acoperă peretele. Nu se mai teme. Furia i-a dat putere. Îi seamănă atât de mult mamei.

— Dă-i drumul, mârâie ea. Dă-i drumul imediat!

Miezul lumii este din metal, topit și totuși presat până la solidificare. Are o anumită maleabilitate. Sub ochii lui Nassun, suprafața roșie și întunecată începe să unduiască și să se schimbe. Se ivește ceva ce la început ea nu poate pricepe. Un contur familiar. O față. E doar imitația unei persoane, ochi și gură, umbra unui nas… dar pentru o clipă ochii capătă o formă clară, buzele se conturează și o aluniță apare sub ochi, care se deschid.

Nu e cineva cunoscut. Doar… o față acolo unde n-ar trebui să fie. Și, în timp ce Nassun o privește și oroarea începe să-și

croiască drum la suprafață, dincolo de furia ei, vede o altă față, apoi alta, tot mai multe, apărând deodată, umplând ecranul. Fiecare e împinsă în lături când o alta se ridică din străfunduri. Zeci. Sute. Una cu fălci lăsate și un aer obosit, alta umflată ca după plâns, alta cu gura căscată într-un urlet mut, ca Schaffa. Unele o privesc implorator, cu buzele formând cuvinte pe care ea nu le-ar putea înțelege nici dacă le-ar auzi.

Dar, dincolo de ele, se simte amuzamentul unei prezențe mult mai mari. „E al meu!" Nu-i o voce. Când Pământul vorbește, nu se folosește de cuvinte. Însă mesajul e clar.

Nassun strânge din buze și atinge argintul din Schaffa, retezând cu brutalitate cât mai multe fire din jurul pietrei miezului. Nu merge ca de obicei când face chirurgie cu ajutorul argintului. Liniile argintii din trupul lui Schaffa se refac aproape imediat și pulsează și mai tare. De fiecare dată, Schaffa se cutremură. Nassun îl chinuiește. Îi înrăutățește starea.

Nu are de ales. Înfășoară unul dintre firele ei în jurul pietrei miezului, ca să facă operația pe care el i-a interzis-o cu câteva luni înainte. Dacă îi va scurta viața, măcar nu va mai suferi în timpul care-i va mai rămâne.

Dar vehiculul e zguduit de o nouă undă de amuzament și alt val incandescent străbate trupul lui Schaffa, azvârlind cât colo firele ei firave. Operația eșuează. Piatra miezului e înfiptă la fel de ferm ca întotdeauna între lobii sessapinealelor lui, ca parazitul care este.

Nassun clatină din cap și caută în jur altceva care să o ajute. Momentan, atenția îi e distrasă de fețele schimbătoare de pe suprafața aceea roșiatică. Cine sunt oamenii ăștia? De ce sunt aici, în inima Pământului?

„Obligație", răspunde Pământul prin mici unde de căldură și de presiune zdrobitoare. Nassun își dezgolește dinții, clătinându-se sub greutatea disprețului lui. „Compensații pentru ceea ce s-a furat sau a fost împrumutat".

Și Nassun înțelege iute și asta, aici, în îmbrățișarea Pământului, și înțelegerea îi vibrează prin oase. Sursa argintului – a magiei – este viața. Creatorii obeliscurilor au încercat să pună magia în jug și au reușit, vai, cât de bine au reușit! Au folosit-o ca să construiască minuni dincolo de orice imaginație. Dar au vrut mai multă magie decât le puteau furniza viețile lor sau eonii de viață și de moarte acumulați la suprafața

Pământului. Și când au văzut câtă magie se ascundea sub suprafață, gata să fie culeasă…

E posibil să nu le fi trecut niciodată prin cap că atâta magie, atâta viață puteau implica… o conștiință. În fond, Pământul nu folosește cuvinte. Și poate că, își dă seama Nassun, care a văzut mult prea mult din lume ca să-și mai fi păstrat inocența copilăriei, constructorii marii rețele de obeliscuri nu erau obișnuiți să respecte formele de viață diferite de a lor. Nu erau tocmai diferiți de oamenii care au condus Epicentrele, de bandiți sau de tatăl ei. Așa că, acolo unde ar fi trebuit să vadă o ființă vie, ei au văzut încă ceva ce puteau exploata. Unde ar fi trebuit să ceară sau să nu atingă, au luat cu forța.

Pentru anumite crime nu există justiție pe măsură, ci numai despăgubiri. Pentru fiecare dram de viață smuls de sub pielea lui, Pământul a absorbit în inima sa milioane de rămășițe umane. În fond, trupurile putrezesc în sol, iar solul stă pe plăci tectonice, plăcile însele se transformă în focul de sub scoarța Pământului… și acolo, înăuntrul său, Pământul mănâncă tot ce au fost. E cinstit, explică el cu o furie rece care încă se ridică din adâncuri ca să crape scoarța lumii, declanșând Anotimp după Anotimp. E corect. Nu Pământul a provocat acest ciclu al ostilităților, nu el a furat Luna, nu el a săpat pe sub pielea altuia, smulgând bucăți din carnea lui încă vie ca să le transforme în trofee sau unelte, nu el a complotat să transforme oamenii în sclavi, într-un coșmar nesfârșit. Nu el a pornit afurisitul ăsta de război, dar va primi ce i se cuvine.

Și, vai, oare Nassun nu-l înțelege? Strânge în pumni cămașa lui Schaffa, tremurând, în timp ce ura ei șovăie. Oare nu-i poate împărtăși sentimentele ei?

Căci lumea i-a luat și ei atât de multe. Cândva a avut un frate. Și un tată și o mamă pe care acum o înțelege, deși și-ar dori să nu fie așa. Și un cămin. Și visuri. Oamenii Neclintirii i-au furat copilăria și speranța în viitor și din cauza asta e atât de furioasă, încât nu poate gândi mai departe de: ASTA TREBUIE SĂ ÎNCETEZE și O SĂ-I PUN EU CAPĂT…

… așa că e posibil să nu înțeleagă ea însăși mânia Pământului crud?

Ba da.

Ba da, înghiți-o-ar Pământul!

În poala ei, Schaffa nu mai mișcă. Simte ceva umed sub unul

dintre picioarele ei: a făcut pe el. Ochii îi sunt încă deschiși și respiră cu gâfâieli scurte. Mușchii lui încordați mai tresar din când în când. Dacă tortura durează suficient de mult, oricine cedează. Mintea îndură chinul de neîndurat retrăgându-se altundeva. Nassun are zece ani mergând pe o sută, dar a văzut suficient din cruzimea lumii ca să înțeleagă. Schaffa al ei s-a dus. Și e posibil să nu se mai întoarcă niciodată.

Vehimalul accelerează.

La ieșirea din miez, priveliștea devine din nou mai luminoasă. Strălucirea plăcută a luminilor interioare revine. Degetele lui Nassun nu mai strâng la fel de tare cămașa lui Schaffa. Privește îndărăt, spre masa agitată a miezului, până când peretele redevine opac. Cel din față rămâne transparent, dar începe și el să se întunece. Au pătruns într-alt tunel, mai larg decât primul, cu pereți negri, masivi, care țin cumva la distanță căldura și tumultul miezului exterior și al mantalei. Acum Nassun simte că botul vehimalului se ridică, îndepărtându-se de miez. Îndreptându-se iar spre suprafață, de data asta de cealaltă parte a planetei.

Pentru că Schaffa este departe, Nassun șoptește pentru sine:

— Asta trebuie să înceteze. O să-i pun eu capăt.

Închide ochii și genele înlăcrimate i se lipesc unele de altele.

— Promit.

Nu știe cui anume îi face această promisiune. Dar nu contează.

Peste puțin timp, vehimalul ajunge în Centrul Miezului.

Syl Anagist: *Unu*

Vin s-o ia pe Kelenli a doua zi de dimineață.

Este ceva neașteptat, pentru noi cel puțin. N-are legătură cu noi, ne dăm repede seama de asta. Conductorul Gallat sosește cel dintâi, deși văd alți câțiva conductori de rang înalt discutând în casa ce domină grădina. Nu pare nemulțumit când o cheamă pe Kelenli afară și discută cu ea, cu o voce joasă, dar intensă. Ne trezim toți, vibrând de vinovăție, deși nu am făcut nimic rău, doar ne-am petrecut o noapte dormind pe podea și ascultând sunetul straniu al respirațiilor și foielilor celorlalți. O privesc pe Kelenli și mă tem pentru ea, deși neliniștea mea e doar un mugur: nu știu care e primejdia. Stă înaltă și dreaptă ca unul dintre ei și îi vorbește lui Gallat. Îi sessizez tensiunea, ca o falie gata să se deschidă.

Sunt afară, la vreo patru metri, dar la un moment dat Gallat ridică vocea:

— Cât mai ai de gând să continui cu prostia asta? Să dormi în șopron?

Kelenli răspunde calm:

— E vreo problemă?

Gallat este conductorul cel mai înalt în rang. Este, totodată, cel mai crud. Nu credem că o face intenționat. Pur și simplu nu pare să înțeleagă că în relația cu noi se poate vorbi despre cruzime. Suntem acordorii mașinii. Pentru binele proiectului, noi înșine trebuie să fim acordați. Faptul că acest proces ne provoacă uneori durere sau teamă sau dezafectarea și trimiterea pe parcela cu mărăcini este… neesențial.

Ne-am întrebat dacă Gallat însuși are sentimente. Are, văd asta acum, când se retrage cu o expresie rănită, de parcă vorbele lui Kelenli fuseseră o lovitură.

— Am fost bun cu tine, spune el.

Vocea îi tremură.

— Și sunt recunoscătoare.

Kelenli nu și-a schimbat inflexiunile vocii și niciun mușchi de pe chip nu i s-a clintit. Pentru prima oară arată și vorbește ca una dintre noi. Așa cum facem noi adesea, ea și el poartă o discuție fără legătură cu cuvintele pe care le rostesc. Verific: în

ambient nu se simte nimic, cu excepția vibrațiilor vagi ale vocilor lor. Și totuși…

Gallat o privește lung. Apoi mânia și suferința îi dispar de pe chip, lăsând loc ostenelii. Se răsucește pe călcâie și zice răstit:

— Azi am nevoie de tine în laborator. Subrețeaua fluctuează din nou.

În cele din urmă, expresia lui Kelenli se schimbă: sprâncenele i se apropie.

— Mi s-a spus că am la dispoziție trei zile.

— Geoezoteritatea are întâietate față de planurile tale de vacanță, Kelenli.

Privește spre căsuța unde suntem înghesuiți eu și ceilalți și mă surprinde studiindu-l. Nu mă uit în altă parte, în primul rând pentru că sunt atât de fascinat de suferința lui, încât nici nu mă gândesc s-o fac. Pe chip i se ivește o stânjeneală trecătoare, înlocuită de iritare. Îi spune, cu obișnuita lui lipsă de răbdare:

— Biomagestria poate face numai scanări la distanță în afara incintei, dar ei spun că au detectat o clarificare a fluxului din rețelele acordorilor. Orice ai făcut cu ei nu e chiar o totală pierdere de timp. Așa că o să-i duc eu oriunde ai plănuit să-i duci azi. Tu te poți întoarce în complex.

Ea privește în jur. Către noi. Către mine. „Gânditorul meu!”

— Ar trebui să fie ușor, îi spune ea privindu-mă. Trebuie să vadă fragmentul local al motorului.

— Ametistul?!

Gallat o privește mirat.

— Locuiesc în umbra lui. Îl văd tot timpul. La ce-ar folosi?

— N-au văzut alveola. Trebuie să înțeleagă în totalitate procesul dezvoltării, nu doar la nivel teoretic.

Brusc, îi întoarce spatele și lui, și mie și pornește către casa mare.

— Arată-le asta și pe urmă poți să-i lași în incintă și gata.

Înțeleg precis de ce a vorbit Kelenli pe tonul ăsta nepăsător și de ce nu s-a deranjat să-și ia rămas-bun înainte de plecare. Așa facem și noi când trebuie să privim sau să sesizăm că altcineva din rețeaua noastră e pedepsit: ne prefacem că nu ne pasă. („Tetlewha. Cântecul tău e monoton, dar n-a amuțit. De unde cânți?”) Asta scurtează pedepsele tuturor și îi împiedică pe conductori să-și verse mânia și asupra altora. Să înțeleg acest aspect și s-o privesc plecând fără să simt nimic sunt însă două

lucruri foarte diferite.

După asta, conductorul Gallat e într-o dispoziție cumplit de proastă. Ne poruncește să ne strângem lucrurile ca să putem pleca. Nu avem nimic, deși unii dintre noi trebuie să evacueze reziduurile înainte de plecare și toți avem nevoie de mâncare și de apă. Îi lasă pe cei care au nevoie să folosească mica toaletă a lui Kelenli sau o grămadă de frunze din spatele căsuței (eu sunt unul dintre aceștia; e foarte ciudat să te așezi pe vine, dar e o experiență interesantă), apoi ne spune să ne ignorăm foamea și setea și să pornim, așa că asta facem. Ne silește să mergem foarte iute, deși picioarele noastre sunt mai scurte decât ale lui și încă ne dor după ziua de ieri. Suntem ușurați când vedem sosind vehimalul pe care l-a chemat el, ca să putem sta jos cât timp ne transportă înapoi în centrul orașului.

Ceilalți conductori vin și ei cu noi și cu Gallat. Vorbesc cu el, și pe noi ne ignoră. El le dă răspunsuri scurte, de un cuvânt. Întrebările lor o vizează mai ales pe Kelenli: dacă e mereu așa intransigentă, dacă după părerea lui ăsta e un defect neprevăzut al geningineriei, de ce îi permite să intervină în proiect când ea e practic un model depășit.

— Pentru că s-a dovedit a avea dreptate ori de câte ori a venit cu o sugestie, se răstește el după a treia întrebare de acest gen. Chiar ăsta-i motivul pentru care i-am creat pe acordori. Fără ei, Motorul Plutonic ar avea nevoie de alți șaptezeci de ani de pregătire până să putem face fie și o primă probă. Când senzorii unei mașinării sunt capabili să-ți spună cu precizie ce nu merge și cum poți să faci ansamblul să funcționeze mai eficient, e o prostie să nu ții seama de ei.

Asta pare să-i potolească, așa că îi dau pace și-și reiau discuțiile, deși între ei, nu și cu el. Stau lângă Conductorul Gallat. Remarc că desconsiderația celorlalți îi sporește încordarea, făcând mânia să radieze din el așa cum căldura reziduală a soarelui radiază dintr-o stâncă mult timp după căderea nopții. Mereu au existat dinamici ciudate în relațiile dintre conductori. Noi le-am analizat cât am putut de bine, deși nu le-am înțeles cu adevărat. Acum însă, mulțumită explicației lui Kelenli, îmi amintesc că Gallat are „un strop indezirabil de moștenire ancestrală”. Noi am fost făcuți intenționat așa, dar el s-a născut cu ten deschis la culoare și ochi-de-gheață, trăsături comune printre nieși. El nu e nies. Nieșii nu mai sunt. Există alte

rase, rase sylanagistene, cu pielea albă. Ochii indică însă faptul că undeva în istoria familiei lui – istoria îndepărtată, altfel nu i s-ar fi permis școlarizarea sau îngrijirile medicale și nici poziția lui însemnată – cineva a făcut copii cu un nies. Sau nu. Ar putea fi o mutație întâmplătoare sau un capriciu al pigmentării. Se pare totuși că nimeni nu crede asta.

De aceea, deși Gallat muncește din greu și-și petrece mai mult timp în complex decât oricine și e șeful, ceilalți conductori îl tratează ca și cum ar fi mai puțin decât ce este. Dacă nu ne-ar aplica și el nouă același tratament, poate că mi-ar fi milă de el. Așa însă îmi inspiră frică. Dar de dragul lui Kelenli decid să fiu curajos.

— De ce ești supărat pe ea? îl întreb.

Am vorbit în șoaptă și vocea îmi este acoperită de zumzetul ciclului metabolic al vehimalului. Puțini alți conductori remarcă intervenția mea. Niciunuia nu-i pasă. Mi-am ales bine momentul.

Gallat tresare și mă privește de parcă nu m-a văzut niciodată.

— Ce?

— Pe Kelenli.

Îmi întorc privirea și o întâlnesc pe a lui, deși am aflat cu timpul că conductorilor nu le place asta. Consideră contactul vizual o provocare. Dar au tendința să ne ignore mai ușor când nu ne uităm la ei și nu vreau să fiu ignorat. Trebuie să simtă conversația asta, chiar dacă sessapinealele lui slabe și primitive nu-i pot spune că gelozia și ciuda mea au făcut ca temperatura rețelei hidrografice a orașului să crească cu două grade.

Se uită urât la mine. Îi întorc privirea impasibil. Simt tensiunea din rețea. Ceilalți, care, desigur, au remarcat ceea ce conductorii nu știu, se tem deodată pentru mine… dar nu dau atenție îngrijorării lor, distras de diferența pe care o percep instantaneu în noi toți. Gallat are dreptate: ca rezultat a ceea ce ne-a arătat Kelenli, chiar ne schimbăm, devenim mai complecși și influența noastră asupra ambientului sporește. Este o îmbunătățire? Deocamdată suntem confuzi, acolo unde înainte eram unificați. Remwha și Gaewha sunt mânioși că am riscat să vorbesc fără să caut mai întâi să obțin acordul tuturor și această nesăbuință, presupun eu, este un simptom al propriei mele schimbări. Bimniwha și Salewha simt o furie irațională față de Kelenli pentru felul straniu în care m-a afectat. Dushwha s-a săturat de noi toți și nu vrea decât să meargă acasă. Dincolo de

mânia ei, Gaewha se teme pentru mine, dar mă și compătimește, fiindcă înțelege, cred, că nesăbuința mea e un simptom al altceva. Am decis că sunt îndrăgostit, dar dragostea-i un punct fierbinte dureros clocotind în mine, într-un loc care mai înainte era stabil, și asta nu-mi place. În fond, am crezut cândva că sunt cel mai fin instrument creat de o civilizație măreață. Acum am aflat că sunt o greșeală asamblată laolaltă de niște hoți paranoici, îngroziți de propria lor mediocritate. Nu știu cum să mă simt altfel decât nesăbuit.

Dar niciunul dintre ei nu-i mânios pe Gallat pentru că e un individ prea periculos ca să poți purta o simplă conversație cu el. E ceva greșit aici.

În cele din urmă, Gallat spune:

— Ce te face să crezi că sunt supărat pe Kelenli?

Deschid gura, gata să-i semnalez încordarea trupului, tensiunea vocii, expresia feței și el scoate un sunet iritat.

— Lasă! Știu cum procesați voi informația.

Oftează.

— Și presupun că ai dreptate.

Am în mod categoric dreptate, dar știu că nu e cazul să-i reamintesc ce nu vrea să știe.

— Vrei să locuiască în casa ta.

Nu eram sigur că era casa lui Gallat până la discuția de azi-dimineață. Deși ar fi trebuit să-mi dau seama. Mirosea ca el. Niciunul dintre noi nu se pricepe să facă uz de celelalte simțuri în afara sesunei.

— E casa ei! se răstește el. A crescut acolo, la fel ca mine.

Kelenli mi-a spus asta. Că a crescut alături de Gallat, crezându-se normală, până când, în cele din urmă, cineva i-a spus de ce nu o iubeau părinții ei.

— Era parte din proiect.

El încuviințează scurt, o singură dată, cu gura schimonosită de amărăciune.

— La fel și eu. Un copil uman era un control necesar și eu aveam… caracteristici utile pentru comparație. Am crezut-o sora mea până când am împlinit amândoi cincisprezece ani. Atunci ne-au spus.

O perioadă îndelungată. Și totuși Kelenli trebuie să fi bănuit că era altfel. Scânteierea argintie a magiei curge în jurul nostru și prin noi ca apa. Oricine o poate sessiza, dar noi, acordorii,

trăim în ea. Și ea trăiește în noi. Nu e posibil să se fi crezut vreodată normală.

Gallat însă trebuie să fi fost complet surprins. Poate că viziunea lui asupra lumii a fost dată complet peste cap la fel ca a mea acum. Poate a bâjbâit – bâjbâie – la fel ca mine, chinuindu-se să-și împace sentimentele cu realitatea. Simt o simpatie subită pentru el.

— N-am tratat-o urât niciodată.

Gallat vorbește foarte încet și nici nu sunt sigur că mi se mai adresează mie. Și-a încrucișat brațele și picioarele, închizându-se în sine, în timp ce privește fix prin fereastra vehimalului fără să vadă nimic.

— N-am tratat-o niciodată ca...

Tresare brusc și-mi aruncă o privire piezișă. Sunt cât pe ce să încuviințez ca să-i arăt că înțeleg, dar un instinct mă previne să n-o fac. Mă mulțumesc să-i întorc privirea. El se relaxează. Nu știu de ce.

„Nu vrea să-l auzi zicând «ca pe unul dintre voi»”, îmi transmite Remwha zumzăind de iritare față de prostia mea. „Și dacă ar zice, nu vrea să știi ce înseamnă. Se convinge că nu e ca oamenii care i-au făcut lui viața grea. E o minciună, dar are nevoie de ea și dorește ca noi să i-o susținem. Ea n-ar fi trebuit să ne spună că suntem nieși”.

„Nu suntem nieși”, pulsez ca răspuns prin câmpul gravitațional. Sunt iritat că a fost nevoie să-mi atragă atenția. Purtarea lui Gallat este evidentă acum, că mi-a explicat-o Remwha.

„Pentru ei suntem”. Gaewha ne transmite asta sub forma unui microcutremur ale cărui reverberații le oprește, astfel încât în locul replicilor să simțim numai tăcerea rece. Nu ne mai certăm, fiindcă are dreptate.

Ignorând criza de identitate pe care o traversăm, Gallat continuă:

— I-am dat cât de multă libertate puteam. Toți știu ce este, dar i-am oferit aceleași privilegii de care s-ar bucura o femeie normală. Desigur, există restricții, limitări, dar sunt rezonabile. Nu-mi pot permite să par neglijent dacă...

Se întrerupe, pierdut în propriile gânduri. Un mușchi i se încordează pe obraz, trădându-i frustrarea.

— Se comportă de parcă nu pot să pricep. De parcă eu sunt

problema, nu lumea. Încerc s-o ajut!

Apoi dă drumul unui lung oftat de frustrare.

Dar am auzit destul. Mai târziu, când vom analiza toate astea, le voi spune celorlalți: „Ea vrea să fie o persoană”.

„Vrea imposibilul”, va spune Dushwha. „Gallat crede că e mai bine să fie el proprietarul ei decât să-i permită Syl Anagistului s-o dețină. Dar, ca să fie o persoană, ea ar trebui să nu mai fie… o proprietate. A nimănui”.

„Pentru asta ar trebui ca Syl Anagist să nu mai fie Syl Anagist”, va adăuga Gaewha cu tristețe.

Da. Și vor avea dreptate colegii mei acordori… dar asta nu înseamnă că năzuința spre libertate a lui Kelenli este greșită. Sau că un lucru este imposibil numai fiindcă-i foarte, foarte greu de dobândit.

Vehimalul oprește într-o parte a orașului care, în mod uimitor, mi se pare cunoscută. Am văzut-o numai o dată și totuși recunosc modelul străzilor și florile plantei cățărătoare de pe unul dintre ziduri. Calitatea luminii văzută prin ametist acum, când soarele pornește spre apus, trezește în mine un sentiment de jind și de ușurare despre care într-o zi voi afla că se numește dor de casă.

Ceilalți conductori coboară și pornesc spre complex. Gallat ne face semn. E în continuare furios și vrea să termine cu asta. Așa că-l urmăm, rămânând treptat în urmă din pricină că picioarele noastre sunt mai scurte și mușchii ne dor, până când, în cele din urmă, el observă că noi și gărzile noastre suntem la trei metri în spate. Se oprește și ne lasă să-l ajungem, dar fălcile-i sunt încordate și bate cu degetele unei mâini darabana pe brațele lui încrucișate.

— Grăbiți-vă! spune el. În seara asta vreau să încep testele de pornire.

Știm că nu trebuie să ne plângem. Dar adesea o diversiune poate fi utilă. Gaewha întreabă:

— Ce anume ne grăbim să vedem?

Gallat clatină nerăbdător din cap, dar răspunde. Încetinește pasul ca să ne poată vorbi, așa cum a plănuit Gaewha, ceea ce ne permite și nouă să încetinim. Ne tragem sufletul cu disperare.

— Alveola din care a crescut acest fragment. Vi s-a explicat esențialul. Pe moment, fiecare fragment servește drept centrală

nucleară pentru un nod din Syl Anagist, absorbind magie, catalizând-o, returnând o parte din ea orașului și depozitând surplusul. Până când Motorul va fi activat, firește.

Se oprește brusc, distras de împrejurimi. Am ajuns în zona de la baza fragmentului, unde accesul e interzis, un parc pe trei niveluri cu clădiri administrative și o stație pe linia vehimalului care (ni se spune) face o cursă săptămânală către Centrul Miezului. Totul e utilitar și cam plictisitor.

Și totuși… Deasupra noastră, umplând cerul aproape cât vezi cu ochiul, se află fragmentul de ametist. În ciuda nerăbdării lui Gallat, ne oprim și privim în sus cu venerație. Trăim în umbra lui colorată și am fost făcuți să răspundem nevoilor lui și să-i controlăm ieșirile. El este noi și noi suntem el. Cu toate astea, arareori avem prilejul să-l vedem așa, direct. Ferestrele celulelor noastre sunt îndreptate în direcția opusă lui. (Conectivitate, armonizare, contact vizual și eficiență a formei de undă. Conductorii nu vor să riște activarea accidentală.) E un lucru măreț, îmi zic, atât în starea lui fizică, cât și în suprapoziția lui magică. În aceasta din urmă radiază, cu rețeaua lui cristalină complet încărcată cu puterea magică stocată pe care o vom folosi în curând ca să generăm Geoezoteritatea. Când vom comuta sistemele energetice ale lumii de la producția și rezervele limitate ale obeliscurilor la fluxurile nelimitate ce curg prin pământ și când Centrul Miezului va intra pe deplin online ca să le regleze, când lumea va îndeplini în sfârșit visul celor mai măreți dintre conducătorii și gânditorii Syl Anagistului…

… ei bine, atunci eu și ceilalți nu vom mai fi necesari. Auzim atâtea despre ceea ce se va întâmpla odată ce lumea va fi eliberată de lipsuri și de pofte. Oamenii vor trăi pentru totdeauna. Vor călători pe alte lumi, aflate dincolo de steaua noastră. Constructorii ne-au dat asigurări că nu vom fi uciși. De fapt, vom fi onorați ca o culme a magestriei și ca o reprezentare însuflețită a ceea ce poate realiza omenirea. Nu ar trebui să așteptăm cu nerăbdare momentul în care vom fi venerați? Nu se cuvine să fim mândri?

Dar, pentru prima oară, mă gândesc la viața pe care mi-aș dori-o eu dacă aș avea de ales. Mă gândesc la casa în care locuiește Gallat: uriașă, frumoasă, rece. Mă gândesc la casa din grădină a lui Kelenli, mică și înconjurată de minuni mici ce cresc. Mă gândesc să locuiesc cu Kelenli. Să îi stau în fiecare seară la

picioare, vorbindu-i cât de mult aș vrea, în toate limbile pe care le știu, fără teamă. Mi-o imaginez zâmbind fără amărăciune și gândul ăsta îmi provoacă o plăcere incredibilă. Apoi mă rușinez, ca și cum n-aș avea niciun drept să-mi închipui toate astea.

— Pierdere de vreme, murmură Gallat privind obeliscul. Ei bine, aici e. Habar n-am de ce a vrut Kelenli să-l vedeți, dar iată-l.

Îl admirăm, așa cum ni s-a cerut.

— Putem să ne… apropiem? întreabă Gaewha.

Câțiva dintre noi gem exasperați prin pământ: ne dor picioarele și ne e foame. Dar ea ne replică frustrată: „Dacă tot suntem aici, am face bine să profităm la maximum”.

Gallat oftează în semn de aprobare și pornește înainte, coborând drumul în pantă către baza ametistului, unde acesta stă înfipt ferm în alveola lui încă de la prima infuzie de mediu de creștere. Am văzut vârful fragmentului de ametist pierzându-se printre norii goniți de vânt și, uneori, încadrat de lumina albă a lunii, dar partea asta e nouă pentru mine. Din câte am învățat, la baza lui sunt pilonii transformatorului, care evacuează o parte din magia furnalului generator din miezul ametistului. Această magie – un crâmpei din incredibila cantitate pe care o poate produce Motorul Plutonic – e redistribuită prin numeroase conducte către case, clădiri și mașinării și către stațiile de alimentare a vehimalelor din întregul oraș-nod. La fel se întâmplă în orice oraș-nod al Syl Anagistului, din toată lumea, două sute cincizeci și șase de fragmente în total.

Deodată atenția îmi e distrasă de o senzație stranie, cel mai ciudat lucru pe care l-am sessizat vreodată. Ceva difuz… ceva din apropiere generează o forță care… clatin din cap și mă opresc.

— Ce e asta? întreb, înainte să mă gândesc dacă-i o idee bună să vorbesc din nou când Gallat e într-o asemenea dispoziție.

El se oprește, mă privește încruntat, apoi pare să înțeleagă nedumerirea de pe chipul meu.

— O! Presupun că sunteți suficient de aproape ca să-l detectați. Este feedbackul liniei derivate de alimentare.

— Și ce-i aia linie derivată de alimentare? întreabă Remwha, acum, că am spart eu gheața.

Gallat e vizibil deranjat și-i aruncă o privire cruntă. Ne încordăm toți.

— Moarte crudă! oftează Gallat în cele din urmă. Bine, e mai ușor să vă arăt decât să vă explic. Haideți!

Grăbește din nou pasul și de data asta niciunul dintre noi nu îndrăznește să se plângă, deși înaintăm cu picioare tot mai grele din cauza nivelului redus al zahărului din sânge și a deshidratării. Urmându-l pe Gallat, ajungem pe terasa cea mai joasă, traversăm pista vehimalului și trecem printre doi dintre pilonii uriași, care zumzăie.

Și acolo… suntem distruși.

Dincolo de piloni, ne explică conductorul Gallat pe un ton în care se simte nerăbdarea, se află sistemul de declanșare și translație al fragmentului. Se lansează în explicații tehnice amănunțite, pe care le absorbim, deși nu le auzim cu adevărat. Rețeaua noastră, sistemul aproape constant de conexiuni prin care noi șase comunicăm, ne verificăm starea sănătății și ne transmitem avertismente sau ne asigurăm cu cântece liniștitoare, e mută și încremenită. Șoc. Oroare.

În rezumat, explicațiile lui Gallat sunt următoarele: aceste fragmente nu ar fi putut începe să genereze magie singure, cu decenii în urmă, când au fost crescute prima dată. Obiectele neanimate și neștiutoare precum cristalele sunt imune la magie. Ca urmare, pentru a ajuta fragmentele să inițieze ciclul de generare, trebuie folosită magie brută pe post de catalizator. Fiecare motor are nevoie de un starter. Și aici intră în acțiune circuitele de alimentare. Arată ca niște vrejuri groase și noduroase, ce se răsucesc și se încolăcesc, alcătuind un desiș în jurul bazei fragmentului. Și captivi în aceste vrejuri…

„Mergem să-i vedem”, mi-a spus Kelenli când am întrebat-o unde sunt nieșii.

Sunt încă în viață, îmi dau eu seama imediat. Deși zac nemișcați în desișul de vrejuri (tolăniți pe ele, cu trupul contorsionat printre ele, înveliți în ele, străpunși de ele acolo unde le-au crescut prin carne), e imposibil să nu sessizezi firele delicate de argint care gonesc între celulele unei mâini sau dansează de-a lungul firișoarelor de păr de pe o spinare. Vedem chiar că unii dintre ei respiră, deși mișcarea e foarte lentă. Mulți poartă drept haine niște zdrențe putrezite odată cu trecerea timpului. Câțiva sunt goi. Părul și unghiile nu le-au crescut și trupurile lor n-au produs excremente pe care să le vedem. Nici nu simt durerea, intuiesc eu. Asta măcar a fost un act de

bunătate. Asta pentru că derivațiile iau toată magia din ei, mai puțin pârâiașul firav necesar ca să-i țină în viață. Să-i țină în viață, ca să poată genera mai multă magie.

E parcela de mărăcini. Când eram proaspăt decantați și încă învățam să folosim limbajul codat în creierele noastre în timpul fazei de creștere, una dintre conductoare ne-a povestit unde vom fi trimiși dacă, din cine știe ce motiv, nu vom mai putea să lucrăm. Asta pe vremea când eram paisprezece. O să fim retrași, a zis ea, într-un loc unde vom mai putea sluji proiectului, dar indirect. „E liniște acolo”, a zis conductoarea. Îmi amintesc asta limpede. A zâmbit zicând-o. „O să vedeți”.

Victimele parcelei de mărăcini sunt aici de ani. De decenii. Sunt sute la vedere și alte mii dincolo de raza vederii noastre, dacă desișul-derivație se întinde de jur-împrejurul bazei ametistului. Milioane, dacă înmulțim cu două sute cincizeci și șase. Nu-l zărim pe Tetlewha sau pe ceilalți, dar știm că și ei sunt pe aici, pe undeva. Încă în viață, și totuși nu.

Gallat termină de vorbit în timp ce noi privim în tăcere.

— Așa că, după inițierea sistemului, odată ce ciclul generativ e stabilit, numai ocazional se va ivi nevoia unei reinițieri.

Oftează, plictisit de propria-i voce. Noi privim în tăcere.

— Linia derivată de alimentare stochează magia în caz de urgență. În Ziua Lansării, fiecare rezervor-derivație ar trebui să aibă stocați aproximativ treizeci și șapte de lamotiri, adică de trei ori…

Se oprește. Oftează. Își masează rădăcina nasului.

— E inutil. Își bate joc de tine, fraiere.

De parcă nu vede ceea ce vedem noi. De parcă aceste vieți stocate, transformate în componente, nu înseamnă nimic pentru el.

— Ajunge! E momentul să reveniți în complex.

Așa că mergem acasă.

Și acolo, în sfârșit, începem să facem planuri.

•

Treieră-i
și strânge-i snop.
Nu-nceta dacă zic „Stop”!

Calcă-i
Pân’ le-o tace gura,

Sari de trei ori și zi ura!

Taie limba,
Coase-ochi,
De nu plâng, nu te opri!

N-asculta,
Nu te uita
Și așa vom câștiga!

Cântecel pentru copii din epoca pre-Sanze, popular în cvartentele Yumenes, Haltolee, Nianon și Ewech, de origine necunoscută. Există mai multe variante. Acesta pare a fi textul de bază.

11

aproape-ai ajuns acasă

Când tu și ceilalți castrimeni vă iviți din ploaia de cenușă, paznicii stației nodului chiar par convinși că vă pot ține piept. Presupui că arătați într-adevăr că o ceată de bandiți ceva mai numeroasă, cu hainele voastre pline de cenușă și roase de acid și cu trupurile scheletice. Ykka nici nu apucă s-o trimită pe Danel să discute cu ei, că și încep să tragă cu arbaletele. Sunt niște țintași jalnici, ceea ce-i bine, fiindcă altminteri legea probabilităților e de partea lor. Trei castrimeni sunt doborâți de săgeți înainte să-ți dai seama că Ykka habar n-are să folosească un tor sau un scut… după care îți amintești că nici tu n-o poți face fără Consecințe. Așa că-l strigi pe Maxixil și el o face cu o precizie de diamant, transformând din zbor săgețile în așchii de lemn înghețat, nu tocmai diferit de felul în care ai adus tu sfârșitul în Tirimo, în acea ultimă zi.

Nu-i la fel de priceput pe cât erai tu atunci. O parte din tor rămâne în jurul lui. Pur și simplu îi extinde și-i reorganizează partea frontală, formând o barieră între castrimeni și porțile uriașe din zgură ale stației nodale. Din fericire, nu e nimeni în fața lui (după ce tu le-ai strigat oamenilor să se dea la o parte). Apoi, cu o străfulgerare finală de energie cinetică redirecționată, spulberă porțile și îi îngheață pe arbaletrieri înainte să lase torul să se destrame. După aceea, în vreme ce Spinările-Late din Castrima se reped înăuntru și se ocupă de ceilalți, te duci la Maxixil, care zace în căruță gâfâind.

— Neglijent lucrat! Ar fi trebuit să ancorezi torul ăla măcar la trei metri mai încolo, îi spui, luându-i o mână și trăgând-o către tine, dat fiind că nu prea ai cum să i-o masezi între palmele tale.

Îi simți răceala pielii prin cele patru straturi de haine. El geme și ochii i se închid. Rezistența i s-a dus ruginii de tot, dar asta probabil pentru că asocierea între înfometare și orogenie nu este una fericită.

— De vreo doi ani n-a trebuit să fac ceva mai complicat decât înghețatul oamenilor.

Apoi se uită urât la tine:
— Văd că tu nu te-ai deranjat!
Zâmbești ostenită.
— Pentru că știam că te descurci.
Apoi răzuiești o porțiune de chiciură din căruță, ca să ai unde să te așezi până se termină lupta.
Când se încheie, îl bați pe braț pe Maxixil – care a adormit – și pleci în căutarea Ykkăi. E chiar lângă porți, cu Esni și alte două Spinări-Late, toți privind fascinați micul țarc. În el se află o capră care se uită la ei cu indiferență, rumegând niște fân. N-ai mai văzut o capră de când ai plecat din Tirimo.
Dar prioritățile-s altele.
— Aveți grijă să nu omoare doctorul sau doctorii! le spui Ykkăi și lui Esni. Probabil s-au baricadat alături de administratorul nodului. Lerna n-o să știe cum să-l îngrijească pe administrator. E nevoie de pregătire specială.
Faci o pauză:
— Dacă mai vrei să continui cu planul ăsta.
Ykka încuviințează și-i aruncă o privire lui Esni, care aprobă și se uită la o altă femeie, ce se holbează la un tânăr care-o ia la fugă spre clădirile nodului.
— Ce șanse sunt ca doctorul să-l omoare pe administrator? Din milă? întreabă Esni.
Te împotrivești impulsului de a răspunde: „Mila e pentru oameni”. Modul ăsta de a gândi trebuie să piară, chiar dacă tu ai gândit-o cu amărăciune.
— Infime. În cazul în care credeți c-o să ajute, explicați-i prin ușă că nu vreți să ucideți nicio persoană care se predă.
Esni trimite un alt curier.
— Sigur că vreau să continuăm cu planul ăsta, zice Ykka.
Își freacă obrazul, lăsând dâre în stratul de cenușă. Sub cenușă este tot cenușă, dar intrată mai adânc în piele. Ai uitat care-i culoarea naturală a tenului ei și nu-ți dai seama dacă își mai fardează ochii sau nu.
— Mulți dintre noi pot controla cutremure. Până și puștanii de-acum, dar…
Ridică ochii spre cer.
— Mă rog. Mai e și aia.
Îi urmezi privirea, deși știi deja ce vei vedea. Ai încercat să nu o vezi. Toată lumea a încercat.

Falia.

De această parte a Deșertului Merz, cerul nu mai există. Mai jos, în sud, cenușa azvârlită de Falie a avut timp să se ridice în atmosferă și să se rărească întrucâtva, formând norii ce au dominat cerul așa cum îl știi tu în ultimii doi ani. Aici însă... Aici încerci să privești în sus, dar, înainte să dea de cer, ochii tăi sunt atrași de un soi de zid negru și roșu, în fierbere lentă, ce se întinde acoperind tot orizontul nordic. Într-un vulcan, ceea ce vezi tu s-ar numi coloană de erupție, dar Falia nu e coșul unui vulcan singuratic. E ca o mie de vulcani aliniați unul lângă altul, o linie neîntreruptă de flăcări și de haos de la o coastă la alta a Neclintirii. Tonkee a încercat să-i facă pe toți să desemneze ceea ce văd cu termenul potrivit, pirocumulonimbus, un nor masiv de cenușă, foc și fulgere. Însă i-ai auzit pe oameni începând deja să folosească un alt termen: îi spun pur și simplu Zidul. Crezi c-o să prindă denumirea. Chiar bănuiești că, dacă după o generație sau două va mai fi cineva în viață, Anotimpul ăsta se va numi Anotimpul Zidului.

Îl auzi, vag, dar omniprezent. Un huruit în pământ. Un vuiet surd și permanent în urechea ta medie. Falia nu-i un simplu cutremur: este despărțirea dinamică, încă neîncheiată, a doua plăci tectonice de-a lungul unei falii nou formate. Replicile seismice după Falia inițială nu vor înceta ani de-acum. Sessapinealele îți zbârnâie de câteva zile încoace, avertizându-te să te pregătești sau să fugi, zvâcnind de nevoia de a face *ceva* în legătură cu această amenințare seismică. Știi că nu e cazul, dar uite o problemă: fiecare orogen din Castrima sessizează ce sessizezi tu. Simte același impuls de a reacționa. Și, dacă nu sunt inelari de rang superior ai Epicentrului, capabili să recruteze alți inelari și să activeze o rețea străveche de artefacte ale unor mortcivuri, *a face ceva* îi va ucide.

Așa că Ykka se împacă acum cu ceva ce tu ai înțeles de când te-ai trezit cu un braț împietrit: ca să supraviețuiască în Rennanis, Castrima va avea nevoie de administratorii de noduri. Va trebui să-i îngrijească. Și, când vor muri, va trebui să le găsească înlocuitori. Nimeni nu vorbește încă despre asta. Să începem cu începutul.

După un timp, Ykka oftează și privește către ușa deschisă a clădirii.

— S-ar părea că lupta s-a terminat.

— Așa s-ar zice, aprobi tu.

Se face liniște. Un mușchi de pe obraz îi zvâcnește. Adaugi:

— Vin cu tine.

Ea te privește pieziș.

— Nu trebuie.

I-ai povestit cum a fost prima dată când ai văzut un administrator de noduri. A auzit oroarea încă proaspătă din vocea ta.

Dar nu. Alabastru ți-a arătat calea și nu te mai ferești de datoria pe care ți-a încredințat-o. O să întorci capul administratorului de noduri, o să-i arăți Ykkăi cicatricele de pe ceafă și o să-i explici despre procesul de provocare a leziunilor. Pentru că, dacă va fi silită să ia această decizie, trebuie să știe precis ce preț vor plăti ea și Castrima.

O s-o faci – o s-o silești să vadă asta, o să te forțezi să te confrunți din nou cu așa ceva – pentru că acesta e adevărul complet despre ce sunt orogenii. E adevărat, Neclintirea are motive întemeiate să se teamă de cei ca tine. Dar are motive la fel de întemeiate să îi respecte, și a ales să facă numai una din astea două. Ykka, mai mult ca oricine, trebuie să afle tot.

Strânge din fălci, dar încuviințează. Esni vă privește curioasă, apoi ridică din umeri și se întoarce pe călcâie, iar tu și Ykka intrați împreună în clădirea principală a nodului.

•

Nodul are o cămară bine aprovizionată, despre care presupui că ar fi trebuit să fie un depozit auxiliar pentru comul însuși. E mai mult decât pot mânca locuitorii flămânzi și fără com ai Castrimei și include alimente după care toți au tânjit cu o disperare tot mai mare, cum ar fi fructe uscate roșii și galbene și legume conservate. Ykka îi împiedică să transforme prilejul într-un ospăț spontan – încă trebuie ca proviziile astea să vă ajungă numai Pământul știe până când –, dar asta nu-i împiedică pe majoritatea membrilor comului să capete o dispoziție aproape sărbătorească, mai ales că toată lumea merge la culcare cu burta plină pentru prima oară în câteva luni.

Ykka pune pază la intrarea în camera administratorului nodului – „Nimeni în afară de noi nu mai trebuie să vadă mizeria asta”, declară ea și bănuiești că de fapt nu vrea ca odihniților comului să le vină idei – și la cămară. Pune pază triplă în jurul caprei. O fată din casta Inovatorilor, provenită dintr-un com

agricol, primește sarcina de a descoperi cum se mulge animalul și reușește. Gravida, care și-a pierdut în deșert unul dintre parteneri, e cea dintâi care primește lapte. S-ar putea să fie degeaba. Foamea și sarcina nu se împacă bine și ea spune că fătul nu a mai mișcat de câteva zile. Dacă e să piardă sarcina, poate ar fi mai bine s-o piardă acum și aici, unde Lerna are antibiotice și instrumente medicale sterile și poate salva măcar viața mamei. Dar o vezi cum ia mica oală cu lapte când i se oferă și o bea, deși gustul o face să se strâmbe. Strânge din fălci. Există o șansă. Asta-i tot ce contează.

Ykka pune monitori și la ușa dușurilor din clădirea principală. Nu sunt tocmai paznici, dar sunt necesari pentru că o mulțime de castrimeni vin din așezări necivilizate din Medlat și nu știu cum funcționează instalațiile sanitare. Plus că unii au stat și câte o oră sub jetul fierbinte, plângând în timp ce apa și nisipul deșertului li se prelingeau de pe pielea arsă de ploile acide. Acum, după zece minute, monitorii îi scot cu blândețe pe oameni afară din duș și-i conduc pe băncile aflate de-a lungul pereților încăperii, unde pot plânge în continuare în timp ce alții le iau locul.

Faci un duș și nu te simți în niciun fel, doar mai curată. Ocupi un colț din sala de mese a stației – golită de mobilier, astfel încât sute de oameni să poată petrece o noapte la adăpost de cenușă –, te așezi pe sacul tău de dormit, rezemată de perete, și-ți lași gândurile să hoinărească. E imposibil să nu remarci muntele care pândește în piatra din spatele tău. Nu-i ceri să se arate, pentru că restul locuitorilor Castrimei se tem de Hoa. E unicul mâncător de piatră rămas prin preajmă și-și amintesc toți că mâncătorii de piatră nu sunt o tabără neutră și inofensivă. Dar te întinzi și bați peretele cu singura ta mână. Muntele mișcă puțin și simți ceva – un ghiont zdravăn – în șale. Mesajul recepționat și returnat. Te miră cât de bine te simți după acest scurt contact privat.

Trebuie să începi să simți din nou, îți zici privind micile scene ce se joacă dinaintea ta. Două femei se ceartă încercând să stabilească cine să mănânce ultima bucată de fruct uscat din rația lor comună. În spatele lor, doi bărbați schimbă șoapte furișe în timp ce unul îi trece celuilalt un mic burete moale, cu care ecuatorialii preferă să se șteargă după ce își fac nevoile. Tuturor le plac micile lor luxuri când soarta li le scoate în cale.

Temell, cel care le predă acum copiilor orogeni ai comului, zace acoperit de ei și sforăie. Un băiat e ghemuit în curba pe care o descrie trupul lui, iar piciorul în șosetă al lui Penty i se odihnește pe ceafă. De cealaltă parte a încăperii, Tonkee stă alături de Hjarka sau mai bine zis Hjarka a prins-o de mâini și încearcă s-o atragă într-un fel de dans lent, în timp ce Tonkee stă nemișcată, încercând să-și dea ochii peste cap și să nu zâmbească.

Nu știi unde e Ykka. Probabil, la cum o cunoști, își petrece noaptea în vreun șopron sau în corturile de afară, dar speri că măcar de data asta o să-i dea voie vreunuia dintre iubiții ei să stea cu ea. Are un șir de tinere și de tineri la care recurge cu schimbul: pe unii îi împarte cu alți parteneri, iar alții sunt singuri, însă nu par deranjați că Ykka îi folosește ca să mai scape de stres. Ykkăi i-ar prinde bine așa ceva acum. Castrima trebuie să aibă grijă de starostea ei.

Castrima are nevoie de ea, și tu la fel, și abia ți-ai zis asta când Lerna răsare de nicăieri și se așază lângă tine.

— A trebuit să pun capăt zilelor lui Chetha, zice el încet.

Chetha e una dintre cele trei Spinări-Late lovite de săgețile rennanilor, în mod ironic el însuși un fost rennan mobilizat în armată odată cu Danel.

— Ceilalți doi vor supraviețui probabil, dar Chetha avea intestinele perforate. Ar fi avut o moarte lentă și dureroasă. Deși aici sunt o mulțime de sedative.

Oftează și se freacă la ochi.

— Ai văzut… chestia aia… din scaunul de sârmă…

Încuviințezi, eziți, apoi îl iei de mână. Ai descoperit cu ușurare că nu e o natură foarte afectuoasă, dar din când în când are nevoie de câte un mic gest. Ceva care să-i aducă aminte că nu-i singur și că situația nu e chiar fără speranță. Din motivul ăsta, spui:

— Dacă reușesc să închid Falia, s-ar putea să nu mai trebuiască să-i păstrezi pe administratorii de noduri.

Nu ești sigură că-i adevărat, dar așa speri.

El îți strânge ușor mâna. Îți dai seama, fascinată, că nu e niciodată cel care inițiază contactul între voi. Te așteaptă să faci primul pas, apoi îți răspunde gesturilor cu o intensitate egală cu cea oferită de tine. Respectându-ți granițele, care sunt tăioase și presărate cu explozibili. În toți anii ăștia nu ai știut ce simț acut al observației are, deși ar fi trebuit. Cu ani în urmă și-a dat

seama că ești orogenă numai privindu-te. Hotărăști că lui Innon i-ar fi plăcut de el.

Ca și cum ți-ar fi auzit gândurile, Lerna îți aruncă o privire tulburată.

— Mă gândeam să nu-ți spun ceva, zice el. Sau, mai bine zis, să nu-ți atrag atenția asupra a ceva ce probabil ai ales să nu observi.

— Ce introducere!

El schițează un zâmbet, apoi oftează privind mâinile voastre împreunate și zâmbetul i se stinge. Momentul se spulberă. Încordarea ta crește, pentru că asta nu-i e caracteristic. Însă, în cele din urmă, el oftează:

— Cât a trecut de când ai avut ultima menstruație?

— Ce…

Amuțești.

Căcat.

Căcat!

Văzând că taci, Lerna oftează și-și dă capul pe spate, sprijinindu-l de zid.

În mintea ta încerci să găsești scuze. Foamea. Efortul fizic extraordinar. Ai patruzeci și patru de ani, sau cel puțin așa crezi. Nu-ți mai amintești ce lună este. Șansele să se-ntâmple așa ceva sunt mai mici decât cele ale castrimenilor de a supraviețui deșertului. Dar… ciclul tău a fost puternic și regulat toată viața, oprindu-se numai în trei ocazii. Trei ocazii semnificative. De aia a decis Epicentrul să te împerecheze. Orogenie decentă și șolduri zdravene, de medlatică.

Ai știut. Lerna are dreptate. Într-o anumită măsură, ai observat. Și-ai decis să nu observi, pentru că…

Lerna stă un timp în tăcere alături de tine, cu mâna moale într-a ta, privindu-i pe membrii comului cum se relaxează. Spune foarte încet:

— Am înțeles bine că trebuie să termini afacerea din Centrul Miezului într-un interval dat de timp?

Tonul lui e prea scorțos. Oftezi și închizi ochii.

— Da.

— Curând?

Hoa ți-a spus că *perigeul* – când Luna se va afla cel mai aproape – va avea loc peste câteva zile. Apoi ea va lăsa Pământul în urmă și va accelera din nou, gonind către stelele

îndepărtate pe unde va fi hoinărit în tot acest timp. Dacă nu o prinzi acum, n-o s-o mai prinzi niciodată.

— Da, spui tu.

Ești obosită. Te... doare.

— Foarte curând.

E un lucru pe care nu l-ați discutat, deși probabil ar fi trebuit s-o faceți, de dragul relației voastre. E un lucru pe care n-ai simțit niciodată nevoia să-l discuți, fiindcă nu era nimic de zis.

— Ai pățit ce-ai pățit la mână când ai folosit toate obeliscurile deodată, spune Lerna.

Arunci o privire către ciot.

— Da.

Știi încotro se îndreaptă conversația, așa că decizi să sari direct la sfârșit.

— Tu ești ăla care m-a întrebat ce-am de gând să fac în privința Anotimpului.

El oftează.

— Eram furios.

— Dar nu te înșelai.

Mâna lui tresare ușor în a ta.

— Și dacă ți-aș cere să n-o faci?

Nu râzi. Dac-ai face-o, ar fi un râs plin de amărăciune, iar el nu merită asta. Te mulțumești să oftezi și te întinzi, împingându-l în jos până face și el același lucru. E mai scund decât tine, așa că tu ești lingura mai mare. În poziția asta, te pomenești cu fața în părul lui cenușiu, dar și-a făcut timp pentru un duș, așa că nu te deranjează. Miroase bine. Miroase a sănătate.

— Nu mi-ai cere așa ceva, zici cu buzele în părul lui.

— Dar dacă aș face-o?

Întrebarea e pusă pe un ton ostenit. Nu vorbește serios.

Îl săruți pe ceafă.

— Aș zice bine și pe urmă am fi trei și am trăi fericiți până am muri de cenușă la plămâni.

El te ia din nou de mână. De data asta n-ai inițiat tu contactul, dar nu te deranjează.

— Promite-mi! zice el.

Adoarme fără să-ți aștepte răspunsul.

•

Peste patru zile ajungeți în Rennanis.

Vestea bună este că scăpați de ploile de cenușă. Falia se află

atât de aproape și Zidul e atât de ocupat să arunce în sus particulele mai ușoare, încât nu va trebui să vă mai faceți griji în privința asta niciodată. Aveți în schimb parte de rafale periodice încărcate cu material incendiar: lapili, mici bucățele de material vulcanic prea mari ca să le respiri cu ușurință, dar care tot te ard când cad. Danel spune că rennanii le numeau ploi de scântei și că sunt relativ inofensive, deși ar trebui să țineți burdufuri cu apă în locuri strategice ale convoiului, în caz că vreo scânteie ar putea da foc la ceva.

Mai dramatic însă decât ploaia de scântei este felul în care fulgerul dansează pe deasupra orașului aici, atât de aproape de Zid. Inovatorii sunt entuziasmați. Tonkee spune că o sursă constantă de fulgere are o mulțime de întrebuințări. (Asta te-ar fi făcut să te uiți urât la ea dacă nu ar fi fost vorba despre Tonkee). Niciunul nu lovește însă solul, ci numai clădirile mai înalte, pe care locuitorii anteriori ai orașului le-au dotat cu paratrăsnete. Nu produc niciun rău. Trebuie numai să vă obișnuiți cu ele.

Rennanisul nu-i deloc cum te-ai așteptat. Da, e un oraș mare: stilul ecuatorial peste tot, rețeaua hidro și apa filtrată de fântână funcționând impecabil, pereți înalți din obsidian gravați cu imagini sumbre care povestesc ce li se întâmplă dușmanilor orașului. Clădirile lui nu sunt la fel de frumoase sau de impozante precum acelea din Yumenes, dar Yumenesul era cel mai măreț oraș ecuatorial, în timp ce Rennanis abia merita titlul ăsta. „Numai o jumătate de milion de locuitori”, îți amintești că a zis cineva pe un ton batjocoritor, cu o viață în urmă. Dar, cu două vieți în urmă, tu te-ai născut într-un sătuc umil din Nordmedlat și pentru ceea ce a mai rămas din Damaya, Rennanisul este totuși o priveliște spectaculoasă.

Sunteți mai puțin de o mie și trebuie să ocupați un oraș care a adăpostit cândva sute de mii. Ykka le poruncește tuturor să se instaleze într-un mic complex de clădiri de lângă una dintre zonele verzi ale orașului. (Are șaisprezece.) În mod convenabil, foștii locuitori au însemnat clădirile orașului pe baza unui cod de culori, în funcție de soliditatea scheletului lor, căci orașul nu a scăpat chiar intact după producerea Faliei. Clădirile însemnate cu un X verde sunt sigure. Un X galben înseamnă avarii ce ar putea duce la prăbușirea clădirii, mai ales dacă orașul va mai fi zguduit de vreun cutremur major. Clădirile marcate cu roșu sunt

în mod evident șubrezite și periculoase, deși vezi semne că și ele au fost locuite, probabil de cei dispuși să se mulțumească cu orice adăpost decât să fie lăsați pradă cenușii. Sunt mai multe clădiri cu un X verde decât i-ar trebui Castrimei, așa că fiecare familie are de ales între mai multe apartamente mobilate, solide și cu rețeaua hidro și geo încă funcțională.

Sunt mai multe cârduri de găini care fug de colo până colo și alte capre, care s-au mai și înmulțit. Însă legumele din zonele înverzite s-au uscat, neudate și neîngrijite în toate lunile ce au trecut de când i-ai omorât pe rennani și până când au sosit locuitorii Castrimei. În ciuda acestui fapt, rezervele de semințe conțin din plin păpădie și alte plante comestibile rezistente care n-au nevoie de multă lumină, inclusiv specii ecuatoriale ca urechea-elefantului. Depozitele orașului dau pe dinafară de pâine, brânzeturi, cârnați condimentați, grâne și fructe, legume și frunze conservate în ulei și altele. Unele sunt mai proaspete, aduse probabil de curând de armata pusă pe jaf. E mai mult decât ar putea mânca locuitorii Castrimei, chiar dacă ar da câte un ospăț în fiecare noapte în următorii zece ani.

E fantastic. Dar sunt și câteva probleme.

În primul rând, menținerea în funcțiune a stației de reciclare a apei se dovedește mai complicată decât se aștepta lumea. Merge automat și deocamdată nu s-a defectat, dar, dacă o va face, nimeni nu știe s-o repare. Ykka le dă Inovatorilor însărcinarea de a afla cum s-o dreagă sau de a găsi o alternativă valabilă în cazul în care echipamentul se strică. Tonkee e iritată.

— M-am pregătit șase ani la A Șaptea ca să învăț cum să separ rahatul de apă?

Dar, deși se plânge, se apucă de treabă.

A doua problemă este că nu puteți apăra zidurile orașului. Așezarea este pur și simplu prea mare, iar voi prea puțini. Deocamdată sunteți în siguranță ținând cont că oamenii nu vin în nord decât dacă nu au de ales. Dar, dacă apare cineva cu intenții războinice, între com și cucerire nu va sta nimeni, cu excepția zidului său.

Asta e o problemă fără soluție. Nici măcar orogenii nu pot face mare lucru când vine vorba de război, aici, în umbra Faliei, unde orogenia e periculoasă. Armata lui Danel era compusă din surplusul de populație al Rennanisului și constituie în prezent sursa unei dezvoltări explozive a gândacilor-fierbători din

Medlatul sudic… nu că ți-ai dori să fie aici, tratându-vă ca pe invadatorii care sunteți. Ykka le cere Prăsitorilor să dea drumul la producție pentru înlocuirea celor pierduți, dar, chiar dacă i-ar recruta pe toți membrii sănătoși ai Castrimei, tot nu veți avea suficienți oameni ca să apărați comul timp de generații. Nu vă rămâne decât să păziți cât de bine puteți porțiunea de oraș pe care o ocupați acum.

— Și dacă vine o altă armată, o auzi bombănind pe Ykka, o s-o invităm pur și simplu să intre și o să-i oferim fiecăruia o cameră. Asta ar trebui să fie de ajuns.

A treia problemă – cea mai mare, existențial, dacă nu logistic – este următoarea: castrimenii trebuie să trăiască printre cadavrele celor învinși.

Statuile sunt pretutindeni. În bucătăriile apartamentelor, spălând vase. Întinse în paturi care s-au lăsat ori s-au rupt sub greutatea lor de piatră. Urcând scările către parapet ca să preia garda de la alte statui, care făceau de pază. Stând în bucătăriile comune și sorbind ceai din care n-a mai rămas decât o pojghiță uscată. Sunt frumoase, nimic de zis, cu coame de păr din cuarț fumuriu, piele netedă din jasp și haine din turmalină sau turcoaz, rubin și citrin. Au expresii care variază de la zâmbete la ochi dați peste cap sau căscaturi de plictiseală, căci unda transformatoare a Porții Obeliscului a fost iute și milostivă. Nici n-au avut timp să se teamă.

În prima zi, toți le ocolesc de departe. Încearcă să nu stea pe direcția privirii lor. Să procedeze altfel ar fi… o lipsă de respect. Și totuși, Castrima a supraviețuit atât unui război pornit de acești oameni, cât și vieții de refugiați ai acelui război. Ar fi o lipsă egală de respect față de morții Castrimei dacă i-ar permite vinovăției să eclipseze acest adevăr. Așa că, după o zi sau două, oamenii acceptă pur și simplu statuile. Nici nu prea au ce altceva să facă.

Dar ceva legat de asta te deranjează.

Într-o noapte, te pomenești rătăcind pe străzi. Nu departe de complex se află o clădire frumoasă însemnată cu un X galben, cu modele de lujeri și flori gravate pe fațadă. Pe unele dintre ele mai scânteiază poleiala aurită, care se cojește. Pojghița de aur reflectă lumina și pâlpâie ușor când te deplasezi, iar reflexiile ei schimbătoare creează iluzia unei clădiri acoperite cu plante vii, mișcătoare. Este mai veche decât majoritatea imobilelor din

Rennanis. Îți place fără să știi de ce. Urci până pe acoperiș, descoperind pe drum apartamente locuite de statui. Ușa e descuiată și dată de perete. Poate cineva era pe acoperiș când s-a produs Falia. Înainte să ieși pe ușă, te asiguri că există un paratrăsnet. Este una dintre cele mai înalte clădiri ale orașului, deși are numai cinci-șase etaje. („Numai”, zice batjocoritor Sienit. „Numai?” gândește fascinată Damaya. „Da, numai” te răstești tu ca să le închizi gura amândurora.) Aici nu e numai un paratrăsnet, ci și un rezervor gol de apă, așa că, atât timp cât nu te rezemi de nimic metalic și nu stai prea aproape de paratrăsnet, probabil că n-o să mori. Probabil.

Și aici, întors cu fața către zidul noros al Faliei, de parcă fusese construit odată cu clădirea, privind către nord încă de când motivele florale erau noi, te așteaptă Hoa.

— Nu sunt atâtea statui pe cât ar trebui, zici tu oprindu-te lângă el.

Nu poți să nu-i urmezi direcția privirii. De aici tot nu poți vedea Falia. Din câte se pare, între oraș și monstruozitatea aia există o pădure tropicală moartă și niște lanțuri de dealuri. Dar e destul de rău că vezi Zidul.

Și poate că unele orori existențiale sunt mai ușor de înfruntat decât altele, dar îți amintești că ai folosit Poarta Obeliscului pe oamenii ăștia, pervertind magia dintre celulele lor și transmutând particulele lor infinitezimale din carbon în silicat. Danel ți-a povestit cât de aglomerat era Rennanisul – atât de aglomerat, încât a fost nevoit să trimită o armată ca să poată supraviețui. Acum însă orașul nu e înțesat de statui. Sunt indicii că a fost așa cândva: statui adâncite în conversație cu parteneri care par să fi dispărut, numai doi oameni așezați la o masă de șase persoane. Într-una dintre clădirile mai mari, marcată cu un X verde, o statuie zace goală pe pat, cu gura căscată, cu penisul înțepenit într-o erecție permanentă și coapsele ridicate, cu mâinile poziționate de parcă ar fi fost încleștate pe picioarele cuiva. Dar e singur. O glumă oribilă, morbidă.

— Ai mei se hrănesc oricând au prilejul, zice Hoa.

Da, exact asta te temeai că-ți va zice.

— Și se pare că le e al naibii de foame. Aici au fost o mulțime de oameni! Majoritatea lor lipsesc.

— Și noi ne facem provizii pentru mai târziu, Essun.

Îți treci peste față unica ta mână, încercând fără succes să nu-

ți imaginezi cămara uriașă a unui mâncător de piatră, ticsită cu statui în culori vii.

— Pământule crud! Atunci de ce-ți mai pierzi vremea cu mine? Nu sunt o… o… masă la fel de ușor de dobândit ca astea.

— Cei mai slabi din neamul meu au nevoie să capete puteri. Eu nu.

Inflexiunile glasului lui Hoa s-au schimbat ușor. De acum îl cunoști. A fost dispreț. E o făptură mândră (până și el o recunoaște).

— Sunt prost construiți, slabi, abia mai buni decât animalele. Eram atât de singuri în primele zile și la început nu ne-am dat seama ce făceam. Cei flămânzi sunt rezultatul bâjbâielilor noastre.

Șovăi, pentru că de fapt chiar nu vrei să știi… dar au trecut câțiva ani de când n-ai mai fost lașă. Așa că te oțelești, apoi te întorci și-l întrebi:

— Faci încă unul acum, nu? Din… din mine? Dacă nu e vorba despre mâncare, atunci e vorba… despre reproducere.

O metodă de reproducere înspăimântătoare dacă depinde de moartea prin pietrificare a unei ființe umane. Și probabil implică și altceva decât transformarea oamenilor în piatră. Te gândești la kirkhusa de la popasul de la marginea drumului, la Jija și la femeia pe care ai ucis-o în Castrima. Te gândești cum ai lovit-o, cum ai spulberat-o cu ajutorul magiei pentru „crima” de a te fi silit să retrăiești uciderea lui Uche. Dar, în final, cu Alabastru s-a întâmplat altceva decât ce i-ai făcut tu femeii. Ea era o colecție de pietre prețioase viu colorate. El era un bulgăre urât de piatră brună și totuși piatra aceea era fină, creată cu grijă și precizie, în timp ce, sub frumusețea de suprafață, femeia era un haos.

Hoa îți răspunde la întrebare prin tăcere, care e și ea un răspuns. Și atunci îți amintești, în cele din urmă. Antimoniu, în momentele după ce ai închis Poarta Obeliscului, dar înainte să te prăbușești în somnul tău magic. Alături de ea, un alt mâncător de piatră, straniu prin albeața lui, tulburător de familiar. O! O, Pământule crud, nu vrei să știi, dar…

— Antimoniu a folosit ăla…

Bulgărele acela mult prea mic de piatră brună.

— L-a folosit pe Alabastru. Ca materie primă ca să… o, dar-ar rugina, ca să facă alt mâncător de piatră. Și l-a făcut să-i semene!

O urăști din nou pe Antimoniu.

— El și-a ales forma. Toți ne-o alegem.

Asta te smulge din vârtejul de furie. Stomacul ți se strânge, dar de data asta nu de scârbă.

— Aia… atunci…

Te oprești și respiri adânc.

— Atunci era el? Alabastru? Este… este…

Nu-ți vine să rostești cuvântul.

O mișcare rapidă și acum Hoa te privește cu compătimire, dar cumva te și avertizează.

— Rețeaua nu se formează perfect de fiecare dată, Essun, spune el cu blândețe. Chiar și când o face, întotdeauna are loc o… pierdere de date.

Nu înțelegi ce înseamnă, dar începi să tremuri. De ce? Știi de ce.

— Hoa, dacă ăla-i Alabastru, dacă pot să vorbesc cu el…

— Nu.

— De ce nu, dar-ar rugina?

— Pentru că trebuie să facă el primul pas.

Un ton mai aspru. O mustrare. Tresari.

— Și, mai important, pentru că la început suntem fragili, ca orice ființă nou ivită. Poate dura secole până când esența ființei noastre se răcește. Până și cea mai mică presiune – cum ai fi tu, cerându-i să satisfacă nevoile tale, și nu pe ale lui – îi poate vătăma forma finală a personalității.

Faci un pas îndărăt, ceea ce te surprinde, pentru că nu-ți dăduseși seama că erai obraz în obraz cu el. Apoi te înmoi. Alabastru trăiește și totuși nu. Mâncătorul de piatră Alabastru mai seamănă, fie și de departe, cu bărbatul în carne și oase pe care l-ai cunoscut? Și oare mai contează asta, câtă vreme transformarea a fost atât de totală?

— Deci l-am pierdut din nou, murmuri tu.

Mai întâi Hoa nu pare să se miște, apoi simți o adiere ușoară de curent lângă tine și o mână dură atinge dosul palmei tale moi.

— Va trăi o eternitate, spune el cu toată blândețea de care este capabil glasul lui cavernos. Cât timp Pământul există, va exista și ceva din personalitatea lui. Tu ești cea încă în pericol de a te pierde.

Face o pauză.

— Dacă alegi să nu continui ce am început, te înțeleg.

Îți ridici privirea și, pentru poate abia a doua sau a treia oară, ți se pare că-l înțelegi. Știe că ești însărcinată. Poate a știut-o înaintea ta, deși nu poți ghici ce înseamnă asta pentru el. Știe ce se ascunde în spatele gândurilor tale despre Alabastru și-ți spune că… nu ești singură. Că n-ai rămas chiar fără nimic. Îi ai pe Hoa, pe Ykka, pe Tonkee și poate pe Hjarka, prieteni care te cunosc în toată monstruozitatea ta de rogălău și te acceptă în ciuda ei. Și-l ai pe Lerna, tăcutul, pretențiosul, neabătutul Lerna, care nu renunță, nu-ți tolerează scuzele și nu se preface că dragostea și durerea se exclud reciproc. Este tatăl altui copil care va fi probabil frumos. Toți copiii tăi de până acum au fost așa. Frumos și puternic. Închizi ochii, alungând regretul.

Dar asta te face mai atentă ia zgomotele orașului și tresari auzind râsete purtate de vânt, suficient de sonore ca să urce de la nivelul solului până aici, probabil din jurul unuia dintre focurile comului. Ceea ce-ți amintește că ai și Castrima dacă o vrei. Comul ăsta ridicol cu oameni antipatici care, în mod imposibil, încă au rămas împreună, pentru care ai luptat și care, fie și fără chef, au luptat la rândul lor pentru tine. Simți cum buzele ți se arcuiesc într-un zâmbet.

— Nu, spui tu. O să fac ce trebuie făcut.

El te privește:

— Ești sigură?

Normal că ești. Nu s-a schimbat nimic. Lumea e frântă și tu poți s-o salvezi. Alabastru și Lerna te-au însărcinat s-o faci. Castrima este un motiv suplimentar s-o faci, nu să șovăi. Și a venit momentul să nu mai fii lașă și să pleci în căutarea lui Nassun. Chiar dacă te urăște. Chiar dacă ai lăsat-o să înfrunte singură această lume cumplită. Chiar dacă ești cea mai rea mamă de pe planetă… ai făcut cum ai știut mai bine.

Și poate asta înseamnă că-l alegi pe unul dintre copiii tăi – pe cel care are cele mai multe șanse de supraviețuire – în defavoarea celuilalt. Dar asta nu diferă de ceea ce au fost nevoite să facă mamele încă din zorii omenirii: sacrifici prezentul în speranța unui viitor mai bun. Dacă de data asta sacrificiul a fost mai mare decât de obicei… Bine. Așa să fie. În fond, e de datoria unei mame și tu ești decainelară. O să ai grijă de asta.

— Deci ce mai așteptăm? întrebi tu.

— Numai pe tine, răspunde Hoa.

— Corect! Cât timp mai avem?

— Perigeul se va produce în două zile. Pot să te transport în Centrul Miezului întruna.

— Bine.

Tragi aer în piept.

— Trebuie să-mi iau rămas-bun.

Cu o nepăsare studiată, Hoa spune:

— Pot să mai transport și alte persoane cu noi.

Oh!

Ai vrea, nu-i așa? Să nu fii singură la sfârșit. Să simți în spatele tău prezența tăcută și sigură a lui Lerna. Dacă o lași în urmă, Tonkee se va înfuria că nu a avut șansa să vadă Centrul Miezului. Hjarka va fi furioasă dacă o vei lua pe Tonkee fără ea. Danel vrea să scrie despre transformarea lumii, din motive obscure, înțelese numai de loriștii ecuatoriali.

Dar Ykka…

— Nu, oftezi tu stăpânindu-te. Chiar sunt egoistă. Castrima are nevoie de Ykka. Și au suferit toți suficient.

Hoa se mulțumește să te privească. Cum reușește fața lui de piatră să transmită atâtea emoții? Chiar dacă emoția prezentă e scepticismul față de falsa ta abnegație. Scoți un hohot de râs și sună răgușit. A trecut o vreme.

— Cred că dacă iubești pe cineva nu ai dreptul să alegi cum anume te iubește persoana aia pe tine, spune Hoa rar.

Câte straturi are declarația asta!

Bine atunci! Așa să fie! Nu-i vorba numai despre tine și nici n-a fost vreodată. Totul se schimbă pe durata unui Anotimp și o parte din tine s-a săturat, în sfârșit, de povestea femeii singuratice și răzbunătoare. Poate că Nassun nu este singura pentru care doreai un cămin. Și poate că nici măcar tu n-ar trebui să încerci să schimbi lumea de una singură.

— Atunci să mergem să-i întrebăm, zici tu. Și pe urmă hai să plecăm după fetița mea!

•

Către Yaetr Inovator Dibars
de la Alma Inovator Dibars

Mi s-a cerut să te informez că ți s-a tăiat finanțarea. Trebuie să te întorci la Universitate imediat, prin cele

mai economicoase mijloace cu putință.

Și pentru că te cunosc, vechiul meu prieten, dă-mi voie să adaug ceva. Tu crezi în logică. Ba chiar crezi că, în fața faptelor brute, stimații noștri colegi sunt imuni la prejudecăți sau politici. De aceea nu ți se va permite să te apropii la mai puțin de un kilometru de Comitetul pentru Fonduri și Alocări, oricâte masterate ai dobândi.

Fondurile noastre vin de la Vechiul Sanze. De la familii atât de străvechi, încât au în colecțiile lor cărți mai vechi decât toate Universitățile și refuză să ne lase să ne atingem de ele. Cum crezi că au ajuns familiile astea să fie atât de vechi, Yaetr? De ce a rezistat Sanze atât de mult? Nu mulțumită legii-în-piatră.

Nu poți să te duci la oameni ca ei și să le ceri să îți finanțeze o cercetare care îi transformă pe rogălăi în eroi! Pur și simplu nu poți. O să leșine și, când se vor trezi, vor pune să fii ucis. O să te distrugă la fel de sigur cum ar distruge orice amenințare la adresa modului lor de trai și a moștenirii lor. Da, știu că nu asta crezi tu că faci, dar asta e.

Și, dacă nu e de ajuns, uite un aspect care ar putea fi logic până și pentru tine: Gardienii au început să pună întrebări. Nu știu de ce. Nimeni nu știe ce motive au monștrii ăștia. Dar de aceea am votat alături de majoritatea din comisie, chiar dacă asta înseamnă că o să mă urăști de acum încolo. Te vreau în viață, dragă prietene, nu mort pe-o alee cu inima străpunsă de un pumnal de sticlă. Îmi pare rău.

Călătorie sigură către casă!

12

Nassun nu e singură

Centrul Miezului e tăcut.

Nassun remarcă asta când vehimalul în care a traversat planeta oprește în stația lui de pe cealaltă parte a lumii. Aceasta se află într-una dintre clădirile ciudate, înclinate, ce înconjoară gaura masivă din mijlocul Centrului Miezului. Strigă după ajutor, strigă să vină cineva, plânge în timp ce ușa vehimalului se deschide și ea trage trupul inert și lipsit de reacție al lui Schaffa pe coridoarele tăcute și apoi pe străzile tăcute. E solid și greu și, deși încearcă să se ajute în diferite feluri de magie ca să-l târască – fără succes, căci magia nu-i menită pentru ceva atât de rudimentar și de localizat și nici ea nu se poate concentra prea bine în acest moment –, ajunge la numai o intersecție sau două de complex înainte să se prăbușească la rândul ei, epuizată.

•

Ziua lua-o-ar rugina din anul lua-l-ar rugina.

Am găsit cărțile astea nescrise. Materialul din care sunt făcute nu e hârtie. E mai gros. Nu se îndoaie cu ușurință. Poate că e bine, altfel s-ar fi transformat în pulbere. Să-mi păstrez cuvintele pentru eternitate! *Ha*! *Mai mult timp decât sănătatea mea mintală, dar-ar rugina în ea*!

Nu știu ce să scriu. Innon ar râde și mi-ar spune să scriu despre sex. Bine atunci: *azi mi-am luat-o la labă pentru prima oară de când A. m-a târât încoace. Pe la jumătate m-am gândit la el și n-am reușit să termin. Poate sunt prea bătrân*? *Sien așa ar spune. E pur și simplu supărată că am mai fost în stare s-o las gravidă.*

Încep să uit cum mirosea Innon. Aici totul miroase a mare, dar nu ca marea de lângă Meov. Altă apă? *Innon mirosea ca marea de acolo. Ori de câte ori bate vântul, mai pierd câte puțin din el.*

Centrul Miezului. Urăsc locul ăsta!

•

Centrul Miezului nu e o ruină, nici pe departe. Asta înseamnă că nu e ruinat și nu e nelocuit.

Pe suprafața vastă a oceanului, orașul e o anomalie: o aglomerare de clădiri nu foarte înalte în comparație cu recent distrusul Yumenes sau cu mai de mult pierdutul Syl Anagist. Centrul Miezului este însă unic în rândul culturilor trecute și prezente. Clădirile lui sunt zdravene, din metal care nu rugineşte și polimeri stranii și alte materiale capabile să facă față vânturilor sărate, uneori adevărate uragane, ce stăpânesc această parte a lumii. Puținele plante care cresc aici, în parcuri amenajate cu mult timp în urmă, nu mai sunt de mult frumoasele creații de seră preferate de constructorii Centrului Miezului. Copacii Centrului Miezului – descendenți hibrizi și sălbăticiți ai peisajului original – sunt uriași și noduroși, iar vântul i-a contorsionat în moduri artistice. S-au eliberat de mult din răsadurile lor ordonate și acum își întind rădăcinile noduroase peste straturile de fibră presată ale trotuarelor. Spre deosebire de arhitectura din Syl Anagist, aici sunt mai multe unghiuri ascuțite, menite să minimizeze rezistența clădirilor față de vânt.

Dar orașul ăsta e mai mult decât pare.

Centrul Miezului stă pe vârful unui imens vulcan-scut subacvatic și primii câțiva kilometri ai găurii săpate în centrul lui sunt ticsiți cu complexuri de locuințe, laboratoare și fabrici scobite în perete. Aceste incinte subterane, gândite inițial să îi adăpostească pe geomageștrii și geninginerii din Centrul Miezului, au căpătat de multă vreme o destinație complet diferită, pentru că pe această parte a Centrului Miezului se află Garantul, locul unde Gardienii sunt creați și unde locuiesc între Anotimpuri.

O să vorbim despre asta mai târziu.

La suprafața Centrului Miezului după-amiaza-i pe sfârșite, sub un cer șocant de albastru dincolo de norii rari. (Anotimpurile declanșate în Neclintire au arareori un impact serios asupra vremii din această emisferă, sau nu timp de câteva luni ori chiar ani după asta.) Așa cum se cuvine într-o zi însorită, pe străzi sunt oameni, înconjurând-o pe Nassun, care se chinuiește și plânge, dar ei nu fac niciun gest s-o ajute. Cei mai mulți nu se

mișcă deloc, căci sunt mâncători de piatră, cu buze trandafirii marmorate, ochi scânteietori din mică și codițe împletite din pirită aurie sau cuarț. Stau în picioare pe treptele clădirilor, pe care n-a mai călcat picior de om de zeci de mii de ani. Șed pe pervazuri din piatră și metal care au început să se îndoaie sub greutatea aceea incredibilă, aplicată timp de decenii. Una dintre ei stă cu brațele sprijinite pe genunchii ridicați, rezemată de un copac ale cărui rădăcini au crescut, înconjurând-o. Mușchiul i-a acoperit părțile superioare ale brațelor și părul. O urmărește pe Nassun cu ceea ce ar putea fi interes, mișcându-și doar ochii.

Fără să schițeze un gest, toți îl privesc pe copilul acesta uman gălăgios care se mișcă mult prea repede, în timp ce Nassun plânge până nu mai poate în bătaia vântului sărat și apoi rămâne ghemuită, cu degetele încă încleștate în cămașa lui Schaffa.

•

Altă zi, același (?) *an*

Nu o să scriu despre Innon și Cori. Interzis de acum.

Sien. Încă o simt, nu o sessizez, o simt. E un obelisc aici, cred că e un spinel. Când mă ~~canect~~ conectez la el, parcă simt toate lucrurile la care sunt conectate ele. Ametistul o urmează pe Sien. Mă întreb dacă ea știe.

Antimoniu spune că Sien a ajuns pe continent și ~~umlă~~ umblă fără țintă. Poate de aceea simt că și eu umblu fără țintă? *E tot ce mi-a mai rămas, dar l-a omo*... *futu-i*!

Locul ăsta e ridicol. Anniemoni a avut dreptate că există o cale de a porni Poarta Obeliscului fără piatra de control? (*Onixul. Prea puternic, nu pot să risc, ar declanșa alinierea prea repede și atunci cine ar face a doua schimbare de traiect*?) *Dar ruginiturile care l-au construit au pus totul în gaura asta cretină. A. mi-a povestit câte ceva. Proiect măreț pe mă-sa*! *Dar e mai rău să vezi. Tot orașul ăsta, mânca-l-ar rugina, e scena unei crime. Am cercetat și am descoperit conducte mari ce străbat fundul oceanului. URIAȘE, gata să pompeze ceva din această gaură până pe continent. Magie, spune Animoniu. Chiar le trebuia atâta*???? *Mai multă decât a Porții*!

I-am cerut lui Tinimoni să mă ducă azi în gaură și a refuzat. Ce-i în gaură, ai? *Ce-i în gaură*?

•

În amurg își face apariția un alt mâncător de piatră. Aici, printre exponenții subspeciei colorate și elegant îmbrăcate a neamului său, cenușiul uniform și pieptul lui dezgolit îl fac și mai bătător la ochi: e Oțel. Stă aplecat câteva minute deasupra lui Nassun, așteptându-se poate ca ea să ridice privirea și să-l observe, dar ea n-o face. Apoi el spune:

— Vântul dinspre ocean poate fi rece noaptea.

Tăcere. Ea își încleștează și-și descleștează mâinile din hainele lui Schaffa, un gest nu tocmai spasmodic. E pur și simplu obosită. Îl ține așa încă din centrul pământului.

După încă un timp, soarele începe să coboare spre orizont și Oțel spune:

— Într-o clădire, la două intersecții mai încolo, e un apartament în care se poate locui. Mâncarea depozitată în el ar trebui să mai fie comestibilă.

— Unde? întreabă Nassun.

Vocea ei e răgușită. Are nevoie de apă. Mai e ceva în plosca lui Schaffa și în plosca ei, dar n-a desfăcut pe niciuna.

Oțel își schimbă poziția, indicându-i direcția. Nassun își ridică ochii urmărindu-i gestul și vede o stradă pavată, nefiresc de dreapta, părând să ducă până la orizont. Se ridică ostenită, apucă mai strâns hainele lui Schaffa și începe să-l târască din nou.

•

Cine-i în gaură, ce e în gaură, încotro duce gaura, în ce gaură sunt!

MdP au adus mâncare mai bună azi, pentru că nu mănânc suficient. Așa de specială, livrată proassspăt de pe cealaltă parte a lumii. O să usuc semințele, să le plantez. Să nu uit să răzuiesc roșia cu care am aruncat în A.

Limbajul din cărți seamănă cu sanze-mat. Litere asemănătoare? *Un precursor*? *Aproape că recunosc anumite cuvinte. Ceva din eturpica veche, ceva hladdac, niște regwo din timpul primei dinastii. Mi-aș dori ca Sinash să fie aici. Ar urla dacă m-ar vedea punându-mi picioarele pe cărți mai vechi decât*

veșnicia. Era așa de ușor să-l necăjești... Mi-e dor de el.

Mi-e dor de toți, până și de cei de la Epicentru, înghiți-i-ar Pământul! Mi-e dor de voci care chiar să iasă din niște guri. SIENIT mă putea face să mănânc, bolovan vorbitor ce ești. Lui SIENIT îi păsa de mine, și nu numai dacă pot sau nu să repar lumea asta pe care nu dau doi bani. SIENIT ar trebui să fie aici, cu mine, ~~aș da orice s-o am aici, cu mine~~.

Nu. Ar trebui să mă uite pe mine și ~~pe Inn~~ Meovul. Să găsească vreun idiot plicticos cu care chiar să vrea să se culce. Să aibă o viață plicticoasă. O merită.

•

Până când reușește Nassun să ajungă în fața clădirii, s-a înnoptat. Oțel adoptă o nouă poză, apărând în fața unui imobil înalt și asimetric, ca un ic a cărui muchie înfruntă vântul. În partea aflată la adăpost de vânt, acoperișul în pantă e năpădit de o vegetație deasă, dezordonată, strâmbă. Pe acoperiș e un strat gros de pământ, mai mult decât ar fi putut aduce vântul de-a lungul secolelor. Pare ceva intenționat, deși căzut în paragină. Dar Nassun vede cum cineva a făcut loc unei grădini în toată harababura asta. De curând chiar: și aceste plante au crescut haotic, noi mlădițe răsărite din fructe căzute și vițe netăiate, dar, ținând cont că buruienile sunt relativ rare și rândurile încă sunt ordonate, grădina asta nu poate fi părăsită decât de un an sau doi. Anotimpul a intrat de-acum în al doilea an.

Mai târziu. Ușa clădirii se deschide singură, alunecând în lături când se apropie Nassun. Se închide singură, de asemenea, odată ce ea l-a tras pe Schaffa înăuntru. Oțel intră și el și arată către etaj. Ea îl târăște pe Schaffa până la picioarele scărilor, apoi se prăbușește lângă el, tremurând, prea obosită ca să poată gândi sau înainta.

Inima lui Schaffa e rezistentă, se gândește ea folosindu-i pieptul ca pernă. Cu ochii închiși, aproape își poate imagina că el o îmbrățișează pe ea, și nu invers. E un confort banal, dar suficient ca să poată dormi fără vise.

•

De cealaltă parte a găurii
e cealaltă parte a lumii

N
U

E

A
Ș
A
?
•

De dimineață, Nassun îl târăște pe Schaffa în susul scării. Din fericire, apartamentul este la etajul unu: scara dă direct în el. Totul înăuntru i se pare ciudat ca aspect, dar familiar ca utilizare. E o canapea, deși spătarul se află la un capăt al ei, și nu la spate. Sunt scaune, unul atașat de o masă mare, înclinată. Poate pentru desen. Cel mai straniu este patul din camera alăturată: o emisferă lată, cu o saltea viu colorată, dar fără cearșafuri sau perne. Însă, când Nassun se așază cu prudență, se aplatizează și se adaptează la forma trupului ei, dovedindu-se uimitor de confortabilă. E și caldă, încălzindu-se deliberat și alungându-i junghiurile provocate de dormitul pe podeaua rece de la picioarele scării. Fascinată fără să vrea, Nassun studiază patul, constatând șocată că e plin de magie, care a acoperit-o și pe ea. Fire de argint îi gonesc pe trup, atingându-i nervii, descoperindu-i sursa disconfortului și vindecându-i vânătăile și zgârieturile. Alte fire biciuiesc particulele patului până ce frecarea le încălzește. Altele îi cercetează pielea căutând particulele de praf sau de piele uscată, pe care le elimină. E ca atunci când folosește ea argintul ca să vindece sau să taie lucruri, dar procesul e cumva mecanic. Nu-și poate imagina cine ar confecționa un pat capabil de magie. Nu-și poate imagina de ce. Nu poate pricepe cum a convins cineva argintul să facă asemenea lucruri drăguțe, dar asta se întâmplă. Nu-i de mirare că oamenii care au construit obeliscurile aveau nevoie de atâta argint, dacă se foloseau de el în loc să se învelească cu pături, să facă duș sau să aștepte să se vindece cu timpul.

Nassun descoperă că Schaffa a făcut pe el. Se rușinează când e silită să îi scoată hainele și să-l curețe, folosind cârpele pe care le găsește în baie, dar ar fi mai rău dacă l-ar lăsa să zacă în propria murdărie. Nu se clintește cât timp îl îngrijește ea, deși

ochii lui sunt din nou deschiși. Sunt deschiși în timpul zilei și se închid noaptea, însă deși Nassun îi vorbește lui Schaffa (rugându-l să se trezească, cerându-i s-o ajute, spunându-i că are nevoie de el), el nu-i răspunde.

Îl urcă în pat și îi pune câteva cârpe sub fundul gol. Îi toarnă în gură apă din ploscă și, când i se termină, încearcă prudentă să obțină mai multă de la pompa ciudată din bucătărie. Nu are mânere sau pârghii, dar, când pune bidonul sub robinet, apa țâșnește singură. E o fată conștiincioasă. Mai întâi folosește praful din rucsafugul ei și prepară o ceașcă de sigurin, ca să se asigure că apa nu e poluată. Sigurinul se dizolvă, dar rămâne lăptos, așa că-l bea și îi mai duce apă lui Schaffa. El o soarbe fără împotrivire, ceea ce probabil înseamnă că îi era sete. Ea îl hrănește cu stafide pe care le-a înmuiat mai întâi în apă și el mestecă și înghite, deși lent și fără forță. Nu l-a îngrijit prea bine.

O să fie mai grijulie de acum încolo, decide ea și se duce în grădină să culeagă hrană pentru amândoi.

•

Sienit mi-a spus data. Șase ani. Au trecut șase ani? *Nu e de mirare că-i atât de furioasă. Mi-a spus să sar într-o gaură dacă am lipsit atâta timp. Nu vrea să mă mai vadă. Ce inimă de piatră*! *I-am spus că-mi pare rău. Totul e din vina mea.*

Vina mea. Luna mea. Am răsucit azi cheia de rezervă. (*Câmp vizual, linii de forță, trei ori trei ori trei*? *Un aranjament cubic, ca o rețea micuță și drăguță de cristal*.) *Cheia deschide Poarta. Dar e periculos să aduc atâtea obeliscuri în apropiere de Yumenes. Sunt Gardieni pretutindeni. Nu aș avea timp să fac nimic înainte să mă înhațe. Mai bine să fac o cheie de rezervă din orogeni și pe cine pot să folosesc*? *Pe cine e suficient de puternic. Sien aproape că e, dar nu tocmai. Innon nu e. Cori e, dar nu-l pot găsi. Și, oricum, e doar un bebeluș, nu-i corect. Bebeluși. Mulți bebeluși. Administratorii de noduri*? *Administratorii de noduri*!

Nu. Au suferit îndeajuns. Folosește-i pe seniorii de la Epicentru.

Sau pe administratorii de noduri?

De ce s-o fac aici? *Acoperă gaura, S-o fac acolo, însă*... *Dă gata Yumenes. Dă gata Epicentrul. Dă gata o mulțime de Gardieni.*

Nu mă mai bate la cap, femeie! *Du-te și zi-i lui Innon să ți-o*

tragă sau ceva de genul ăsta. Mereu ești nervoasă când nu ți-ai mai pus-o de mult. O să sar mâine în gaură.

•

Se stabilește o rutină.

Diminețile are grijă de Schaffa, iar după-amiezile iese să exploreze orașul și să găsească lucrurile de care au nevoie. Nu trebuie să-l spele pe Schaffa sau să-i mai curețe excrementele. Patul acela uimitor se ocupă și de asta. Așa că Nassun își poate petrece timpul alături de el vorbind, cerându-i să se trezească și spunându-i că nu știe ce să facă.

Oțel dispare din nou. Ei nu-i pasă.

Dar alți mâncători de piatră își fac apariția periodic, sau cel puțin ea simte impactul prezenței lor. Doarme pe canapea și într-o dimineață se trezește învelită cu o pătură. E una simplă, cenușie, dar e călduroasă și ea se simte recunoscătoare. Când începe să jupoaie un cârnat ca să extragă grăsimea, cu intenția de a face seu – lumânările din rucsafugul ei s-au împuținat –, descoperă la picioarele scării un mâncător de piatră cu degetul încârligat într-un gest de chemare. Îl urmează, iar el se oprește dinaintea unui panou acoperit cu simboluri ciudate. Mâncătorul de piatră îi indică unul anume. Nassun îl atinge, iar argintul străfulgeră, strălucind și trimițând fire curioase care-i pipăie pielea. Mâncătorul de piatră spune ceva într-o limbă pe care Nassun n-o înțelege și apoi dispare, dar, când ea revine în apartament, e mai cald și deasupra capului ei s-au aprins lumini albe, blânde. Dacă atinge pătratele de pe pereți, acestea se sting.

Într-o după-amiază, intră în apartament și descoperă un mâncător de piatră ghemuit lângă o grămadă de lucruri ce par să provină din depozitul vreunui com: saci de pânză aspră plini cu rădăcinoase, ciuperci și fructe uscate, o roată mare de brânză albă, iute, saci de piele cu pastramă, săculeți cu orez și fasole uscată și – neprețuit – un butoiaș cu sare. Când Nassun se apropie de grămadă, mâncătorul de piatră dispare, așa că nici măcar nu apucă să-i mulțumească. Trebuie să sufle ca să îndepărteze cenușa de pe toate înainte să le pună bine.

Nassun și-a dat seama că apartamentul și grădina trebuie să fi fost folosite până de curând. Peste tot sunt împrăștiate resturile vieții altcuiva: pantaloni prea mari pentru ea în sertare și, alături de ei, lenjerie intimă bărbătească. (Într-o zi sunt

înlocuite cu haine pe măsura lui Nassun. Alt mâncător de piatră? Sau poate magia apartamentului e mai sofisticată decât o credea ea.) Într-o cameră sunt teancuri de cărți, unele dintre ele provenite din Centrul Miezului; începe să recunoască aspectul bizar, curat și nu tocmai natural al lucrurilor ce aparțin Centrului. Câteva însă au un aspect normal, cu coperte de piele crăpată, pagini care încă duhnesc a chimicale și scris de mână în cerneală. Unele sunt într-o limbă pe care n-o poate citi. Una de pe Coastă.

Una însă e făcută din materialul tipic Centrului, dar pe paginile albe cineva a scris de mână în sanze-mat. Nassun o deschide, se așază și începe să citească.

•

AM SĂRIT
ÎN GAURĂ
SĂ NU
să nu mă îngropi
Sien, te rog să n-o faci, te iubesc, îmi pare rău, ai grijă de mine, apără-mi spatele și o să ți-l apăr și eu pe al tău, nu mai există nimeni la fel de puternic ca tine, mi-aș dori atât de mult să fii aici, te rog SĂ NU

•

Centrul Miezului e o natură moartă de dimensiunile unui oraș.

Nassun a început să piardă socoteala timpului. Din când în când, mâncătorii de piatră îi vorbesc, dar cei mai mulți nu-i cunosc limba și ea nu-i aude vorbind suficient de mult ca s-o prindă pe a lor. Îi privește uneori și-și dă seama, fascinată, că unii dintre ei îndeplinesc însărcinări. Privește o femeie verde ca malahitul care stă printre copacii bătuți de vânt și observă cu întârziere că ține o creangă ridicată și oarecum pieziș, ca s-o facă să crească într-un anumit unghi. Toți copacii, care par să fi fost răvășiți de vânt într-o manieră cam teatrală și ale căror trunchiuri și ramuri se îndoaie sau se răsfiră prea artistic, au fost modelați în acest fel. Probabil că durează ani.

Și, aproape de marginea orașului, lângă unul dintre lucrurile stranii ca niște spițe care înaintează în apă dinspre mal – nu un debarcader, ci doar niște bucăți drepte de metal fără niciun rost aparent –, un alt mâncător de piatră stă zilnic cu un braț ridicat. Nassun se nimerește acolo chiar în clipa în care forma lui se încețoșează. Răsună un pleoscăit și deodată mâna lui ridicată

ține de coadă un pește uriaș, cât el de lung, care se zbate. Pielea lui marmorată e acoperită de o peliculă udă. Nassun nu trebuie să ajungă undeva anume, așa că se așază și privește. După un timp, un mamifer oceanic – Nassun a citit despre ele, făpturi care seamănă cu peștii, dar respiră aer – se apropie de marginea orașului. Are pielea cenușie și forma tubulară. Botul îi este plin de dinți ascuțiți, dar mărunți. Când se saltă afară din apă, Nassun vede că e foarte bătrân și ceva din mișcările cercetătoare ale capului o face să înțeleagă că animalul a orbit. Pe frunte se vede o cicatrice veche: ceva l-a rănit rău. Făptura îl înghiontește cu botul pe mâncătorul de piatră, care, desigur, nu se clintește, apoi începe să mănânce peștele pe care-l ține acesta, smulgând bucăți mari și înghițindu-le până ce mâncătorul de piatră dă drumul cozii. Când termină, făptura scoate un strigăt pițigăiat, complex, care sună ca un… ciripit. Sau ca un râs? Apoi se lasă să alunece la loc în apă și se îndepărtează înot.

Într-o străfulgerare, mâncătorul de piatră e cu fața la Nassun. Curioasă, ea se ridică, gata să se apropie și să-i vorbească. Dar, până să ajungă ea în picioare, el a dispărut.

Iată ce înțelege ea: există viață aici, printre acești oameni. Nu e viață așa cum o știe ea sau o viață pe care ar alege-o, dar e totuși o viață. Asta o alină, chiar dacă nu-l mai are pe Schaffa care să-i spună că e o fată bună, că e în siguranță. Această revelație și tăcerea îi oferă timp să jelească. Până acum nu înțelesese câtă nevoie avea de asta.

•

M-am decis.

E greșit. Totul e greșit. Unele lucruri sunt atât de stricate, încât nu mai pot fi drese. Trebuie pur și simplu să le distrugi, să arunci resturile și să o iei de la capăt. Antimoniu e de acord. La fel și unii MdP. Alții nu-s.

Să-i înghită Pământul pe ăștia! *Mi-au distrus viața ca să mă transforme în arma lor, așa că asta voi fi. Alegerea mea. Porunca mea. O s-o facem în Yumenes. E o poruncă scrisă în piatră.*

Azi am întrebat despre Sien. Nu știu de ce-mi mai pasă. Dar Antimoniu o supraveghează. (*De dragul meu*?) *Sienit locuiește într-un com de tot rahatul din Sudmedlat, i-am uitat numele, unde face pe educatoarea la creșă. Unde se joacă de-a odihnita*

fericită. Măritată și cu doi copii noi. Ce zici de asta? Nu sunt sigur cu privire la fiică, dar băiatul atrage acvamarinul.

Fantastic. Nu e de mirare că Epicentrul te-a împerecheat cu mine. Și chiar am avut un copil frumos amândoi, în ciuda a toate, nu-i așa? Băiatul meu.

N-o să-i las să-ți găsească băiatul, Sien. N-o să-i las să ți-i ia, să-i distrugă creierul și să-l așeze pe scaunul de sârmă. N-o să-i las să-ți găsească nici fiica, dacă e una de-ale noastre sau chiar dacă are potențial să devină un Gardian. Când o să-mi termin treaba, n-o să mai existe Epicentrul.

Ce urmează nu va fi bine, dar măcar va fi rău pentru toți. Bogați și săraci, ecuatoriali și comleși, sanzedi și arctici vor afla: pentru noi, fiecare anotimp este un Anotimp. Apocalipsa nu se termină niciodată. Puteau să fi ales un altfel de egalitate. Am fi trăit toți împreună, în siguranță și confortabil, dar ei n-au vrut asta. Acum nimeni nu va mai fi în siguranță. Poate asta îi va face să-și dea seama odată că lucrurile trebuie să se schimbe.

Apoi o s-o închid și o să aduc Luna la locul ei. (*N-ar trebui să mă împietrească prima ajustare a traiectoriei. – N-ar trebui.*) *Oricum numai la asta-s bun.*

După asta... totul va depinde de tine, Sien. Fă-o mai bună. Știu, ți-am spus că nu se poate, că nu există o soluție să faci lumea mai bună, dar m-am înșelat. Mă fărâmițez tocmai pentru că m-am înșelat. Ia-o de la capăt, ai avut dreptate, schimb-o. Fă-o mai bună pentru copiii care ți-au rămas. Fă o lume în care Corindon ar fi fost fericit. Fă o lume unde oameni ca noi, tu, eu, Innon și băiatul nostru drag, ar fi putut rămâne întregi.

Antimoniu spune că aș putea ajunge să văd acea lume. Cred că vom vedea. Dar-ar rugina! Trag de timp. Ea așteaptă. Azi revenim în Yumenes.

Pentru tine, Innon. Pentru tine, Cori. Pentru tine, Sien.

•

Noaptea, Nassun vede Luna.

A fost înspăimântată în prima noapte când a privit afară și a observat lumina albă și palidă ce sublinia contururile străzilor și ale copacilor și apoi, ridicându-și privirea, a văzut pe cer o sferă albă, uriașă. Pentru ea e enormă, mai mare decât soarele, mai mare decât stelele, urmată de o dâră vagă de lumină despre care nu știe că sunt vaporii gheții care s-a format pe suprafața Lunii în timpul călătoriilor ei. Adevărata surpriză e că-i albă. Nu

știe mare lucru despre Lună, numai ce i-a povestit Schaffa. E un satelit, a spus el, e copilul pierdut al Taicii Pământ, un corp care reflectă lumina soarelui. Date fiind astea, se aștepta să fie galbenă. O tulbură să știe că s-a înșelat atât de tare.

Și mai tare o tulbură că în corpul acela este o gaură, aproape fix în centru: un întuneric enorm și avid ca pupila unui ochi. Deocamdată e prea mic, dar Nassun își spune că, dacă va privi suficient de multă vreme în gaură, va zări stelele aflate de cealaltă parte a Lunii.

Cumva se potrivește. Orice va fi dus la pierderea Lunii, cu multe ere în urmă, trebuie să fi fost un eveniment catastrofic în toate privințele. Dacă Pământul a suferit Sfărâmarea, pare normal și corect ca Luna să fi rămas și ea cu cicatrice. Nassun își masează palma cu degetul arătător, în locul în care mama i-a frânt oasele cu mult timp în urmă.

Și totuși, după ce stă în grădina de pe acoperiș și o privește suficient, Luna începe să i se pară frumoasă. E un ochi-de-gheață și ea n-are niciun motiv să-i urască. E ca argintul când se învolburează și spiralează în interiorul cochiliei unui melc. O face să se gândească la Schaffa – că el veghează astfel asupra ei – și parcă se simte mai puțin singură.

Cu timpul, Nassun descoperă că poate folosi obeliscurile ca să simtă Luna. Safirul se află de cealaltă parte a lumii, dar aici, deasupra oceanului, sunt altele, atrase de chemarea ei, pe care ea le-a redirecționat și îmblânzit cu rândul. Obeliscurile o ajută să simtă (nu să sessizeze) că în curând Luna va ajunge în cel mai apropiat punct. Dacă o lasă să-și vadă de drum, va trece pe alături și se va face din ce în ce mai mică, până va dispărea de pe cer. Sau ar putea deschide Poarta, ar putea-o agăța și ar schimba totul. Cruzimea stării actuale sau alinarea anihilării totale. Alegerea i se pare clară… cu o excepție.

Într-o noapte, Nassun privește marea sferă albă și spune cu voce tare:

— Ai făcut-o intenționat, nu-i așa? Când nu mi-ai spus ce se va petrece cu Schaffa. Ca să scapi de el.

Muntele care s-a aținut prin preajmă se mută ușor în spatele ei.

— Am încercat să te previn.

Ea se întoarce să-l privească. La vederea expresiei ei, el lasă să-i scape un râs ușor, care pare plin de autodispreț. Încetează

însă când ea spune:

— Dacă moare, o să te urăsc mai mult decât urăsc lumea.

Începe să înțeleagă că e un război de uzură și că va pierde. În săptămânile (?) sau lunile (?) de când au sosit în Centrul Miezului, starea lui Schaffa s-a deteriorat vizibil, pielea lui a căpătat o paloare urâtă, iar părul îi e fragil și fără strălucire. Oamenii nu sunt făcuți să zacă nemișcați săptămâni în șir, clipind, dar fără să gândească. În ziua aceasta, mai devreme, i-a tăiat părul. Patul i-l curăța de praf, dar devenise unsuros și începuse să se încurce. Și, cu o zi mai înainte, o parte a lui trebuie să i se fi înfășurat în jurul brațului în timp ce ea se străduia să-l întoarcă pe burtă, strangulându-i circulația fără ca Nassun să remarce. (Îl ține acoperit cu un cearșaf, chiar dacă nu e nevoie, patul fiind călduros. O supără să-l vadă zăcând gol, lipsit de demnitate.) De dimineață, când a observat în cele din urmă problema, brațul era palid și căpătase o vagă nuanță cenușie. L-a eliberat și l-a fricționat, sperând să-i redea culoarea, însă nu arată bine. Nu știe ce să facă dacă brațul chiar e în neregulă. Ar putea să-l piardă de tot, încet, dar sigur, descompunându-se bucată cu bucată, pentru că ea avea aproape nouă ani când a început Anotimpul și acum are abia aproape unsprezece, iar la creșă nu o învățase nimeni cum să aibă grijă de un invalid.

— Dacă va trăi, nu va avea parte de nicio clipă care să nu fie un chin, răspunde Oțel cu vocea lui lipsită de vigoare.

Se oprește, cu ochii cenușii ațintiți asupra lui Nassun, care e zguduită de spusele lui, de refuzul ei de a crede, de groaza tot mai mare că Oțel ar putea avea dreptate.

Ea se ridică în picioare.

— V-vreau să știu cum pot să-l vindec.

— Nu poți.

Nassun își încleștează pumnii. Pentru prima dată după ceea ce pare a fi secole, o parte din ea se întinde către straturile de dedesubt. Asta înseamnă vulcanul-scut de sub Centrul Miezului... dar când îl înhață cu orogenia ei, descoperă cu surprindere că e ancorat cumva. Asta o distrage pe moment, în timp ce-și comută percepția ca să vadă cu argintul și descoperă coloane solide și scânteietoare de magie înfipte în fundația vulcanului, țintuindu-l locului. E încă activ, dar din cauza coloanelor nu va erupe niciodată. E stabil ca roca de bază, în

ciuda găurii din centrul lui, care coboară tocmai până în inima Pământului.

Alungă aceste gânduri ca fiind irelevante și în cele din urmă dă glas ideii care i s-a cristalizat în minte în timpul petrecut în acest oraș, printre oamenii de piatră.

— Dacă… dacă îl transform într-un mâncător de piatră va trăi. Și n-o să-l doară nimic. Așa-i?

Oțel nu răspunde. În tăcerea ce se prelungește, Nassun își mușcă buza.

— Așa că trebuie să-mi spui cum să… cum să-l fac la fel ca tine. Pariez că pot dacă folosesc Poarta. Pot să fac orice cu ea. Numai că…

Numai că Poarta Obeliscului nu se ocupă cu mărunțișuri. La fel cum simte, sessizează și știe că Poarta o face temporar atotputernică, știe de asemenea că n-o poate folosi ca să transforme un singur om. Dacă îl transformă pe Schaffa într-un mâncător de piatră… fiecare om de pe planetă va suferi aceeași transformare. Fiecare membru al unui com, fiecare bandă de comleși, fiecare pribeag flămând. Zece mii de orașe de natură moartă, nu doar unu. Întreaga lume va deveni asemenea Centrului Miezului.

Dar ar fi chiar așa de rău? Dacă toți sunt mâncători de piatră, nu vor mai exista orogeni și odihniți. Nici copii care să moară sau tați care să-i ucidă. Anotimpurile ar putea să vină și să treacă, și nu va mai conta. Nimeni nu va mai muri vreodată de foame. Să faci întreaga lume la fel de pașnică precum Centrul Miezului… n-ar fi o faptă bună?

Fața lui Oțel, înălțată către Lună chiar și când o urmărește pe ea din priviri, se întoarce lent. E tulburător ori de câte ori îl vede mișcându-se încet.

— Știi cum e să trăiești la nesfârșit?

Nassun clipește nedumerită. Se așteptase la o ceartă.

— Ce?

Lumina Lunii l-a transformat pe Oțel într-o compoziție cu umbre puternic reliefate, alb și negru pe fundalul slab luminat al grădinii.

— Te-am întrebat, zice el pe un ton aproape plăcut, dacă știi cum e să trăiești la nesfârșit. Ca mine. Ca Schaffa al tău. Ai idee ce vârstă are? Îți pasă?

— Eu…

Nassun e gata să spună că îi pasă, dar șovăie. Nu. Nu s-a gândit niciodată la asta.

— Eu… nu…

— Eu estimez că Gardienii rezistă în medie trei-patru mii de ani, continuă Oțel. Poți să-ți imaginezi ce înseamnă atâta timp? Gândește-te la ultimii doi ani! Viața ta de la începutul Anotimpului încoace. Imaginează-ți încă un an. Poți, nu? Aici, în Centrul Miezului, fiecare zi pare lungă cât un an, sau cel puțin așa mi-au spus semenii tăi. Acum pune laolaltă ăștia trei ani și imaginează-ți-i înmulțiți cu o mie.

Rostește ultimele cuvinte apăsat, precis, tăios. Fără să vrea, Nassun tresare.

Dar, deși nu vrea… se gândește. Ea se simte bătrână, ostenită de lume la vârsta de nici unsprezece ani. S-au schimbat atâtea din ziua în care a venit acasă și și-a găsit frățiorul mai mic mort pe podea. E o altă persoană acum, nu mai seamănă deloc cu Nassun. Uneori se miră că încă o cheamă Nassun. Cât se va mai schimba în trei ani? În zece? În douăzeci?

Oțel tace până când vede o schimbare în expresia ei, o dovadă, poate, a faptului că-l ascultă. Apoi spune:

— Dar am motive să cred că Schaffa al tău este mai bătrân decât majoritatea Gardienilor. Nu-i chiar din prima generație. Aceia au murit demult. N-au putut îndura. Dar e unul dintre cei din perioada timpurie. Limba, înțelegi? Așa îți dai seama. N-o uită niciodată, nici măcar după ce și-au uitat numele cu care s-au născut.

Nassun își amintește că Schaffa a știut limba vehiculului care călătorea pe sub Pământ. E ciudat să se gândească că Schaffa s-a născut pe vremea când limba aceea încă se vorbea. Înseamnă că are… nu-și poate imagina. Se presupune că Vechiul Sanze a durat șapte Anotimpuri, opt dacă-l numărăm și pe cel actual: aproape trei mii de ani. Ciclul de apariție și dispariție al Lunii este mai lung de-atât și Schaffa și-l amintește, deci… da. E foarte, foarte bătrân. Se încruntă.

— E neobișnuit să întâlnești unul care să reziste atât, continuă Oțel.

Are un ton degajat, conversațional. Ai zice că vorbește despre vecinii lui Nassun din Jekity.

— Vezi tu, piatra miezului îl chinuiește rău. Obosesc și devin neglijenți și atunci Pământul începe să-i contamineze,

devorându-le voința. Odată declanșat procesul ăsta, nu mai rezistă mult. Pământul se folosește de ei sau tovarășii lor Gardieni se folosesc de ei până când nu mai sunt utili și atunci sunt uciși de una dintre tabere. Faptul că a rezistat atât de mult este o dovadă a tăriei lui Schaffa al tău. Sau o dovadă a altceva, poate. Vezi tu, pe ceilalți i-a ucis faptul că au pierdut ceea ce le trebuie oamenilor obișnuiți ca să fie fericiți. Imaginează-ți cum e asta, Nassun! Să-i privești murind pe toți cei pe care-i cunoști și-i iubești. Să-ți privești căminul pierind și să fii silit să-ți găsești altul… iar și iar și iar. Imaginează-ți cum e să nu îndrăznești să mai ții la cineva. Să nu ai niciodată prieteni, pentru că le vei supraviețui. Te simți singură, micuță Nassun?

Ea și-a uitat mânia.

— Da, recunoaște, înainte să se gândească să n-o facă.

— Imaginează-ți cum e să fii singur pentru totdeauna!

Pe buzele lui joacă un mic zâmbet. A fost tot timpul acolo.

— Imaginează-ți cum e să trăiești pentru totdeauna în Centrul Miezului, fără să ai pe cineva cu care să vorbești în afară de mine, asta când mă deranjez să răspund. Cum crezi că ar fi, Nassun?

— Groaznic, zice ea cu glas pierit.

— Da. Deci uite care-i teoria mea: cred că Schaffa al tău a supraviețuit iubindu-și elevii. Tu și alții ca tine i-ați alinat singurătatea. Te iubește sincer, să nu te îndoiești de asta.

Nassun înghite greu, simțind o durere surdă.

— Dar are și nevoie de tine. Îl faci fericit. Îl ajuți să rămână uman, în vreme ce, altminteri, timpul l-ar fi transformat în altceva.

Apoi Oțel se mișcă din nou. Mișcarea e inumană din pricina uniformității ei, înțelege Nassun. Oamenii execută repede mișcările mai ample și apoi le ia mult să facă ajustările fine. Oțel face totul cu aceeași viteză. Fie că-l privești mișcându-se, fie că privești o statuie topindu-se e același lucru. Dar, în cele din urmă, el se oprește cu brațele larg deschise, de parcă vrea să spună: „Uită-te la mine!”

— Am patruzeci de mii de ani, plus-minus un mileniu sau două, spune Oțel.

Nassun îl privește. Cuvintele lui sunt ca păsăreasca pe care o vorbea vehimalul, aproape inteligibile, și totuși nu. Nu cu adevărat.

Dar ce înseamnă să fii ca el?

— O să mori când o să deschizi Poarta, spune Oțel, după ce i-a lăsat lui Nassun un moment în care să cugete la spusele lui. Sau dacă nu atunci, cândva după aceea. Peste câteva decenii sau peste câteva minute, e totuna. Și, orice vei face, Schaffa te va pierde. O să piardă unicul lucru care l-a ajutat să rămână uman, în ciuda eforturilor Pământului de a-i consuma voința. Nu va găsi altă persoană pe care s-o iubească, nu aici. Și nu va putea reveni în Neclintire decât dacă va fi dispus să riște să urmeze din nou drumul prin adâncuri. Așa că, și dacă se va vindeca, și dacă îl vei transforma într-unul ca mine, nu va avea de ales decât să trăiască singur, tânjind fără alinare după ceea ce nu va mai avea niciodată.

Lent, brațele lui Oțel coboară pe lângă trup.

— Habar nu ai cum e.

Și apoi, deodată, șocant, apare drept în fața lui Nassun. Fără să se încețoșeze, fără s-o avertizeze, o fulgerare și e acolo, aplecat de mijloc, cu obrazul la nivelul ei, atât de aproape, încât ea simte curentul aerului dezlocuit și adulmecă un iz de pământ, ba chiar poate vedea că irisurile lui sunt striate cu straturi cenușii.

— DAR EU ȘTIU! strigă el.

Nassun se împleticește îndărăt scoțând un țipăt. Însă, între o clipire și alta, Oțel își reia poziția dreaptă de mai înainte, cu mâinile în lături, cu un zâmbet pe buze.

— Așa că gândește-te bine, spune el.

Are, din nou, un ton conversațional, de parcă nu se petrecuse nimic.

— Gândește cu altceva decât cu egoismul unui copil mic, Nassun. Și întreabă-te: chiar dacă te-aș putea ajuta să-l salvezi pe sacul ăla de rahat sadic care, în momentul de față, joacă rolul tatălui tău adoptiv, de ce aș face-o? Nici măcar dușmanul meu nu merită o asemenea soartă. Nimeni n-o merită.

Nassun încă tremură. Dar, cu bravură, îngaimă:

— S-schaffa s-ar putea să vrea să trăiască.

— S-ar putea. Dar ar trebui? Ar trebui să trăiască cineva la nesfârșit? Asta-i întrebarea!

Ea simte povara invizibilă a atâtor ani și se rușinează că e doar un copil. Dar în inima ei e un copil bun și, după ce a auzit povestea lui Oțel, îi este imposibil să mai nutrească față de el

mânia de mai-nainte. Se uită în altă parte stânjenită.

— Îmi pare rău!

— Și mie.

Urmează un moment de tăcere. Nassun profită de el ca să-și adune gândurile cu încetineală. Când e din nou atentă la el, zâmbetul lui Oțel a dispărut.

— Odată ce ai deschis Poarta, nu pot să te opresc, spune el. Da, te-am manipulat, dar alegerea finală îți aparține. Însă gândește-te! Voi trăi până moare Pământul, Nassun. Asta a fost pedeapsa pe care ne-a dat-o: am devenit o parte din el, legați de soarta lui. Pământul nu-i uită nici pe cei care l-au înjunghiat în spate… nici pe cei care ne-au pus cuțitul în mână.

Nassun clipește nedumerită când el spune „ne-au”. Dar gândul se pierde în nefericirea care o copleșește când înțelege că nu există soluție pentru Schaffa. Până acum, o parte din ea a nutrit speranța irațională că Oțel, fiind adult, are toate răspunsurile, inclusiv un leac. Acum știe că speranța ei a fost nătângă. Copilăroasă. Chiar e un copil. Și acum singurul adult pe care s-a putut baza vreodată va muri gol, suferind și neajutorat, fără ca măcar să-și poată lua rămas-bun.

E prea mult de îndurat. Se lasă pe vine, înconjurându-și genunchii cu un braț și acoperindu-și ochii cu celălalt ca să n-o vadă Oțel că plânge, chiar dacă exact asta face.

La vederea ei, el râde încet. Surprinzător, în râsul lui nu e urmă de răutate.

— Nu rezolvi nimic ținându-ne în viață, spune el. E o cruzime. Scapă-i de nefericire pe toți monștrii ăștia chinuiți: Pământul, Schaffa, eu, tu… noi toți!

Apoi dispare, lăsând-o pe Nassun singură cu Luna albă, care se face tot mai mare.

Syl Anagist: *Zero*

Un moment în prezent, înainte să-ți vorbesc din nou despre trecut.

Deschid ochii printre umbrele încinse și fumegânde și presiunile de neîndurat ale unui loc fără nume. Nu mai sunt singur.

Altcineva din neamul meu se desprinde din piatră. Chipul ei e colțuros, distant, de o eleganță patriciană, așa cum ar trebui să arate orice statuie. A lepădat restul, dar și-a păstrat coloritul palid original. Observ asta în sfârșit, după zeci de mii de ani. Toate rememorările astea m-au făcut nostalgic.

Și, ca dovadă a acestui fapt, zic cu glas tare:

— Gaewha.

Ea își schimbă ușor poziția, cel mai apropiat mod prin care ne exprimăm… surprinderea? Recunoașterea? Cândva am fost frați. Prieteni. De atunci am fost rivali, dușmani, străini, legende. În ultimul timp, Alliați precauți. Mă pomenesc reflectând la ceea ce am fost, dar nu întreg ansamblul. Am uitat întreg ansamblul și la fel și ea.

— Ăsta a fost numele meu? întreabă ea.

— Pe aproape.

— Hm. Și tu cine erai?

— Houwha.

— Ah! Desigur.

— Preferi Antimoniu?

Altă mișcare vagă, echivalentul unei ridicări din umeri.

— N-am preferințe.

„Nici eu”, îmi spun în gând, însă e o minciună. Nu ți-aș fi spus niciodată noul meu nume, Hoa, dacă n-aș fi vrut să fie un omagiu a ceea ce-mi amintesc despre vechiul nume. Dar bat câmpii.

— E decisă să facă schimbarea, spun.

Gaewha, Antimoniu sau oricine și orice e ea acum răspunde:

— Am observat. Face o pauză. Regreți ce-ai făcut?

E o întrebare prostească. Toți regretăm ziua aceea, în diverse moduri și din diverse motive. Dar răspund:

— Nu.

Aștept să facă un comentariu, dar chiar nu mai e nimic de spus. Scoate mici sunete apoi se cuibărește în stâncă. Se face comodă. Are de gând să aștepte aici, cu mine. Mă bucur. Unele lucruri sunt mai ușor de înfruntat când nu ești singur.

•

Sunt lucruri pe care Alabastru nu ți le-a povestit niciodată despre el.

Știu asta pentru că l-am studiat. În fond, face parte din tine. Dar nu e cazul ca toți elevii să cunoască fiecare pas împleticit făcut de profesorul lor în drumul spre perfecțiune. Ce rost ar avea? Niciunul dintre noi n-a ajuns aici peste noapte. Procesul de a fi trădat de societate are și el niște etape. Descoperirea faptului că ești diferit, ipocrizia și relele tratamente inexplicabile sau nepotrivite te smulg din colțișorul tău comod. Urmează perioada de confuzie, în care te dezveți de toate cele pe care le credeai adevărate. Te îmbibi cu noul adevăr. Apoi trebuie luată o decizie.

Unii își acceptă soarta. Își înăbușă mândria, uită adevărul adevărat și îmbrățișează falsul cu toată făptura lor, pentru că nu dau o ceapă degerată pe ei înșiși. Până la urmă, dacă o întreagă societate s-a dedicat subjugării lor, cu siguranță o merită, nu? Și chiar dacă n-o merită, să riposteze ar fi prea dureros, dar și imposibil. Măcar așa se bucură de un fel de pace. Pentru scurt timp.

Alternativa e să ceri imposibilul. Nu-i cinstit, șoptesc, plâng, strigă ei. Ce li s-a făcut nu-i corect. Nu sunt inferiori. N-o merită. Așa că societatea este cea care trebuie să se schimbe. Și așa poate fi pace, dar nu fără conflict.

Nimeni nu ajunge aici fără unul două false starturi.

Ca tânăr bărbat, Alabastru iubea ușor și fără implicare. O, era mânios până și atunci. Sigur că era. Până și copiii își dau seama când nu sunt tratați corect. Însă alesese să fie cooperant pe moment.

În timpul unei misiuni primite de la Epicentru, a cunoscut un bărbat, un savant. Alabastru era pătimaș: omul de știință era chipeș și reacționase la flirtul lui cu o timiditate fermecătoare. Dacă omul de știință n-ar fi fost ocupat cu dezgroparea a ceea ce s-a dovedit a fi un vechi depozit de folclor, povestea s-ar fi terminat aici. Alabastru l-ar fi iubit și apoi l-ar fi părăsit, poate cu regret și, cel mai probabil, fără ranchiună.

Dar savantul i-a arătat lui Alabastru ce descoperise. Inițial au existat mai mult de trei tăblițe ale legii-în-piatră, ți-a spus Alabastru cândva. Iar Tăblița a Treia în forma ei actuală a fost rescrisă de Sanze. De fapt, a fost rescrisă *din nou* de Sanze. Fusese rescrisă de câteva ori și în perioadele de dinainte. Pentru că, vezi tu, originalul Tăbliței a Treia vorbea despre Syl Anagist și despre cum a fost pierdută Luna. Din mai multe motive, această cunoaștere a fost considerată inacceptabilă iar și iar de-a lungul mileniilor. Nimeni nu vrea să accepte că lumea este așa cum este din pricină că un popor arogant și egoist a încercat să pună amărâta de planetă în lesă. Și nimeni nu era gata să accepte că soluția întregii harababuri era pur și simplu să-i lase pe orogeni să trăiască, să prospere și să facă ceea ce erau născuți să facă.

Pentru Alabastru, cunoașterea din depozitul cu tăblițe a fost copleșitoare. A fugit. A fost prea mult pentru el să afle că toate astea se mai întâmplaseră. Că era descendentul unui popor abuzat. Că strămoșii acestui popor fuseseră și ei abuzați. Că lumea așa cum o cunoștea nu putea funcționa fără să înrobească pe cineva. În acel moment, nu vedea cum ar fi putut întrerupe acest ciclu, cum să-i ceară societății imposibilul. Așa că a cedat și a fugit.

Gardiana lui l-a găsit, firește, la trei cvartente depărtare de locul unde ar fi trebuit să fie și fără nicio idee încotro să se îndrepte. În loc să-i rupă mâna – cu inelari superiori ca Alabastru se foloseau alte tehnici –, Gardiana Leshet l-a dus într-o cârciumă și i-a cumpărat de băut. El a început să plângă și i-a mărturisit că nu mai putea îndura lumea așa cum era. Încercase să se supună, să îmbrățișeze minciuna, dar nu era corect.

Leshet l-a alinat, l-a adus înapoi la Epicentru și lui Alabastru i s-a dat un an ca să-și revină. Să accepte din nou rolul și regulile create pentru el. Cred că a fost mulțumit pe durata acelui an. Cel puțin așa crede Antimoniu, și ea l-a cunoscut cel mai bine în acea perioadă. S-a conformat, a făcut ce se aștepta de la el, a fost părintele a trei copii și chiar s-a oferit ca instructor pentru juniorii cu un număr superior de inele. N-a avut însă șansa de a o face, căci Gardienii deciseseră deja că Alabastru nu putea rămâne nepedepsit pentru că fugise. Când a întâlnit un decainelar mai vârstnic, pe nume Hesonit, de care s-a îndrăgostit…

Ți-am spus deja că pentru inelarii superiori se folosesc alte metode.

Și eu am fugit cândva. În felul meu.

•

Este ziua de după ce ne-am întors din călătoria de acordare cu Kelenli și m-am schimbat. Privesc prin fereastra cu nematozi și grădina scăldată în lumină purpurie nu mi se mai pare frumoasă. Pâlpâitul florilor albe îmi spune că au fost făcute de un geninginer care le-a conectat la rețeaua de alimentare cu curent a orașului, ca să poată fi hrănite cu un firicel de magie. Cum altfel să le faci să clipească? Privesc lianele elegante de pe clădirile din jur și știu că undeva un biomagest calculează câți lamotiri de magie pot fi extrași din această frumusețe. Viața e sacră în Syl Anagist… sacră, profitabilă și *utilă.*

Așa că rumeg aceste gânduri și sunt foarte prost dispus când intră unul dintre conductorii juniori. Conductoarea Stahnyn, așa o cheamă, și în mod normal o plac. E suficient de tânără ca să nu fi preluat apucăturile cele mai rele ale conductorilor mai experimentați. Și acum, că o privesc cu ochii pe care Kelenli mi i-a deschis, observ ceva nou la ea. O lipsă de rafinament a trăsăturilor, gura cam mică. Da, e ceva mai subtil decât ochii-de-gheață ai Conductorului Gallat, dar iată aici încă o sylanagisteană ai cărei strămoși nu au înțeles faza cu genocidul.

— Cum te simți azi, Houwha? întreabă ea zâmbind și consultând tăblița cu note în timp ce intră. Ești gata pentru inspecția medicală?

— Sunt gata pentru o plimbare, zic eu. Hai să ieșim în grădină!

Stahnyn tresare și mă privește șocată.

— Houwha, știi că nu este posibil.

Am observat că paza în jurul nostru e destul de relaxată. Senzori care să ne monitorizeze semnele vitale, camere care să ne supravegheze mișcările, microfoane care să ne înregistreze sunetele. Unii senzori monitorizează utilizarea magiei… și niciunul dintre ei, nici măcar unul, nu poate măsura măcar o zecime din ceea ce facem cu adevărat. M-aș simți jignit dacă nu mi s-ar fi arătat recent cât de important este pentru ei ca noi să le fim inferiori. Niște creaturi inferioare nu trebuie monitorizate mai atent, nu? Creațiile magestriei sylanagistene nu pot să aibă abilități mai presus de ale ei. De neconceput. Ridicol. Nu fi

prost!

Bine, deci mă simt jignit. Și nu mai am răbdare cu aroganța politicoasă a sylanagistenilor.

Așa că descopăr firele de magie care pătrund în camerele de supraveghere și le încurc cu firele de magie care duc spre propriile lor cristale de memorie, înnodându-le. Acum camerele vor transmite numai imaginile filmate în ultimele câteva ore, care mă înfățișează privind posomorât pe fereastră. Procedez la fel și cu echipamentul audio, având grijă să șterg ultimul schimb de replici dintre mine și Stahnyn. Fac toate astea doar cu o încordare infinitezimală a voinței, pentru că am fost proiectat să influențez mașinării mari cât zgârie-norii. Camerele de supraveghere sunt o nimica toată. Folosesc mai multă magie când îi contactez pe ceilalți ca să le spun o glumă.

Dar ceilalți sessizează ce fac. Bimniwha îmi simte dispoziția și îi alertează imediat pe toți, pentru că, în mod obișnuit, eu sunt cel cuminte. Eu sunt cel care, până de curând, credea în Geoezoteritate. De obicei Remwha este cel plin de resentimente. Dar acum el păstrează o tăcere rece, rumegând ceea ce tocmai am aflat. Gaewha este și ea tăcută, disperată, încercând să priceapă cum să ceară imposibilul. Dushwha se strânge în brațe ca să se liniștească, iar Salewha doarme prea mult. Semnalul de alarmă al Bimniwhăi ajunge la urechi surde, ostenite și frustrate și e ignorat.

Între timp, zâmbetul lui Stahnyn a început să tremure, căci abia acum și-a dat seama că vorbesc serios. Își schimbă poziția, punându-și mâinile în șolduri.

— Houwha, nu e amuzant. Înțeleg că ieri ai avut prilejul să ieși…

M-am gândit la cel mai eficient mod de a o face să tacă.

— Conductorul Gallat știe că-l găsești atrăgător?

Stahnyn încremenește, privindu-mă cu ochi mari. Ochi căprui, în cazul ei, dar ei îi plac ochii-de-gheață. Am observat cum îl privește pe Gallat, deși până acum nu mi-a păsat. Nici acum nu-mi pasă. Dar îmi închipui că a-i considera pe nieși atrăgători este tabu în Syl Anagist și că nici Gallat, nici Stahnyn nu-și pot permite să fie acuzați de o asemenea perversitate. Gallat ar concedia-o pe Stahnyn la prima șoaptă, până și venită de la mine.

Mă apropii de ea. Se trage ușor îndărăt, încruntându-se la

vederea îndrăznelii mele. Noi, mașinăriile, nu ne impunem voința. Noi, uneltele. Comportarea mea este o anomalie pe care ar trebui să o raporteze, dar nu de asta e îngrijorată.

— Nu m-a auzit nimeni zicând asta, îi spun cu blândețe. Nimeni nu poate vedea ce se petrece acum în camera asta. Relaxează-te!

Buza de jos îi tremură ușor înainte să înceapă să vorbească. Mă simt prost, însă doar puțin, că am tulburat-o.

— Nu poți să ajungi prea departe, spune ea. E... e o deficiență de vitamine... Tu și ceilalți... așa ați fost proiectați. Fără o mâncare specială, pe care v-o dăm noi, ați muri în câteva zile.

Abia acum îmi trece prin minte că Stahnyn crede că vreau să fug.

Abia acum îmi trece prin minte să fug.

Ceea ce tocmai mi-a spus nu-i un obstacol de nedepășit. Ar fi ușor să fur mâncare și s-o iau cu mine, deși aș muri când s-ar termina. Dar oricum viața mea va fi una scurtă. Însă ceea ce mă supără cu adevărat e că nu aș avea unde să mă duc. Toată lumea e Syl Anagist.

— Grădina, repet eu în cele din urmă.

Asta va fi marea mea aventură, evadarea mea. Mă gândesc să izbucnesc în râs, dar obișnuința de a părea lipsit de emoții mă împiedică. Cinstit vorbind, nu vreau să merg nicăieri. Vreau numai să simt că am un oarece control asupra vieții mele, fie și pentru câteva momente.

— Vreau să merg cinci minute în grădină. Atât.

Stahnyn se mută de pe un picior pe altul, vizibil nefericită.

— Mi-aș putea pierde postul din cauza asta, mai ales dacă mă vede un conductor senior. Aș putea ajunge la închisoare.

— Poate o să-ți dea o celulă drăguță, cu o fereastră către grădină, zic eu. Iar ea tresare.

Apoi, pentru că nu i-am dat de ales, mă conduce pe ușa celulei, în jos pe scări și afară.

Grădina de flori purpurii pare ciudată văzută din unghiul ăsta și e cu totul altceva să simți de aproape mirosul florilor-stele. Un miros ciudat, dulce, straniu, aproape ca zahărul, cu un iz subtil de fermentație acolo unde florile mai vechi s-au ofilit și au fost strivite. Stahnyn e agitată, privind prea mult în jur, în timp ce eu pășesc încet, dorindu-mi să nu fi trebuit să fie și ea lângă mine. Dar asta-i situația: nu pot să umblu pur și simplu de unul singur

prin complex. Dacă paznicii, asistenții sau alți conductori ne vor vedea, vor crede că Stahnyn are vreo însărcinare oficială și nu-mi vor pune întrebări... cu condiția să fie calmă.

Apoi mă opresc brusc în spatele unui copac. Stahnyn se oprește și ea încruntată și întrebându-se ce se petrece, apoi vede ce văd eu și încremenește.

În fața noastră, Kelenli tocmai a ieșit din complex și s-a oprit între două tufe încâlcite, sub o boltă de trandafiri albi. Conductorul Gallat a urmat-o. Ea stă cu brațele încrucișate pe piept. El e în spate și țipă. Nu suntem suficient de aproape ca să aud ce spune, deși mânia din tonul lui este evidentă. Trupurile lor însă spun o poveste la fel de clară ca stratele geologice.

— O, nu, murmură Stahnyn. Nu, nu, nu. Ar trebui...

— Liniște, murmur eu.

Am vrut să-i spun să nu facă nicio mișcare, dar ea amuțește, așa că măcar m-am făcut înțeles.

Și rămânem locului, privindu-i pe Gallat și pe Kelenli cum se ceartă. Ei nu-i aud deloc vocea și atunci îmi dau seama: nu poate să ridice glasul la el. Nu e sigur. Dar când el o prinde de brațe și o răsucește violent cu fața, ea își duce automat o mână la pântece. E o mișcare rapidă. Gallat îi dă drumul imediat, părând surprins de reacția ei și de propria lui violență, și ea își aduce mâna pe lângă corp cu un gest rapid. Nu cred că el a observat. Își reiau cearta și, de data asta, Gallat își desface brațele, ca și cum ar oferi ceva. Postura lui e imploratoare, dar remarc ce țeapăn îi e spatele. Imploră, dar crede că nu ar trebui s-o facă. Îmi dau seama că, atunci când implorarea nu va da rezultate, va recurge la alte tactici.

Închid ochii îndurerat, înțelegând în cele din urmă. Kelenli e una dintre noi în toate felurile care contează și așa a fost mereu.

Dar, treptat, ea se înmoaie. Înclină capul, prefăcându-se că cedează fără tragere de inimă, apoi răspunde. Nu e real. Pământul vibrează de mânia, teama și împotrivirea ei. Dar Gallat se ține mai puțin țeapăn. Zâmbește și gesturile îi sunt mai largi. Se apropie iar de ea, o prinde de brațe, îi vorbește cu blândețe. Mă minunez de eficiența cu care ea i-a domolit mânia. Ai zice că nu-i observă privirea cum fuge în lături când îi vorbește sau că nu-i răspunde cu aceeași măsură când o trage mai aproape. Zâmbește la spusele lui, dar și de la cincisprezece metri îmi dau seama că joacă teatru. Cum de nu vede și el? Însă

încep să înțeleg că oamenii cred ceea ce vor să creadă, nu ceea ce pot vedea, atinge și sessiza.

Îmbunat, el se răsucește și pleacă, din fericire pe altă cărare decât cea unde suntem ascunși eu și Stahnyn. Ținuta i s-a schimbat complet. Este în mod evident mai bine dispus. Ar trebui să mă bucure asta, nu? Gallat e șeful proiectului. Când e fericit, suntem și noi mai în siguranță.

Kelenli stă și se uită în urma lui până când el se face nevăzut. Apoi întoarce capul și privește drept spre mine. Alături, Stahnyn scoate un scâncet înăbușit, dar e o proastă. Kelenli nu ne va raporta. De ce ar face-o? Spectacolul pe care l-a dat nu-i era menit lui Gallat.

Apoi părăsește și ea grădina, pe urmele lui Gallat.

A fost o ultimă lecție. Cea de care aveam cea mai mare nevoie, cred eu. Îi cer lui Stahnyn să mă conducă înapoi în celulă și ea aproape geme de ușurare. Când am revenit și am destrămat magia din jurul echipamentului de monitorizare, trimițând-o pe Stahnyn la ale ei, după ce i-am amintit cu blândețe să nu fie neroadă, mă întind pe canapea și analizez această nouă cunoaștere. Stă în mine ca un tăciune care face să mocnească și să fumege tot ce e în jurul lui.

•

Și apoi, la câteva nopți după ce am revenit din misiunea de acordare cu Kelenli, tăciunele se aprinde în noi toți.

E prima oară când ne-am reunit toți după călătorie. Ne îmbinăm prezențele într-un strat de cărbune rece, lucru poate potrivit când Remwha trimite prin noi un șuier ca de nisip măcinat în crăpături. Sună/se simte/se sessizează ca derivația și ca parcela cu mărăcini. E și un ecou al pustietății statice a rețelei noastre, acolo unde Tetlewha – și Entiwha, și Arwha, și ceilalți – au existat cândva.

„Asta ne așteaptă dacă le oferim Geoezoteritatea”, spune el.

„Da”, răspunde Gaewha.

El șuieră din nou. N-am mai sessizat niciodată o furie atât de mare la el. Și-a petrecut zilele de după întoarcerea din excursie devenind din ce în ce mai furios. Dar așa am făcut și noi ceilalți și acum a venit momentul să cerem imposibilul. „N-ar trebui să le oferim nimic”, declară el și îi simt hotărârea oțelindu-se, devenind crudă. „Nu. Ar trebui să dăm înapoi ce-au luat”.

Pulsații minore, impresii și reacții, se întind în rețeaua

noastră: în sfârșit, un plan. Un fel de a crea imposibilul dacă nu-l putem cere. Afluxul corect de putere la momentul potrivit, imediat după ce au fost lansate toate fragmentele, dar înainte ca Motorul să se epuizeze. Toată magia depozitată în fragmente – munca unor decenii, a unei civilizații, a milioane de vieți – va inunda sistemele Syl Anagistului. Mai întâi va arde parcelele cu mărăcini și fructele lor demne de milă, lăsându-i pe morți să se odihnească în sfârșit. Apoi magia va năvăli prin noi, cele mai fragile componente ale marii mașinării. Vom muri când se va petrece asta, dar moartea e mai bună decât ceea ce ne pregăteau ei, așa că suntem mulțumiți.

Odată ce vom muri, voința magică a Motorului Plutonic va curge nestăvilită prin toate conductele orașului, arzându-le în așa fel încât nu vor mai putea fi reparate. Fiecare nod al Syl Anagistului se va închide: vehimalele murind dacă nu au generatoare de rezervă, luminile stingându-se, mașinăriile oprindu-se, mobilele, aplicele și cosmeticele lipsite de comoditățile infinite ale magiei moderne. Eforturile generațiilor care s-au spetit să obțină Geoezoteritatea vor fi pierdute. Fragmentele cristaline ale motorului vor deveni niște bolovani imenși, sparți și arși, fără putere.

Nu trebuie să fim la fel de cruzi ca ei. Le putem spune fragmentelor să se prăbușească departe de regiunile cele mai populate. Suntem monștrii creați de ei și mai mult decât atât, dar, în moarte, o să fim soiul de monștri care vrem noi să fim.

Atunci ne-am înțeles?

„Da”. Remwha, furios.

„Da”. Gaewha, întristată.

„Da”. Bimniwha, resemnată.

„Da”. Salewha, cu mânie îndreptățită.

„Da”. Dushwha, ostenit.

Și eu, greu ca plumbul, spun: „Da”.

Și așa cădem de acord.

Numai pentru mine însumi rostesc „Nu”, având în minte chipul lui Kelenli. Dar uneori, când lumea e dură, dragostea trebuie să fie și mai dură.

•

Ziua Lansării.

Ni se aduc întăritoare – proteine cu garnitură de fructe dulci și proaspete și o băutură despre care ni se spune că e populară:

sig, care capătă culori drăguțe când introduci în ea diverse suplimente vitaminoase. O băutură specială pentru o zi specială. Are gust de cretă. Nu-mi place. Apoi vine momentul să călătorim către Zona Zero.

Uite, pe scurt și cât mai simplu, cum funcționează Motorul Plutonic.

Mai întâi trezim fragmentele, care au stat zeci de ani în alveolele lor trimițând energie vie în fiecare nod al Syl Anagistului și înmagazinând o parte pentru folosință ulterioară, inclusiv partea cu care au fost îndopate forțat de parcelele cu mărăcini. Acum au ajuns la capacitatea optimă de stocare și de generare, devenind fiecare un motor ezoteric în sine. Când le vom invoca, fiecare se va ridica din locașul său. Le vom reuni puterea, formând o rețea stabilă, și, după ce aceasta va ricoșa dintr-un reflector ce va amplifica și va concentra și mai tare magia, o vom vărsa pe toată în onix. El va călăuzi energia direct spre centrul Pământului, provocând o revărsare pe care apoi o va direcționa către conductele flămânde ale Syl Anagistului. Ca rezultat, Pământul va deveni el însuși un motor plutonic masiv, dinamul care e miezul lui trimițând mai multă energie decât primește. Mai departe sistemul va continua să funcționeze singur. Syl Anagist se va hrăni pentru totdeauna cu viața planetei.

(Ignoranță este un termen prea slab ca să descrie toate astea. E adevărat, în zilele acelea nimeni nu se gândise că Pământul ar fi putut fi viu, dar noi ar fi trebuit să ghicim. Magia e consecința vieții. Faptul că Pământul avea magie care putea fi luată… ar fi trebuit să ghicim toți.)

Până acum, tot ce am făcut a fost un antrenament. N-am fi putut activa Motorul Plutonic aici, pe Pământ: prea multe complicații legate de înclinarea unghiurilor, viteza semnalului, rezistență și curbura emisferică. Planetele sunt supărător de rotunde. În fond, ținta noastră este Pământul: contactul vizual, liniile de forță, atracția. Dacă rămânem pe planetă, nu vom reuși să afectăm decât Luna.

Acesta fiind motivul pentru care Zona Zero nu s-a aflat niciodată pe Pământ.

Așa că, la primele ore ale dimineții, suntem conduși către un vehimal extraordinar, făcut fără îndoială de geningineri având ca materie primă cosași sau ceva similar. Are aripi, dar și

picioare mari din fibră de carbon, duduind de putere înmagazinată. În timp ce conductorul ne îndeamnă să urcăm în vehimal, văd altele fiind pregătite. Un grup mare intenționează să vină cu noi, ca să vadă marele proiect finalizat în cele din urmă. Mă așez unde mi se spune și suntem prinși cu centuri, pentru că uneori accelerația poate învinge inerția geomagestriei... Hm. E de ajuns să spunem că lansarea poate fi neliniștitoare. E nimica toată comparativ cu a plonja în inima unui fragment însuflețit și clocotind de energie, dar presupun că oamenii consideră asta o nebunie măreață. Stăm toți șase nemișcați, cu certitudinea înghețată a țelului nostru, în timp ce în jur oamenii trăncănesc, iar vehiculul sare până pe Lună.

Pe Lună se află o piatră a lunii masivă și neșlefuită, de culoare alb iridescent, încastrată în solul subțire și cenușiu. Este cel mai mare dintre fragmente, la fel de mare ca un nod al Syl Anagistului. Luna întreagă e alveola sa. În jurul ei se întinde un complex de clădiri, etanșate împotriva întunericului lipsit de aer și nu foarte diferite de cele pe care tocmai le-am părăsit. Cu excepția faptului că sunt pe Lună. Aceasta este Zona Zero, unde se va scrie istoria.

Suntem conduși înăuntru, unde personalul permanent al Zonei Zero stă înșirat de-a lungul pereților, privindu-ne cu admirație și mândrie, așa cum admiri niște instrumente excelent calibrate. Suntem îndrumați către niște leagăne aidoma celor pe care le folosim zilnic la antrenamente, deși de data asta fiecare dintre noi e condus în altă încăpere a complexului. Lângă fiecare cameră se află cabina de observație a conductorilor, legată de ea printr-o fereastră limpede precum cristalul. Sunt obișnuit să fiu observat în timp ce lucrez, dar nu și să fiu adus în camera de observații, cum se întâmplă azi pentru prima oară.

Și iată-mă, scund, în haine simple și simțind un disconfort palpabil printre oamenii înalți, în veșminte elegante și sofisticate, în timp ce Gallat mă prezintă ca „Houwha, cel mai precis dintre acordorii noștri”. Această declarație demonstrează că ori conductorii habar nu au cum funcționăm, ori Gallat e nervos și caută ceva de spus. Poate ambele. Râsul lui Dushwha e o cascadă de microcutremure – solul Lunii e subțire, prăfos și mort, dar nu foarte diferit de al Pământului – în timp ce eu rostesc saluturi politicoase, așa cum se așteaptă de la mine. Poate ceea ce vrea Gallat să zică de fapt este că sunt acordorul

care se preface cel mai bine că-i pasă de prostiile conductorilor.

Însă, în vreme ce au loc prezentările și se face conversație, iar eu mă concentrez să spun ce trebuie și când trebuie, ceva îmi atrage atenția. Întorcându-mă, observ în fundul încăperii o coloană de stază, care zumzăie surd și pâlpâie, animată de propria energie plutonică, generând un câmp ce menține stabil ceva dinăuntrul său. Și, plutind deasupra suprafeței ei fațetate…

În încăpere se află o femeie mai înaltă și cu veșminte mai complicate decât restul. Îmi urmează privirea și îi spune lui Gallat:

— Ei știu despre forajul de probă?

Gallat tresare și se uită la mine, apoi la coloana de stază.

— Nu, spune el.

Nu i se adresează femeii în niciun fel, nu folosește niciun titlu, dar tonul lui e respectuos.

— Li s-a spus numai ceea ce era necesar.

— Cred că totuși contextul este necesar până și pentru cei ca tine.

Gallat se zburlește văzându-se pus la grămadă cu noi, dar nu răspunde. Femeia pare amuzată. Se apleacă să mă privească în ochi, deși nu sunt chiar atât de scund în raport cu ea.

— Vrei să știi ce e artefactul ăla, acordor mititel?

O urăsc pe loc.

— Da, vă rog, îi spun.

Înainte s-o poată opri Gallat, ea mă ia de mână. Nu-i neplăcut. Pielea îi e uscată. Mă conduce lângă coloana de stază, ca să pot să mă uit bine la ceea ce plutește deasupra ei.

Mai întâi, mi se pare că văd doar un bulgăre de fier plutind la câțiva centimetri de suprafața coloanei de stază, luminat pe dedesubt de strălucirea albă a acesteia. Chiar este doar un bulgăre de fier, cu suprafața brăzdată de o puzderie de linii piezișe, șerpuite. Un fragment de meteorit? Nu. Îmi dau seama că se mișcă, învârtindu-se ușor pe o axă ușor înclinată nord-sud. Examinez simbolurile de avertisment de pe marginea coloanei și le văd pe cele pentru presiune și căldură extremă și un avertisment împotriva întreruperii câmpului de stază. Înăuntrul acestuia, spun simbolurile, a fost recreat mediul originar al obiectului.

Nimeni nu și-ar da atâta osteneală pentru o biată bucată de fier. Clipesc, adaptându-mi percepțiile, cea sesunală și cea

magică, mă pomenesc scăldat într-o lumină albă incandescentă și mă retrag iute. Sfera de fier e plină de magie, fire peste fire trosnind de magie concentrată, unele extinzându-se chiar dedesubtul ei, spre exterior… și departe. Nu pot să le urmăresc pe cele care ies din încăpere. Se extind dincolo de raza percepției mele. Însă văd că, din cine știe ce motiv, se înalță către cer. Și în tremurul firelor pe care le pot vedea se citește limpede… Mă încrunt.

— E mânios, spun eu.

Și familiar. Unde am mai văzut așa ceva, o asemenea magie?

Femeia mă privește nedumerită. Gallat mârâie surd.

— Houwha…

— Nu! spune femeia ridicând o mână ca să-l amuțească.

Se concentrează din nou asupra mea, cu o privire acum sfredelitoare și plină de curiozitate.

— Ce ai zis, acordor mititel?

O privesc. În mod evident este o persoană importantă. Poate ar trebui să-mi fie frică, dar nu-mi este.

— Lucrul ăla e mânios, spun eu. Furios. Nu vrea să fie aici. L-ați luat de altundeva, nu?

Și alte persoane din încăpere au remarcat schimbul de replici. Nu toți sunt conductori, dar toți se uită de la femeie la mine cu o nedumerire și o neliniște aproape palpabile. Îl aud pe Gallat icnind.

— Da, îmi răspunde ea în cele din urmă. Am făcut un foraj de probă într-unul din nodurile Antarctice. Apoi am trimis înăuntru sonde care au extras asta din miezul lui. E un eșantion din însăși inima planetei.

Zâmbește mândră.

— Puterea magiei miezului este chiar ceea ce va crea Geoezoteritatea. Proba asta e motivul pentru care am construit Centrul Miezului, fragmentele și pe voi.

Privesc din nou sfera de fier, mirându-mă că femeia stă atât de aproape de ea. „E furios”, mă gândesc din nou, fără să știu ce mi-a venit. „O să facă ce trebuie făcut”.

Cine? Și ce anume va face?

Scutur din cap cu o iritare inexplicabilă și mă întorc către Gallat.

— N-ar trebui să începem?

Femeia râde încântată. Gallat se uită urât la mine, dar se

relaxează puțin când observă că femeia se amuză. Totuși spune:

— Da, Houwha. Cred c-ar trebui. Dacă nu vă deranjează…

(I se adresează femeii folosind un titlu și un nume. Cu trecerea timpului, le voi uita pe amândouă. Peste patruzeci de mii de ani îmi voi aminti numai râsul ei, faptul că îl considera pe Gallat deopotrivă cu noi și nepăsarea cu care stătea lângă o sferă de fier care radia răutate pură… și suficientă magie ca să distrugă toate clădirile din Zona Zero.

Și îmi voi aminti că și eu, la rândul meu, am ignorat orice posibil avertisment despre ceea ce urma să vină.)

Gallat mă duce înapoi în camera cu leagănul, unde sunt invitat să mă instalez în scaunul de sârmă. Apoi membrele îmi sunt prinse cu curele, din motive pe care nu le-am înțeles niciodată, căci, când sunt în ametist, abia mai sunt conștient de trupul meu, darămite să-l mișc. Sigur mi-a făcut buzele să furnice, ceea ce-mi transmite că i s-a adăugat un stimulent. Nu era nevoie.

Mă întind către ceilalți și descopăr hotărârea lor tare ca granitul. Da!

Pe peretele-ecran din fața mea apar imagini înfățișând sfera albastră a Pământului, leagănele celorlalți acordori și o imagine a Centrului Miezului cu onixul plutind în așteptare deasupra lui. Din imaginile lor, ceilalți acordori îmi întorc privirile. Gallat se apropie și verifică ostentativ contactele scaunului de sârmă, care trebuie să-și transmită măsurătorile către divizia de biomagestrie.

— O să controlezi onixul azi, Houwha.

Dintr-o altă clădire din Zona Zero simt mica tresărire de surpriză a Gaewhei. Azi suntem foarte bine acordați între noi.

— Kelenli lucrează cu onixul, spun eu.

— Nu mai lucrează.

Gallat își ține capul aplecat în timp ce vorbește, întinzându-se inutil ca să-mi verifice chingile, și mi-l amintesc întinzându-se în același fel și trăgând-o pe Kelenli către el în grădină. Ah, acum înțeleg! În tot timpul ăsta, s-a temut să nu o piardă… să nu i-o luăm noi. S-a temut să n-o facă să pară și ea tot o unealtă în ochii superiorilor. O să-l lase s-o păstreze după Geoezoteritate? Sau se teme că va fi aruncată și ea în parcela cu mărăcini? Probabil că da. Altfel de ce ar face o modificare atât de semnificativă a configurației noastre în cea mai importantă zi

din istoria omenirii?

Ca pentru a-mi confirma bănuiala, el spune:

— Biomageștrii spun că dovedești mai mult decât suficientă compatibilitate ca să menții conexiunea pe perioada dorită de timp.

Mă privește, sperând că nu voi protesta. Cu atâta lume monitorizându-i fiecare decizie, oameni importanți vor remarca dacă o să insist că noua configurație e o idee proastă. Pot, doar ridicându-mi glasul, să o smulg pe Kelenli din mâinile lui Gallat. Pot să-l distrug, așa cum l-a distrus el pe Tetlewha.

Dar e un gând prostesc și fără rost, căci cum mi-aș putea manifesta puterea asupra lui fără s-o rănesc pe ea? Și așa o să-i facem destul rău lui Kelenli când vom pune Motorul Plutonic să se întoarcă împotriva sieși. Ea ar trebui să supraviețuiască convulsiei magice inițiale. Chiar dacă e în contact cu oricare dintre dispozitivele care vor fi supra-încărcate, este suficient de talentată ca să abată orice feedback. După aceea, va fi doar unul dintre supraviețuitorii deveniți egali prin suferință. Nimeni nu va ști ce e ea cu adevărat, sau copilul ei, dacă va semăna cu ea. Cu noi. Vom fi eliberat-o… ca să lupte pentru supraviețuire cot la cot cu toți ceilalți. Dar e mai bine decât iluzia siguranței într-o colivie aurită, nu?

„Mai bine decât orice i-ai oferit tu vreodată”, îi zic în gând lui Gallat.

— În regulă, spun cu glas tare.

Neobservat, el se relaxează.

Gallat iese din camera mea și revine în incinta de observație alături de ceilalți conductori. Rămân singur. Dar nu sunt niciodată singur, ceilalți sunt cu mine. Vine semnalul că putem începe și timpul însuși pare să-și țină răsuflarea. Suntem gata.

Mai întâi rețeaua.

Acordați cum suntem, e ușor și plăcut să ne modulăm fluxurile de argint și să anulăm rezistența. Remwha joacă rolul jugului, dar nu e nevoit să-l mâne pe niciunul dintre noi să rezoneze mai sus sau mai jos sau să tragă în același ritm: suntem perfect aliniați. Toți vrem asta.

Deasupra noastră, dar în raza noastră de acțiune, Pământul pare și el să zumzăie. Aproape ca și cum ar fi viu. La începutul antrenamentelor noastre, am fost până la Centrul Miezului și înapoi și am văzut fluviile masive de magie ce se înalță în mod

natural din miezul uriaș de nichel-fier al planetei. Captarea acestei fântâni fără fund va fi cea mai măreață realizare a omenirii. Cândva, gândul ăsta m-ar fi umplut de mândrie. Acum îl împărtășesc cu ceilalți și un *tremur de piatră, fulg de mică sclipitor* de amuzament amar ne străbate pe toți. Nu ne-am considerat niciodată oameni, dar prin acțiunile noastre de azi vom demonstra că suntem mai mult decât niște instrumente. Chiar dacă nu suntem oameni, suntem un popor. Nu vor putea să ne mai refuze niciodată asta.

Ajunge cu frivolitatea!

Mai întâi rețeaua, apoi trebuie asamblate fragmentele Motorului. Ne întindem după ametist, pentru că e cel mai aproape. Deși suntem la o lume depărtare, știm că emite un sunet jos, surd, și că matricea lui de stocare strălucește de energie în timp ce plonjăm purtați în sus în fluxul ei torențial. A absorbit deja ultimele resturi din parcela cu mărăcini de la rădăcina sa, devenind un sistem închis. Acum pare aproape viu. În timp ce-l trecem de la liniște la rezonanță, începe să pulseze și apoi să pâlpâie în modele ce imită viața, ca activarea neurotransmițătorilor sau contracțiile peristaltice. Oare e viu? Mă întreb asta pentru prima oară, o întrebare declanșată de lecțiile lui Kelenli. E o formă superioară de agregare a materiei, dar coexistă simultan cu o formă superioară de agregare a magiei, croită după asemănarea lui… și luată din trupurile unor făpturi care cândva au râs, s-au înfuriat și au cântat. A mai rămas în ametist ceva din voința lor?

Dacă e așa… oare ar aproba nieșii ceea ce noi, copiii lor caricaturali, vrem să facem?

Nu mai am timp pentru asemenea gânduri. Decizia a fost luată.

Așa că extindem faza de declanșare la toată rețeaua. Sessizăm fără sessapineale. Simțim schimbarea. O știm în oasele noastre, pentru că suntem o parte a acestui motor, piese ale celei mai mărețe minuni a omenirii. Pe Pământ, în centrul fiecărui nod din Syl Anagist, sirene răsună în tot orașul și coloane de avertisment emit alarme luminoase roșii, vizibile de departe, pe măsură ce, unul câte unul, fragmentele încep să vibreze și să pâlpâie, detașându-se din alveolele lor. Respirația mi se iuțește când, rezonând înăuntrul fiecăruia, simt cel dintâi cristal desprinzându-se din piatra mai aspră, atracția când ne

aprindem și începem să pulsăm odată cu magia și să ne ridicăm…

(Aici se produce o poticneală, scurtă și abia observabilă în iureșul momentului, dar evidentă prin lentilele amintirii. Unele fragmente ne provoacă puțină durere când se desprind din alveole. Simțim frecarea unui metal care nu ar fi trebuit să fie acolo, niște ace zgâriindu-ne pielea cristalină. Adulmecăm un iz de rugină. E o durere scurtă și iute uitată, ca orice durere provocată de ace. Abia mai târziu ne vom aminti și vom jeli.)

… zumzăind și răsucindu-ne. Respir adânc, în timp ce alveolele și rămășițele peisajului citadin rămân undeva în urma noastră. Syl Anagist comută pe sistemele de rezervă. Acestea ar trebui să-i ajungă până se declanșează Geoezoteritatea. Dar asemenea griji lumești sunt irelevante. Curg, zbor, cad în sus prin lumina năvalnică, purpurie sau indigo sau mov sau aurie, spinelul și topazul, rubinul și safirul, atât de multe și atât de strălucitoare! Atât de însuflețite de puterea ce se acumulează.

(„Atât de însuflețite”, gândesc din nou și gândul trimite un tremur în rețea, căci Gaewha se gândea și ea la asta, și Dushwha la fel, și Remwha e cel care ne readuce la realitate cu un trosnet ca o falie ce se deschide: „Idioților, dacă nu ne concentrăm, o să murim!” Așa că las gândul să piară.)

Și… o, da, acolo, pe ecran, în centrul percepției noastre, ca un ochi furios cătând în jos la prada sa, se află onixul. Poziționat deasupra Centrului Miezului, acolo unde l-a adus Kelenli.

Nu sunt nervos, îmi spun, întinzându-mă către el.

Onixul nu e ca alte fragmente. Până și piatra-lunii e liniștită prin comparație. În fond, ea este doar o oglindă. Dar onixul e puternic, înspăimântător, cel mai negru întuneric, de necunoscut. Acolo unde alte fragmente trebuie căutate și angajate activ, el îmi înhață conștiența imediat ce mă apropii, încercând să mă scufunde cât mai adânc în curenții lui dezlănțuiți de argint. Înainte, când m-am conectat cu el, m-a respins ca pe toți ceilalți. Cei mai pricepuți mageștri din Syl Anagist nu pot înțelege de ce, dar acum, când mă ofer și onixul mă ia în stăpânire, știu deodată răspunsul. Onixul e viu. Ceea ce la celelalte fragmente a fost doar o întrebare aici e o certitudine: mă sessizează. Mă cercetează, atingându-mă cu o prezență care e, brusc, imposibil de negat.

Și, în clipa în care înțeleg asta și am timp să mă întreb

îngrozit ce cred aceste prezențe despre mine, jalnicul lor urmaș rezultat din fuziunea dintre genele lor și ura celor care i-au distrus…

… intuiesc, în cele din urmă, un secret al magestriei pe care până și nieșii mai degrabă l-au acceptat decât l-au înțeles. În fond, vorbim despre magie, nu despre știință. Dar acum știu: alimentează un lucru neînsuflețit cu suficientă magie și va deveni viu. Alimentează matricele de depozitare cu suficiente vieți și acestea vor păstra un soi de voință colectivă, își amintesc oroarea și atrocitatea cu orice a mai rămas din ele, cu sufletele lor, dacă îți place termenul.

Așa că onixul îmi cedează pentru că simte, în sfârșit, că și eu am cunoscut suferința. Mi s-au deschis ochii cu privire la propria mea exploatare și degradare. Mă tem, firește, și sunt furios și rănit, dar onixul nu-și bate joc de sentimentele mele. Însă caută altceva, ceva mai mult și, în cele din urmă, găsește ceea ce căuta cuibărit într-un nod fierbinte din inima mea: hotărârea. M-am angajat să fac din toate aceste nedreptăți un lucru drept.

Asta vrea și onixul: dreptate. Și pentru că și eu vreau asta…

Deschid ochii.

— Am cuplat piatra de control, le raportez conductorilor.

— Confirmat, spune Gallat privind ecranul prin care biomagestria ne monitorizează conexiunile neuromagice.

Observatorii noștri încep să aplaude și în același timp simt că-i disprețuiesc. Instrumentele lor stângace și sessapinealele lor slabe și simple le-au spus, în cele din urmă, ceea ce pentru noi e la fel de evident ca respirația. Motorul Plutonic este activ și în funcțiune.

Acum, că toate fragmentele au fost lansate, ridicându-se ca să zumzăie și să pâlpâie deasupra a două sute cincizeci și șase de noduri și de puncte cu energie seismică, începem faza de consolidare. Dintre fragmente, primele care se aprind sunt amortizoarele, cu fluxurile lor fără strălucire, apoi declanșăm tonurile mai întunecate ale generatorului. Onixul acceptă inițierea fazei cu un singur vuiet sonor care trimite un tremur în întreg Oceanul Emisferic.

Pielea mă strânge și inima îmi bubuie. Undeva, într-o altă existență, mi-am încleștat pumnii. Noi ne-am încleștat pumnii, dincolo de jalnicul spațiu care separă cele șase trupuri ale noastre și cele două sute cincizeci și șase de mâini și de picioare

și unica inimă imensă și neagră, pulsând. Deschid gura (deschidem gurile) și onixul se aliniază perfect, gata să devieze clocotul nedomolit al magiei pământului, jos, foarte jos, acolo unde miezul îi e expus. E momentul pentru care am fost făcuți.

„Acum”, ar trebui să spunem. Aici, acum, conectează-te și fluxurile magice brute ale planetei vor deveni prizonierele unui ciclu nesfârșit de servitute față de omenire.

Pentru că ăsta-i adevăratul motiv pentru care ne-au construit sylanagistenii: ca să afirme o filosofie. Viața e sacră în Syl Anagist, și așa și trebuie, căci orașul consumă viața folosind-o drept combustibil ca să-și alimenteze gloria. Nieșii n-au fost cei dintâi pe care i-a devorat, ci doar cea mai recentă și cea mai crudă dintre campaniile lor de exterminare. Dar pentru o societate clădită pe exploatare nu există pericol mai mare decât să nu mai aibă pe cine exploata. Și acum, dacă nu se va face ceva, Syl Anagist va trebui să găsească o cale să-și împartă din nou poporul în subgrupuri și să le inventeze motive de conflict. Nu poate obține suficientă magie numai din plante și din fauna creată de geningineri. Pentru ca restul lumii să se bucure de lux, cineva trebuie să sufere.

Mai bine să fie Pământul, și-a zis Syl Anagistul. Mai bine să înrobești un imens obiect neînsuflețit, care nu poate simți durere și nu se va împotrivi. Mai bine Geoezoteritatea. Dar raționamentul ăsta are și el un defect, căci Syl Anagistul este, când tragi linia, neviabil. E un parazit. Foamea lui de magie crește cu fiecare picătură pe care o consumă. Miezul Pământului nu-i nelimitat. În cele din urmă, chiar dacă va dura cincizeci de mii de ani, și această resursă va fi epuizată. Apoi totul va muri.

Ceea ce facem noi este lipsit de rost și Geoezoteritatea-i o minciună. Și, dacă ajutăm Syl Anagistul să continue pe această cale, e ca și cum am spune: „E corect ce ni s-a făcut și natural și de neevitat”.

Nu.

Așa că, în loc s-o spunem, rostim „Acum!” Aici, acum, conectează-te: fragmente deschise la culoare cu fragmente întunecate, toate fragmentele cu onixul și onixul… din nou cu Syl Anagistul. Deconectăm complet din circuit piatra-lunii. Acum, toată puterea depozitată în fragmente va inunda orașul și, când Motorul Plutonic va muri, Syl Anagistul va avea aceeași soartă.

Începe și se termină înainte ca instrumentele conductorilor să comunice măcar existența unei probleme. Conectați între noi, lăsăm cântecul să ni se stingă și, în timp ce așteptăm ca bucla feedbackului să ne lovească, mă simt mulțumit. Va fi bine să nu mor singur.

•

Dar.

Dar.

Nu uita! N-am fost singurii care au decis să riposteze în acea zi.

O să înțeleg asta mai târziu, când voi vizita ruinele Syl Anagistului și, privind în alveolele goale, voi vedea acele de fier ieșind din pereții lor. Este un dușman pe care îl voi înțelege numai după ce voi fi umilit și reconstruit la picioarele lui… dar îți voi explica acum, ca să înveți din suferința mea.

Ți-am vorbit, nu cu mult timp în urmă, despre un război între Pământ și viața de la suprafața sa. Iată care e psihologia dușmanului: Pământul nu face nicio diferență între noi. Orogeni, odihniți, sylanagisteni, nieși, oameni ai trecutului sau ai viitorului… pentru el, oamenii sunt oameni. Și, chiar dacă alții au decis nașterea și dezvoltarea mea, chiar dacă Geoezoteritatea a fost visul sylanagistenilor cu mult înainte de nașterea conductorilor mei, chiar dacă eu nu făceam decât să urmez ordinele și chiar dacă noi șase voiam să ripostăm… Pământului nu i-a păsat. Eram toți vinovați. Eram toți complici la crima de a încerca să înrobim planeta însăși.

Acum însă, declarându-ne pe toți vinovați, Pământul a pus în aplicare sentințele pentru fiecare. Aici, cel puțin, a fost dispus să ofere unele circumstanțe atenuante pentru bune intenții și bună purtare.

Asta-i ce-mi amintesc, ce am pus cap la cap mai târziu și ce cred. Dar adu-ți aminte – și nu uita niciodată – că acesta a fost doar începutul războiului.

•

Simțim întreruperea mai întâi ca pe o nălucă în mașinărie.

O prezență alături de noi, înăuntrul nostru, intensă, intruzivă și imensă. Îmi smulge onixul din strânsoare înainte să înțeleg ce se petrece și ne amuțește semnalele surprinse prin care ne întrebăm „Ce?” și spunem „Ceva e în neregulă!” și „Cum e posibil?”, cu o undă de șoc în graiul prin pământ la fel de

năucitoare pentru noi cum va fi cândva nașterea Faliei pentru tine.

„Salut, micuții mei dușmani!”

În camera de observație a conductorilor, alarmele încep în sfârșit să urle. Am încremenit în scaunele noastre de sârmă, țipând fără cuvinte și primind răspuns de la ceva ce depășește puterea noastră de a înțelege, așa că biomageștrii observă problema doar când, deodată, nouă la sută din Motorul Plutonic – douăzeci și șapte de fragmente – se deconectează. Nu-l văd pe Conductorul Gallat icnind și schimbând o privire îngrozită cu ceilalți conductori și cu stimații lor oaspeți. Nu fac decât să speculez pe baza a ceea ce știu despre el. Îmi imaginez că, la un moment dat, s-a întors către consolă ca să oprească lansarea. Și nu văd nici cum, în spatele lor, sfera de fier pulsează, se umflă și explodează, distrugând coloana de stază și bombardându-i pe toți cei din cameră cu așchii de fier fierbinți și ascuțite ca acele. Le aud însă urletele când așchiile își croiesc drum prin vine și artere și percep tăcerea amenințătoare ce urmează, dar în momentul acela am propriile mele probleme.

Remwha, mintea cea mai iute dintre noi, ne smulge din șoc pălmuindu-ne cu revelația că „altcineva controlează Motorul”. Nu avem timp să ne întrebăm cine sau de ce. Gaewha își dă seama cum și ne transmite panicată: cele douăzeci și șapte de fragmente „deconectate” sunt încă active. De fapt, au format un soi de subrețea, o cheie de rezervă. Așa a reușit cealaltă prezență să preia controlul onixului. Acum, toate fragmentele care generează și înmagazinează grosul energiei Motorului Plutonic sunt sub controlul acestui străin ostil.

În sinea mea sunt o ființă orgolioasă și situația mi se pare intolerabilă. Onixul mi-a fost încredințat mie, așa că-l apuc și îl înfig din nou în conexiunile ce alcătuiesc Motorul, anulând controlul fals. Salewha domolește undele de magie provocate de intervenția violentă, ca să nu ricoșeze prin Motor și să declanșeze o rezonanță care va… ei bine, nu știm cu precizie ce va face o asemenea rezonanță, dar nimic bun. Mă țin bine cât durează vibrațiile, în timp ce în lumea reală îmi dezgolesc dinții într-un rânjet, ascultând strigătele sau bodogănelile ori exclamațiile de mirare ale fraților mei printre undele de șoc ale transformării inițiale. Domnește confuzia. În lumea de carne și de sânge, luminile din camerele noastre s-au stins și de jur-

împrejur nu mai licăresc decât panourile de avarie. Sirenele nu încetează și, pretutindeni în Zona Zero, aud echipamentul trosnind și zguduindu-se din pricina suprasarcinii pe care am introdus-o noi în sistem. Conductorii care urlă în camera de observație nu ne pot ajuta, nu că ar fi putut vreodată. Nu-mi dau seama ce se petrece, nu cu adevărat. Știu numai că e o bătălie, plină de confuzie ca toate bătăliile, și că mai departe nimic nu e clar...

Prezența stranie care ne-a atacat smucește zdravăn de Motorul Plutonic, încercând să ni-l smulgă din nou de sub control. Țip la ea fără cuvinte, cu o furie ca un gheizer și ca o erupție de magmă. „Ieși de-aici! Lasă-ne în pace!” urlu eu.

„Voi ați început”, șuieră ea în strate, făcând o nouă încercare. Când și aceasta dă greș, mârâie de furie și apoi se racordează la cele douăzeci și șapte de fragmente care s-au deconectat misterios. Dushwha simte intențiile dușmanului și încearcă să preia controlul câtorva dintre ele, dar fragmentele îi alunecă din strânsoare ca unse cu ulei. E chiar adevărat, la figurat vorbind: ceva le-a poluat și acum sunt contaminate și aproape imposibil de apucat. Poate am reuși să le preluăm unul câte unul, cu efortul concertat al tuturor, dar nu avem timp. Și, deocamdată, dușmanul le controlează pe toate douăzeci și șapte.

Impas. Noi controlăm încă onixul. Controlăm și celelalte două sute douăzeci și nouă de fragmente care sunt gata să lanseze pulsația ce va distruge Syl Anagistul... și pe noi înșine. Dar am amânat-o, pentru că nu putem lăsa lucrurile așa. De unde s-a ivit această entitate fenomenal de puternică și atât de mânioasă? Ce va face cu obeliscurile pe care le controlează? Momente parcă nesfârșite se scurg într-o tăcere încordată. Nu pot vorbi în numele celorlalți, dar eu încep să cred că nu vor mai fi alte atacuri. Mereu am fost un idiot.

Tăcerea e întreruptă de provocarea amuzată, malițioasă a inamicului nostru, rostită prin magie, fier și piatră.

„Ardeți!” spune Taica Pământ.

•

Chiar și după toate erele pe care le-am petrecut căutând răspunsuri, unele dintre cele ce urmează sunt doar speculații.

Nu mai pot să-ți povestesc, fiindcă în momentul acela totul s-a petrecut aproape instantaneu, devastator, amețitor. Pământul se schimbă extrem de lent, până când decide altfel. Și, când

ripostează, o face într-o manieră decisivă.

Iată contextul. Primul foraj de control, care a marcat începutul proiectului Geoezoterității, a alertat totodată Pământul cu privire la eforturile omenirii de a-l aduce sub controlul ei. În deceniile ce au urmat, și-a studiat dușmanul și a început să înțeleagă ce aveam de gând să facem. Metalul a fost instrumentul și Alliatul lui. Ăsta-i motivul pentru care nu trebuie să te încrezi niciodată în metal. A trimis la suprafață așchii din sine, ca să examineze fragmentele din alveole, căci aici, în sfârșit, era viață stocată în cristal, pe care o entitate din materie inorganică o putea înțelege într-un fel în care n-ar fi putut înțelege niciodată carnea. A descoperit abia treptat cum să preia controlul asupra vieților umane individuale, deși, ca s-o facă, a avut nevoie de pietrele miezului pe post de conductori. Altminteri suntem niște ființe mici și greu de perceput. Niște paraziți mărunți, cu excepția tendinței noastre nefericite de a ne face periculos de importanți uneori. Obeliscurile au fost însă o unealtă mai folositoare. Ușor de întors împotriva noastră. Ca orice armă mânuită cu neatenție.

Prăjirea totală.

Îți amintești de Allia? Imaginează-ți dezastrul ăla înmulțit cu două sute cincizeci și șase. Imaginează-ți Neclintirea perforată în fiecare punct nodal și în fiecare loc activ seismic și oceanul de asemenea, sute de puncte fierbinți, pungi de gaz și de petrol străpunse și întregul sistem de plăci tectonice destabilizat. Nu există cuvânt care să descrie această catastrofă. Ar fi lichefiat suprafața planetei, ar fi evaporat oceanele și ar fi sterilizat totul pornind de la manta în sus. Lumea s-ar fi sfârșit pentru noi și pentru orice ființă ce ar fi putut evolua în viitor suficient ca să-i facă rău Pământului. Dar Pământul în sine ar fi fost bine-mersi.

Puteam opri asta. Dacă voiam.

N-o să susțin că, având de ales între distrugerea unei civilizații și distrugerea întregii vieți de pe Pământ, nu ne-am simțit ispitiți. Soarta Syl Anagistului era pecetluită. Nu te înșela: avuseserăm de gând s-o pecetluim. Diferența între ceea ce voia Pământul și ceea ce voiam noi era numai una de proporții. Dar în care dintre aceste feluri avea să se sfârșească lumea? Noi, acordorii, urma să murim; pentru mine, distincția conta prea puțin în acel moment. Nu e înțelept să le pui asemenea întrebări unor oameni care n-au nimic de pierdut.

Numai că eu aveam totuși ceva de pierdut. În acele clipe cât o eternitate, m-am gândit la Kelenli și la copilul ei.

Și așa se face că voința mea a preluat controlul rețelei. Dacă ai vreo îndoială, o s-o spun clar: eu sunt cel care a ales cum să se sfârșească lumea.

Eu sunt cel care a preluat controlul Motorului Plutonic. Nu puteam opri prăjeala, dar puteam introduce o amânare, redirecționând cea mai periculoasă parte a energiei. Ca urmare a intervenției Pământului, puterea era prea volatilă ca să o putem revărsa pur și simplu înapoi în Syl Anagist, așa cum plănuiserăm inițial. Ar fi avut ca rezultat ceea ce dorea Pământul. Atâta forță cinetică trebuia consumată undeva. Nu pe planetă, dacă voiam ca omenirea să supraviețuiască… dar aveam la îndemână Luna și piatra-lunii, pregătită și gata de acțiune.

Eram grăbit. N-am avut timp să-mi analizez deciziile. Nu puteam face energia să se reflecte din piatra-lunii, așa cum fusese destinată. N-ar fi făcut decât să crească puterea arderii. În schimb, i-am înșfăcat cicălindu-i pe ceilalți, i-am silit să mă ajute – voiau s-o facă, însă erau prea înceți – și am spart piatra-lunii.

În clipa următoare, puterea s-a izbit de piatra spartă, n-a reușit să se reflecte din ea și a început să-și croiască drum prin Lună. Chiar dacă asta a mai amortizat lovitura, forța impactului a fost devastatoare. Suficient ca să smulgă Luna de pe orbită.

Această utilizare eronată a Motorului ar fi trebuit să ne ucidă, dar Pământul era încă acolo, năluca din mașinărie. În timp ce ne zvârcoleam în agonie și restul Zonei Zero se spulbera în jurul nostru, el a preluat din nou controlul.

Am spus că ne considera responsabili pentru atentatul la viața sa și așa a fost. Dar cumva, poate ca urmare a anilor de studiu, înțelesese că și noi eram uneltele altora, neacționând din proprie voință. Nu uita și că Pământul nu ne înțelege prea bine. Ne privește și vede niște făpturi fragile și efemere, cu trupul și conștiința șocant de rupte de planeta de care depind viețile lor, care n-au înțeles răul pe care încercaseră să-l facă poate tocmai fiindcă erau fragile, efemere și rupte de ea. Așa că a ales pentru noi ceea ce, din punctul lui de vedere, trebuie să fi însemnat o pedeapsă și totodată un simbol: ne-a făcut o parte a lui. Am urlat în scaunul meu de sârmă, asaltat de valuri de alchimie

care mi-au schimbat carnea în magie brută, vie, solidificată, aducând cu piatra.

Nu noi am primit pedeapsa cea mai rea. Aceea le-a fost rezervată celor care îl jigniseră cel mai tare. A folosit fragmentele de miez ca să preia controlul direct al celor mai periculoși dintre paraziți... dar nu i-a ieșit așa cum plănuise. Voința umană e mai greu de anticipat decât carnea umană. Ei n-ar fi trebuit să supraviețuiască.

N-o să-ți descriu șocul și confuzia pe care le-am simțit în primele ore de după schimbarea mea. Nu o să pot niciodată să răspund la întrebarea cum am revenit de pe Lună pe Pământ. Îmi amintesc numai ca printr-un coșmar o cădere nesfârșită prin flăcări care poate fi un delir. N-o să-ți cer să-ți imaginezi cum a fost să mă pomenesc deodată singur și neacordat, după o viață petrecută cântând la unison cu alții ca mine. S-a făcut dreptate. Accept asta. Îmi recunosc crimele. Am încercat să compensez pentru ele. Dar...

Dar, ce-am făcut e bun făcut!

În acele ultime momente de dinaintea transformării, am reușit să anulăm comanda către cele două sute douăzeci și nouă de fragmente. Unele s-au spulberat din cauza tensiunii. Altele vor pieri în mileniile următoare, cu matricele întrerupte de forțe magice de neînțeles. Majoritatea au intrat în stand-by și au continuat să plutească mii și mii de ani pe deasupra unei lumi care nu mai avea nevoie de puterea lor, până când, ocazional, una dintre făpturile fragile de dedesubt reușea să le trimită o solicitare – confuză și fără direcție – de acces.

N-am putut opri cele douăzeci și șapte de fragmente ale Pământului. Am reușit totuși să inserăm în rețeaua lor de comandă o amânare: o sută de ani. Povestea nu a greșit decât cronologia, pricepi? La o sută de ani după ce Taicii Pământ i s-a furat copilul, cele douăzeci și șapte de obeliscuri chiar au căzut arzând până în miezul planetei, producându-i răni fumegânde în tot trupul. N-a fost focul purificator dorit de el, dar a fost cel dintâi și cel mai rău Anotimp, cel pe care voi îl numiți Sfărâmarea. Omenirea supraviețuiește pentru că o sută de ani n-o fi însemnând mare lucru pentru Pământ și nici la scara istoriei umane, dar pentru cei care au supraviețuit prăbușirii Syl Anagistului a fost timp suficient ca să se pregătească.

Luna, sângerând sfărâmături dintr-o rană din centrul ei, a

dispărut după câteva zile.

Și…

N-am mai văzut-o niciodată pe Kelenli și nici pe copilul ei. Prea rușinat de monstrul care devenisem, nu i-am căutat niciodată. Însă a supraviețuit. Când și când, i-am auzit huruitul și frecarea graiului din piatră și pe cele ale copiilor ei, după ce i-a născut. Nu erau singuri. Cu ultimele rămășițe de tehnologie, supraviețuitorii Syl Anagistului au mai decantat câțiva acordori și i-au folosit ca să construiască adăposturi, rezerve și sisteme de avertizare și de protecție. Cu timpul însă, acei acordori au murit, pe măsură ce-și pierdeau utilitatea sau erau învinovățiți pentru mânia Pământului. Numai copiii lui Kelenli, care nu ieșeau în evidență, a căror putere era ascunsă la vedere, au supraviețuit. Din nieși nu a mai rămas decât moștenirea lui Kelenli, în forma loriștilor care mergeau din așezare în așezare, avertizându-i pe oameni cu privire la holocaustul ce urma și învățându-i cum să conlucreze, să se adapteze și să-și amintească.

Dar uite c-a mers. Ați supraviețuit. Am contribuit și eu la asta, nu? Am făcut tot ce am putut. Am ajutat unde am fost în stare. Și acum, dragostea mea, avem o a doua șansă.

A venit vremea să aduci din nou sfârșitul lumii.

•

2501: Falie deschisă de-a lungul plăcilor Minimal și Maxima. Masivă. Unda de șoc a străbătut jumătate din Nordmedlat și Arctice, dar s-a oprit la marginea exterioară a rețelei de noduri a Ecuatorialelor. Mâncarea s-a scumpit brusc în anul următor, dar foametea a fost evitată.

Notițele lui Yaetr Inovator Dibars

13

Nassun și Essun pe partea întunecată a lumii

Soarele apune când Nassun se hotărăște să schimbe lumea.

Și-a petrecut ziua ghemuită alături de Schaffa, folosind drept pernă hainele lui încă presărate cu cenușă, respirându-i mirosul și dorindu-și lucruri imposibile. În cele din urmă, se ridică și, cu foarte multă grijă, îl hrănește cu restul fierturii de legume pe care i-a pregătit-o. Îi dă să bea multă apă. După ce va atrage Luna pe un circuit de coliziune, vor mai trece câteva zile înainte ca Pământul să fie nimicit. Nu vrea ca Schaffa să sufere prea mult în aceste zile, dat fiind că ea nu va mai fi prin preajmă să-l ajute.

(În inima ei e un copil atât de bun! Nu te supăra pe ea. Nu poate face decât alegeri bazate pe experiențele ei limitate și nu e vina ei că atâtea dintre ele au fost îngrozitoare. Minunează-te în schimb văzând cu câtă ușurință și dăruire iubește. Suficientă dragoste ca să schimbe lumea! Trebuie să fi învățat de undeva să iubească în felul ăsta.)

Curățându-i cu o cârpă fiertura care i s-a scurs pe bărbie, se întinde și-și declanșează activarea rețelei. Aici, în Centrul Miezului, poate face ce vrea cu onixul, dar inițierea va dura.

— „O poruncă e săpată în piatră”, îi spune ea lui Schaffa pe un ton solemn.

Ochii lui s-au deschis din nou. Clipește, poate reacționând la sunetul vocii ei, deși ea știe că asta nu înseamnă nimic.

Cuvintele acestea le-a citit într-o carte ciudată, scrisă de mână, care i-a spus și cum să folosească o rețea mai mică de obeliscuri ca pe o cheie de rezervă ca să deturneze energia onixului către Poartă. Cel care a scris cartea era probabil nebun, lucru evident din faptul că, din câte se pare, a iubit-o cândva pe mama lui Nassun. Asta e ciudat și greșit, dar cumva n-o miră. Deși lumea e mare, Nassun începe să-și dea seama ce mică e de fapt. Aceleași povești mereu reluate. Aceleași finaluri, iar și iar. Aceleași greșeli repetate la infinit.

— Unele lucruri chiar sunt prea stricate ca să le mai dregi, Schaffa.

În mod inexplicabil, gândul o duce la Jija. Durerea o face să amuțească un moment.

— N-nu... pot să fac să fie mai bine. Dar măcar pot să mă asigur că răul încetează.

Spunând asta, se ridică și pleacă.

Nu vede fața lui Schaffa întorcându-se, ca Luna alunecând prin umbre, ca s-o privească în timp ce se îndepărtează.

•

Se crapă de ziuă când te hotărăști să schimbi lumea. Încă dormi în așternutul pe care Lerna l-a adus pe acoperișul clădirii cu X-ul galben. V-ați petrecut noaptea sub rezervorul de apă, ascultând huruitul omniprezent al Faliei și pârâitul trăsnetelor ocazionale. Poate ar fi trebuit să faceți sex încă o dată, dar tu nu te-ai gândit la asta și el nu ți-a propus, așa că asta e. Sexul te-a băgat deja în destule buclucuri. Nu trebuia să te bazezi pe vârsta mijlocie și pe flămânzire pe post de contraceptive.

El privește cum te ridici și te întinzi, iar admirația din ochii lui e ceva ce nu vei înțelege și nu vei accepta niciodată pe deplin. Te face să te simți un om mai bun decât ești. Și te face să regreți din nou, la nesfârșit, că nu poți să rămâi și să aștepți până se naște copilul lui. Bunătatea statornică și neșovăitoare a lui Lerna e un lucru care ar trebui păstrat cumva pe lume. Dar, vai!

Nu ești demnă de admirația lui. Însă ai de gând să devii.

Cobori scara și te oprești. Noaptea trecută, în afară de Lerna, le-ai mai anunțat pe Tonkee, Hjarka și Ykka că a sosit momentul și c-o să pleci dimineață, după micul dejun. Ai lăsat să plutească în aer, nerostită, întrebarea dacă ar putea să vină și ele cu tine sau nu. Dacă se oferă de bunăvoie e altceva, dar n-ai de gând să le-o ceri. Ce fel de om ai fi să le silești să se expună unui asemenea pericol? O să aibă parte și așa de suficiente, ele și restul omenirii.

Nu te-ai așteptat să găsești pe toată lumea în foaierul clădirii cu X-ul galben când o să cobori. Pe absolut toți, strângând așternuturi, căscând, frigând cârnați și plângându-se în gura mare că, dar-ar rugina, cineva a băut tot ceaiul. Hoa e acolo, perfect poziționat ca să te vadă când cobori. Pe buzele lui de piatră stăruie un zâmbet cam arogant, dar asta nu te miră. Te

miră prezența lui Danel și a lui Maxixil, ea în picioare, făcând niște exerciții marțiale într-un colț, el aruncând un alt cartof în tigaie… și da, a făcut un foc în mijlocul salonului, pentru că uneori așa fac comleșii. Câteva ferestre sunt sparte și prin ele iese fumul. Hjarka și Tonkee sunt o altă surpriză: încă dorm, ghemuite una lângă alta într-o grămadă de blănuri.

Dar chiar nu te așteptai să apară și Ykka, arborând ceva din vechea ei îndrăzneală și cu fardul de ochi aplicat din nou la perfecție. Face ochii roată prin foaier, examinându-te la grămadă cu ceilalți, și pune mâinile în șolduri.

— V-am prins într-un moment nepotrivit, ruginiturilor?

— Nu poți! exclami tu, deși un nod în gât îți sugrumă vocea.

Mai ales Ykka. O privești. Pământiile crud, poartă iar vesta ei din blană! Credeai c-a lăsat-o în Castrima de Jos.

— Nu poți să vii. Comul!

Ykka își dă teatral peste cap ochii machiați.

— Ei bine, ba pe-a mă-tii! Dar ai dreptate. Nu vin cu voi. Sunt aici numai ca să-mi iau la revedere de la tine și de la oricine mai merge cu tine. Deși de fapt ar trebui să pun să fiți omorâți, pentru că, tehnic vorbind, dezertați, dar presupun că putem sări pe moment peste acest mic detaliu.

— Ce, adică nu ne putem întoarce? exclamă Tonkee.

S-a săltat în sfârșit în șezut, deși nu stă chiar dreaptă și părul îi e ciufulit în toate direcțiile. Bombănind că a fost trezită, Hjarka s-a ridicat și i-a dat o farfurie cu cartofi din mormanul pe care Maxixil l-a gătit deja.

Ykka îi aruncă o privire.

— Voi? Plecați către o ruină imensă și perfect conservată, lăsată de constructorii obeliscurilor. N-o să vă mai văd niciodată. Dar, sigur, presupun că puteți să vă întoarceți, asta dacă Hjarka reușește să vă bage mințile-n cap. De ea chiar am nevoie.

Maxixil cască suficient de sonor ca să atragă atenția tuturor. E gol, și asta îți permite să vezi că arată mai bine… tot cam scheletic, dar în prezent așa arată majoritatea locuitorilor comului. Însă nu mai tușește așa de rău și părul începe să i se îndesească, deși deocamdată e încă în faza caraghioasă de puf de păpădie prin care trece părul fuior-de-cenușă înainte ca propria lui greutate să-l tragă în jos. E pentru prima oară când îi vezi cioturile picioarelor neînfășurate în cârpe și-ți dai seama cu întârziere că cicatricele sunt prea netede ca să fi fost făcute de

vreun bandit cu un fierăstrău. Mă rog, e povestea lui, când o vrea s-o împărtășească.

— Nu fi prost! îi spui.

Maxixil pare oarecum enervat.

— Nu, nu merg. Dar aș putea.

— Ba n-ai putea, dar-ar rugina! se răstește Ykka. Ți-am spus deja că avem nevoie de un rogălău antrenat la Epicentru.

El oftează.

— Bine. Dar ăsta nu-i un motiv să nu te conduc la plecare. Acum nu mai pune atâtea întrebări și vino să mănânci!

Își ia hainele și începe să se îmbrace. Supusă, te apropii de foc să mănânci ceva. Deocamdată nu ai grețuri dimineața. Să mai zici că n-ai noroc!

În timp ce mănânci, îi privești pe toți și te pomenești copleșită și chiar ușor frustrată. E mișcător că au venit să-și ia rămas-bun de la tine. Te bucuri. Nici nu poți să pretinzi că nu. Când ai mai plecat de undeva în felul ăsta, la vedere, fără violență, însoțită de râsete? Te simți… nu știi cum te simți. Bine? Nu știi cum să reacționezi.

Speri însă că mai mulți dintre ei vor decide să rămână. Altfel Hoa o să târască prin pământ o ditamai caravana.

Totuși, când dai cu ochii de Danel, căști gura șocată. Și-a tuns iar părul. Femeii ăsteia chiar nu pare să-i placă părul lung! Și-a ras din nou tâmplele și… și-a vopsit buzele în negru. Pământul știe de unde o fi găsit vopsea sau poate că și-a preparat-o singură din cenușă și grăsime. Dar brusc îți e greu s-o mai privești ca pe generalul Spinărilor-Late care a fost. Care n-a fost. Parcă se schimbă ceva când înțelegi că te duci să înfrunți o soartă pe care o loristă ecuatorială vrea s-o consemneze pentru posteritate. Acum nu mai e o caravană. E o misiune.

Gândul te face să râzi fornăind și toți se opresc din ceea ce fac și se holbează la tine.

— Nu-i nimic, zici fluturând din mână și lăsând la o parte farfuria goală. Numai că… Of, fir-ar! Haideți atunci, cine vine să vină!

Cineva i-a adus rucsacul lui Lerna, iar el și-l pune grăbit pe umeri, cu ochii la tine. Tonkee înjură și se grăbește să se pregătească, cu ajutorul răbdător al Hiarkăi. Danel își șterge cu o cârpă zdrențuită fața transpirată.

Te apropii de Hoa, care arborează acum o expresie de

amuzament ironic, și te oprești lângă el, oftând la vederea haosului.

— Poți să cari atâția?

— Da, câtă vreme rămân în contact cu mine sau cu cineva care mă atinge.

— Scuze! Nu mă așteptam la așa ceva.

— Serios?

Îi arunci o privire, dar chiar atunci Tonkee, încă mestecând și săltându-și rucsacul pe umăr cu mâna sănătoasă, îl apucă de brațul ridicat, deși mai întâi se oprește și se holbează la el fascinată. Momentul trece.

— Deci cum funcționează asta?

Ykka umblă de colo până colo cu brațele încrucișate, uitându-se la voi. E vizibil mai agitată decât de obicei.

— Ajungi acolo, înhați Luna, o pui la locul ei și pe urmă? O să remarcăm că s-a schimbat ceva?

— Falia se va răci, spui tu. Pe termen scurt, asta nu va aduce mari schimbări, pentru că e încă prea multă cenușă în aer. Anotimpul ăsta va trece când va trece și o să fie rău, indiferent ce și cum. E posibil chiar ca Luna să înrăutățească lucrurile.

Îi sessizezi deja atracția asupra lumii. Da, ești destul de sigură că va înrăutăți lucrurile. Dar Ykka încuviințează. Și ea o poate sessiza.

Însă pe termen lung există un impas la care n-ai reușit să găsești soluție.

— Totuși, dacă o pot face, dacă readuc Luna…

Ridici neputincioasă din umeri privindu-l pe Hoa.

— Asta lasă loc pentru negociere, spune el cu vocea lui cavernoasă. Și poate pentru un armistițiu.

Toți se opresc să-l privească. După tresăririle lor îți poți da seama cine e obișnuit cu mâncătorii de piatră și cine nu.

Ykka se strâmbă.

— Poate?! Deci am trecut prin toate astea și tu nici nu poți fi sigură că va pune capăt Anotimpurilor? Pământule crud!

— Nu, recunoști tu. Dar va pune capăt acestui Anotimp.

Măcar de asta ești sigură. Măcar pentru asta merită.

Ykka cedează, însă continuă să bombăne printre dinți din când în când. Așa îți dai seama că ar vrea să vină și ea, dar te bucuri că pare să se fi convins singură să n-o facă. Castrima are nevoie de ea. Trebuie să ai certitudinea că va dăinui și după

moartea ta.

În sfârșit, toată lumea e gata. Îl iei pe Hoa de mâna dreaptă cu mâna ta stângă. N-ai o mână și pentru Lerna, care-ți înconjoară talia cu un braț. Când îl privești, încuviințează sigur, hotărât. De cealaltă parte a lui Hoa sunt Tonkee, Hjarka și Danel, ținându-se de mâini.

— O să fie un dezastru, nu? întreabă Hjarka.

E singura din grup care pare nervoasă. Danel emană calm, împăcată în sfârșit cu sine. Tonkee e atât de entuziasmată, încât nu poate să nu zâmbească cu gura până la urechi. Lerna se sprijină de tine, solid ca o stâncă, așa cum a fost întotdeauna.

— Probabil, zice Tonkee, săltând ușor pe vârfurile picioarelor.

— Pare o idee fabulos de proastă, zice Ykka.

S-a rezemat de un perete cu brațele încrucișate, privind cum se adună grupul.

— Essie chiar trebuie să meargă, dar voi, ceilalți…

Clatină din cap.

— Tu n-ai veni dacă n-ai fi starostea? o întreabă Lerna.

A vorbit încet. Așa îți dă el cele mai zdravene lovituri, cu blândețe și din senin.

Ea se uită urât la el. Apoi îți aruncă o privire prudentă și poate cam stânjenită, oftează și se desprinde de perete. Dar ai văzut-o. Iar ți s-a pus un nod în gât.

— Hei, Ykk! zici înainte să apuce s-o șteargă.

Ea se uită urât la tine.

— Nu pot să sufăr numele ăla, dar-ar rugina!

O ignori.

— Mai demult mi-ai spus că aveai o rezervă de seredis. Trebuia să ne îmbătăm amândouă după ce învingeam eu armata din Rennanis. Mai ții minte?

Ykka clipește și un zâmbet i se întinde încet pe buze.

— Erai în comă sau ceva de genul ăsta. Am băut-o singură.

Te uiți urât la ea, surprinsă de iritarea ta sinceră. Ea îți râde în nas. Ei bine, s-a zis cu despărțirea afectuoasă.

Dar… în fine. A fost plăcut și așa.

— Închideți ochii! zice Hoa.

— Nu glumește, îi previi tu în completare.

Însă tu îi ții deschiși, în timp ce în jurul tău lumea devine întunecată și stranie. Nu ți-e frică. Nu ești singură.

•

E noapte. Nassun stă în mijlocul a ceea ce consideră a fi zona verde a Centrului Miezului. De fapt nu e asta. Un oraș construit înainte de Anotimpuri nu avea nevoie de așa ceva. E numai un loc aflat lângă gaura enormă care e inima Centrului. În jurul găurii sunt clădiri înclinate nefiresc, ca pilonii pe care i-a văzut în Syl Anagist, dar acestea sunt imense, înalte de mai multe etaje și late cât un cvartal. A descoperit că, atunci când se apropie de clădirile fără uși sau ferestre vizibile, se declanșează avertismente compuse din cuvinte și simboluri luminoase roșii, înalte de câțiva metri, care se aprind în văzduhul orașului. Mai rele sunt sunetele joase, ca ale unei alarme, care răsună pe străzi: nu produc mult zgomot, dar sunt insistente și o fac să strângă din dinți.

(Cu toate astea, a privit în interiorul găurii. E enormă în comparație cu cea din orașul subteran, având de mai multe ori circumferința aceleia, atât de mare, încât i-ar trebui o oră sau mai mult să-i dea ocol. Dar, în ciuda măreției, în ciuda faptului că e o mărturie a realizărilor unei geninginerii pierdute de mult de omenire, Nassun nu reușește să fie impresionată. Gaura nu dă nimănui de mâncare și nu oferă adăpost împotriva cenușii sau a atacurilor. Nici măcar nu o sperie, deși asta nu contează. După călătoria prin orașul subteran și prin miezul planetei, după ce l-a pierdut pe Schaffa, nimic n-o va mai înspăimânta vreodată.)

Locul găsit de Nassun este un petic perfect circular de teren, în interiorul cercului unde încep avertismentele. Terenul e straniu, moale la atingere și elastic sub pașii ei, ca niciun alt material pe care l-a atins vreodată, dar aici, în Centrul Miezului, asemenea experiențe nu sunt rare. În acest cerc nu există pământ, cu excepția unor grămăjoare aduse de vânt, acumulate la marginea lui. Câteva ierburi de mare au prins rădăcini în ele și mai e și trunchiul firav și uscat al unui copăcel care a făcut ce a putut, înainte să fi fost smuls din rădăcini de vânt cu mulți ani în urmă. Asta e tot.

În jurul cercului au apărut câțiva mâncători de piatră, remarcă ea în timp ce se poziționează în mijlocul lui. Oțel nu se vede, dar trebuie să fie douăzeci-treizeci la colțurile clădirilor sau pe stradă, așezați pe scări, sprijiniți de pereți. Câțiva și-au întors capetele sau privirile după ea când a trecut, dar i-a ignorat și-i ignoră în continuare. Poate au venit să fie martorii istoriei. Poate

unii dintre ei sunt asemenea lui Oțel, sperând la sfârșitul cumplitei lor existențe eterne. Poate cei care au ajutat-o, de asta au și făcut-o. Poate sunt pur și simplu plictisiți. Centrul nu e cel mai interesant oraș.

Însă nimic nu contează acum, cu excepția cerului înserării. Și, pe acel cer, începe să răsară Luna.

Se află jos, la linia orizontului, părând mai mare decât cu o noapte înainte și oarecum alungită din pricina distorsiunii atmosferice. Albă, stranie, rotundă, n-ai zice că merită toată suferința și greutățile pe care lipsa ei le-a simbolizat pentru lume. Și totuși atrage tot ce-i orogen din Nassun. Atrage întreaga planetă.

A venit deci timpul să tragă în direcția opusă.

Nassun închide ochii. Acum toate sunt în jurul Centrului Miezului: cheia de rezervă, trei ori trei ori trei, douăzeci și șapte de obeliscuri pe care, în ultimele săptămâni, le-a atins, le-a îmblânzit și le-a făcut să orbiteze în apropiere. Încă simte safirul, dar e departe și nu se vede. Nu-l poate folosi și, dacă l-ar chema, lui i-ar lua luni să ajungă aici. Dar acestea vor fi de ajuns. E ciudat să vadă atâtea plutind laolaltă, după o viață în care a văzut numai câte un obelisc odată... sau niciunul. E și mai ciudat să le simtă pe toate conectate cu ea, zumzăind cu viteze ușor diferite, cu fântânile puterii lor având și ele adâncimi diferite. Cele mai întunecate sunt mai adânci. Nu știe de ce, dar diferența se vede.

Nassun își ridică mâinile, răsfirându-și degetele într-o imitație inconștientă a mamei ei. Grijulie, începe să conecteze cele douăzeci și șapte de obeliscuri: unul cu altul, apoi pe fiecare dintre ele cu altul și tot așa. E condiționată de vizibilitate, linii de forță și instincte stranii care cer relații matematice de neînțeles pentru ea. Fiecare obelisc susține rețeaua care se formează, în loc să i se opună sau s-o anuleze. E ca și cum ai înhăma caii când ai un trăpaș iute și un altul obișnuit să țină pasul. Mă rog, e mai degrabă ca și cum ai înhăma douăzeci și șapte de cai de curse agitați, dar principiul e același.

Și e frumos momentul când fluxurile lor încetează să i se mai opună lui Nassun și se sincronizează. Respiră adânc, zâmbind fără să vrea, simțind plăcere pentru prima oară de când Taica Pământ l-a distrus pe Schaffa. Ar trebui să fie înspăimântător, nu? Atâta putere. Însă nu e. Cade în sus prin torente de cenușiu,

verde, mov sau alb pur. Părți din ea, al căror nume nici nu-l cunoaște, se mișcă și se aranjează într-un dans cu douăzeci și șapte de etape. O, e minunat! Dac-ar putea și Schaffa…

Stai.

Ceva face părul de pe ceafa lui Nassun să se zbârlească. E periculos să-și piardă concentrarea acum, așa că se silește să atingă metodic fiecare obelisc și să-l domolească, făcându-l să revină la un fel de stand-by. Cele mai multe acceptă, dar opalul e mai nărăvaș și trebuie să-l amuțească forțat. Când, în sfârșit, toate sunt stabile, deschide precaută ochii și se uită în jur.

La început, străzile alb-negru în lumina Lunii i se par neschimbate: tăcute și nemișcate, în ciuda mulțimii de mâncători de piatră care s-au adunat s-o vadă la treabă. (În Centru e ușor să te simți singur în mulțime.) Apoi vede… mișcare. Ceva… cineva se furișează printre umbre.

Surprinsă, Nassun face un pas către silueta în mișcare.

— B-bună?

Silueta se apropie cu pași împleticiți de un soi de coloană scundă, al cărei scop Nassun nu a reușit să-l înțeleagă, deși pare să existe câte una în fiecare colț al orașului. Cât pe ce să cadă, se prinde de coloană folosind-o ca sprijin, apoi, la auzul vocii lui Nassun, se întoarce către ea cu mișcări smucite. Ochi-de-gheață o străpung din umbră.

Schaffa!

Treaz. În mișcare.

Fără să se gândească, Nassun începe să alerge către el. Își simte inima în gâtlej. Mai înainte, când i-a auzit pe oameni folosind expresia asta, nu i s-a părut cine știe ce, doar poezie, prosteală, dar acum înțelege ce înseamnă, căci gura i s-a uscat atât de tare, încât își poate simți pulsul prin limbă. Vederea i se încețoșează.

— Schaffa!

El e la treizeci-patruzeci de pași distanță, lângă una dintre clădirile ca niște piloni ce înconjoară gaura Centrului. Se află suficient de aproape ca s-o recunoască, și totuși privirea lui nu trădează că ar ști cine e. Dimpotrivă: clipește, apoi zâmbește, un zâmbet lent și rece care o face să se împleticească și să se oprească năpădită de o neliniște profundă.

— S-schaffa? repetă ea.

În tăcerea din jur, vocea ei pare nespus de firavă.

— Salut, dușman mititel! spune Schaffa cu o voce care trimite vibrații în întregul Centru, în muntele de dedesubtul lui și în ocean, pe o rază de peste o mie cinci sute de kilometri.

Apoi se întoarce către clădirea-coloană din spatele lui. Când o atinge, se ivește o deschizătură înaltă și îngustă și el intră prin ea împleticindu-se. În clipa următoare, deschizătura se închide în urma lui.

Nassun țipă și se repede după el.

•

Ești adânc în mantia inferioară, la jumătatea planetei, când simți activându-se o parte din Poarta Obeliscului.

Sau așa interpretează mintea ta inițial, până îți controlezi emoția și te întinzi să verifici ceea ce simți. E greu. Aici, în adâncul Pământului, e atâta magie! Să încerci să percepi dincolo de ea ce se petrece la suprafață e ca și cum ai încerca să auzi un pârâu îndepărtat dincolo de tunetul a o sută de cascade din apropiere. Cu cât Hoa te poartă mai în adânc, cu atât e mai rău, până când, în cele din urmă, ești silită să „închizi ochii” și să încetezi să mai percepi magia, pentru că în apropiere se află ceva imens, a cărui strălucire te „orbește”. E ca un soare subteran alb-argintiu, în care se învolburează o concentrare enormă de magie… dar îl simți pe Hoa cum ocolește de departe acest soare, chiar dacă asta înseamnă că drumul vostru va dura mai mult decât era necesar. Va trebui să-l întrebi mai târziu de ce.

Aici, în adâncuri, nu poți să deslușești mai mult decât roșul acela în fierbere. Cât de repede înaintați? Fără repere e greu să-ți dai seama. Hoa este o umbră intermitentă în roșul de lângă tine, pâlpâind în rarele ocazii când îl zărești, dar probabil că și tu pâlpâi. Nu își croiește drum prin pământ, ci devine o parte a lui și-și transportă particulele care îl compun în jurul celorlalte particule, devenind o undă pe care o poți sessiza, ca sunetul, lumina sau căldura. E destul de tulburător, chiar dacă nu te gândești că-ți face și ție același lucru. Nu simți nimic, cu excepția ușoarei apăsări a mâinii lui și a tensiunii vagi a brațului lui Lema. Nu se aude niciun sunet, cu excepția vuietului omniprezent, și nu simți niciun miros, de sulf sau de altceva. Nu știi dacă respiri și nu simți nevoia de aer.

Dar trezirea îndepărtată a mai multor obeliscuri te face să te panichezi și ești cât pe ce să încerci să te smulgi de lângă Hoa

ca să te poți concentra, deși – ce prostie! – asta nu doar că te-ar ucide, ci te-ar anihila pur și simplu, transformându-te în cenușă, evaporând-o și apoi aprinzând și vaporii. „Nassun!” strigi tu sau încerci să strigi, căci cuvintele se pierd în vuietul acela profund. Nu e nimeni care să-ți audă strigătul.

Sau poate că e.

Ceva se răsucește în jurul tău sau, mai bine zis, îți dai seama cu întârziere, tu te răsucești în raport cu el. Nu te mai gândești la asta până nu se întâmplă din nou și ți se pare că îl simți pe Lerna tresărind. Atunci îți vine în cele din urmă ideea să te uiți la firele de argint din trupurile tovarășilor tăi, pe care cel puțin poți să le deslușești pe fundalul materiei dense și roșiatice a pământului din jur.

De mâna ta e legată o lumină orbitoare de formă umană, grea ca un munte în percepția ta, care suie cu iuțeală. Hoa. Dar se mișcă ciudat, repoziționându-se periodic la stânga sau la dreapta, asta ai simțit mai devreme. Lângă Hoa sunt străluciri palide, delicate ca niște filigrane. Una are o întrerupere vizibilă a fluxului într-un braț – trebuie să fie Tonkee. Nu reușești să spui care e Hjarka și care Danel, pentru că nu poți vedea părul, dimensiunile și nici detalii atât de mărunte ca dantura. Pe Lerna îl distingi de ceilalți doar fiindcă știi că-i mai aproape de tine. Și dincolo de Lerna…

Ceva țâșnește pe alături, greu ca un munte și arzând de magie, o siluetă umană, dar nu a unui om. Și nu a lui Hoa.

Altă străfulgerare. Ceva i se repede în întâmpinare pe o traiectorie perpendiculară, interceptând-o și alungând-o, dar sunt și altele. Hoa se abate din nou într-o parte și o nouă străfulgerare îl ratează. Dar a fost cât pe ce. Lângă tine, Lerna pare să tresară. Poate și el să le vadă?

Speri că nu, pentru că acum înțelegi ce se petrece. Hoa se ferește. Și nu poți să faci nimic, absolut nimic, doar să speri că te va putea apăra de mâncătorii de piatră care încearcă să te smulgă de lângă el.

Nu! E greu să te concentrezi când ești atât de speriată, când ești contopită cu roca semisolidă din mantaua planetei și știi că toți cei pe care-i iubești vor muri lent și groaznic dacă vei da greș în misiunea ta, când ești înconjurată de curenți magici mai puternici decât ai văzut vreodată și atacată de mâncători de piatră cu intenții ucigașe. Dar nu degeaba ți-ai petrecut copilăria

învățând să faci magie sub amenințarea morții.

Firele magice nu sunt de ajuns ca să-i oprească pe mâncătorii de piatră. N-ai la îndemână decât râurile sinuoase din adâncul pământului. Să te conectezi cu unul e ca și cum ai plonja într-un canal cu lavă și, distrasă pentru o clipă, te întrebi dacă așa te-ai simți în caz că Hoa ți-ar da drumul: o izbucnire teribilă de căldură și durere, apoi uitarea. Alungi gândul. Îți amintești ceva. Meov. Unde ai înfipt un ic de gheață în peretele unei faleze, retezând-o la momentul precis ca să zdrobească o corabie plină cu Gardieni…

Îți modelezi voința ca pe un ic și o înfigi în cel mai apropiat torent magic, o meandră imensă, sfârâitoare. Merge, dar ai țintit greșit și magia țâșnește în toate direcțiile, iar Hoa trebuie să se ferească din nou, de data asta de acțiunile tale. Futu-i! Mai faci o încercare, de data asta concentrându-te, relaxându-ți mintea. Ești deja în pământ, roșu incandescent, și nu întunecos și umed, însă ce contează diferența? Ești tot în creuzet, dar la propriu, nu în mijlocul unui mozaic simbolic. Trebuie să-ți strecori icul aici și să țintești încolo, în timp ce un alt munte în formă de persoană se năpustește gata să ucidă…

… chiar în clipa în care îi abați în cale un șuvoi de argint pur și orbitor. Nu-l nimerești. Tot nu țintești bine. Dar îl zărești pe mâncătorul de piatră oprindu-se brusc, în timp ce magia îi trece razant pe dinaintea nasului. Aici, în măruntaiele pământului, e greu să vezi expresii, totuși ți se pare că făptura e surprinsă, alarmată chiar. Speri că-i așa.

— Următoarea-i pentru tine, ruginitură ticăloasă din părinți canibali! încerci să strigi, dar nu te mai afli în spațiul pur fizic. Sunetul și aerul sunt neesențiale aici. Te mulțumești să-ți imaginezi cuvintele și speri că ruginitură în cauză a prins ideea.

Nu îți imaginezi însă când formele pâlpâitoare ale mâncătorilor de piatră dispar. Hoa își continuă drumul, dar nu mai au loc alte atacuri. E bine să fii utilă.

Acum, că nu mai e stânjenit, el suie mai repede. Sessapinealele tale încep să perceapă adâncimile ca fiind ceva rațional, calculabil. Adâncimile roșii devin cafeniu-închis, apoi se răcesc și devin negre. Și apoi…

Aer. Lumină. Soliditate. Devii din nou *reală,* din carne și sânge neamestecate cu altă materie, pe un drum încadrat de clădiri ciudate, netede, înalte ca obeliscurile, sub un cer nocturn.

Revenirea simțurilor e uimitoare, zguduitoare, dar nimic nu se compară cu șocul pe care-l trăiești când privești în sus.

Pentru că ți-ai petrecut ultimii ani sub un cer în variate nuanțe de cenușiu și pentru că până acum nu aveai idee că Luna a sosit.

E ca un ochi-de-gheață pe fundalul negru, un semn nefast scris mare și înspăimântător pe tapiseria stelelor. Vezi ce e chiar fără să sessizezi: o piatră imensă, rotundă. Înșelător de mică pe întinderea cerului. Crezi că o să ai nevoie de obeliscuri ca s-o sessizezi complet, dar vezi pe suprafața ei ceva ce ar putea fi cratere. Ai mai traversat cratere. Cele de pe Lună sunt suficient de mari ca să le vezi de aici, suficient de mari ca să ai nevoie de ani să le traversezi pe jos și asta îți spune că ea însăși e de o mărime ce sfidează înțelegerea.

— Futu-i! spune Danel, făcându-te să-ți desprinzi ochii de cer.

Stă în patru labe, ca și cum s-ar agăța de sol, recunoscătoare pentru soliditatea lui. Poate regretă meseria pe care și-a ales-o sau poate până acum nu a înțeles că a fi loristă este la fel de teribil și de periculos ca a fi general.

— Futu-i! Futu-i!

— Deci asta e!

Tonkee. Și ea privește Luna.

Te întorci să vezi reacția lui Lerna și...

Lerna! Locul de alături, unde el ar fi trebuit să se țină de tine, e gol.

— Nu m-am așteptat la atac, spune Hoa.

Nu poți să te întorci spre el. Nu poți să te întorci cu spatele la locul gol unde ar trebui să fie Lerna. Vocea lui Hoa e, ca de obicei, una de tenor, fără inflexiuni... dar e zguduit? Șocat? Nu vrei să fie șocat. Vrei să-l auzi zicând ceva de genul „Firește că am reușit să vă aduc pe toți teferi. Lerna e chiar aici, nu-ți face griji!”

Însă el zice:

— Ar fi trebuit să bănuiesc. Facțiunile care nu vor pacea... Se întrerupe. A amuțit, ca un om obișnuit care nu-și găsește cuvintele.

— Lerna!

Acea ultimă smucitură. Cea pe care ai crezut-o o ratare la mustață.

Nu asta trebuia să se întâmple. Tu ești cea care se sacrifică în

mod nobil pentru viitorul planetei. El trebuia să supraviețuiască.

— Ce-i cu el?

Asta a fost Hjarka, în picioare, dar îndoită de mijloc și cu mâinile pe genunchi, ca și cum vrea să vomite. Tonkee îi fricționează șalele, de parcă asta ar putea s-o ajute, dar Hjarka se concentrează asupra ta. Se încruntă și vezi momentul în care înțelege despre ce e vorba și pe chip i se ivește o expresie șocată.

Te simți… amorțită. Nu e obișnuita lipsă de simțire provocată de faptul că ești la jumătatea procesului de transformare într-o statuie. E altceva. Este…

— Nici nu știam că-l iubesc, murmuri tu.

Hjarka tresare, dar se silește să se îndrepte de spate și respiră adânc.

— Toți am știut că putea fi o călătorie numai dus.

Clatini din cap… confuză?

— El e… era… mult mai tânăr decât mine.

Te-ai așteptat să-ți supraviețuiască. Așa trebuia. Trebuia să mori simțindu-te vinovată că-l lași în urmă și că-l ucizi pe copilul vostru nenăscut. El trebuia să…

— Hei!

Tonul Hiarkăi se înăsprește.

Cunoști expresia de pe fața ei. Este expresia unui Cârmuitor sau una amintindu-ți că aici tu ești cârmuitorul. Dar e corect, nu? Tu ești la comanda micii expediții. Tu ești cea care nu l-a silit pe Lerna sau pe oricare dintre ei să rămână acasă. Tu ești cea care n-a avut curajul să facă asta singură, așa cum ar fi trebuit, dacă ai fi vrut ca ei să fie în siguranță. Tu ești vinovată pentru moartea lui Lerna, nu Hoa.

Îți iei ochii de la ei și, fără să vrei, îți cercetezi ciotul brațului. E irațional. Te aștepți să găsești răni, urme de arsură, ceva care să arate că Lerna a pierit. Dar e teafăr. Ești teafără. Te uiți din nou la ceilalți: și ei sunt teferi, pentru că din bătăliile cu mâncătorii de piatră nu scapi pur și simplu cu răni ale trupului.

— E antebelic.

În timp ce tu ai încremenit pustiită, Tonkee s-a întors pe jumătate cu spatele la Hjarka, ceea ce e o problemă, căci Hjarka se sprijinea de ea.

Hjarka protestează și își trece un braț pe după gâtul lui Tonkee ca s-o țină locului. Tonkee nu pare să remarce, privind

cu ochi mari împrejurimile.

— Pământule crud și nesătul, uitați-vă la locul ăsta! Perfect intact! Nu e ascuns, n-are structuri defensive sau de camuflaj și nici destulă zonă verde ca să fie autosuficient! Clipește. Ca să supraviețuiască, avea nevoie de aprovizionare regulată. Locul ăsta nu-i construit pentru supraviețuire. Datează dinainte de Dușman! Clipește. Cei de-aici au venit probabil din Neclintire. Poate există niște mijloace de transport pe care încă nu le-am văzut.

Cade pe gânduri, bombănind pentru sine în timp ce se apleacă să pipăie materialul de pe jos.

Nu-ți pasă. Dar n-ai timp să-l jelești pe Lerna sau să te urăști pe tine, nu acum. Hjarka are dreptate. Ai o treabă de făcut.

Și pe cer, pe lângă Lună, ai mai văzut ceva: zeci de obeliscuri ce plutesc atât de aproape, atât de jos, cu energia abia ținută-n frâu, și niciunul nu-ți acceptă atingerea când te întinzi către ele. Nu sunt ale tale. Dar, deși au fost pregătite, legate unul de altul într-un mod care îți comunică imediat „Vești proaste”, nu fac nimic. Cineva le-a pus în așteptare.

Concentrează-te! Îți dregi glasul:

— Hoa, ea unde e?

Când îl privești, vezi că a luat o nouă postură: chipul inexpresiv, trupul ușor întors spre sud-est. Îi urmezi privirea și vezi ceva ce mai întâi te uimește: un pâlc de clădiri de șase-șapte etaje, în formă de ic și lipsite de uși și de ferestre. E ușor să spui că alcătuiesc un cerc și e ușor să ghicești ce-i în centrul lui, deși nu poți vedea din cauza înclinării construcțiilor. Dar Alabastru ți-a spus-o, nu? „Orașul există ca să adăpostească gaura asta”.

Ți se oprește respirația.

— Nu, zice Hoa.

E bine. Te silești să respiri. Nu e în gaură.

— Atunci unde?

Hoa se întoarce și te privește. O face încet. Ochii îi sunt larg deschiși.

— Essun… A intrat în Garant.

•

Precum deasupra, în Centru, așa și dedesubt, în Garant.

Nassun aleargă pe coridoare săpate în obsidian, strâmte, cu tavanul jos, claustrofobice. E cald, nu o căldură apăsătoare, ci

omniprezentă. Căldura vulcanului, radiind din inima lui prin piatra străveche. Poate sessiza ecouri a ceea ce s-a făcut pentru a crea acest loc, pentru că a fost orogenie, nu magie, deși n-a mai văzut niciodată orogenie atât de precisă și de puternică. Dar nu-i pasă de asta acum. Trebuie să-l găsească pe Schaffa.

Coridoarele sunt pustii, luminate de sus de panourile acelea stranii, dreptunghiulare, pe care le-a văzut în orașul subteran. Nimic altceva nu seamănă cu acel loc. Orașul subteran părea proiectat pentru plăcere. Construcția stației păstra rămășițele unei frumuseți care sugera că fusese creată treptat, bucată cu bucată, cu timp de contemplare între diversele etape. Garant e un loc întunecat, strict funcțional. Alergând pe rampe descendente, pe lângă săli de conferință, săli de clasă, cantine și saloane, vede că toate sunt goale. Coridoarele au fost cioplite și scobite în vulcanul-scut într-o perioadă de câteva zile sau săptămâni, în grabă, deși nu este clar în ce scop. Cumva, spre uimirea ei, Nassun își dă seama că locul a fost creat în grabă. Spaima s-a impregnat în pereți.

Dar nici asta nu contează. Schaffa e aici, undeva. Schaffa, care abia s-a mișcat timp de săptămâni în șir și care, deodată, nu se știe cum, aleargă, cu trupul condus de altceva decât de propria-i minte. Nassun îi urmărește argintul, mirându-se că a reușit să ajungă așa departe în cele câteva momente care i-au trebuit ei ca să încerce să redeschidă ușa pe care intrase el și apoi s-o smulgă din țâțâni cu ajutorul argintului când a refuzat să se deschidă și pentru ea. Dar acum i-a luat-o cu mult înainte și…

… și nu e singurul. Se oprește gâfâind, cuprinsă de o neliniște bruscă. Sunt mulți. Zeci… nu, sute. Și toți sunt ca Schaffa, argintul lor e mai subțire, mai straniu și alimentat de altundeva.

Gardienii. Deci aici vin ei pe durata Anotimpurilor… dar Schaffa i-a spus că pe el l-ar ucide fiindcă e „contaminat”.

Ba n-o s-o facă. Își încleștează pumnii.

(Nu se gândește că o vor ucide și pe ea. Sau mai bine zis se gândește, dar „Ba n-o s-o facă” îi plutește pe dinainte cu litere mai pronunțate.)

Când însă Nassun intră în fugă pe o ușă aflată la capătul unei scări scurte, coridorul cel strâmt se deschide dintr-odată într-o încăpere îngustă, dar foarte lungă și foarte înaltă. E atât de înaltă, încât tavanul aproape i se pierde în umbră, iar lungimea

se întinde mai mult decât vezi cu ochii. Și, de-a lungul pereților, în șiruri ordonate ce ajung până în tavan, sunt zeci – sute – de găuri ciudate, pătrate. Îi amintesc de celulele unui cuib de viespi, deși forma nu e aceeași.

Și în fiecare dintre ele se află un trup.

Schaffa nu-i departe. E undeva în încăpere și nu mai înaintează. Nassun se oprește și ea, iar teama îi învinge în sfârșit dorința de a-l găsi pe Schaffa. Tăcerea îi provoacă furnicături pe piele. Nu poate să nu se teamă. Comparația cu un cuib de viespi îi rămâne întipărită în minte și o parte din ea se teme să privească în celule, ca nu cumva să vadă o larvă care-i întoarce privirea, ghemuită poate pe trupul vreunei făpturi (persoane) pe care a parazitat-o.

Fără să vrea, se uită în celula alăturată. E abia cu puțin mai lată decât umerii bărbatului dinăuntru, care pare să doarmă. E un medlatic cu păr cenușiu și aspect tineresc, purtând uniforma stacojie despre care Nassun a auzit, dar pe care nu a văzut-o niciodată. Respiră, deși foarte încet. Femeia din celula învecinată poartă aceeași uniformă, deși altminteri diferă în toate cele: o estcostieră cu pielea complet neagră, păr împletit aproape de scalp în modele complicate și buze negre ca vinul. Pe buze stăruie un zâmbet vag, de parcă nu s-ar putea dezbăra de obiceiul ăsta nici în somn.

Adormită și mai mult de atât. Nassun urmează argintul din trupurile din celule, pipăindu-le nervii și sistemul circulator, și înțelege că sunt cufundate într-un fel de comă. Se gândește totuși că cineva aflat într-o comă normală nu arată așa. Niciunul nu pare rănit sau bolnav. Și în fiecare Gardian este o așchie din piatra miezului… dar liniștită, nu fulgerând mânioasă ca aceea din trupul lui Schaffa. Straniu, însă firele de argint din fiecare Gardian se întind către cei din jur, alcătuind o rețea. Susținându-se unul pe altul poate? Încărcându-se reciproc ca să facă ceva, ca o rețea de obeliscuri? Nu-și dă seama.

(Nu le fusese menit să supraviețuiască.)

Dar, în acea clipă, din centrul încăperii boltite, la poale o sută de pași distanță, se aude un zbârnâit mecanic ascuțit.

Tresare și se îndepărtează de celule, aruncând o privire înspăimântată în jur, ca să vadă dacă zgomotul nu i-a trezit cumva pe ocupanții lor. Ei nu se clintesc. Înghite în sec și rostește cu voce joasă:

— Schaffa?

Ca răspuns primește un geamăt slab, familiar, care trimite ecouri prin toată încăperea.

Nassun înaintează cu pași nesiguri, ținându-și răsuflarea. E el. Jos, în centrul acestei încăperi ciudate, se află câteva dispozitive aranjate în șiruri. Fiecare constă dintr-un scaun la care e atașat un aranjament complex de sârme argintii, ce formează bucle și bare. N-a mai văzut așa ceva. (Tu ai văzut.) Par destul de mari ca să găzduiască o persoană, dar sunt goale. Și – Nassun se apleacă să vadă mai bine – fiecare scaun e lipit de o coloană de piatră pe care e montat un mecanism extrem de complicat. E imposibil să nu observi bisturiele subțiri, diversele atașamente delicate ce par să fie forcepsuri de forme variate și alte instrumente în mod evident menite să taie și să perforeze…

Schaffa geme undeva în apropiere. Nassun își ia gândul de la lucrurile astea tăioase și se grăbește de-a lungul șirului…

… apoi se oprește în fața unicului scaun ocupat din toată încăperea.

Poziția scaunului a fost ajustată. Schaffa stă pe el, dar cu fața în jos, cu trupul suspendat în sârme, cu părul tuns, lăsându-i ceafa liberă. Mecanismul din spatele scaunului s-a însuflețit, ridicându-se și întinzându-se deasupra trupului său într-o manieră care o duce cu gândul la un animal de pradă… dar deja se retrage când ea se apropie. Instrumentele însângerate se retrag în interiorul său. Aude noi zbârnâituri stinse. Operațiunea de curățare probabil. La vedere nu a rămas decât o mică pensetă, ce ține un trofeu pe care încă lucește stins sângele lui Schaffa. O mică așchie de metal de culoare închisă și cu o formă neregulată.

Salut, micuțul meu dușman.

Schaffa nu se mișcă. Nassun îl privește tremurând. Nu îndrăznește să-și comute percepția și să verifice firele argintii, magia, ca să vadă dacă el mai trăiește. Rana însângerată de la baza craniului i-a fost cusută ordonat, direct deasupra celeilalte cicatrice care ei i-a stârnit mereu curiozitatea. Încă sângerează, dar e clar că tăietura a fost executată repede și închisă aproape la fel de repede.

Ca un copil care încearcă să facă monstrul de sub pat să dispară prin puterea voinței, Nassun își dorește ca spatele și coastele lui Schaffa să se miște.

O fac, iar el trage aer în piept.

— N-nassun, spune el răgușit.

— Schaffa! Schaffa!

Se lasă în genunchi și se îndoaie ca să-i privească fața pe sub dispozitivul de sârmă, fără să-i pese de sângele ce picură încă de pe gâtul și de pe obrajii lui. Ochii lui, frumoșii lui ochi albi, sunt întredeschiși… și acum e chiar el! Văzând asta, izbucnește în plâns.

— Schaffa! Ești teafăr? Chiar ești teafăr?

Vrea să spună ceva, dar nu poate să articuleze. Nassun nu vrea să se gândească de ce.

— Nassun… Eu…

Cu și mai mare lentoare, expresia feței i se schimbă, cutremurul suboceanic dintre sprâncenele lui provocând un tsunami de înțelegere treptată. Face ochii mari.

— Nu… mă… mai… doare.

Ea îi atinge obrazul.

— C-chestia aia nu mai e în tine, Schaffa. Aia de metal.

El închide ochii și ei i se strânge stomacul, dar apoi încruntarea de pe fruntea lui piere. Zâmbește din nou și, pentru prima oară de când l-a cunoscut Nassun, în zâmbetul lui nu mai e pic de încordare sau de falsitate. Nu mai zâmbește ca să-și aline durerea sau ca să domolească spaimele altora. Gura i se deschide. I se văd toți dinții, râde, deși neputincios, și plânge totodată de ușurare și de bucurie și e cel mai frumos lucru pe care l-a văzut ea vreodată. Îi ia fața în palme, atentă la rana de la ceafă, și își lipește fruntea de a lui, zguduită de râsul lui blând. Îl iubește. Pur și simplu îl iubește.

Și pentru că-l atinge, pentru că-l iubește, pentru că e atât de acordată la nevoile și la durerile lui și își dorește să-l facă fericit, percepția ei se comută pe argint. N-a vrut. Vrea să-și folosească numai ochii ca să se bucure că-l vede privind-o la rândul lui, mâinile ca să-i atingă pielea și urechile ca să-i audă vocea.

Dar e orogenă și nu poate să amuțească sesuna, la fel cum nu poate să nu mai vadă, să nu mai audă sau să nu mai pipăie. Și de aceea zâmbetul îi tremură și bucuria îi piere, pentru că, în clipa în care vede că rețeaua dinăuntrul lui începe să se stingă, nu mai poate nega că el e pe moarte.

E un proces lent. Cu ce i-a mai rămas, ar putea să reziste câteva zile sau luni, poate chiar un an. Dar acolo unde orice

făptură vie clocotește de magie proprie aproape accidental, unde aceasta curge și clipocește și se gâtuie, între celulele lui nu e decât un izvoraș firav. Ce a rămas în el se scurge în principal de-a lungul sistemului nervos și acolo unde a fost miezul rețelei lui de argint, în sessapineale, vede numai un gol. Fără piatra miezului nu va rezista mult, așa cum a avertizat-o.

Pleoapele lui Schaffa s-au închis. Doarme, epuizat de efortul de a-și fi târât pe străzi trupul slăbit. Dar nu el a făcut-o, nu? Nassun se ridică în picioare tremurând, cu mâinile pe umerii lui. Capul său greu o apasă pe piept. Privește cu amărăciune mica așchie de metal, înțelegând imediat de ce i-a făcut asta Taica Pământ.

Știe că ea vrea să doboare Luna și că asta va provoca un cataclism mult mai groaznic decât Sfărâmarea. Vrea să trăiască. Știe că Nassun îl iubește pe Schaffa și că până acum a văzut în distrugerea lumii singura cale de a-i oferi lui pace. Acum însă l-a refăcut pe Schaffa, oferindu-i-l lui Nassun ca pe un ultimatum însuflețit.

„Acum e liber”, o ispitește Pământul prin acest gest fără cuvinte. „Acum se poate bucura de pace fără să moară. Și, dacă vrei să trăiască, micuțul meu dușman, e o singură cale”.

Oțel n-a zis niciodată că nu se poate, ci doar că n-ar trebui. Probabil că Oțel se înșală. Poate, ca mâncător de piatră, Schaffa nu va fi singur și trist pentru totdeauna. Oțel e rău și nesuferit și de aceea nimeni nu vrea să stea cu el. Dar Schaffa e bun și blând. În mod sigur va găsi o altă persoană pe care s-o iubească.

Mai ales dacă în întreaga lume nu vor mai fi decât mâncători de piatră.

Omenirea e un preț mic de plătit pentru viitorul lui Schaffa, decide ea.

•

Hoa spune că Nassun a intrat sub pământ, în Garant, unde sunt Gardienii, și, în timp ce ocolești gaura în fugă, căutând o cale de a pătrunde înăuntru, simți în gură gustul acru al panicii. Nu îndrăznești să-i ceri lui Hoa să te transporte pur și simplu până la ea. Alliații Cenușiului pândesc acum peste tot și te-ar ucide la fel cum l-au ucis pe Lerna. Sunt de față și Alliații lui Hoa; îți amintești ca prin ceață că ai văzut doi munți ciocnindu-se și unul alungându-l pe celălalt. Dar până se rezolvă problema

asta cu Luna e prea periculos să intri în Pământ. Toți mâncătorii de piatră sunt aici, sessizezi tu. O mie de munți de mărimea unui om, în și sub Centrul Miezului, unii privindu-te cum alergi pe străzi în căutarea fiicei tale. Toate străvechile lor tabere și toate războaiele personale vor lua sfârșit în această noapte, într-un fel sau altul.

Hjarka și ceilalți te-au urmat, dar mai încet. Ei nu simt panica ta. În cele din urmă, zărești o clădire-pilon care a fost deschisă… cu forța se pare, ca de un cuțit enorm: trei tăieturi neregulate și apoi cineva a împins ușa să cadă spre exterior. Ușa are o grosime de jumătate de metru. Dincolo de ea se află un coridor lat și cu tavanul jos, care descinde în beznă.

Și din care cineva tocmai iese când ajungi în dreptul lui și te oprești brusc.

— Nassun! exclami, pentru că ea e.

Fata din cadrul ușii este cu câțiva centimetri mai înaltă decât ți-o aminteai. Are părul mai lung, împletit în două cozi care îi cad pe spate. Abia o recunoști. Se oprește brusc la vederea ta, cu o vagă încruntare între sprâncene, și îți dai seama că și ea te recunoaște greu. Revelația se produce însă, și atunci ea te privește de parcă ai fi fost ultimul lucru pe care se aștepta să-l vadă. Pentru că așa și e.

— Bună, mamă, spune Nassun.

14

eu, la sfârșitul zilelor

Sunt martor la ceea ce urmează. Voi povesti din această calitate.

Vă privesc pe tine și pe fiica ta înfruntându-vă pentru prima oară în doi ani, de pe marginile prăpastiei pe care greutățile au deschis-o între voi. Numai eu știu prin ce ați trecut amândouă. Fiecare o poate judeca pe cealaltă doar după aspect, fapte, cicatrice, deocamdată cel puțin. Tu: mult mai slabă decât mama pe care a văzut-o ultima oară în ziua în care a decis să chiulească de la creșă. Deșertul te-a făcut să te ofilești, ți-a uscat pielea. Ploaia acidă ți-a decolorat buclele până la un cafeniu mai palid decât culoarea lor obișnuită și ai mai multe fire cărunte. Hainele care atârnă pe tine sunt și ele decolorate de cenușă și de acid, iar mâneca dreaptă a cămășii tale a fost înnodată. Se leagănă, evident goală, în timp ce-ți tragi răsuflarea. Și, tot ca parte a primei impresii a lui Nassun despre tine cea post-Falie: în spatele tău stă un grup de persoane care o privesc pe Nassun, unele dintre ele cu o vigilență care-i aproape palpabilă. Pe chipul tău însă nu se vede decât îngrijorare.

Nassun stă nemișcată ca un mâncător de piatră. N-a crescut decât cu vreo zece centimetri de când cu Falia, dar ție ți se par ca treizeci. Vezi semnele adolescenței ce se anunță – cam devreme, dar așa procedează natura în vremuri de restriște. Când are posibilitatea, trupul profită de siguranță și de belșug și cele nouă luni pe care le-a petrecut în Jekity i-au priit. Dacă o să aibă parte de suficientă mâncare, probabil într-un an o să-i vină menstruația. Cele mai mari schimbări sunt însă cele impalpabile. Prudența din privirea ei, nesemănând deloc cu sfidarea timidă pe care ți-o amintești. Ținuta ei: cu umerii drepți și bine proptită pe picioare. I-ai spus de un milion de ori să nu mai stea cocoșată și acum, că se ține dreaptă, pare înaltă și puternică. Frumoasă și puternică.

Simțurile tale îți transmit că orogenia ei e ca o greutate

asupra lumii, stabilă ca stânca și precisă ca un sfredel cu diamant. Pământule crud, îți spui. Sessizată, prezența ei seamănă cu a ta.

Totul se termină înainte să înceapă. Simți asta la fel de sigur cum îi sessizezi puterea și ambele te fac să disperi.

— Te-am căutat, îi spui.

Ți-ai ridicat mâna fără să te gândești. Degetele ți se desfac, tresar, se strâng și se desfac din nou, într-un gest care pe jumătate apucă și pe jumătate imploră.

Privirea ei se întunecă.

— Am fost cu tati.

— Știu. N-am putut să te găsesc.

E redundant, evident. Nu-ți place să te auzi bâlbâindu-te.

— Ești... teafără?

Ea privește tulburată în altă parte și te deranjează că îngrijorarea ei nu are legătură cu tine.

— Trebuie să... Gardianul meu are nevoie de ajutor.

Înțepenești. Schaffa i-a povestit lui Nassun cum era el înainte de Meov. Rațional vorbind, ea știe că Schaffa cel pe care l-ai cunoscut tu și Schaffa cel pe care îl iubește ea sunt două persoane complet diferite. A văzut un Epicentru și felul în care îi deformează pe internii săi. Își amintește cum înțepeneai, la fel ca acum, numai la vederea culorii stacojii și, în cele din urmă, aici, la sfârșitul lumii, înțelege de ce. În clipa asta, te cunoaște mai bine ca oricând.

Și totuși. Pentru ea, Schaffa este bărbatul care a apărat-o de bandiți... și de propriul ei tată. Este cel care a liniștit-o când i-a fost frică și a învelit-o noaptea, la culcare. L-a văzut luptându-se cu natura lui brutală și cu Pământul însuși ca să fie părintele de care avea ea nevoie. A ajutat-o să se iubească pentru ceea ce este.

Mama ei? Tu? N-ai făcut nimic din toate astea.

Și, în momentul acela tensionat, când tu te lupți cu amintirea lui Innon descompunându-se și cu durerea arzătoare a unor oase frânte pe care nu le mai ai, în timp ce în minte îți răsună „Să nu-mi spui niciodată nu”, ea intuiește ceea ce până acum tu ai negat:

Că e fără speranță. Că între tine și ea nu poate fi nicio relație, nici încredere, pentru că sunteți amândouă ceea ce Neclintirea și Anotimpul v-au făcut să fiți. Că Alabastru avea dreptate și

unele lucruri sunt prea stricate ca să le mai dregi. Nu poți decât să le distrugi complet, ca un act de îndurare.

Nassun clatină o singură dată din cap, în timp ce tu stai locului tremurând. Se uită în altă parte. Clatină iarăși din cap. Umerii i se lasă ușor, dar nu de lene, ci din epuizare. Nu te învinovățește, dar nici nu mai așteaptă nimic din partea ta. Și în clipa asta îi stai în drum.

Așa că-ți întoarce spatele și pleacă, iar șocul ăsta te face să te dezmeticești.

— Nassun?

— Are nevoie de ajutor, repetă ea.

Își ține capul în pământ și umerii încordați. Nu se oprește. Tragi aer în piept și pornești după ea.

— Trebuie să-l ajut.

Știi ce se petrece. Ai simțit-o și te-ai temut de asta în tot acest timp. În spatele tău, o auzi pe Danel oprindu-i pe ceilalți. Poate crede că tu și fiica ta aveți nevoie de intimitate. Îi ignori și alergi după Nassun. O apuci de umăr și încerci să o răsucești cu fața către tine.

— Nassun, ce…

Ea se scutură de tine atât de brutal, încât te face să te poticnești. Nu ți-ai recăpătat simțul echilibrului de când ți-ai pierdut brațul și ea e mai puternică decât în trecut. Nici nu observă că ai fost cât pe ce să cazi. Continuă să meargă.

— Nassun!

Ea nici măcar nu privește îndărăt.

Îți dorești cu disperare să-i atragi atenția, să-i smulgi o reacție, indiferent care. Orice ar fi bine. Bâjbâi după o idee, apoi spui, vorbind cu spatele ei:

— Eu… eu… știu despre Jija.

Asta o face să se oprească. Moartea lui Jija e o rană încă proaspătă, pe care Schaffa a curățat-o și a cusut-o, dar va mai trece un timp până se va vindeca. Se simte rușinată că ai aflat ce a făcut. O doare că a fost ceva necesar, în autoapărare. Iar acum că i-ai reamintit fapta, frustrarea și rușinea i s-au transformat în mânie.

— Trebuie să-l ajut pe Schaffa, repetă ea.

Umerii i se îndreaptă într-un fel pe care-l cunoști din sutele de după-amiezi petrecute în creuzetul tău improvizat și de când avea doi ani și învățase cuvântul „Nu”. Când e așa, nu poți să

te-nțelegi cu ea. Cuvintele devin irelevante. Faptele înseamnă mai mult. Dar ce fapte i-ar putea comunica impasul în care te afli? Neajutorată, privești peste umăr către ceilalți. Hjarka o ține locului pe Tonkee. Privirea lui Tonkee e ațintită asupra cerului și a ansamblului de obeliscuri, mai multe decât ai văzut în toată viața ta. Danel se ține mai la o parte de ceilalți, cu mâinile la spate, cu buzele negre mișcându-i-se în ceea ce recunoști a fi un exercițiu de memorare al loriștilor, care o ajută să rețină cu fidelitate tot ceea ce vede și aude. Lerna…

Ai uitat. Lerna nu-i aici. Dar bănuiești că, dacă ar fi, te-ar avertiza. A fost doctor. Rănile unei familii nu erau domeniul lui… dar oricine poate vedea că aici ceva a făcut cangrenă.

Pornești din nou după ea.

— Nassun! Nassun, dar-ar rugina, uită-te la mine când vorbesc cu tine!

Te ignoră și asta e ca o palmă, dar genul de palmă care îți limpezește mintea, nu care te face să ai chef de ceartă. Prea bine. N-o să vrea să te asculte până nu îl ajută pe… Schaffa. Treci de asta, deși e ca și cum ai umbla printr-o mocirlă plină de oase. Fie!

— Dă-mi voie să te ajut!

Asta chiar o face pe Nassun să încetinească și apoi să se oprească. Se întoarce spre tine cu o expresie prudentă, nespus de prudentă.

— Să mă ajuți?

Te uiți dincolo de ea și vezi că se îndrepta către altă clădire-pilon, cu o scară largă, cu balustradă, care urcă pe peretele ei înclinat. Din vârf e probabil o vedere excelentă a cerului… Tragi concluzia irațională că trebuie s-o împiedici să urce acolo.

— Da.

Întinzi mâna din nou. „Te rog”.

— Spune-mi ce-ți trebuie. O să… Nassun.

Rămâi fără cuvinte. Încerci să-i transmiți prin puterea gândului ceea ce simți.

— Nassun.

Nu merge. Ea spune, cu o voce dură ca stânca:

— Trebuie să folosesc Poarta Obeliscului.

Tresari. Ți-am spus deja asta, cu săptămâni în urmă, dar se pare că nu m-ai crezut.

— Ce?! Nu poți!

Gândind: „O să te omoare”.
Ea strânge din dinți.
— Ba da.
Gândind: „N-am nevoie de permisiunea ta!”
Clatini din cap neîncrezătoare.
— Ca să faci ce anume?
Însă e prea târziu. A terminat cu tine. Ai zis c-o s-o ajuți, dar ai șovăit. În inima ei, e și fiica lui Schaffa. Pe focurile din adâncuri, cu doi tați și cu tine care s-o modelați e de mirare că a ajuns ceea ce este? Pentru ea, a ezita e totuna cu a-i spune „Nu”. Și nu-i place când oamenii îi spun „Nu”.
Așa că Nassun îți întoarce din nou spatele și zice:
— Nu te mai ține după mine, mamă!
Desigur, tu pornești imediat după ea.
— Nassun...
Se răsucește fulgerător. E în pământ, sessizezi tu, și e în aer, vezi firele magice și brusc ambele se împletesc într-un fel pe care nu-l poți pricepe. Materialul din care e făcut solul Centrului Miezului, metale și fibre presate și substanțe pentru care nu ai nume așternute peste rocă vulcanică, se clatină sub picioarele tale. Dintr-un obicei vechi, din anii petrecuți stăpânind crizele orogenice ale copilului tău, reacționezi chiar în clipa în care te împleticești, înfigând în sol un tor cu ajutorul căruia să-i anulezi orogenia. Nu merge, pentru că ea nu folosește doar orogenia.
Te sessizează însă și ochii i se îngustează. Ochii *tăi,* cenușii ca scrumul. Și, o clipă mai târziu, un val de obsidian se ridică din sol înaintea ta, sfârtecând fibra și metalul infrastructurii orașului, formând între tine și ea o barieră ce ocupă toată lățimea drumului.
Violența ascensiunii te aruncă la pământ. Când nu mai vezi stele verzi și praful se împrăștie, privești zidul șocată. Fiica ta ți-a făcut asta! Ție!
Cineva te atinge și tresari. E Tonkee.
— Nu știu dacă ți-ai dat seama, spune ea săltându-te în picioare, dar copila ta pare să-ți fi moștenit temperamentul. Așa că poate n-ar trebui să fii prea pisăloagă.
— Nici măcar nu-mi dau seama ce-a făcut, murmuri tu amețită, deși înclini din cap către Tonkee ca mulțumire pentru că te-a ajutat. Asta n-a fost... Nu știu...
Ceea ce a făcut Nassun n-a avut precizia tipică Epicentrului,

deși tu i-ai predat învățăturile de bază. Îți pui mâna pe zid și simți străfulgerările de magie ce mai stăruie în substanța lui, dansând din particulă în particulă până când se sting.

— Combină magia cu orogenia. N-am mai văzut așa ceva.

Eu da. Noi o numeam acordare.

Între timp, scăpată de prezența ta sâcâitoare, Nassun a urcat treptele pilonului. Acum e în vârful lui, înconjurată de simboluri roșii de avertisment care dansează prin aer. Din gaura enormă a Centrului Miezului se înalță un curent cu un vag iz de sulf, ridicându-i firele desprinse din codițele gemene. Se întreabă dacă Taica Pământ e acum ușurat că a manipulat-o să-i cruțe viața.

Chiar dacă ea va trebui să transforme în mâncători de piatră toate făpturile din lume, Schaffa va trăi. Asta e tot ceea ce contează.

— Mai întâi rețeaua, spune ridicându-și ochii către cer.

Repornite de ea, cele douăzeci și șapte de obeliscuri trec la unison de la starea solidă la cea magică. Își întinde mâinile înainte.

Pe solul de sub ea, tu tresari sessizând – simțind, acordându-te – activarea fulgerătoare a douăzeci și șapte de obeliscuri. Acționează ca unul, vibrând laolaltă atât de tare, încât îți clănțăne dinții. Te întrebi de ce Tonkee nu se schimonosește ca tine, dar Tonkee e numai o odihnită.

Însă Tonkee nu-i proastă și asta e munca vieții ei. În timp ce tu îți contempli copila cu venerație, ea măsoară din priviri obeliscurile.

— Trei la cub, murmură ea.

Tu datini din cap fără cuvinte. Ea se încruntă, iritată de șovăiala ta.

— Ei bine, dacă aș vrea să imit un cristal mare, aș începe prin a asambla cristale mai mici într-o configurație cubică.

Atunci înțelegi. Cristalul cel mare pe care vrea să-l imite Nassun e onixul. Ai nevoie de o cheie ca să inițiezi Poarta, așa ți-a zis Alabastru. Ceea ce nu ți-a spus însă idiotul ăla inutil e că există mai multe feluri de chei. Când a sfâșiat Neclintirea, dând naștere Faliei, el a folosit o rețea alcătuită din toți administratorii de noduri din apropiere, probabil pentru că onixul l-ar fi împietrit imediat. Administratorii de noduri au fost un substitut mai modest al onixului, o cheie de rezervă. Prima

oară, când ai legat toți orogenii din Castrima de Jos într-o rețea, tu habar n-aveai ce faci, numai că el a știut că onixul era prea puternic ca să-l apuci direct, atunci cel puțin. Nu aveai flexibilitatea și creativitatea lui Alabastru. Te-a învățat o cale mai sigură.

Nassun însă este eleva pe care Alabastru și-a dorit-o dintotdeauna. E imposibil ca ea să mai fi accesat vreodată Poarta Obeliscului – a fost a ta până acum – și totuși, sub privirea ta șocată și îngrozită, se întinde dincolo de rețeaua ei, găsind alte obeliscuri și conectându-le pe rând. Decurge mai încet decât cu onixul, dar îți dai seama că e la fel de eficient. Merge. Apatitul, conectat și blocat. Sardonixul, trimițând o unică pulsație din locul în care plutește nevăzut, undeva deasupra oceanului sudic. Jadul...

Nassun va deschide Poarta.

O împingi pe Tonkee.

— Îndepărtează-te de mine cât de mult poți! Și tu, și ceilalți!

Tonkee nu-și pierde timpul contrazicându-te. Face ochii mari, apoi se întoarce și o rupe la fugă. O auzi strigând la ceilalți. O auzi pe Danel împotrivindu-se. Apoi nu mai poți fi atentă la ei.

Nassun va deschide Poarta, se va transforma în piatră și va muri.

Un singur lucru poate opri rețeaua de obeliscuri a lui Nassun: onixul. Însă mai întâi trebuie să ajungi la el, doar că în clipa asta se află pe partea cealaltă a planetei, la jumătatea drumului dintre Castrima și Rennanis, unde l-ai lăsat. Cândva, demult, în Castrima de Sus, te-a chemat la el. Dar îndrăznești să-l aștepți tot pe el s-o facă, acum, când Nassun preia controlul asupra componentelor Porții? Trebuie să ajungi prima la onix. Pentru asta ai nevoie de magie, mai multă magie decât poți controla de una singură aici, fără măcar un obelisc al tău.

Beriliul, hematitul, iolitul...

Dacă nu faci ceva, o să moară sub ochii tăi.

Îți repezi disperată sensibilitatea în pământ. Centrul Miezului stă pe un vulcan, așa că poate reușești...

Stai așa! Ceva îți atrage atenția către gura vulcanului. Sub pământ, însă mai aproape. Undeva sub oraș simți o rețea. Linii de magie împletite, susținându-se una pe alta, înrădăcinate adânc pentru a extrage și mai multă magie... E vag. E lent. Și, când atingi rețeaua, în mintea ta răsună un zumzet scârbos,

familiar. Zumzet după zumzet după zumzet.

A, da! Rețeaua pe care ai găsit-o e compusă din Gardieni, aproape o mie în total. Normal, dar-ar rugina! Nu le-ai mai căutat niciodată magia în mod deliberat și pentru prima oară înțelegi ce e zumzetul acela... o parte a ta, chiar înainte de antrenamentele cu Alabastru, a simțit magia străină din ei. Ideea te străpunge ca o lance, aproape paralizându-te de frică. Rețeaua lor e aproape, ușor de înșfăcat, dar, dacă faci asta, ce-i va împiedica să năvălească afară din Garant ca niște viespi mânioase cărora le-a fost deranjat cuibul? N-ai și așa destule probleme?

Pe pilonul ei, Nassun geme. Observi șocată că... Pământule crud, poți vedea cum magia din jurul ei, din ea, începe să se aprindă ca un foc alimentat cu ulei. În percepția ta, ea arde, iar greutatea ei apasă tot mai tare lumea de la o clipă la alta. Distenul, ortoclazul, scapolitul...

Și brusc nu te mai temi, căci fiica ta are nevoie de tine.

Te proptești pe picioare. Te întinzi după rețeaua pe care ai găsit-o, Gardieni sau negardieni. Mârâind printre dinți, apuci totul. Gardienii. Firele ce pornesc din sessapinealele lor și se pierd în adâncuri și toată magia pe care o poți extrage prin ele. Chiar și așchiile de fier, micile păstrătoare ale voinței Pământului crud.

Ți le însușești, le înhami strâns și apoi preiei controlul.

Undeva jos, în Garant, gardienii se trezesc urlând în celulele lor și se zvârcolesc apucându-și capetele în mâini, în timp ce tu le faci tuturor ce i-a făcut cândva Alabastru Gardienei sale. E ceea ce și-a dorit Nassun să facă pentru Schaffa, numai că felul în care procedezi tu nu e deloc blând. Nu-i urăști, dar nici nu-ți pasă. Smulgi fierul din creierele lor și fiecare fir de lumină argintie dintre celulele lor și, în timp ce-i simți cristalizându-se și murind, ai în sfârșit suficientă magie de la rețeaua ta improvizată ca să ajungi la onix.

Departe, deasupra peisajului acoperit de cenușă al Neclintirii, el se trezește sub atingerea ta. Cazi prin el, plonjând cu disperare prin întuneric pentru a-ți pleda cauza. Implori: „Te rog, te rog!”

El îți analizează cererea. Nu în cuvinte sau în senzații. Pur și simplu știi că stă pe gânduri. Te studiază la rândul lui – spaima ta, furia, hotărârea de a îndrepta lucrurile.

Ah, cu aceasta, ultima, rezonează. Știi că ești examinată din nou, mai atent și cu scepticism, dat fiind că ultima ta cerere a fost una atât de frivolă. (Să distrugi numai o așezare? Dintre toți, tu nu aveai nevoie de Poartă ca s-o faci.) De data asta însă, onixul descoperă în tine cu totul altceva: spaima pentru cineva de-un sânge cu tine. Spaima de eșec. Spaima care însoțește orice schimbare necesară. Și, dedesubtul lor, nevoia imperioasă de a face lumea mai bună.

Undeva departe, un miliard de lucruri muribunde se cutremură când onixul emite un sunet surd, care zguduie pământul, și se activează.

În vârful pilonului ei, sub pulsația obeliscurilor, Nassun simte acea întunecime însuflețită ca pe un avertisment. Dar e prea prinsă în propria invocație. Prea multe obeliscuri sunt legate de ea. Nu poate să-și abată atenția de la munca ei.

Și, în timp ce toate cele două sute șaisprezece obeliscuri rămase i se supun și ele, în timp ce deschide ochii și privește Luna pe care o va lăsa să-și vadă de drumul ei nestingherită, în timp ce se pregătește să întoarcă forța marelui Motor Plutonic spre lume și oamenii ei, ca să-i transforme, așa cum și eu am fost odată transformat…

… se gândește la Schaffa.

Într-un moment ca ăsta îi este imposibil să se mintă pe sine. E imposibil să vezi numai ce vrei când puterea de a schimba lumea îți ricoșează prin minte și prin suflet și în spațiul dintre celule. Oh, am descoperit asta cu mult înaintea voastră! Lui Nassun îi e imposibil să nu înțeleagă că-l știe pe Schaffa de-abia de vreun an și că nu-l cunoaște cu adevărat, dat fiind cât de mult din sine a pierdut el. E imposibil să nu-și dea seama că se agață de el pentru că nu are nimic altceva…

În ciuda hotărârii ei, în minte i se ivește o scânteie de îndoială. Doar atât. Nici măcar un gând închegat. Însă îi șoptește: „Chiar nu ai nimic altceva? Chiar nu mai e nimeni pe lumea asta în afară de Schaffa care să țină la tine?”

Și o văd pe Nassun cum șovăie, cu degetele crispate și cu o încruntare pe fetișoara ei, chiar în clipa în care Poarta Obeliscului devine completă. Privesc tremurul unor energii incomprehensibile care încep să se alinieze în ea. Am pierdut puterea de a manipula aceste energii acum câteva zeci de mii de ani, dar încă le pot vedea. Rețeaua ezoterico-chimică – ceea

ce tu crezi că e numai piatră cafenie și starea energetică ce o produce – se formează armonios.

Te văd cum observi și tu și înțelegi imediat ce înseamnă. Te văd bombănind și spulberând zidul dintre tine și fiica ta, fără să remarci măcar că, făcând-o, degetele ți s-au transformat în piatră. Te văd alergând până la baza treptelor pilonului și strigând:

— Nassun!

Și, ca răspuns la porunca ta bruscă, brutală, irezistibilă, onixul se materializează de nicăieri, apărând deasupra ta.

Sunetul pe care-l scoate – un vuiet jos, cutremurător – e copleșitor. Bubuitul aerului dezlocuit e tunător și vă răstoarnă la pământ și pe tine, și pe Nassun. Ea scoate un țipăt și alunecă în josul câtorva trepte, fiind periculos de aproape să-și piardă controlul asupra Porții, cu concentrarea tulburată de impact. Scoți un țipăt, căci căzătura te-a făcut să-ți remarci antebrațul stâng, care e de piatră, și clavicula, și ea de piatră, la fel ca laba piciorului și glezna stângă.

Scrâșnești din dinți. Nu mai simți nicio durere, ci numai grija pentru fiica ta. Nicio altă nevoie în afară de asta. Ea are Poarta, dar tu ai onixul și, ridicându-ți privirile către el și către Luna care strălucește învăluită în cețuri transparente, ca un iris de gheață într-o cornee neagră, știi ce ai de făcut.

Cu ajutorul onixului, te întinzi până pe partea cealaltă a planetei și înfigi epicentrul intenției tale în rana acestei lumi. Falia se cutremură când îi ceri fiecare uncie de căldură și de energie cinetică și te cutremuri sub năvala acelei puteri imense, având senzația că va răbufni din tine sub forma unei coloane de lavă care va arde tot.

În clipa asta, onixul este și el o parte din tine. Indiferent la convulsiile tale – fiindcă asta faci, zvârcolindu-te pe jos cu spume la gură –, preia, redirecționează și echilibrează energiile Faliei cu o ușurință care te umilește. Se conectează automat la obeliscurile cele mai apropiate, rețeaua asamblată de Nassun, ca să încerce să-i reproducă puterea. Dar o copie nu are decât putere, nu și voință, ca onixul. O rețea nu are scopuri. Onixul preia cele douăzeci și șapte de obeliscuri și începe imediat să înfulece restul rețelei de obeliscuri a lui Nassun.

Însă aici voința lui nu mai e lege. Nassun îl simte. I se opune. E la fel de hotărâtă ca tine. La fel de conduse de dragoste: tu

pentru ea, ea pentru Schaffa.

Vă iubesc pe amândouă. Cum să n-o fac după toate astea? La urma urmelor, sunt încă om, iar asta e o bătălie pentru soarta lumii. Să fii martor la așa ceva e cumplit și magnific.

Și chiar e o bătălie, fir cu fir, lujer cu lujer de magie. Energiile uriașe ale Porții și ale Faliei vuiesc și tremură în jurul vostru, formând o auroră boreală cilindrică de energii și de culori, de la lumină vizibilă până la lungimi de undă din afara spectrului tău vizual. (Acele energii rezonează în tine, unde alinierea e completă, și încă oscilează în Nassun, deși forma undei ei a început să colapseze.) Onixul și Falia împotriva Porții, tu împotriva ei și Centrul Miezului zguduit din pricina forței brute a confruntării. Pe coridoarele întunecate ale Garantului, printre trupurile de nestemate ale Gardienilor, pereții gem și tavanele crapă, revărsând o ploaie de țărână și de pietriș. Nassun se străduie să atragă în jos magia a ceea ce a mai rămas din Poartă, s-o ațintească asupra ta și a celor din jurul tău și a tuturor celorlalți și în sfârșit, în sfârșit, înțelegi că încearcă să-i transforme pe toți în niște nenorociți de mâncători de piatră. Între timp, tu te-ai întins în sus. Să prinzi Luna și poate să obții o a doua șansă pentru omenire. Totuși, pentru ca oricare dintre voi să-și atingă țelul, va trebui să stăpâniți atât Poarta, cât și onixul și combustibilul suplimentar furnizat de Falie.

E un impas care nu se poate prelungi. Poarta nu poate rămâne conectată la infinit și onixul nu poate controla la infinit haosul Faliei, iar două ființe umane, oricât de puternice ar fi, nu pot supraviețui prea mult unei asemenea magii.

Și atunci se întâmplă. Scoți un țipăt, căci simți o schimbare, o aliniere: Nassun. Magia din ea e aliniată pe deplin acum, cristalizarea a început. Disperarea și instinctul te fac să apuci și să abați o parte din energia ce încearcă să o transforme, deși asta nu face decât să amâne inevitabilul. În ocean, prea aproape de Centrul Miezului, se produce o zguduitură gigantică pe care nici stabilizatorii vulcanului nu o pot amortiza. La vest, un munte ascuțit ca un cuțit țâșnește afară din ocean. La est se ridică un altul, din care aburii adâncurilor se înalță șuierând. Mârâind frustrată, Nassun se agață de aceste noi surse de putere, extrăgând căldura și violența din ele. Ambele crapă și se prăbușesc. Stabilizatoarele liniștesc suprafața oceanului, prevenind apariția unui tsunami, dar nu pot face minuni. Nu au

fost proiectate pentru asta. Încă puțin și Centrul Miezului se va nărui și el.

— Nassun! strigi din nou îndurerată.

Ea nu te aude. Însă vezi chiar și de unde ești că degetele mâinii ei stângi s-au transformat în piatră cafenie ca ale tale. Îți dai seama cumva că e conștientă de asta. A ales. E pregătită pentru moartea ei inevitabilă.

Tu nu. Pământule, nu-ți poți privi încă un copil murind!

Așa că... cedezi.

Expresia de pe chipul tău mă îndurerează, pentru că înțeleg ce înseamnă să renunți la visul lui Alabastru și la al tău. Ți-ai dorit atât de mult să faci o lume mai bună pentru Nassun. Dar, mai mult decât orice, îți dorești ca acest copil care ți-a mai rămas să trăiască... așa că alegi. Dacă veți continua lupta, veți muri amândouă. Așadar, singura cale de a câștiga este să nu mai lupți.

Îmi pare rău, Essun. Îmi pare tare rău. Adio!

Nassun icnește când simte presiunea ta asupra Porții – și asupra ei, când ai tras spre tine toate buclele acelea magice care o transformau – cedând brusc. Onixul își oprește avansul, pâlpâind în tandem cu zecile de obeliscuri pe care și le-a revendicat. E plin de o putere care trebuie, *trebuie* neapărat consumată. Pe moment însă rezistă. Magiile stabilizatoare domolesc în sfârșit oceanul agitat din jurul Centrului Miezului. Timp de o clipă, lumea e în așteptare, neclintită, încordată.

Ea se întoarce.

— Nassun, spui tu.

E o șoaptă. Ești pe treptele de la baza pilonului, încercând să ajungi la ea, dar nu vei reuși. Brațul ți s-a solidificat complet și torsul îl urmează. Talpa ta de piatră derapează neajutorată pe materialul alunecos, apoi încremenește, căci restul piciorului se transformă și el. Te poți împinge cu piciorul teafăr, numai că părțile tale de piatră sunt grele și nu faci prea mari progrese în târâșul tău.

Ea se încruntă. Îți ridici ochii și înțelegi. Fetița ta! Atât de mare aici, sub onix și sub Lună! Atât de puternică! Atât de frumoasă! Și nu te poți abține: vederea ei te face să izbucnești în lacrimi. Râzi, deși unul dintre plămânii tăi a împietrit și nu reușești decât să scoți un soi de gâfâit slab. E uimitoare fetița ta. Ești mândră să pierzi în fața puterii ei.

Ea trage aer în piept, cu ochii mari, neputând crede ceea ce vede: mama ei cea atât de fioroasă, la pământ. Încercând să se târască cu membrele ei împietrite. Cu fața udă de lacrimi. Zâmbind. Nu i-ai zâmbit niciodată până acum.

Apoi transformarea înaintează pe chipul tău și nu mai ești.

Încă prezentă fizic, în forma unui bulgăre de piatră cafenie încremenit pe treptele de jos, cu vaga sugestie a unui zâmbet pe buzele pe jumătate conturate. Lacrimile tale sunt încă acolo, lucind pe piatră. Ea le privește.

Le privește și trage adânc aer în piept, pentru că deodată înăuntrul ei nu mai e nimic, absolut nimic. Și-a ucis tatăl și mama, iar Schaffa e pe moarte și n-a mai rămas nimic, nimic, lumea îi ia și-i ia și-i tot ia și nu-i lasă nimic…

Dar nu poate să-și desprindă privirea de lacrimile tale care se usucă.

Pentru că, în fond, și ție lumea ți-a luat și ți-a luat și ți-a tot luat. Știe asta. Și totuși, dintr-un motiv pe care nu crede că-l va înțelege vreodată… chiar pe moarte, te întindeai după Lună.

Și după ea.

Țipă. Își cuprinde capul în mâini, una dintre ele deja pe jumătate împietrită. Cade în genunchi strivită sub povara durerii, ca și cum aceasta ar avea greutatea unei întregi planete.

Onixul, răbdător și totuși nu, conștient, dar indiferent, o atinge. Ea e unica piesă rămasă a Porții care mai are o voință funcțională. Prin atingerea lui ea înțelege planul tău, comenzile pregătite, dar nedate. Deschide Poarta, revarsă în ea puterea Faliei, prinde Luna. Pune capăt Anotimpurilor. Salvează lumea. Asta, sessizează-simte-știe Nassun, a fost ultima ta dorință.

Onixul rostește în felul lui imperios, fără cuvinte: „Executare comandă – D/N”.

Și singură, în tăcerea rece a pietrei, Nassun alege.

DA.

Coda
eu și tu

Tu ai murit. De fapt, nu tu.

Recapturarea Lunii e lipsită de dramatism din perspectiva oamenilor care stau dedesubt. În vârful blocului unde s-a adăpostit alături de ceilalți, Tonkee a folosit un instrument străvechi – de mult uscat, dar resuscitat cu puțin scuipat și sânge la vârf – ca să încerce să urmărească mișcările Lunii de la o oră la alta. Nu e de cine știe ce folos, pentru că n-a apucat să observe suficiente variabile ca să facă calculele corect și pentru că nu e un escroc de astronomest, în numele Pământului! Și nu e sigură că a efectuat corect primele măsurători, din pricina cutremurului de cinci sau șase care a avut loc chiar în clipa aia, taman înainte ca Hjarka să o tragă de la fereastră.

— Ferestrele făcute de constructorii obeliscurilor n-au să cedeze, se plânge ea ulterior.

— Nenorocita mea de răbdare da, se răstește Hjarka și asta pune capăt certei dinainte să înceapă.

Tonkee învață să facă compromisuri de dragul unei relații sănătoase.

Luna chiar s-a schimbat, constată ei pe măsură ce trec zilele și apoi săptămânile. Nu dispare. Își schimbă forma și culoarea într-un ritm care inițial nu pare să aibă vreun sens, dar se micșorează pe cer de la o noapte la alta.

Demontarea Porții Obeliscului e ceva mai spectaculoasă. După ce s-a extins la capacitatea maximă, realizând ceva atât de măreț ca Geoezoteritatea, Poarta acționează așa cum a fost proiectată, parcurgând programul de deconectare. Unul câte unul, zecile de obeliscuri ce plutesc în jurul lumii se apropie de Centrul Miezului. Unul câte unul, obeliscurile – complet dematerializate acum, cu toate stările lor cuantice sublimate în energie potențială, nu trebuie să înțelegi mai mult de atât – cad în hăul cel negru. Asta durează câteva zile.

În schimb, onixul, cel din urmă și cel mai măreț dintre obeliscuri, plutește spre largul mării, zumzăind tot mai încet pe măsură ce pierde în altitudine. Pătrunde în ocean cu blândețe, pe un curs preplanificat să minimalizeze daunele, dat fiind că,

spre deosebire de perechile sale, este singurul care și-a păstrat forma materială. Asta îl va ține în rezervă în caz de nevoie, așa cum au intenționat conductorii cu mult timp în urmă. Totodată, duce ce a mai rămas din nieși la loc de odihnă în adâncul mormântului apelor.

Presupun că nu ne rămâne decât să sperăm că niciun orogen tânăr și plin de inițiativă din viitor nu-l va găsi și nu-l va trezi.

Tonkee e cea care pleacă în căutarea lui Nassun. E dimineață târziu, la câteva ore după moartea ta, sub un soare cald, răsărit pe un cer senin și fără cenușă. După ce se oprește un moment și privește cerul cu mirare, jind și fascinație, Tonkee revine pe buza găurii și la picioarele scării. Nassun e încă acolo, stând pe una dintre treptele de jos, lângă bulgărele cafeniu care-ai fost tu. Are genunchii la piept și capul plecat, iar mâna ei complet împietrită, încremenită în gestul cu degetele răsfirate pe care l-a făcut ca să activeze Poarta, se odihnește stângace pe treapta alăturată.

Tonkee se așază de cealaltă parte a ta și te privește îndelung. Nassun tresare și ridică ochii, devenind conștientă de prezența cuiva, dar Tonkee se mulțumește să-i zâmbească și își pune cu stângăcie o mână pe ceea ce a fost cândva părul tău. Nassun înghite cu greutate, își șterge de pe față lacrimile uscate și înclină din cap către Tonkee. Stau împreună lângă tine, jelind o vreme.

Danel e cea care o va însoți pe Nassun, ceva mai târziu, să îl aducă pe Schaffa din întunericul mort al Garantului. Ceilalți Gardieni, care încă aveau piatra miezului, s-au transformat în nestemate. Cei mai mulți au murit pur și simplu acolo unde zăceau, deși, zvârcolindu-se, unii au căzut din celule și trupurile lor scânteietoare sunt întinse nefiresc pe podea sau sprijinite de perete.

Numai Schaffa mai trăiește. E slăbit și dezorientat. Când Danel și Nassun îl conduc la suprafață, devine evident că părul lui tăiat la nimereală e deja înspicat cu șuvițe cărunte. Danel își face griji cu privire la cusătura de pe ceafa lui, deși rana nu mai sângerează și nu pare să-l doară. Dar nu asta îl va ucide.

În fine. Odată ce e în stare să stea în picioare și soarele l-a ajutat să-și limpezească oarecum mintea, Schaffa o îmbrățișează pe Nassun chiar acolo, lângă ce a mai rămas din tine. Ea nu plânge. E amorțită. Ceilalți ies și ei, Tonkee și Hjarka

alăturându-i-se lui Danel, și stau alături de Schaffa și de Nassun, în timp ce soarele apune și Luna răsare din nou. Poate e o slujbă funerară tăcută. Poate au nevoie de timp și de companie ca să-și revină după întâmplările prea vaste și prea stranii ca să le înțeleagă. Nu știu.

Altundeva în Centrul Miezului, într-o grădină de mult sălbăticită, eu și Gaewha stăm față în față cu Remwha – Oțel, Cenușiul, cum vrei să-i spui – sub Luna în scădere.

E aici de când Nassun a ales cum a ales. Când în cele din urmă vorbește, mă surprind gândindu-mă ce slabă și ostenită îi e vocea. Cândva făcea pietrele să vibreze cu umorul tăios al graiului său prin pământ. Acum are o voce de bătrân. Mii de ani de existență neîntreruptă pot avea efectul ăsta.

— Nu voiam decât să se termine, spune el.

Gaewha – sau Antimoniu, sau cum vrei să-i spui – zice:

— Nu pentru asta am fost creați.

El își întoarce încet capul și o privește. Mă obosește până și să-l urmăresc făcând-o. Idiot căpos! Pe chipul lui e zugrăvită disperarea unui ev, și asta numai pentru că nu vrea să admită că există mai multe feluri de a fi uman.

Gaewha îi întinde o mână.

— Am fost construiți să facem lumea mai bună.

Privirea ei alunecă spre mine, căutând sprijin. Oftez în sinea mea, dar întind și eu o mână, ca ofertă a unui armistițiu.

Remwha se uită la mâinile noastre. Undeva, poate printre semenii noștri care s-au adunat ca să fie martorii acestui moment, sunt Bimniwha, Dushwha și Salewha. Au uitat de mult cine au fost sau poate preferă să-și îmbrățișeze actualele identități. Numai noi trei am mai păstrat ceva din trecut. Asta e și bine, și rău.

— Sunt obosit, recunoaște el.

— Un pui de somn te-ar putea ajuta, îi propun eu. În fond, a mai rămas onixul.

Ei bine, mai are ceva din vechiul Remwha. Nu cred că meritam privirea aia.

Dar ne ia de mâini. Împreună, tustrei și ceilalți, toți cei care au înțeles că lumea trebuie să se schimbe, că războiul trebuie să ia sfârșit, coborâm în adâncurile agitate.

Centrul planetei e mai liniștit decât de obicei, descoperim noi când luăm poziții în jurul lui. Ăsta e un semn bun. Nu se repede

să ne atace imediat, ceea ce e un semn și mai bun. Ne expunem condițiile prin fluxuri de vibrații conciliatoare: Pământul poate să-și păstreze magia vieții și noi o să ne-o păstrăm pe a noastră, fără interferențe. I-am redat Luna și am aruncat obeliscurile, ca o măsură de precauție și o dovadă a bunei noastre credințe. În schimb însă, Anotimpurile trebuie să înceteze.

Urmează o perioadă de tăcere și de nemișcare. Abia mai târziu voi afla că a durat câteva zile. În acel moment mi se pare că mai trece un mileniu.

Apoi un puls gravitațional solid. „Se acceptă”. Și – cel mai bun semn dintre toate – eliberează nenumăratele prezențe pe care le-a înghițit în epocile trecute. Acestea se învârt purtate de curenții de magie și nu știu ce li se întâmplă mai departe. N-o să aflu niciodată ce se întâmplă cu sufletele după moarte, sau cel puțin nu pentru încă vreo șapte miliarde de ani, până când Pământul nu va muri în cele din urmă.

O perspectivă intimidantă. Primii patruzeci de mii de ani n-au fost ușori.

Pe de altă parte… n-am încotro să merg decât în sus.

•

Revin la ei, la fiica ta, la vechiul tău dușman și la prietenii tăi ca să le dau veștile. Spre surprinderea mea, au trecut câteva luni. S-au instalat în clădirea ocupată de Nassun, trăind de pe urma grădinii care i-a aparținut cândva lui Alabastru și a proviziilor pe care noi le-am adus pentru el și Nassun. Firește, pe termen lung nu le vor ajunge, deși le-au suplimentat în mod admirabil cu undițe improvizate, capcane pentru păsări și ierburi de mare comestibile, uscate, pe care Tonkee a găsit un mod de a le cultiva la malul apei. Sunt inventivi oamenii ăștia moderni. Dar devine tot mai clar că, dacă vor să trăiască, vor fi nevoiți să revină curând în Neclintire.

O găsesc pe Nassun stând din nou singură lângă pilon. Trupul tău este tot unde ai căzut, iar cineva ți-a strecurat în mâna rămasă câteva flori sălbatice proaspăt culese. Alături de ea observ o altă mână, amplasată ca o ofrandă lângă ciotul brațului tău. E prea mică pentru tine, însă intențiile au fost bune. Ea rămâne tăcută mult timp după apariția mea și descopăr că-mi place asta. Semenii ei vorbesc prea mult. Dacă totuși tăcerea se prelungește, până și eu îmi pierd răbdarea.

— N-o să-l mai vezi pe Oțel, îi spun.

În caz că-și făcea griji.

Ea tresare ușor, de parcă uitase de prezența mea. Apoi oftează.

— Spune-i că-mi pare rău. Pur și simplu… n-am putut.

— Înțelege.

Ea încuviințează.

— Schaffa a murit azi.

Uitasem de el. N-ar fi trebuit; a fost o parte din tine. Dar chiar și-așa. Nu spun nimic. Ei pare să-i convină.

Respiră adânc.

— O să… Ceilalți spun că tu i-ai adus aici, pe ei și pe mama. Poți să ne duci înapoi? Știu că o să fie periculos.

— Nu mai e niciun pericol.

Ea se încruntă întrebător și îi explic tot: armistițiul, eliberarea ostaticilor, încetarea imediată a ostilităților, manifestată prin dispariția Anotimpurilor. Asta nu înseamnă stabilitate completă. Tectonica plăcilor va fi tectonica plăcilor. Dezastre de tipul Anotimpurilor tot se vor produce, deși mai puțin frecvent.

— Poți să iei vehimalul până în Neclintire, închei.

Ea se înfioară. Îmi aduc aminte cu întârziere ce a îndurat acolo. Și ea adaugă:

— Nu știu dacă-l mai pot hrăni cu magie. Mă simt… ca și cum…

Ridică ciotul tivit cu piatră al încheieturii ei stângi. Înțeleg și îi dau dreptate. E aliniată perfect și așa va rămâne pentru tot restul vieții. Pentru ea, orogenia e pierdută pentru totdeauna. Doar dacă nu vrea să ți se alăture.

— O să alimentez eu vehimalul, spun. Încărcătura ar trebui să dureze șase luni. Plecați în intervalul ăsta.

Apoi îmi schimb poziția la baza scării. Ea tresare, privește în jur și mă vede ținându-te în brațe. Am luat și mâna ei, pentru că întotdeauna copiii noștri sunt o parte din noi. Nassun se ridică și mă aștept la ceva neplăcut. Însă expresia de pe chipul ei nu e una nemulțumită. E doar resemnată.

Aștept, un moment sau un an, să văd dacă vrea să rostească ultimele cuvinte pentru trupul tău. Dar ea spune:

— Nu știu ce-o să se întâmple cu noi.

— Noi?

Nassun oftează.

— Orogenii.

Ah!

— Anotimpul actual va mai dura o vreme, chiar dacă activitatea Faliei a încetat, spun eu. Supraviețuirea va cere cooperare între tot soiul de oameni. Cooperarea oferă oportunități.

Ea se încruntă.

— Oportunități pentru ce? Ai spus că după ăsta nu vor mai fi Anotimpuri.

— Da.

Nassun își ridică ambele mâini, o palmă și un ciot, gesticulând frustrată.

— Oamenii ne-au urât și ne-au omorât când aveau nevoie de noi. Acum nu mai avem nici măcar asta.

„Ne-au”. Pe noi. Încă se mai crede orogenă, deși nu va mai fi niciodată în stare de altceva decât să asculte pământul. Decid să nu-i atrag atenția asupra acestui aspect și zic:

— Și nici voi nu veți avea nevoie de ei.

Ea amuțește, nedumerită poate. Ca s-o lămuresc, adaug:

— Odată cu sfârșitul Anotimpurilor și cu moartea Gardienilor, dacă aleg s-o facă, orogenii îi vor putea supune sau elimina pe odihniți. Mai înainte niciunii n-ar fi supraviețuit fără ceilalți.

— E oribil! exclamă Nassun.

Nu mă deranjez să-i explic că, numai fiindcă un lucru e oribil, nu înseamnă că nu-i adevărat.

— N-o să mai existe Epicentre, spune ea.

Privește tulburată în altă parte, poate amintindu-și cum l-a distrus chiar ea pe cel antarctic.

— Cred... Erau o greșeală, dar nu știu cum altfel...

Clatină din cap.

O privesc cum bâjbâie în tăcere, timp de o lună sau de un moment.

— Epicentrele chiar sunt o greșeală, zic în cele din urmă.

— Ce?

— Închiderea orogenilor nu a fost niciodată unica opțiune care garanta siguranța societății.

Fac o pauză intenționată și ea clipește nedumerită, amintindu-și poate că părinții orogeni sunt perfect capabili să-și crească copiii orogeni fără să se producă vreun dezastru.

— Linșajul n-a fost niciodată singura opțiune. Nodurile n-au fost niciodată singura opțiune. Toate astea au fost alegeri.

Întotdeauna au fost posibile și alte alegeri.

E atâta tristețe în fetița asta a ta! Sper ca într-o bună zi Nassun să înțeleagă că nu e singură pe lume. Nădăjduiesc să descopere din nou ce e speranța.

Își coboară privirea.

— Ei n-o să aleagă altceva.

— O să aleagă dacă îi obligi.

E mai înțeleaptă decât tine și nu renunță la ideea de a-i forța pe oameni să se poarte decent unii cu alții. Numai metodologia e o problemă.

— Nu mai am orogenie.

— Orogenia, îi zic tăios ca să ia seama, n-a fost niciodată singura metodă de a schimba lumea.

Mă privește fix. Simt că i-am spus tot ce puteam, așa că o las să cugete la cuvintele mele.

Vizitez stația orașului și încarc vehimalul cu suficientă magie ca să revină în Neclintire. Lui Nassun și tovarășilor ei tot le mai rămâne o călătorie de câteva luni ca să ajungă de la Antarctice în Rennanis. În timp ce vor călători, Anotimpul se va agrava probabil, pentru că avem din nou o Lună. Dar… ei fac parte din tine. Sper să supraviețuiască.

Odată ce au plecat, vin aici, în inima muntelui de sub Centrul Miezului, ca să mă ocup de tine.

Nu există o unică metodă când inițiem acest proces. Pământul – de dragul bunelor relații n-o să-i mai spun „crud” – ne-a reordonat instantaneu și, de acum, mulți dintre noi au devenit suficient de pricepuți ca să poată reproduce acel proces de reordonare fără să fie nevoie de o gestație îndelungată. Am descoperit însă că graba produce rezultate nesigure. Alabastru, așa cum i-ai zice tu, s-ar putea să nu-și mai amintească pe deplin cine era vreme de secole sau niciodată. Totuși, tu trebuie să fii altfel.

Te-am adus aici, am reasamblat materia magică brută a ființei tale și am reactivat rețeaua care ar trebui să fi păstrat esența a ceea ce erai. O să pierzi unele amintiri. Întotdeauna schimbarea aduce cu ea pierderi. Însă ți-am spus povestea asta și am amorsat ce a mai rămas din tine ca să păstrezi cât mai mult din cine ai fost.

Nu vreau să te modelez într-o formă anume, să știi. De acum înainte poți deveni cine vrei. Dar, ca să știi încotro te îndrepți,

trebuie să știi de unde vii. Ai înțeles?

Și dacă te decizi să mă părăsești... voi supraviețui. Am trecut prin momente mai dificile.

Așa că aștept. Timpul trece. Un an, un deceniu, o săptămână. Timpul nu contează, deși, în cele din urmă, Gaewha își pierde răbdarea și pleacă să-și vadă de treburile ei. Aștept. Sper... nu. Aștept pur și simplu.

Și apoi, într-o zi, în adâncul fisurii unde te-am vârât, geoda se despică șuierând. Te ridici dintre jumătățile ei inutile, în timp ce substanța ta încetinește și se răcește, ajungând la starea ei naturală.

Frumoasă, îmi zic. Bucle de jasp. Piele din marmură cărămizie cu striații care sugerează linii de râs în jurul gurii și straturi suprapuse pentru haine. Mă studiezi, iar eu te studiez la rândul meu.

Zici, cu un ecou al vocii tale de odinioară:

— Ce vrei?

— Doar să fiu cu tine, răspund eu.

— De ce?

Adopt o postură umilă, cu capul plecat și o mână pe piept.

— Pentru că așa supraviețuiești, timp de o eternitate sau chiar de câțiva ani. Cu prieteni. Cu familie. Mișcându-te laolaltă cu ei. Mișcându-te înainte.

Îți amintești că ți-am spus asta pentru prima oară când ți-ai pierdut speranța de a mai drege răul pe care l-ai făcut? Poate. Și tu îți schimbi poziția. Brațele încrucișate, o expresie sceptică. Familiară. Încerc să nu-mi fac speranțe și eșuez.

— Prieteni, familie, spui tu. Eu ce însemn pentru tine?

— Ambele și mai mult. Suntem mai presus de asemenea lucruri.

— Hm.

Nu sunt nerăbdător.

— Ce vrei?

Cugeți. Ascult vuietul lent al vulcanului din adâncuri. Apoi zici:

— Vreau o lume mai bună.

N-am regretat niciodată mai tare că nu pot sări în sus de bucurie.

În schimb, mă transfer lângă tine, cu o mână întinsă.

— Atunci hai s-o facem mai bună!

Pari amuzată. Ești tu. Ești chiar tu!

— Așa, pur și simplu?
— S-ar putea să dureze o vreme.
— Nu cred că sunt foarte răbdătoare.
Dar mă iei de mână.
Nu fi răbdătoare! Niciodată! Așa începe o lume nouă.
— Nici eu, îți spun. Așa că hai să trecem la treabă!

ANEXA 1

Un catalog al Anotimpurilor înregistrate înainte și după înființarea Afiliației Ecuatoriale Sanze, de la cele mai recente la cele mai vechi

Anotimpul Sufocării: 2714-2719, Era Imperială. Cauza presupusă: erupție vulcanică. Localizare: în Antarctice, lângă Deveteris. Erupția muntelui Akok a acoperit cerul pe o rază de opt sute de kilometri cu un nor de cenușă fină care s-a solidificat în plămâni și pe membranele mucoase. Cinci ani fără lumina soarelui, deși emisfera nordică nu a fost afectată atât de mult (numai doi ani).

Anotimpul Acid: 2322-2329, Era Imperială. Cauza presupusă: cutremur de gradul zece sau peste. Localizare: necunoscută, în largul oceanului. Schimbarea bruscă a poziției unei plăci a creat un lanț de vulcani în calea unuia dintre curenții majori. Curentul a devenit acid, curgând către Coasta de Vest și, în cele din urmă, ocolind în mare parte Neclintirea. Majoritatea comurilor de coastă au pierit în tsunamiul inițial. Celelalte au dispărut ori au fost silite să se mute când flotele și facilitățile portuare s-au corodat, iar peștii au dispărut. Perdeaua de nori a durat șapte ani. Pe coastă, nivelul acidității a rămas defavorabil vieții vreme de mulți ani.

Anotimpul Fierberii: 1842-1845, Era Imperială. Cauza presupusă: erupția unui punct fierbinte aflat dedesubtul unui lac întins. Localizare: Sudmedlat, în cvartentul Lacului Tekkaris. Erupția a aruncat în atmosferă mii de tone de aburi și pulberi sedimentare care au provocat ploi acide și ocluziune atmosferică deasupra jumătății sudice a continentului, vreme de trei ani. Jumătatea nordică nu a suferit efecte negative, așa că printre arheomeești există o dispută legată de încadrarea acestuia în rândul Anotimpurilor.

Anotimpul Fără Aer: 1689-1798, Era Imperială. Cauza

presupusă: accident minier. Localizare: Nordmedlat, în cvartentul Sathd. Un anotimp provocat exclusiv de activitatea umană, survenit când lucrătorii din minele de cărbuni din zona marginală a Nordmedlatului de nord-est au declanșat un incendiu subteran. Un Anotimp relativ blând, cu ocazionale apariții ale soarelui și fără ploi de cenușă sau acide, cu excepția regiunii în cauză. Puține comuri au declarat Legea sezonieră. Aproximativ paisprezece milioane de locuitori ai orașului Heldine au murit în erupția inițială de gaz natural și în incendiul care s-a răspândit rapid înainte ca Orogenii Imperiali să potolească focurile și să le izoleze pentru a le împiedica să se extindă. Flăcările n-au putut fi stinse, ci doar izolate, continuând să ardă timp de o sută douăzeci de ani. Fumul rezultat, răspândit de vânt, a provocat probleme respiratorii și ocazionale sufocări în masă în regiune vreme de câteva decenii. Efectele secundare ale pierderii rezervelor de cărbuni ale Nordmedlatului au fost creșterea catastrofală a prețului combustibililor și adoptarea la scară largă a încălzirii geotermale și hidroelectrice, ceea ce a dus la instituirea procedurii acordării licențelor de gineri.

Anotimpul Dinților: 1553-1566, Era Imperială. Cauza presupusă: cutremur oceanic care a declanșat o erupție supervulcanică. Localizare: Fisurile Arctice. O replică a cutremurului oceanic a provocat fisurarea unui punct fierbinte nedescoperit din preajma polului nord. Rezultatul a fost o explozie supervulcanică. Martorii spun că zgomotul s-a auzit până în Antarctice. Cenușa a ajuns în atmosfera superioară și s-a răspândit rapid pe tot globul, deși Arcticele au fost cele mai afectate. Daunele produse de acest Anotimp au fost amplificate de slaba pregătire a majorității cornurilor, pentru că de la ultimul Anotimp trecuseră nouă sute de ani și convingerea populară era, în acel moment, că Anotimpurile nu sunt altceva decât legende. Relatări despre acte de canibalism s-au răspândit dinspre nord până la Ecuator. La sfârșitul Anotimpului, în Yumenes a fost înființat Epicentrul, cu filiale la Arctice și Antarctice.

Anotimpul Fungilor: 602, Era Imperială. Cauza presupusă: erupție vulcanică. Localizare: Ecuatorialele vestice. O serie de erupții survenite pe durata sezonului musonilor au dus la

creșterea umidității și la obliterarea luminii solare vreme de șase luni, pe o suprafață de aproximativ douăzeci la sută din continent. Deși ar putea fi considerat un Anotimp blând, momentul în care a avut loc a creat condiții perfecte pentru dezvoltarea explozivă a fungilor, care s-au răspândit dincolo de Ecuatoriale, până în medlaturile de nord și de sud, distrugând recoltele proaspete de miroq (specie acum dispărută). Foametea care a urmat a durat patru ani (doi în care mana și-a urmat cursul și alți doi până la refacerea agriculturii și a sistemului de distribuție a hranei). Aproape toate comurile afectate au reușit să supraviețuiască pe baza rezervelor proprii, dovedind astfel eficiența reformelor imperiale și a planificării sezoniere, iar Imperiul a dat dovadă de generozitate, împărțind semințe din rezerva sa regiunilor dependente de miroq. După acest Anotimp, multe comuri de pe latitudinile medii și din regiunile de coastă s-au alăturat de bunăvoie Imperiului, dublându-i întinderea și marcând începerea Epocii de Aur.

Anotimpul Nebuniei: 3, Era Pre-Imperială – 7, Era Imperială. Cauza presupusă: erupție vulcanică. Localizare: lanțul vulcanic Kiash. Erupția mai multor cratere ale unui străvechi supervulcan (responsabil și pentru Anotimpurile Gemene, cu zece mii de ani mai înainte) a lansat în atmosferă cantități mari de piroxeni de culoare închisă. Au rezultat zece ani de întuneric care nu numai că s-au dovedit distrugători, așa cum se întâmplă de obicei în timpul unui Anotimp, dar au dus și la creșterea accelerată a numărului de boli mintale. Afiliația Ecuatorială Sanze (mai cunoscută drept Imperiul Sanze) a luat naștere în acest Anotimp, când Căpetenia Războinică Verishe din Yumenes a cucerit nenumărate comuri aflate în suferință folosind tehnici ale războiului psihologic. (Vezi *Arta nebuniei,* de diverși autori, Editura Universității a Șasea). Verishe s-a proclamat împărăteasă în cea dintâi zi când a reapărut lumina solară.

(**Nota editorului:** Multe dintre informațiile legate de Anotimpurile de dinainte de fondarea Sanze sunt contradictorii sau neconfirmate. Anotimpurile ce urmează sunt cele asupra cărora s-a căzut de acord cu prilejul Conferinței Arheomestrice a Universității a Șaptea din 2532.)

Anotimpul Pribegiei: Aproximativ 800, Era Pre-Imperială. Cauza presupusă: deplasarea unui pol magnetic. Localizare: neverificată. Acest anotimp a avut ca rezultate dispariția câtorva plante de cultură importante în acea vreme și douăzeci de ani de foamete, efect al faptului că agenții polenizatori au fost derutați de deplasarea adevăratului nord.

Anotimpul Schimbării Vântului: Aproximativ 1900, Era Pre-Imperială. Cauza presupusă: necunoscută. Localizare: neverificată. Din motive neclare, direcția principalelor vânturi s-a schimbat vreme de mulți ani, apoi a revenit la normal. S-a căzut de acord că acesta a fost un Anotimp, în ciuda absenței ocluziei atmosferice, pentru că numai un cutremur de proporții (cel mai probabil localizat departe în largul oceanului) l-ar fi putut provoca.

Anotimpul Metalelor Grele: Aproximativ 4200, Era Pre-Imperială. Cauza presupusă: erupție vulcanică. Localizare: Sudmedlat, în preajma Coastei de Est. O erupție vulcanică (cel mai probabil a muntelui Yrga) a provocat ocluzie atmosferică timp de zece ani, agravată și de contaminarea la scară largă cu mercur a jumătății estice a Neclintirii.

Anotimpul Mărilor Galbene: Aproximativ 9200, Era Pre-Imperială. Cauza presupusă: necunoscută. Localizare: Coasta de Est, Coasta de Vest și regiunile de coastă din sud până la nivelul Antarcticelor. Acest Anotimp este cunoscut numai pe baza unor relatări scrise, descoperite în ruinele de la Ecuatoriale. Din motive necunoscute, o erupție bacteriană la scară largă a făcut întreaga viață marină să devină toxică, provocând foamete în regiunile costiere vreme de câteva decenii.

Anotimpurile Gemene: Aproximativ 9800, Era Pre-Imperială. Cauza presupusă: erupție vulcanică. Localizare: Sudmedlat. Din cântece și istorii orale, care datează din acea perioadă, s-a dedus că o erupție a craterului unui vulcan a provocat o ocluzie atmosferică cu o durată de trei ani. Când cerul tocmai începea să se limpezească, o a doua erupție, a unui alt crater, a prelungit perioada de ocluzie cu încă treizeci de ani.

ANEXA 2

Glosar de termeni utilizați în toate cvartentele Neclintirii

Al Cincilea Anotimp: Iarnă prelungită. Având durată de cel puțin șase luni, conform standardelor imperiale, este declanșată de activitatea seismică sau de alte alterări la scară largă ale mediului.

Antarctici: Latitudinile cele mai sudice ale continentului. Se referă totodată la locuitorii cornurilor din regiunea antarctică.

Arctici: Latitudinile cele mai nordice ale continentului. Se referă totodată la locuitorii cornurilor din regiunea arctică.

Bastard: Persoană născută în afara unei uzcaste, lucru posibil numai pentru băieții ai căror tați nu sunt cunoscuți. Cei care se disting pot obține permisiunea de a adopta uzcasta și comnumele mamei lor.

Cebaki: Membru al rasei cebak. Cebak a fost cândva o națiune (unitate a unui sistem politic azi disprețuit, din Era Pre-Imperială) din Somidlat, deși a fost reorganizată ca parte a sistemului de cvartente acum câteva secole, când a fost cucerită de Vechiul Imperiu Sanze.

Com: Comunitate. Cea mai mică unitate sociopolitică a sistemului administrativ imperial, corespunzând unui târg sau unui oraș, deși orașele foarte mari pot fi compuse din mai multe comuri. Membrii acceptați ai unui com sunt cei cărora li s-au acordat drepturi de acces la rezerve și la protecție și care, în schimb, susțin comul prin taxe sau alte contribuții.

Comleși: Infractori și alți indezirabili incapabili să se facă acceptați în vreun com.

Comnume: Cel de-al treilea nume purtat de majoritatea cetățenilor, indicând apartenența la un com și drepturile ce derivă de aici. Acest nume este de obicei acordat la pubertate ca un ritual de majorat, indicând că persoana respectivă este considerată un membru valoros al comunității. Imigranții într-un com pot cere să fie adoptați. Dacă sunt acceptați, preiau numele comului adoptiv.

Costier: Persoană dintr-un com de pe coastă. Puține comuri costale își permit să angajeze Orogeni Imperiali pentru a înălța recifuri sau alte măsuri menite să-i protejeze de tsunami, așa că orașele costale trebuie să reconstruiască în permanență și ca urmare sunt, în general, lipsite de resurse. Oamenii de pe Coasta de Vest a continentului sunt de obicei palizi, cu părul drept, iar unii dintre ei au ochi cu pliuri epicantice. Cei de pe Coasta de Est sunt oacheși, cu părul creț și uneori au ochi cu pliuri epicantice.

Creșă: Loc unde copiii prea mici ca să muncească sunt îngrijiți câtă vreme adulții se achită de însărcinările pe care le datorează comului. Când împrejurările o permit, este un locaș de învățătură.

Cutremur: Mișcare seismică a pământului.

Cvartent: Nivelul mediu al sistemului administrativ imperial. Patru comuri învecinate formează un cvartent. Fiecare cvartent are un guvernator căruia i se subordonează toți starostii cornurilor și care, la rândul lui, dă socoteală unui guvernator regional. Cel mai mare com dintr-un cvartent este capitala cvartentului. Capitalele mai mari de cvartent sunt legate între ele prin sistemul imperial de drumuri.

Drum Imperial: Una dintre marile inovații ale Vechiului Imperiu Sanze, drumurile suspendate (folosite pentru deplasarea pe jos sau călare) leagă între ele majoritatea comurilor și a cvartentelor mari. Drumurile suspendate sunt construite de echipe de gineri și de Orogeni Imperiali; orogenii determină cea mai stabilă rută prin zonele cu activitate seismică (sau diminuează această activitate dacă nu există rută mai stabilă),

iar ginerii reorientează apa și celelalte resurse importante din apropierea drumurilor pentru a facilita circulația pe durata Anotimpurilor.

Ecuatoriale: Latitudinile care înconjoară și includ ecuatorul, cu excepția regiunilor de coastă. Se referă și la oamenii din comurile ecuatoriale. Mulțumită climei temperate și stabilității relative în centrul plăcii continentale, comurile ecuatoriale au tendința să fie prospere și puternice din punct de vedere politic. Ecuatorialele au constituit cândva centrul Vechiului Imperiu Sanze.

Epicentru: Ordin paramilitar creat de Vechiul Sanze după Anotimpul Dinților (1560, Era Imperială). Cartierul general al Epicentrului este în Yumenes, deși doi sateliți sunt situați în regiunile Arctice și Antarctice, pentru o acoperire maximă a continentului. Orogenii antrenați de Epicentru (numiți și „Orogeni Imperiali”) au permisiunea legală de a practica arta altminteri ilegală a orogeniei, cu respectarea unor reguli stricte și supravegheați îndeaproape de ordinul Gardienilor. Epicentrul se administrează singur și este independent. Orogenii Imperiali pot fi recunoscuți după uniformele lor negre și li se spune, în popor, „jachetele negre”.

Falie: Loc unde fisurile din scoarța pământului fac mai probabilă apariția cutremurelor și a erupțiilor.

Fuior-de-cenușă (păr): Trăsătură rasială distinctă a sanzedilor, pe care actualele linii directoare ale uzcastei Prăsitorilor o consideră avantajoasă și este, ca urmare, preferată în selecție. Părul cenușiu este foarte aspru și cu firul gros, crescând în sus, ca o flacără. Când este lung, încadrează fața și umerii. Este rezistent la acid, reține foarte puțină apă când este udat și, în circumstanțe extreme, s-a dovedit un filtru eficient împotriva cenușii. În majoritatea comurilor, Prăsitorii țin cont numai de textură, însă Prăsitorii ecuatoriali acordă importanță și nuanței „cenușii” (de la cenușiul ardeziei la alb, prezent de la naștere).

Gardian: Membru al unui ordin despre care se zvonește că a

existat dinaintea Epicentrului. Gardienii urmăresc, protejează și călăuzesc orogenii din Neclintire. Dar îi și apără pe ceilalți de puterea lor.

Geomest: Persoană care studiază piatra și locul ei în natură. Denumirea generală a omului de știință. Geomeștii studiază litologie, chimie și geologie, care în Neclintire nu sunt considerate discipline separate. Câțiva geomești se specializează în orogeneză: studiul orogeniei și al efectelor sale.

Giner: De la geoner. Inginer specializat în lucrări subterane: mecanisme pentru folosirea energiei geotermale, tuneluri, infrastructură subterană, minerit.

Inele: Folosite ca indiciu al rangului printre Orogenii Imperiali. Ucenicii fără rang trebuie să treacă o serie de teste pentru a căpăta primul inel. Cel mai înalt rang pe care îl poate atinge un orogen este cel de zece inele. Fiecare inel este confecționat din pietre semiprețioase șlefuite.

Inovatori: Una dintre cele șapte uzcaste comune. Inovatorii sunt indivizi selecționați pentru creativitatea și inteligența lor practică, responsabili cu rezolvarea problemelor tehnice și logistice pe durata unui Anotimp.

Kirkhusa: Mamifer de talie mijlocie, crescut uneori ca animal de casă sau folosit la paza locuințelor și a turmelor. În mod normal, erbivor. Pe durata Anotimpurilor, carnivor.

Legea sezonieră: Lege marțială care poate fi declarată de oricare staroste de com, guvernator de cvartent ori regional sau de orice membru recunoscut al uzcastei Cârmuitorilor din Yumenes. Pe durata Legii sezoniere, guvernările la nivel de cvartent și regiune sunt suspendate, iar comurile funcționează ca unități sociopolitice suverane, deși cooperarea în plan local cu alte comuri este încurajată de politica imperială.

Lorist: Persoană care studiază legea-n piatră și istoria veche.

Lube: Plante din medlat înrudite cu lubenițele din climatele

ecuatoriale. Lubele sunt plante târâtoare care produc în mod normal fructe la sol. Pe durata unui Anotimp, fructele cresc sub pământ, ca tuberculi. Unele specii de lube produc flori care prind insecte.

Mâncători de piatră: Specie umanoidă inteligentă, rar întâlnită. Părul, pielea etc. seamănă cu piatra. Nu există foarte multe informații despre această specie.

Medlat: Latitudinile „medii” ale continentului, cuprinse între ecuator și regiunile arctice și antarctice. Se referă și la locuitorii din această regiune (cărora li se mai spune și medlatici). Aceste regiuni sunt privite ca zone înapoiate ale Neclintirii, deși asigură majoritatea hranei, materiilor prime și a altor resurse importante ale întregii lumi. Există două regiuni medlatice: cea nordică (Nordmedlat) și cea sudică (Sudmedlat).

Meșteșugar: Fabricant de unelte mici, care lucrează în piatră, sticlă, os sau alte materiale. În comurile mai mari, meșteșugarii pot folosi tehnologii mecanice sau tehnici de producție în masă. Meșteșugarilor care lucrează în metal sau meșteșugarilor incompetenți li se spune „ruginituri”.

Metalștiință: Pseudoștiință discreditată, ca alchimia și astromestria, nerecunoscută de Universitatea a Șaptea.

Neocom: Denumire dată în limbajul colocvial comurilor care au apărut abia după cel mai recent Anotimp. Comurile care au supraviețuit măcar unui Anotimp sunt considerate locuri favorabile vieții, pentru că și-au dovedit puterea și eficiența.

Noduri: Rețeaua de stații administrate de Imperiu, amplasate în Neclintire pentru a reduce sau a liniști evenimentele seismice. Pentru că aici orogenii antrenați de Epicentru sunt puțini, majoritatea nodurilor se află în zona Ecuatorialelor.

Odihniți: Termen peiorativ folosit de orogeni pentru a desemna persoanele incapabile de orogenie. Prescurtat: odi.

Orogen: Persoană, antrenată sau nu, care are darul orogeniei.

Termen peiorativ: rogălău.

Orogenie: Talentul de a manipula energia termică, cinetică și alte forme înrudite de energie pentru a gestiona evenimentele seismice.

Pietricele: Denumire dată în cadrul Epicentrului copiilor orogeni care încă urmează pregătirea de bază.

Popas: Stație aflată la intervale regulate de-a lungul Drumului Imperial și al multor drumuri mai puțin importante. Toate popasurile au o sursă de apă și se află în apropierea unor terenuri arabile, păduri sau alte resurse importante. Majoritatea au fost construite în zone cu risc scăzut de cutremure.

Prăsitori: Una dintre cele șapte uzcaste comune. Prăsitorii sunt indivizi selectați pentru sănătatea lor și pentru conformația lor dezirabilă. În timpul unui Anotimp, sunt responsabili de păstrarea liniilor de sânge sănătoase și de fortificarea comului sau a rasei prin măsuri selective. Prăsitorii născuți în interiorul uzcastei, dar care nu îndeplinesc standardele comunitare, pot primi acceptul de a folosi uzcasta unei rude apropiate la numirea comunitară.

Punct fierbinte: Gheizer, izvor termal sau gură de aburi.

Regiune: Forma superioară de organizare a sistemului administrativ imperial. Regiunile recunoscute la nivelul Imperiului sunt Arcticele, Nordmedlatul, Coasta de Vest, Coasta de Est, Ecuatorialele, Sudmedlatul și Antarcticele. Fiecare regiune are un guvernator căruia îi dau raportul toate cvartentele locale. Guvernatorii regionali sunt numiți, teoretic, de împărat, deși în practică sunt aleși sau provin din uzcasta Cârmuitorilor din Yumenes.

Rezervă: Mâncare și provizii stocate. Comurile păstrează rezerve sub pază și încuiate în permanență, în eventualitatea unui Anotimp. Numai membrii recunoscuți ai comului au dreptul la rații din rezervă, deși adulții își pot folosi partea lor pentru a hrăni copii nerecunoscuți sau alte persoane. Locuințele

individuale își constituie adesea propriile rezerve, păzite împotriva celor care nu fac parte din familie.

Rezistenții: Una dintre cele șapte uzcaste comune. Rezistenții sunt indivizi selectați pentru talentul lor de a supraviețui foametei și molimelor. Sunt responsabili cu îngrijirea infirmilor și a cadavrelor pe durata Anotimpurilor.

Rucsafug: Rezervă mică de provizii, ușor transportabilă, pe care majoritatea oamenilor o păstrează în casă în eventualitatea unui cutremur sau a altor urgențe.

Sanze: Inițial o națiune (unitate a unui sistem politic depreciat din Era Pre-Imperială) din zona Ecuatorialelor. Originea rasei sanze. La încheierea Anotimpului Nebuniei (anul 7, Era Imperială), națiunea sanze a fost abolită și înlocuită cu Afiliația Ecuatorială Sanze, constând din șase comuri predominant populate de sanzedi, sub conducerea împărătesei Verishe Conducător Yumenes. Afiliația s-a extins cu iuțeală după încheierea Anotimpului, înghițind în cele din urmă toate regiunile Neclintirii în jurul anului 800 al Erei Imperiale. În preajma Anotimpului Dinților, Afiliația a început să fie cunoscută în limbajul colocvial drept Vechiul Imperiu Sanze sau, pur și simplu, Vechiul Sanze. Prin Acordurile de la Shilteen din 1850 Era Imperială, Afiliația și-a încetat oficial existența deoarece controlul la nivel local (sub îndrumarea uzcastei Cârmuitorilor din Yumenes) a fost considerat mai eficient în eventualitatea unui Anotimp. În practică, majoritatea comurilor respectă în continuare vechiul sistem imperial în administrație, finanțe, educație, iar majoritatea guvernatorilor regionali încă direcționează o parte din taxe ca tribut către Yumenes.

Sanzed: Membru al rasei sanze. Conform standardelor Prășitorilor din Yumenes, sanzedul ideal are pielea arămie și părul cenușiu, cu constituții endomorfice sau mezomorfice și cu o înălțime, la vârsta adultă, de cel puțin un metru optzeci.

Sanze-mat: Limba vorbită de rasa sanze și limba oficială a Vechiului Imperiu Sanze, în prezent limba universală din întreaga Neclintire.

Sesuna: Calitatea de a fi conștient de mișcările pământului. Organele senzitive care îndeplinesc această funcție sunt glandele sessapineale, localizate în trunchiul cerebral. Forma verbală: a sessiza.

Sfărâmătură: Teren răscolit de activități seismice severe, recente sau nu.

Sigurin: Băutură servită în mod tradițional în timpul negocierilor sau al primelor întâlniri între părți potențial ostile, dar și pe durata altor reuniuni oficiale. Conține lapte vegetal care reacționează la prezența oricăror substanțe străine.

Spinări-Late: Una dintre cele șapte uzcaste comune. Spinările-Late sunt persoane selectate pentru forța lor fizică, responsabile cu munca grea și cu paza pe parcursul unui Anotimp.

Suflător: Vulcan. Numit și munte de foc în anumite limbi din zonele de coastă.

Universitatea a Șaptea: Universitate renumită pentru studiul geomestriei și al legii-n piatră, finanțată în prezent de Imperiu și situată în orașul ecuatorial Dibars. Versiuni anterioare ale Universității au fost susținute din fonduri private sau colective, mai ales Universitatea a Treia din Am-Elat (aproximativ 3000, Era Pre-Imperială), care a fost recunoscută la vremea ei ca națiune suverană. Colegiile regionale sau la nivel de cvartent plătesc tribut Universității și, în schimb, primesc expertiză și resurse.

Uznume: Cel de-al doilea nume purtat de majoritatea cetățenilor, indicând uzcasta căreia îi aparține respectiva persoană. Există douăzeci de uzcaste recunoscute, deși numai șapte în uz pe durata actualului și Vechiului Imperiu Sanze. O persoană moștenește uznumele de la părintele de același sex, pe baza teoriei că trăsăturile folositoare se transmit în acest fel.

Zonă verde: Zonă necultivată, aflată în interiorul sau în imediata apropiere a zidurilor unui com, așa cum recomandă

legea-n piatră. Zonele verzi ale comurilor pot fi folosite pentru agricultură sau creșterea animalelor ori ca parcuri sau pârloage pe durata anotimpurilor obișnuite. Uneori, locuințele particulare păstrează și ele o zonă verde proprie sau o grădină.

N. K. JEMISIN

CERUL DE PIATRĂ

virtual-project.eu

virtual-project.eu

